

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

“ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΥΤΩΝ ΣΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ &
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ”

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

ΓΚΑΖΕΠΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

κ. ΠΓΓΛΕΣΗ

ΠΑΤΡΑ
24-5-2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1.1 ΧΑΡΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΚΗ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
.....

1.2 ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

- 1.2.1 ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
- 1.2.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.2.3 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.2.4 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.2.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.2.6 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
- 1.2.7 ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1.3 ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

- 1.3.1 ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
- 1.3.2 ΘΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.3.3 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.3.4 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
- 1.3.5 ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.3.6 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.3.7 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.3.8 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1.4 ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ

- 1.4.1 ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
- 1.4.2 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.4.3 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.4.4 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
- 1.4.5 ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.4.6 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.4.7 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.4.8 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
- 1.4.9 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1.5	<u>ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ</u>
1.5.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
1.5.2	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.5.3	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.5.4	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.5.5	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.5.6	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
1.5.7	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.6	<u>ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ</u>
1.6.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
1.6.2	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.6.3	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.6.4	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.6.5	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.6.6	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.6.7	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.6.8	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
1.7	<u>ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ</u>
1.7.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
1.7.2	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.7.3	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.7.4	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.7.5	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.7.6	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.7.7	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
1.8	<u>ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ</u>
1.8.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
1.8.2	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.8.3	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.8.4	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.8.5	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
1.8.6	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.9	<u>ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ</u>
1.9.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
1.9.2	ΘΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.9.3	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.9.4	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.9.5	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.9.6	ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.9.7	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.9.8	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1.9.9	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
1.10	<u>ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ</u>
1.10.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
1.10.2	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.10.3	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.10.4	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.10.5	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ / ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.10.6	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.10.7	ΘΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.11	<u>ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ</u>
1.11.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
1.11.2	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.11.3	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.11.4	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.11.5	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.11.6	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.11.7	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
1.12	<u>ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ</u>
1.12.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
1.12.2	ΘΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.12.3	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.12.4	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.12.5	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.12.6	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.12.7	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.12.8	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.12.9	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
1.13	<u>ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ</u>
1.13.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
1.13.2	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.13.3	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.13.4	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.13.5	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.13.6	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.13.7	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
1.14	<u>ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ</u>
1.14.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
1.14.2	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.14.3	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.14.4	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1.14.5	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.14.6	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.14.7	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.14.8	ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.14.9	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
1.14.10	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ & ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

2.1	ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΙΣΤΟΡΙΚΗ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
2.2	<u>ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ</u>
2.2.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
2.2.2	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.2.3	ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.2.4	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.2.5	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
2.2.6	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.3	<u>ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ</u>
2.3.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
2.3.2	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.3.3	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.3.4	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.3.5	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
2.3.6	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.3.7	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.3.8	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.3.9	ΘΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.4	<u>ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ</u>
2.4.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
2.4.2	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.4.3	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.4.4	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.4.5	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
2.4.6	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.4.7	ΘΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.4.8	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.4.9	ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.5	<u>ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΪΑΣ</u>
2.5.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
2.5.2	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.5.3	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

2.5.4	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.5.5	ΘΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.5.6	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.5.7	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ / ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
2.5.8	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.6	<u>ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ</u>
2.6.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
2.6.2	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.6.3	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.6.4	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.6.5	ΘΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.6.6	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.6.7	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
2.7	<u>ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ</u>
2.7.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
2.7.2	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.7.3	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.7.4	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.7.5	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.7.6	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.7.7	ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.7.8	ΘΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.7.9	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.7.10	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
2.8	<u>ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ</u>
2.8.1	ΧΑΡΤΗΣ & ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
2.8.2	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.8.3	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.8.4	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.8.5	ΘΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
2.8.6	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ
	<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τουριστικός κλάδος αποτελεί αναμφισβήτητα έναν από τους μεγαλύτερους οικονομικούς κλάδους στον κόσμο. Όπως όμως είναι γνωστό, ο συμβατικός μαζικός τουρισμός, αναπτυσσόμενος άναρχα, προκαλεί έντονες πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον, σπαταλά τους φυσικούς πόρους, αλλοιώνει το δομημένο περιβάλλον και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιοχών, ενώ ένα άλλο χαρακτηριστικό του είναι η άνιση περιφερειακή κατανομή των κερδών μεταξύ των διαφόρων περιοχών.

Η κατάσταση αυτή, σε συνδυασμό με την ευαισθητοποίηση των πολιτών στα περιβαλλοντικά προβλήματα που δημιουργεί ο μαζικός τουρισμός, οδήγησε στην ανάγκη για ανάπτυξη νέων, ήπιων μορφών τουρισμού που συμβάλλουν στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτισμικής κληρονομιάς, ενώ παράλληλα ενισχύουν το εισόδημα των κατοίκων στις περιοχές-προορισμούς.

Οι εναλλακτικές αυτές μορφές τουρισμού συνθέτουν ένα νέο πρότυπο αιεφορικής τουριστικής ανάπτυξης, οι σημαντικότερες μορφές του οποίου γενικά είναι ο οικοτουρισμός, ο αγροτουρισμός, ο γαστρονομικός τουρισμός, ο πολιτιστικός τουρισμός, ο θρησκευτικός τουρισμός, ο φυσιολατρικός και περιπατητικός τουρισμός, ο ορειβατικός τουρισμός, ο χειμερινός τουρισμός, ο θαλάσσιος τουρισμός, ο αθλητικός τουρισμός, ο εκπαιδευτικός τουρισμός, ο συνεδριακός τουρισμός, ο ιαματικός – τουρισμός υγείας κ.λ.π.

Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού διαφέρουν από τον μαζικό τουρισμό όταν :

- § Είναι μικρής, ελεγχόμενης και ρυθμιζόμενης κλίμακας.
- § Ενισχύουν οικονομικά και κοινωνικά τις τοπικές κοινωνίες.
- § Ελαχιστοποιούν τις αρνητικές επιδράσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.
- § Έχουν ποικιλία δραστηριοτήτων σε ατομική βάση.
- § Στηρίζονται σε βιώσιμα πρότυπα ανάπτυξης.

Προκειμένου η ανάλωση φυσικών πόρων, που απαιτεί η ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού να είναι αποκαταστάσιμη, η ανάπτυξη αυτή πρέπει να είναι ήπια, δηλαδή να εντάσσεται στη λογική της αειφορίας. Γι'αυτό, η ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού πρέπει να είναι σχεδιασμένη κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται ο βιώσιμος χαρακτήρας της και να διαφέρει από περιοχή σε περιοχή, έτσι ώστε να είναι προσαρμοσμένη στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και στις ιδιαίτερες δραστηριότητες της κάθε περιοχής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Αναμφισβήτητα ο τουρισμός συμβάλλει καθοριστικά στην ταχύρυθμη οικονομική ανάπτυξη και στη δραστική μείωση της ανεργίας στη χώρα μας. Δεν είναι τυχαίο ότι συνεισφέρει περίπου το 18% του ΑΕΠ, αν ληφθούν υπόψη και οι πολλαπλασιαστικές επιδράσεις του στο σύνολο της οικονομίας. Το σύνολο των εσόδων της χώρας μας από τον τουρισμό είναι μεγαλύτερο από το σύνολο της αξίας των εξαγωγών μας, τόσο προϊόντων όσο και υπηρεσιών, και καλύπτει περίπου το 40% του ελλείμματος του ισοζυγίου των εξωτερικών μας πληρωμών. Στον ελληνικό τουρισμό απασχολούνται άμεσα και έμμεσα περίπου 800.000 εργαζόμενοι, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων δραστηριοποιείται στην περιφέρεια και σε μικρού ή μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις.

Ωστόσο, για να μπορέσει ο τουρισμός να αποκτήσει ακόμη μεγαλύτερη δυναμική και να βοηθήσει ακόμη περισσότερο στην οικονομία της χώρας θα πρέπει εκτός από τον παραδοσιακό τουρισμό να αναπτύξει και άλλες μορφές όπως συνεδριακό τουρισμό, αθλητικό τουρισμό κ.α που αποτελούν εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η μορφή αυτή περιλαμβάνει την οργάνωση συνεδρίων και διεθνών εκθέσεων σε περιοχές που προσφέρουν και άλλες δυνατότητες. Δυστυχώς για τη χώρα μας ενώ οι δυνατότητες που διαθέτει για την ανάπτυξη του τουρισμού αυτού είναι πολύ μεγάλες, βρίσκεται στην τελευταία θέση στη διεθνή συνεδριακή πίτα από την άποψη του αριθμού συνεδρίων που φιλοξενεί ετήσια. Η μέχρι σήμερα πείρα δείχνει ότι όσες ελληνικές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις επένδυσαν σε μεγάλα και σύγχρονα συνεδριακά κέντρα διαπίστωσαν ότι ο τζίρος των συνεδριακών πελατών τους ήταν διπλάσιος από αυτόν των άλλων πελατών τους και ότι παρά τη διεθνή ύφεση, η ζήτηση για συνεδριακό τουρισμό αυξάνει σε αντίθεση με το γενικό τουρισμό που μειώνεται.

Για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού απαιτείται η λήψη μιας σειράς μέτρων τα οποία σχετίζονται τόσο με την υποδομή όσο και με την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου για τους οργανωτές συνεδρίων και εκθέσεων καθώς πολλά με ειδικευμένα άτομα οργανώνουν σήμερα συνέδρια με αποτέλεσμα να δυσφημίζεται η Ελλάδα στο εξωτερικό. Όσον αφορά την υποδομή την τελευταία περίοδο. Υπάρχει μια έντονη κινητικότητα εκ μέρους της πολιτείας για να καλυφθούν οι ελλείψεις και παραλείψεις των προηγούμενων χρόνων.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Αυτή η μορφή τουρισμού περιλαμβάνει εκκλησίες, μοναστήρια, πανηγύρεις κλπ, και που στη χώρα μας βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο ανάπτυξης. Η Ελλάδα είναι ίσως μια από τις λίγες χώρες στον κόσμο που μπορεί να αναπτύξει τη μορφή αυτή τουρισμού, καθώς τα ελληνικά μοναστήρια αποτελούν θαυμάσια τεκμήρια τέχνης και τεχνικής, χτισμένα από το 10^ο αιώνα και συνδυάζουν την ελληνική ορθόδοξη παράδοση με την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και της ζωγραφικής στον ελληνικό χώρο. Ο ορθόδοξος μοναχισμός έχει προσφέρει σε κάθε γωνιά του τόπου μας θαυμάσια μνημεία, προσαρμοσμένα απόλυτα στη γεωγραφική θέση, το ανάγλυφο του εδάφους και το φυσικό τοπίο.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Με αφορμή την επίσκεψη μνημείων ή πολιτιστικών γεγονότων, ο πολιτιστικός τουρισμός αποτελεί δυνατό χαρτί για τον ελληνικό τουρισμό. Η Ελλάδα έχει μια πολύ μεγάλη πολιτιστική κληρονομιά που αν την εκμεταλλευθεί κατάλληλα θα προσελκύσει ένα μεγάλο μέρος της παγκόσμιας τουριστικής κίνησης. Η παραδοσιακή αρχιτεκτονική, οι παραδοσιακοί οικισμοί και τα ιστορικά κέντρα αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς και φυσιογνωμίας της χώρας μας. Ο πλούτος και η ποικιλομορφία της ελληνικής κληρονομιάς αναδεικνύονται στους 653 διατηρητέους παραδοσιακούς οικισμούς, τα 8000 διατηρητέα κτίρια καθώς και τα αρχαία και βυζαντινά

μνημεία. Η διατήρηση και η ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς αποτελεί συστατικό στοιχείο της τουριστικής ανάπτυξης και της προσφοράς εναλλακτικών δυνατοτήτων για κάθε είδους τουριστική δραστηριότητα.

ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο οικοτουρισμός αποτελεί μορφή τουρισμού που συνδυάζει την τοπική οικονομική ανάπτυξη, διαφύλαξη της ποιότητας του περιβάλλοντος και την ανάδειξη των φυσικών πλεονεκτημάτων καθώς και της ιστορίας μιας περιοχής. Στον οικοτουρισμό, ο τουρίστας έχει την ευκαιρία να επισκεφθεί βιότοπους, υγροβιότοπους και γενικότερα προορισμούς ιδιαίτερου περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος.

ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ / ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η φύση, εκτός από σπάνια τοπία και ιδιαίτερες φυσικές ομορφιές, "χάρισε" στην Ελλάδα και πηγές με σημαντικές θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά λουτρά αποτελούν μέρος του εθνικού πλούτου της χώρας, ενώ οι θεραπευτικές τους ιδιότητες ήταν γνωστές ήδη από τους αρχαίους χρόνους.

Οι ιαματικοί φυσικοί πόροι είναι διάσπαρτοι στην ελληνική επικράτεια, ενώ τα νερά των συγκεκριμένων πηγών διαφέρουν από τα συνηθισμένα, είτε λόγω της υψηλής τους θερμοκρασίας είτε λόγω της παρουσίας σπάνιων δραστικών συστατικών. Τα νερά αυτά χαρακτηρίζονται ως μεταλλικά εξαιτίας της θερμοκρασίας ή της γενικής τους χημικής σύστασης. Εκτός από τις ψυχρές μεταλλικές πηγές υπάρχουν και οι θερμοπηγές, με τις οποίες οικοδομήθηκε ένας κλάδος θεραπευτικής αγωγής, η ιαματική υδροθεραπεία (θερμαλισμός).

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο αγροτουρισμός είναι μια ήπια μορφή βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και πολυδραστηριότητας στον αγροτικό χώρο, με την οποία ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να γνωρίσει τις αγροτικές περιοχές, τις αγροτικές ασχολίες, τα τοπικά

προϊόντα, την παραδοσιακή κουζίνα και την καθημερινή ζωή των κατοίκων, τα πολιτισμικά στοιχεία και τα αυθεντικά χαρακτηριστικά του χώρου αυτού, με σεβασμό προς το περιβάλλον και την παράδοση. Επίσης, η δραστηριότητα αυτή φέρνει τον επισκέπτη σε επαφή με τη φύση καθώς και με τις δραστηριότητες στην ύπαιθρο, στις οποίες μπορεί να συμμετέχει, να ψυχαγωγηθεί και να νοιώσει τη χαρά της περιήγησης, της γνώσης και της ανακάλυψης.

Παράλληλα, κινητοποιεί τις παραγωγικές, πολιτισμικές και αναπτυξιακές δυνάμεις ενός τόπου, συμβάλλοντας έτσι στην αειφόρο περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του αγροτικού χώρου.

Πολλές επιχειρήσεις σε όλη τη χώρα, προσφέρουν τη δυνατότητα να απολαύσει ο επισκέπτης τα μοναδικά πλεονεκτήματα της ελληνικής υπαίθρου, μέσω ειδικών προγραμμάτων αγροτουρισμού. Οι επιχειρήσεις αυτές κατατάσσονται στις παρακάτω κατηγορίες :

- § Πρατήρια / εκθετήρια αγροτουριστικών προϊόντων
- § Αγροτουριστικά κέντρα εστίασης και αναψυχής
- § Τουριστικά γραφεία που αναλαμβάνουν τη διοργάνωση ή την υλοποίηση προγραμμάτων υπαίθριων δραστηριοτήτων και περιηγήσεων οικοτουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος
- § Αγροκτήματα
- § Επιχειρήσεις παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων
- § Εργαστήρια λαϊκής τέχνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Μακεδονία είναι το μεγαλύτερο σε έκταση και πληθυσμό γεωγραφικό διαμέρισμα της Ελλάδας. Βρίσκεται ανάμεσα στην οροσειρά της Πίνδου και τον ποταμό Νέστο.

Συνορεύει από Β. με την πρώην Γιουγκοσλαβία, Βουλγαρία, από Α. με τη δυτική Θράκη, με φυσικό όριο τον ποταμό Νέστο, από Δ. με την Ήπειρο. Επίσης συνορεύει με την Αλβανία. Προς Ν. συνορεύει με τη Θεσσαλία από την οποία χωρίζεται από το όρος Όλυμπος και στο ανατολικό της τμήμα βρέχεται από το Αιγαίο πέλαγος.

Στη Μακεδονία, που κατέχει το 25,9% της όλης έκτασης της Ελλάδας, περιλαμβάνονται οι νομοί Φλώρινας, Καστοριάς, Γρεβενών, Κοζάνης, Πέλλας, Ημαθίας, Πιερίας, Κιλκίς, Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Σερρών, Δράμας, Καβάλας και το Άγιο Όρος.

Έχει έκταση 34.036 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 2.236.019 κατοίκους.

Έχει πρωτεύουσα τη Θεσσαλονίκη, τη μεγαλύτερη μετά την Αθήνα πόλη της Ελλάδας.

Η Μακεδονία είναι περιοχή κατεξοχήν ορεινή, χωρίς όμως να στερείται κι από πεδινούς τόπους, όπως είναι, στο κεντρικό της μέρος, η μεγάλη πεδιάδα της Θεσσαλονίκης.

Τα κυριότερα βουνά της είναι: Βόρας (2.523 μ.), Αλή Μπουτούς (2.212 μ.), Πιέρια (2.189 μ.), Βαρνούς (2.176 μ.), Πίνοβο (2.156 μ.), Βίτσι (2.128 μ.), Άσκιον (2.110 μ.), Φαλακρόν (2.111 μ.), Τζένα (2.067 μ.), Βέρμιο (2.052 μ.), Άθως (2.043 μ.), Κερκίνη (2.031 μ.), Παγγαίο (1.956 μ.), Μενίκιο (1.903 μ.), Βούρινο (1.866 μ.), Σαρλίγκα (1.849 μ.), Βόιον (1.802 μ.), Μουρίκι (1.703 μ.), Πάικον (1.593 μ.), Τιτάριον (1.520 μ.), Όρη Λεκάνης (1.298 μ.), Άγγιστρον (1.294 μ.), Χορτιάτης (1.201 μ.), Χολομών (1.165 μ.), Βερτίσκοκ (1.178 μ.).

Πεδιάδες της Μακεδονίας είναι: Μοναστηρίου - Φλώρινας - Κοζάνης. Διασχίζεται από τους παραποτάμους του Αξιού. Η πεδιάδα της Θεσσαλονίκης, η οποία λέγεται και πεδιάδα της Κεντρικής Μακεδονίας, σχηματίστηκε από τις προσχώσεις των ποταμών Γαλλικού, Λουδία, Αξιού, Αλιάκμονα και από την αποξήρανση της λίμνης των Γιαννιτσών. Η λεκάνη της Καστοριάς. Η παραλιακή πεδιάδα της Χαλκιδικής. Το λεκανοπέδιο των Σερρών. Η πεδιάδα της Δράμας και η πεδιάδα της Χρυσούπολης.

Διασχίζονται και ποτίζονται αυτές οι πεδιάδες απ' τα μεγαλύτερα ελληνικά ποτάμια, τον Αλιάκμονα τον Αξιό(ή Βαρδάρη), το Στρυμόνα, το Νέστο, το Λουδία, τον Εδεσσαίο, τον Αγγίτη και το Γαλλικό.

Λίμνες της Μακεδονίας είναι: Η Μεγάλη Πρέσπα, η Ορεστιάς (ή Καστοριάς), η Χειμαδίτις, η Βεγορίτις, της Άρνισσας, η λίμνη των Πετρών, η Κερκινίτις, η Δοϊράνη, η Βόλβη, και η λίμνη του Λαγκαδά.

Η Μακεδονία είναι και σημαντικό πολιτιστικό πνευματικό κέντρο, με πόλο συσπείρωσης της όλης κίνησης, τη Θεσσαλονίκη. Σήμερα στη Μακεδονία υπάρχει πανεπιστήμιο, πολυτεχνείο, ανώτατη σχολή Βιομηχανικών σπουδών, δύο παιδαγωγικές ακαδημίες, τρεις εμπορικές σχολές, τρεις καλλιτεχνικές, έντεκα τεχνικές, λύκεια, γυμνάσια, δημοτικά, θέατρα, κ.ά. Εξάλλου, η Μακεδονία έχει και τη Θεσσαλονίκη που είναι συμπρωτεύουσα και που δεν

υστερεί σε πολλά πράγματα απ' την πρωτεύουσά μας. Η Μακεδονία συνδέεται με την υπόλοιπη Ελλάδα, με αεροπορικές και σιδηροδρομικές γραμμές, καθώς και με πυκνούς, άνετους αυτοκινητόδρομους. Απ' τη Μακεδονία περνά κι η κεντρική σιδηροδρομική γραμμή που ενώνει τη χώρα με την Ευρώπη. Η ιστορία της Μακεδονίας.

Η ιστορία της Μακεδονίας έχει τις ρίζες της στους πολύ παλιούς χρόνους. Αρχίζει απ' την αρχαιότητα και φτάνει, μέσα απ' τους αιώνες, γεμάτη λαμπρές ενδιαφέρουσες σελίδες αγώνων, ηρωισμού, πολιτισμού, δράσης, καταστροφών, νικών και δόξας, στις δικές μας μέρες.

Τα ονόματα Μακεδονία και Μακεδόνας προέρχονται απ' τη δωρική λέξη μάκος (που σημαίνει μήκος) και δήλωνε ότι η Μακεδονία είναι η χώρα με τους ψηλούς, μακριούς, ανθρώπους. Άλλη τους ονομασία ήταν Μακέτες και η χώρα Μακετία.

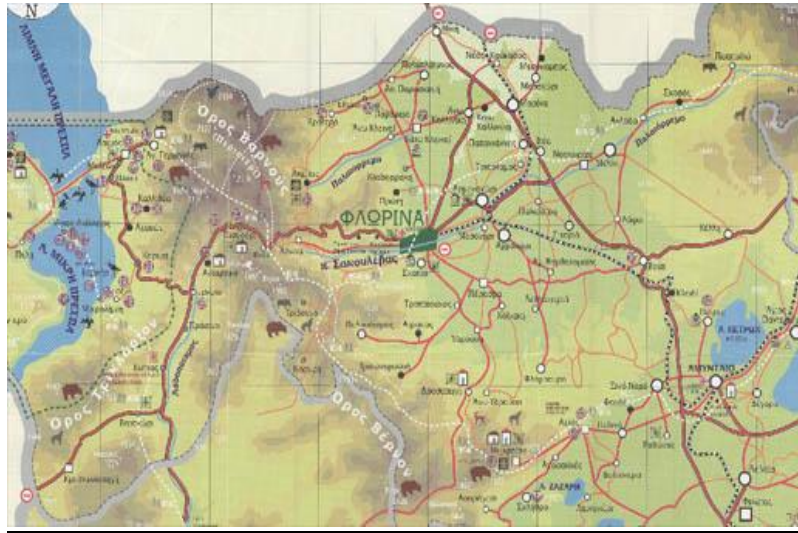
Η μυθολογία όμως λέει ότι η Μακεδονία πήρε τ' όνομά της απ' το Μακεδόνα ή Μάκεδνο, που ήταν γενάρχης του λαού των Μακεδόνων, που, κατά μια άποψη, ήταν γιος του Δία και της Θυίας, ενώ κατ' άλλη ήταν γιος του βασιλιά της Αρκαδίας Λυκάονα. Ο Ηρόδοτος λέει ότι οι Μακεδόνες είναι απόγονοι των Τημενιδών - Ηρακλειδών απ' το Άργος που έφυγαν μ' επικεφαλής τα βασιλόπουλα Γαυάνη, Αέροπο και Περδίκκα κι εγκαταστάθηκαν στη βορινή αυτή περιοχή της Ελλάδας. Αυτό όμως δεν μπορεί νάβη σίγουρο, ότι δηλαδή έγινε μετακίνηση απ' το νότο στο βορρά, μια και ξέρουμε ότι οι Έλληνες κατέβηκαν απ' τα βόρεια της Ευρώπης προς το νότο γύρω στο 12ο π.Χ. αιώνα. Ένα μέρος των Δωριέων έμεινε στη Μακεδονία και κράτησε για αρκετό διάστημα την ελληνικότητα της φυλής, αφού και οι Έλληνες που κατέβηκαν στο νότο και στα αστικά παράλια δημιούργησαν έναν άλλο πολιτισμό. Ωστόσο, η ομοιότητα που υπήρχε στη γλώσσα, τα ήθη και τα έθιμα με τους Έλληνες του νότου, είναι αυτή που μάλλον συντέλεσε και στη δημιουργία του μύθου για την άνοδο των Τημενιδών.

Γράμματα και τέχνες

Η Μακεδονία κατέχει σημαντική θέση ανάμεσα στις πολιτισμένες χώρες, που τη χρωστά στην ανάπτυξη του πολιτισμού της, ενός ντόπιου και σπάνιου πολιτισμού, που χάρισε στην ανθρωπότητα φωτεινές προσωπικότητες των γραμμάτων κι άφησε στην παγκόσμια τέχνη άπειρά κι αξιόλογα μνημεία, ξακουστά και περιζήτητα σ' όλη την υφήλιο.

Ο κυριότερος κλάδος της τέχνης στη Μακεδονία είναι η υφαντουργική. Η Μακεδονία είναι ένα τεράστιο εργαστήρι υφαντουργίας, είτε ατομικής είτε βιοτεχνικής. Καταπληκτικές είναι οι υφαντές φορεσιές της Μακεδονίας. Το χρυσοκέντημα αναπτύσσεται ιδιαίτερα. Παράλληλα έχουμε αναπτυγμένη αγγειοπλαστική. Τα μακεδονικά αγγεία είναι ξακουστά και περιζήτητα. Με λίγα λόγια ολόκληρη η Μακεδονία είναι σωστό μουσείο λαϊκής τέχνης.

1.2.1 ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Καταλαμβάνει το ΒΔ τμήμα της Μακεδονίας. Συνορεύει Β. με την πρώην Γιουγκοσλαβία, Ν. με τους Νομούς Καστοριάς και Κοζάνης, Α. με το Νομό Πέλλας και Δ. με την Αλβανία.

Έχει έκταση 1.863 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 53.147 κατοίκους.

Μορφολογικά ο νομός παρουσιάζει πλούσιες εναλλαγές τοπίων. Έχει πεδινό, ημιορεινό και ορεινό χαρακτήρα. Η συμπαγής ορεινή μάζα του βορειοδυτικού τμήματος, που αποτελείται από τα βουνά Βαρνούντας, Βέρνον, Βόρας και οι ορεινοί όγκοι του καταλήγουν στις εύφορες πεδιάδες των Πρεσπών. Οι έξι λίμνες: Μεγάλη Πρέσπα, Μικρή Πρέσπα, Βεγορίτιδα, Πετρών, Ζάζαρη, Χειμαρίτιδα και ο υδροβιότοπος των Πρεσπών με σπάνια πουλιά, ερείπια αρχαίων οικισμών και βυζαντινές εκκλησίες, χειμερινά σπορ σε σύγχρονο χιονοδρομικό κέντρο, δημιουργούν ένα εξαιρετικά ελκυστικό περιβάλλον το οποίο σε συνδιασμό με το ξηρό, ηπειρωτικό κλίμα και τις εναλλαγές του τοπίου προσδίδει μια ιδιαίτερα γαλήνια ατμόσφαιρα τόσο στον επισκέπτη όσο και στον κάτοικο της περιοχής.

Μια από τις ωραιότερες περιοχές του νομού είναι οι Πρέσπες, που βρίσκονται σε υψόμετρο 853-2177 μ. και σε απόσταση 54 χλμ από την πόλη της

Φλώρινας. Οι Πρέσπες έχουν ανακηρυχθεί Εθνικός Δρυμός (συνθήκη 1974) με σκοπό να διαφυλαχθεί η παγκόσμια μοναδικότητα υδρόβια πανίδα της. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η γλωρίδα της περιοχής με δάση από οξιές και βελανιδιές, αλπικά λιβάδια σε υψόμετρο 1800 μ και τα μοναδικά στην Ευρώπη γηραίο δάσος από κέδρα. Τα βυζαντινά μνημεία των Πρεσπών συμπληρώνουν τη φυσική ομορφιά της περιοχής. Είναι εκκλησίες, μοναστήρια, τάφοι και ασκητήρια. Κοντά στις Πρέσπες σε απόσταση 19 χλμ βρίσκεται η Βίγλα, ένα διάσελο ανάμεσα σε οροσειρές του Βαρνούντα σε υψόμετρο 1650 μ . από εδώ περνά το διεθνές ορειβατικό μονοπάτι Ε6 που αρχίζει από την πρώτη Γιουγκοσλαβία και συνεχίζει στην Καστοριά. Το νομό διασχίζει επίσης και το διεθνές ορειβατικό μονοπάτι Ε4. Στις πλαγιές του Βιτσίου βρίσκεται η κοινότητα Νυμφαίου σε υψόμετρο 1350 μ. με εξαιρετικά δείγματα αρχιτεκτονικής, αρχοντικά, ξενώνες και γενικότερα αποτελεί θέρετρο αγροτουρισμού. Εκεί εδρεύει και το κέντρο προστασίας της αρκούδας, ο Αρκτούρος.

1.2.2 ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

§ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Το Βυζαντινό Μουσείο Φλώρινας μπορεί να χαρακτηριστεί σαν ένας μικρός θησαυρός, αφού εάν και είναι πολύ μικρός ο χώρος όπου στεγάζεται, τα εκθέματά του είναι μοναδικά. Τα σημαντικότερα εκθέματα του μουσείου είναι :

- Ø Έξι τεμάχια τοιχογραφιών προερχόμενα από Ναούς της νησίδας του Αγίου Αχιλλείου της Μικρής Πρέσπας.
- Ø Δυο μικρά τμήματα ξυλόγλυπτου τέμπλου προερχόμενα από το ασκητάριο της Μεταμόρφωσης.
- Ø Βημόθυρο του 16^{ου} αιώνα προερχόμενο από το Ναό του Αγίου Αθανασίου της κοινότητας του Αγίου Γερμανού.
- Ø Θωράκιο τέμπλου από τη βασιλική του Αγίου Αχιλλείου.
- Ø Ευρήματα από τη βασιλική του Αγίου Αχιλλείου (χάλκινα δακτυλίδια και σκουλαρίκια, χάλκινα βραχιόλια κλπ)

§ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Η κατασκευή του μουσείου άρχισε το 1963 και τελείωσε το 1969. διαθέτει εποπτικό υλικό: σχέδια τοπογραφικά και αρχιτεκτονικά, φωτογραφίες ανασκαφής, μακέτα των αρχαιολογικών χώρων καθώς και των εργαστηριακών χώρων των Πετρών. Στις συλλογές του περιλαμβάνονται:

- Ø Γλυπτά – ανάγλυφα – επιγραφές (ισόγειο).
- Ø Ανασκαφικά ευρήματα δύο πόλεων, των Πετρών και του λόφου του Αγ. Παντελεήμονα (α' όροφος).
- Ø Έκθεση βυζαντινών αρχαιοτήτων (α' όροφος).

Τα σημαντικότερα εκθέματα του μουσείου είναι:

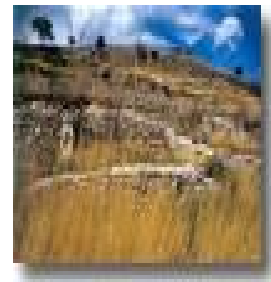
- Ø Σύνολο ανασκαφικών ευρυμάτων (αγγεία-ειδώλια-μεταλλικά εργαλεία) των Πετρών και της πόλης στον λόφο του Αγίου Γερμανού.
- Ø Μαρμάρινο άγαλμα Αρτέμιδος, ρωμαϊκών χρόνων από τις Πέτρες.
- Ø Επιτύμβιες και αναθηματικές στήλες ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής από το Νομό Φλώρινας.
- Ø Κορμός μαρμάρινου ανδρικού αγάλματος ρωμαϊκής εποχής από τη Βεύη του Νομού Φλώρινας.
- Ø Αγγεία προϊστορικών χρόνων από τον Αγ. Παντελεήμονα και το Αρμενοχώρι.
- Ø Επιγραφές, κυρίως ρωμαϊκής εποχής.

§ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης ιδρύθηκε το 1977. περιλαμβάνει 200 δημιουργίες περίπου καλλιτεχνών της Φλώρινας και διαρκώς εμπλουτίζεται. Σε χώρο του Μουσείου ιδρύθηκε το 1994 αίθουσα που κατά καιρούς φιλοξενεί εκθέσεις και γενικότερα χρησιμοποιείται για την ανάδειξη του ταλέντου των νέων της περιοχής.

§ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΠΕΤΡΩΝ

Η αρχαία πόλη που βρίσκεται στη Δυτική όχθη της λίμνης των Πετρών είναι η περισσότερο γνωστή αρχαιολογική έκταση (15-20 εκτάρια) και βρίσκεται στη θέση Γκραντίστα 1.5 χλμ βορειοδυτικά των Πετρών. Το 1933, ο καθηγητής Αντώνιος Κεραμόπουλος, έφερε στην επιφάνεια τα πρώτα ευρήματα της περιοχής. Ωστόσο, η συστηματική έρευνα του οικισμού ξεκίνησε το 1982 και συνεχίζεται μέχρι και σήμερα.

Η ανασκαφική έρευνα έχει φέρει μέχρι στιγμής στο φως ένα ισχυρό τείχος, το οποίο περικλείει τον οικισμό. Οι οικιστικοί χώροι είναι οργανωμένοι σε ομάδες των 3 με κοινούς εξωτερικούς χώρους για αποθήκες

και εργαστήρια. Το εσωτερικό ήταν διακοσμημένο με έγχρωμα κονιάματα, ενώ έχουν βρεθεί και υδροδοτικοί πηλοσωλήνες που καταλήγουν σε κρήνες και πηγάδια. Ο οικισμός έχει να επιδείξει πλούτο και υψηλό βιοτικό επίπεδο. Στον οικισμό λειτουργούσαν πολλά εργαστήρια κεραμικής, μεταλλοτεχνίας και γεωργικές ασχολίες των κατοίκων.

§ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝΑ

Ο οικισμός του Αγίου Παντελεήμονα, κτισμένος σε προνομιακή θέση ανάμεσα στις λίμνες Βεγορίτιδα και Πετρών, συνέδεσε σε όλη του την ιστορική πορεία την παραγωγική του δραστηριότητα με το λιμναίο οικοσύστημα. Η βασική αυτή επιλογή για αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ιδιαίτερου αυτού μικροπεριβάλλοντος, πιστοποιείται ήδη από τα αρχαιολογικά ευρήματα της ανασκαφής στη Μεταμόρφωση του Σωτήρος. Σύμφωνα με τις παλαιότερες επιφανειακές έρευνες και τα πρώτα συμπεράσματα των αρχαιολόγων, πρόκειται για έναν οικισμό που χρονολογείται στη Νεολιθική εποχή. Εκεί έχουν εντοπισθεί λίθινα και πυρολιθικά εργαλεία, πήλινα σφοντύλια καθώς και όστρακα χειροποίητων αγγείων με καστανό ή ερυθρό επίχρυσμα. Ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι σπάνιες για την εποχή ταφές που έχουν εντοπιστεί πρόσφατα. Στην ίδια περιοχή τοποθετείται και το εκτεταμένο νεκροταφείο της Ύστερης Εποχής Χαλκού και της Πρώιμης Εποχής Σιδήρου. Από τον πλούτο των ευρυμάτων της περιοχής, ένα μέρος τους βρίσκεται στο Μουσείο Μπενάκη, ενώ το μεγαλύτερο μέρος τους βρίσκεται στο αρχαιολογικό μουσείο Κωνσταντινούπολης.

ΗΘΗ & ΕΘΙΜΑ

§ ΜΠΑΜΠΑΡΙΑ

Κάθε Πρωτοχρονιά έχετε την ευκαιρία να διασκεδάσετε με ένα έθιμο τόσο παλιό όσο και οι διονυσιακές λατρείες, που ήταν αναπόσπαστο κομμάτι του τρόπου ζωής των κατοίκων. Άλλοι λένε ότι τα Μπαμπάρια έχουν ρωμαϊκή προέλευση και υμνούν το ξύπνημα της γης και της καρποφορίας. Κεντρικός ήρωας του δρώμενου είναι η ‘‘νύφη’’, σύμβολο της γονιμότητας, και σκοπός η απαγωγή της από τους ‘‘κακούς’’ και φυσικά τον ‘‘καμπούρη’’. Οι νέοι της περιοχής, φορώντας στολές και προσωπίδες από προβιές αρνιού, χωρισμένοι σε ομάδες 10-15 ατόμων, έχουν σαν μοναδικό τους στόχο την φύλαξη της ‘‘νύφης’’ (την οποία υποδείεται ένας άντρας φορώντας την παραδοσιακή τοπική νυφιάτικη ενδυμασία).

§ ΛΥΓΚΗΣΤΕΙΑ

Λαμβάνει χώρα το πρώτο δεκαήμερο του Αυγούστου και αποτελεί ένα σημαντικό πολιτιστικό γεγονός για την ευρύτερη περιοχή του νομού. Πρόκειται για ένα καθιερωμένο ετήσιο ραντεβού των απανταχού Φλωρινιωτών. Οι ξενιτεμένοι της Φλώρινας, εντός και εκτός των συνόρων της χώρας, ξαναβρίσκονται στην ιδιαίτερη πατρίδα τους. Εκτός από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις με χορευτικά συγκροτήματα, Φλωρινιώτες τραγουδιστές, εικαστικές εκθέσεις και άλλα δρώμενα, οι αρχές διοργανώνουν και παραδοσιακά γλέντια προς τιμήν των απόδημων.

§ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΞΙΝΟΥ ΝΕΡΟΥ

Την περίοδο της αποκριάς, το Καρναβάλι του Ξινού Νερού προσελκύει εκατοντάδες επισκέπτες από το νομό και όχι μόνο. Πρόκειται για το μοναδικό οργανωμένο καρναβάλι του νομού. Εκτός από την παρέλαση αρμάτων και μεταμφιεσμένων, διοργανώνεται και παραδοσιακό γλέντι με άφθονο κρασί και παραδοσιακές νοστιμιές.

§ ΠΡΕΣΠΕΙΑ

Πρόκειται για τις πιο γνωστές εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα στο νομό. Αποτελούν εκδηλώσεις που εξυμνούν την ειρήνη, την συνύπαρξη και την ανθρωπιστική προσφορά. Τα “Πρέσπεια” έχουν καθιερωθεί ως ένα από τα σημαντικότερα πολιτιστικά δρώμενα του νομού, και γιατί όχι και της Ελλάδας, αφού κάθε χρόνο συμμετέχουν σύλλογοι και αντιπροσωπίες γείτονων λαών. Τα “Πρέσπεια” έχουν κερδίσει και την αποδοχή της πολιτικής, καλλιτεχνικής και θρησκευτικής ηγεσίας, αφού κάθε χρόνο πολλοί είναι οι αντιπρόσωποί τους που θα τιμήσουν με την παρουσία τους τις εκδηλώσεις.

§ ΦΩΤΙΕΣ ΤΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Σήμα κατατεθέν της Φλώρινας αποτελούν οι Χριστουγεννιάτικες Φωτιές. Πρόκειται για ένα έθιμο που χάνεται στο βάθος των αιώνων. Μπορεί να έχει τις ρίζες του σε παγανιστικές εκδηλώσεις, ωστόσο για τους κατοίκους της Φλώρινας αποτελούν κομμάτι της ζωής τους. Σύμφωνα με το μύθο, οι φωτιές που ανάβουν κάθε χρόνο οι κάτοικοι την παραμονή των Χριστουγέννων, συμβολίζουν τη φωτιά που άναψαν οι βοσκοί για να ζεστάνουν τον μικρό Χριστό καθώς και την αναγγελία της γέννησης του Σωτήρα της ανθρωπότητας

1.2.3 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

§ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΓΛΑΣ-ΠΙΣΟΔΕΡΙΟΥ

Ο χειμερινός τουρισμός κατέχει σημαντικότερο ρόλο στην οικονομία του νομού, καθώς το χιονοδρομικό κέντρο Βίγλας-Πισοδερίου είναι ένα από τα καλύτερα χιονοδρομικά κέντρα της Ελλάδας. Ο νομός Φλώρινας, εξαιτίας της θέσης του αλλά και των καιρικών συνθηκών που επικρατούν στην περιοχή, θεωρείται ένας από τους ιδανικότερους προορισμούς για χειμερινές αποδράσεις και κατά συνέπεια ο χειμερινός τουρισμός της περιοχής παρουσιάζει μεγάλη άνθηση.

Στη συμβολή των οροσειρών του Βαρνούντα και του Βέρνου, 19 χλμ δυτικά από την πόλη της Φλώρινας και σε υψόμετρο 1600-1900 μ., σχηματίζεται αυχέννας όπου είναι η διάβαση Βίγλας-Πισοδερίου. Στην θαυμάσια αυτή τοποθεσία μέσα σε ένα υπέροχο δάσος από οξιές βρίσκεται το χιονοδρομικό κέντρο Βίγλας-Πισοδερίου.

Όλο το χρόνο λειτουργεί σε καθημερινή βάση:

1. Το Καταφύγιο του Συλλόγου Ορειβατών Χιονοδρόμων Φλώρινας (Σ.Ο.Χ.Φ) με δυνατότητα να φιλοξενήσει 30 άτομα (διαθέτει εστιατόριο και καφετέρια).
2. Το ιδιωτικό Σαλέ του Τόττη (γνωστό travel stop όλο το χρόνο) με εστιατόριο και καφετέρια 300 ατόμων.
3. Σχολή σκι καθώς και κατάστημα για ενοικίαση του σχετικού εξοπλισμού.

Τους επισκέπτες εξυπηρετούν 4 πίστες μήκους 9 χλμ για όλες τις κατηγορίες χιονοδρομών αθλητών, οι οποίες είναι εγκεκριμένες από τον FIS.

Αναλυτικότερα το χιονοδρομικό κέντρο περιλαμβάνει :

1. Συρόμενο αναβατήρα 800 μ. δυναμικότητας 600 ατόμων/ώρα.
2. Εναέριο διαθέσιο αναβατήρα δυναμικότητας 600 ατόμων/ώρα.
3. Νέο διαθέσιο αναβατήρα δυναμικότητας 1200 ατόμων/ώρα, που ξεκινάει από το χωριό Πισοδέρι.
4. Παιδικό συρόμενο αναβατήρα.
5. Εκτός του χιονοδρομικού κέντρου, οι πλαγιές προσφέρονται και για ορειβατικό σκι.

Διεύθυνση Τουρισμού	2385054460-61
Χιονοδρομικό Κέντρο	2385045801
Σ.Ε.Ο	2385025880
Σ.Ο.Χ	2385029939
Σαλέ "ΤΟΤΤΗΣ"	2385045800
Σαλέ "ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ"	2385046501
Συνοδοί Βουνού	2385051200

1.2.4 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

§ ΝΥΜΦΑΙΟ

Το μοναδικό βλαχοχώρι στο Βίτσι, το Νυμφαίο, που αναγεννήθηκε από τις στάχτες του έπειτα από χρόνια εγκατάλειψης, αποτελεί παράδειγμα-υπόδειγμα για χωριό που έχει να παρουσιάσει τον αγροτουρισμό ως εναλλακτική μορφή τουρισμού.

Το Νυμφαίο βρίσκεται πάνω στις κορυφογραμμές του Βιτσίου, σε υψόμετρο 1350 μ. και με τις οξιές να οριοθετούν την κατοικημένη περιοχή από το παρθένο δάσος, δεν θεωρείται πλέον διόλου αθέατο όπως δηλώνει το παλιό του όνομα (Νιβαέστα ή Νέβεσκα που στα βλάχικα σημαίνει ‘‘αθέατος’’). Το Νυμφαίο είναι ένας από τους διατηρητέους οικισμούς της Ελλάδας και ένα από τα 10 ομορφότερα χωριά της Ευρώπης. Η ιστορία του μοιάζει με παραμύθι: πρωτοκατοικήθηκε το 1385 και από τον 18^ο αιώνα μέχρι τις αρχές του 20^{ου} γνώρισε πρωτοφανή άνθηση. Αυτό μπορεί ο επισκέπτης να το επιβεβαιώσει, επισκεπτόμενος το μικρό μουσείο του χωριού στο οποίο εκτίθενται χρηστικά αντικείμενα από τα σπίτια και τα νοικοκυριά, μοναδικά για την εποχή εκείνη. Στο Νυμφαίο, οι ξενώνες θα σας προσφέρουν μια ευχάριστη και φιλόξενη διαμονή, ενώ οι παραδοσιακές ταβέρνες θα σας δώσουν την ευκαιρία να γευτείται τις μοναδικές παραδοσιακές συνταγές αλλά και τα τοπικά προϊόντα.

1.2.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

§ ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΞΙΝΟΥ ΝΕΡΟΥ

Η κοινότητα Ξινού Νερού βρίσκεται σε απόσταση 30 χλμ νοτιοανατολικά της Φλώρινας. Το νερό των ιαματικών πηγών εμφιαλώνεται και κυκλοφορεί στο εμπόριο από την δημοτική επιχείρηση που δημιουργήθηκε από τον δήμο.

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ: Ουρική αρθρίτιδα, νεφρολιθίαση, προεγχειρητικά στάδια ουροφόρων οδών, εκβάσεις σπειραματονεφρίτιδας, λοιμώξεις ουροφόρων οδών.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΤΗΛ. 23860-23235

§ ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΑΓΡΑΠΙΔΙΑΣ

Το υδροθεραπευτήριο βρίσκεται στη μέση του επαρχιακού δρόμου Αετού-Λιμνοχωρίου του Δήμου Αετού, 37 χλμ νοτιοανατολικά της Φλώρινας.

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ : Παθήσεις μυοσκελετικού συστήματος, ανώτερου αναπνευστικού συστήματος.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΤΗΛ. 23860-41215

1.2.6 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

§ ΣΚΙ

Το χιονοδρομικό κέντρο Βίγλας-Πισοδερίου προσφέρεται για όσους είναι λάτρεις του χειμερινού αυτού σπορ. Στον νομό, το άθλημα αυτό είναι ιδιαίτερα διαδεδομένο και πολλοί είναι οι σύλλογοι στους οποίους μπορεί κανείς να απευθυνθεί για να μάθει περισσότερες λεπτομέρειες για το σπορ ή ακόμη και να γίνει μέλος.

§ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ

Ο νομός Φλώρινας αποτελεί την είσοδο για δυο από τα μεγαλύτερα ορειβατικά μονοπάτια, το Ε4 και Ε6. Το μονοπάτι Ε4 ξεκινά από τα Πυρηναία, περνάει τις Άλπεις και διασχίζοντας την πρώην Γιουγκοσλαβία εισέρχεται στην Ελλάδα. Στην περιοχή της Φλώρινας το μονοπάτι διασχίζει τους ορεινούς όγκους του Βαρνούντα και με κατεύθυνση νότια και νοτιοανατολικά καταλήγει στους Πύργους Εορδαίας. Το μονοπάτι Ε6 εισέρχεται στο νομό από το Βόρα και κατευθύνεται προς τις ακτές της Ηπείρου. Οι ορειβατικές αυτές διαδρομές είναι μαγευτικές.

ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ:

1^η ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΦΛΩΡΙΝΑ-ΝΥΜΦΑΙΟ (ΔΙΑΣΧΙΣΗ ΜΟΝΟΠ. Ε4)

ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ: 20, ΩΡΕΣ: 7, ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: Νότια, ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ: 1000 μ., ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΣΗΜΕΙΟ: 1700 μ., ΒΛΑΣΤΗΣΗ: Πυκνό δάσος οξιάς, ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ: Έξι πηγές, ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ: Μέτρια, ΣΗΜΑΝΣΗ: Ναι (Ε4)

2^η ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΒΙΓΛΑ-ΑΓ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ (ΔΙΑΣΧΙΣΗ ΜΟΝΟΠ. Ε6)

ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ: 16, ΩΡΕΣ: 6, ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: Βορειοδυτική, ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ: 650 μ., ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΣΗΜΕΙΟ: 1000 μ., ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΣΗΜΕΙΟ: 2156 μ., ΒΛΑΣΤΗΣΗ: Αλπική, ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ:

Τρεις πηγές, ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ: Μέτρια έως δύσκολη, ΣΗΜΑΝΣΗ: Ναι (Ε6)

3^η ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΟΡΕΙΝΗ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ ΒΟΡΑΣ (ΡΟΥΜΑΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ- ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ)

ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ: 12, ΩΡΕΣ: 7, ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: Βορειοανατολική, ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ: 1377 μ., ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΣΗΜΕΙΟ: 1147 μ., ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΣΗΜΕΙΟ: 2524 μ., ΒΛΑΣΤΗΣΗ: Αλπικά λιβάδια, ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ: Μια πηγή, ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ: Δύσκολη, ΣΗΜΑΝΣΗ: Όχι

4^η ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΓΥΡΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΠΡΕΣΠΙΑΣ

ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ: 18, ΩΡΕΣ: 6, ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: Βορειοανατολική, ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ: 0 μ., ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΣΗΜΕΙΟ: 850 μ., ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΣΗΜΕΙΟ: 1332 μ., ΒΛΑΣΤΗΣΗ: Οξιές-Κέδροι, ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ: Μια πηγή, ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ: Μέτρια, ΣΗΜΑΝΣΗ: Κατά διαστήματα

5^η ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΒΙΓΛΑ-ΜΕΛΑΣ

ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ: 13, ΩΡΕΣ: 4 ½, ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: Νοτιοδυτική, ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ: 750 μ., ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΣΗΜΕΙΟ: 900 μ., ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΣΗΜΕΙΟ: 1918 μ., ΒΛΑΣΤΗΣΗ: Πυκνό δάσος, ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ: Δύο πηγές, ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ: Εύκολη, ΣΗΜΑΝΣΗ: Όχι.

§ ΙΠΠΑΣΙΑ

Ο Νομός Φλώρινας αποτελεί ιδανικό προορισμό για τους λάτρεις της ιππασίας. Διαθέτει δεκάδες τοποθεσίες κατάλληλες για ιππασία, αφού κανείς μπορεί να συνδιάσει την μοναδικότητα του τοπίου με το αγαπημένο στου σπορ. Η πλέον κατάλληλη όμως τοποθεσία για να κάνει κανείς ιππασία θεωρείται ο Εθνικός Δρυμός Πρεσπών. Εκεί κανείς θα μείνει έκπληκτος από την μοναδικότητα του τοπίου αλλά και την παρθένα φύση. Ο επισκέπτης

μπορεί να κάνει ιππασία στις όχθες της λίμνης και να θαυμάσει την πλούσια χλωρίδα και πανίδα που κατακλύζει την περιοχή.

§ BIRD- WATCHING

Το bird-watching είναι ένα extreme sport το οποίο ολοένα και κερδίζει έδαφος. Στο νομό Φλώρινας, ο λάτρης του αθλήματος έχει την ευκαιρία να παρατηρήσει σπάνια είδη πουλιών που ‘‘εδρεύουν’’ στην ευρύτερη περιοχή. Το ιδανικότερο μέρος για bird-watching θεωρείται ο Εθνικός Δρυμός Πρεσπών καθώς και οι λίμνες Ζάζαρη και Βεγορίτιδα.

§ CANOE – CAYAK

Πρόκειται για τον ‘‘βασιλιά’’ των extreme sports και προς ευχαρίστηση των φανατικών οπαδών του αθλήματος, ο νομός Φλώρινας τους παρέχει την ευκαιρία να επιδοθούν στο αγαπημένο τους σπορ. Στις λίμνες Ζάζαρη, Βεγορίτιδα και Πετρών, ο επισκέπτης μπορεί να κάνει canoe – cayak και συγχρόνως να θαυμάσει την ομορφιά του περιβάλλοντα χώρου των λιμνών και να γνωρίσει σπάνια είδη πουλιών και φυτών.

1.2.7 ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Φλώρινας διαθέτει ιδιαίτερα πλούσιο και ποικίλο φυσικό περιβάλλον, καθώς οι λίμνες του νομού (Βεγορίτιδα, Ζάζαρη, Πετρών) αλλά και το μοναδικό οικοσύστημα των Πρεσπών “προικίζουν” το νομό με εντυπωσιακά τοπία και τον καθιστούν ιδανικό προορισμό για τους λάτρεις του οικολογικού-εναλλακτικού τουρισμού.

§ ΛΙΜΝΗ ΖΑΖΑΡΗ

Η λίμνη Ζάζαρη είναι μια από τις ομορφότερες λίμνες της Ελλάδας. Βρίσκεται σε υψόμετρο 602 μ., έχει εμβαδό περίπου 2 τετραγωνικά χλμ και τροφοδοτείται από το ποτάμι του Σκλήθρου αλλά και από υπόγειες πηγές, ενώ στη συνέχεια τροφοδοτεί με τη σειρά της τη λίμνη Χειμαδίτιδα. Στο σύμπλεγμα των δυο λιμνών έχουν καταγραφεί σημαντικά είδη φυτών (150 είδη) και κυρίως ζώων. Έχουν παρατηρηθεί 141 είδη πουλιών, από τα οποία τα 100 είναι ιδιαίτερα σημαντικά. Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι στη λίμνη Ζάζαρη αναπαράγεται με το μεγαλύτερο πληθυσμό στην Ελλάδα, η Βαλτόπαπια. Ακόμη φιλοξενούνται 12 είδη θηλαστικών, 7 είδη ερπετών, 7 είδη αμφιβίων και 8 είδη ψαριών.

§ ΛΙΜΝΕΣ ΠΕΤΡΩΝ & ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑ

Στα όρια των νοτιοδυτικών απολήξεων του Βόρα με τα χαμηλότερα βορειοανατολικά σημεία της λεκάνης του Αμυνταίου, έχουν σχηματιστεί οι λίμνες Πετρών και Βεγορίτιδας ως συνέχεια της υδρολογικής λεκάνης της Εορδαίας. Η λίμνη Πετρών είναι πολύ μικρότερη, δέχεται τα νερά από την λίμνη Χειμαδίτιδα και τροφοδοτεί με τη σειρά της τη Βεγορίτιδα. Είναι μια μεσοτροφική λίμνη, η μέση στάθμη της βρίσκεται σε υψόμετρο 572 μ. και η επιφάνειά της έχει έκταση 8 τετραγωνικά χλμ. Η λίμνη Βεγορίτιδα είναι από τις βαθύτερες λίμνες της Ελλάδας. Το μέγεθός της μεταβάλλεται συνέχεια με τα νερά της να υποχωρούν γοργά τα τελευταία χρόνια, κυρίως λόγω της υπερβολικής άντλησης για τις ανάγκες του Υδροηλεκτρικού Σταθμού Αμυνταίου. Αν και οι λίμνες αυτές και ιδιαίτερα η λίμνη Πετρών θεωρούνται σημαντικά υποβαθμισμένες, εν τούτοις παρουσιάζουν σημαντική ποικιλία οργανισμών και ιδιαίτερα πουλιών. Στη λίμνη Πετρών έχουν παρατηρηθεί περισσότερα από 90 είδη πουλιών και μάλιστα αναπαράγονται σπάνια είδη, όπως η Λαγγόνα. Από τα θηλαστικά, εξέχουσα σημασία έχει η παρουσία της Βίδρας γιατί θεωρείται πολύ καλός δείκτης καθαρότητας νερών.

§ ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΩΝ ΠΡΕΣΠΩΝ

Με το όνομα Πρέσπες αναφέρεται το βορειοδυτικότερο υψίπεδο της ελληνικής επικράτειας, το οποίο απομονώνεται από τον υπόλοιπο νομό της Φλώρινας, από τον Βαρνούντα ανατολικά και το

Τρικλάριο (Σφήκα) νότια. Βόρεια, δεν υπάρχει φυσικό σύνορο, παρά μόνο αυτό που χωρίζει πολιτικά τη μεγάλη Πρέσπα στα τρία γειτονικά κράτη: Ελλάδα, Αλβανία και Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας. Η Μικρή Πρέσπα είναι μια μακρόστενη, μεσοτροφική λίμνη, με επιφάνεια 47,35 τετραγωνικών χιλιομέτρων, από τα οποία τα 43,5 είναι στην Ελλάδα

και τα υπόλοιπα στην Αλβανία. Η Μεγάλη Πρέσπα είναι ολιγοτροφική λίμνη, έχει συνολική επιφάνεια διακόσια εβδομήντα δύο τετραγωνικά χιλιόμετρα, από τα οποία τα τριάντα επτά-τριάντα εννιά είναι στην Ελλάδα. Από πολύ νωρίς, αναγνωρίστηκε η μοναδικότητα και η σπουδαιότητα των Πρεσπών ως ενδιαίτημα σημαντικών ειδών οργανισμών, κυρίως πουλιών. Η Ελληνική Πολιτεία αναγνωρίζοντας τις φυσικές αξίες της περιοχής, ανακήρυξε την περιοχή Εθνικό Δρυμό, το 1974. Πρόκειται για τον μεγαλύτερο εθνικό δρυμό στην Ελλάδα, με έκταση διακόσια πενήντα τετραγωνικά χιλιόμετρα, από τα οποία η ζώνη απόλυτης προστασίας, ο πυρήνας, καταλαμβάνει 49,3 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Το στοιχείο βέβαια που ξεχωρίζει τις Πρέσπες από τους υπόλοιπους εθνικούς δρυμούς είναι η μεγάλη ποικιλομορφία σε φυσικές διαπλάσεις και τύπους ενδιαιτημάτων. Από το επίπεδο του νερού των λιμνών, όπου φωλιάζουν οι Πελεκάνοι, μέχρι τις βουνοκορφές των βουνών που περιβάλλουν τις Πρέσπες και βρίσκει κρησφύγετο ο Χρυσαιτός, συναντά κανείς μια σειρά από διαφορετικούς βιότοπους, καλαμιώνες, υγρολίβαδα, αγροτικές εκτάσεις, δασικές διαπλάσεις, υποαλπικά και αλπικά λιβάδια. Αυτή ακριβώς η ποικιλία των βιοτόπων απεικονίζεται επίσης και στο μεγάλο αριθμό διαφορετικών μορφών ζωής, τόσο των φυτικών ειδών, που αποτελούν τη χλωρίδα της περιοχής, όσο και των ζώων που συνθέτουν την πανίδα της. Από τα 6.000 είδη φυτών της ελληνικής χλωρίδας, στις Πρέσπες απαντούν περίπου 1.400 είδη (σχεδόν το 25%). Από αυτά κάποια έχουν εξέχουσα σημασία.

1.3.1 NOMOS ΠΙΕΡΙΑΣ

Η Πιερία είναι ένας απ' τους νομούς της Κεντρικής Μακεδονίας με έκταση 1.559 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 106.859 κατ. Συνορεύει βόρεια με το νομό Ημαθίας, νότια με το νομό Λάρισας, δυτικά με το νομό Κοζάνης και Ημαθίας και ανατολικά βρέχεται απ' το Θερμαϊκό κόλπο.

Όρη: Το έδαφος του νομού είναι περισσότερο πεδινό. Τα ψηλότερα όρη είναι νότια ο Όλυμπος και δυτικά τα Πιέρια. Ανάμεσα στα όρη αυτά βρίσκεται η μεγάλη πεδιάδα της Πιερίας (ή πεδιάδα της Κατερίνης). Ο ποταμός Αλιάκμονας ποτίζει το έδαφος του νομού.

Κλίμα: Στο εσωτερικό του νομού το κλίμα είναι ηπειρωτικό με ψυχρό χειμώνα και θερμό καλοκαίρι. Ήπιο και δροσερό είναι το κλίμα στα παράλια του νομού.

Προϊόντα: Οι κάτοικοι του νομού ασχολούνται με τη γεωργία, κτηνοτροφία αλιεία και την καλλιέργεια καπνού. Τα κυριότερα προϊόντα που παράγει ο νομός είναι: ο καπνός, το βαμβάκι, τα κάρβουνα, η ξυλεία κ.ά.

Πόλεις: Πρωτεύουσα του νομού Πιερίας είναι η Κατερίνη με 38.016 κατ. Απ' τη μια πλευρά της πρωτεύουσας βρίσκεται η οροσειρά του Ολύμπου κι απ' την άλλη απλώνεται η δαντελωτή παραλία του Αιγαίου.

Άλλες κωμοπόλεις και χωριά του νομού είναι: ο Πλαταμώνας, θαυμάσιο παραθεριστικό κέντρο στα σύνορα Θεσσαλίας - Μακεδονίας, το Λιτόχωρο το Καταφύγιο, η Μεθώνη, το Κάστρο κ.ά. Ιστορικοί τόποι που συγκεντρώνουν πολλούς επισκέπτες είναι η Πύδνα, το Δίο κλπ.

1.3.2 ΘΕΡΙΝΟΣ / ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο νομός Πιερίας είναι από τους πιο ευνοημένους, αφού παρέχει στους επισκέπτες την δυνατότητα να απολαύσουν τόσο το βουνό όσο και την θάλασσα.

Ο νομός Πιερίας είναι στην κυριολεξία ένας πολύ προικισμένος νομός, αφού συνδιάζει ορεινό-χειμερινό τουρισμό και θαλάσσιο-θερινό τουρισμό με πολύ μεγάλη επιτυχία.

Η Πιερία αποτελεί ιδανικό προορισμό για καλοκαιρινές αποδράσεις, αφού προσφέρει παραλίες μοναδικής ομορφιάς και οργάνωσης.

Οι ακτές της Πιερίας είναι μοναδικές, τόσο για την μεγάλη έκτασή τους, όσο και για την ποικιλομορφία των διακοπών που προσφέρουν. Εκτείνονται σε μήκος πάνω από 70 χλμ από τον οικισμό των Νέων Πόρων και τις παρυφές του μυθικού Ολύμπου, μέχρι το δήμο Μεθώνης και τον υδροβιότοπο του Αλιάκμονα. Πλατιές ακτές σπάνιας φυσικής ομορφιάς με πλούσια άμμο που διακόπτεται ανά διαστήματα από βότσαλα, άλση και πευκώνες, καταλήγουν

ομαλά σε γαλάζια και ζεστή θάλασσα. Οι περισσότερες διαθέτουν οργανωμένους οικισμούς με όλες τις απαραίτητες τουριστικές υποδομές, κοσμοπολίτικο περιβάλλον και έντονη νυχτερινή ζωή. Αποτελούν μοναδικά θέρετρα με εύκολη και ασφαλή πρόσβαση, ενώ υπάρχει η δυνατότητα για επίσκεψη σε όλα τα ιστορικά, οικολογικά, αγροτουριστικά και πολιτιστικά αξιοθέατα του νομού.

Μερικές μόνο από τις δεκάδες παραλίες που μπορεί κανείς να επισκεφτεί είναι :

- § Παραλία Μεθώνης**
- § Παραλία Νέας Αγαθούπολης**
- § Παραλία Μακρύγιαλου**
- § Παραλία Ολυμπιακής Ακτής**
- § Παραλία Λεπτοκαρυάς**
- § Παραλία Σκοτίνας**
- § Παραλία Πλαταμώνα**
- § Παραλία Πλάκας Λιτοχώρου**
- § Παραλία Νέων Πόρων**

Στην συντριπτική πλειοψηφία των παραλιών, υπάρχουν θαλάσσια σπορ και αθλητικές δραστηριότητες που χαρίζουν στον επισκέπτη ένα αξέχαστο καλοκαίρι.

Τα παραθαλάσσια θέρετρα της Περίας δίνουν στον επισκέπτη την δυνατότητα να επιλέξει ανάμεσα σε ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια αλλά και κάμπινγκς για την διαμονή του.

1.3.3 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΑΤΟΧΩΡΙΟΥ

Πολύ γνωστό στο νομό είναι το Χιονοδρομικό Κέντρο Ελατοχωρίου, που δίνει την δυνατότητα στους λάτρεις του χειμερινού τουρισμού να απολαύσουν ξέγνοιαστες στιγμές.

Το Χιονοδρομικό Κέντρο Ελατοχωρίου βρίσκεται στη θέση «Παπαχωράφι», στα όρια των νομών Πιερίας – Ημαθίας – Κοζάνης, στο ιδιόκτητο δάσος Ελατοχωρίου, σε υψόμετρο βάσης 1400 μ. και κορυφής 1700 μ. στη θέση «Λιθαρίστρα» με προοπτική να φτάσει στη θέση «Θωμά Ράχη» σε υψόμετρο 2054 μ. Απέχει 36 χλμ από την πόλη της Κατερίνης και 8 χιλιόμετρα από το Ελατοχώρι.

Η λειτουργία του άρχισε το 2000. σήμερα διαθέτει ένα διθέσιο εναέριο αναβατήρα μήκους 1287 μ με δυνατότητα εξυπηρέτησης 1200 ατόμων ανά ώρα, ένα baby lift μήκους 130 μ με δυνατότητα εξυπηρέτησης 600 ατόμων ανά ώρα. Λειτουργεί μια κεντρική πίστα μήκους 1500 μ χαρακτηρισμένη «κόκκινη», μια περιφερειακή πίστα μήκους 2000 μ με μέση κλίση 15% χαρακτηρισμένη «πράσινη» και μια πίστα αρχαρίων μήκους 250 μέτρων χαρακτηρισμένη «πράσινη». Διαθέτει επίσης κατάστημα ενοικίασης σκι, snowboard, ειδών ένδυσης και εξοπλισμού. Στα άμεσα σχέδια είναι η επέκταση του χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων, η κατασκευή χώρου υποδοχής και η λειτουργία σχολών σκι.

Τηλ. Χιονοδρομικού Κέντρου Ελατοχωρίου : 23510 82994

ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Μια άλλη μορφή χειμερινού τουρισμού, λιγότερο διαδεδομένη σε σχέση με τα χιονοδρομικά κέντρα, είναι η επίσκεψη και διαμονή σε ορεινά καταφύγια.

Ο νομός Πιερίας διαθέτει αρκετά καταφύγια στα οποία μπορείται να διαμείνεται και να βιώσετε από κοντά την μοναδικότητα της εναλλακτικής αυτής μορφής χειμερινού τουρισμού.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΥΨΟΜΕΤΡΟ	ΤΗΛ. ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ	ΤΗΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΥ	ΘΕΣΕΙΣ
ΓΙΟΣΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ	Σ.Ε.Ο. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΛΥΜΠΟΣ	2760 μ.		0310224710	90
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΟΥΝΤΟΛΑΣ	Ε.Ο.Σ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΛΥΜΠΟΣ	1000 μ.	0352084100	0310278228	35
ΣΠΗΛΙΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ	Ε.Ο.Ο.Α. (Ε.Ο.Σ. ΛΙΤΟΧΩΡΟΥ)	ΟΛΥΜΠΟΣ	2100 μ.	0352081800	0352084544	100
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΚΑΛΟΣ	Ε.Ο.Ο.Α.	ΟΛΥΜΠΟΣ	2650 μ.		0103645904	18
ΑΝΩ ΜΗΛΙΑΣ	Ε.Ο.Σ. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΠΙΕΡΙΑ ΟΡΗ	1000 μ.	0351079277	0351023102	70
ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΑΣ	Σ.Ε.Ο. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΠΙΕΡΙΑ ΟΡΗ	1680 μ.		0351031311	90
ΚΡΕΒΑΤΙΑ ΒΡΟΝΤΟΥΣ	Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΟΛΥΜΠΟΣ				
ΚΟΡΟΜΗΛΙΕΣ ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑΣ (ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ)	ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤ. ΟΛΥΜΠΟΥ	ΟΛΥΜΠΟΣ				

1.3.4 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Το φυσικό περιβάλλον της Πιερίας, με μεγάλη ποικιλία διαδρομών, μοναδική χλωρίδα και πανίδα, όμορφα τοπία στα βουνά και στα ποτάμια, προσφέρει σε κάθε απλό ή απαιτητικό επισκέπτη μεγάλες δυνατότητες απόδρασης για αναρρίχηση, εξορμήσεις με οχήματα παντός εδάφους, αλεξίπτωτο πλαγιάς, ποδήλατο βουνού και διαδρομές με βάρκα στα ποτάμια. Για να ζήσετε από κοντά τις εμπειρίες που προσφέρει ο νομός Πιερίας, δεν έχετε παρά μόνο να τον επισκεφτείτε.

Ø ΙΠΠΑΣΙΑ

Ιδανική δραστηριότητα για τους λάτρεις της φύσης, αφού θα έχουν την δυνατότητα να έρθουν πολύ κοντά με την χλωρίδα και την πανίδα του νομού Πιερίας. Εξορμήσεις-περίπατοι με άλογα, ατομικές ή ομαδικές, για εκπαίδευση, άθληση και περιπέτεια στα Πιέρια, στον Όλυμπο, στις ακτές και σε τοποθεσίες ιδιαίτερης ομορφιάς μέσα στα δάση, προσφέρουν αξέχαστες εμπειρίες μέσα στον κόσμο του αλόγου και της Πιερικής φύσης. Αυτές τις εμπειρίες μπορείτε να τις ζήσετε στους ιππικούς ομίλους και σε ορισμένα οργανωμένα αγροκτήματα του νομού.

Ø ΛΙΑΔΡΟΜΕΣ 4 X 4 (JEEP SAFARI)

Περιπέτεια και ψυχαγωγία με ένταση για οδήγηση στους δασικούς δρόμους και εξερεύνηση, προσφέρονται ιδανικά στον Όλυμπο, στα Πιέρια, στα δάση και στις εκβολές των ποταμών της Πιερίας. Συνδυάζονται ταυτόχρονα με την γνωριμία και την επαφή με τη μαγευτική φύση, χάρη στις εξορμήσεις με οχήματα παντός εδάφους. Μεγάλη ποικιλία διαδρομών για ανεπανάληπτες εμπειρίες θα βρείτε στον Όλυμπο και στα Πιέρια όρη.

Ø ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΟ ΠΛΑΓΙΑΣ (PARAPENTE)

Απογειωθείτε από το μυθικό Όλυμπο, δίπλα από την εκκλησία του Προφήτη Ηλία στον Παλιό Παντελεήμονα, σε έναν από τους μεγαλύτερους και σημαντικότερους διαδρόμους απογείωσης της Ευρώπης για αλεξίπτωτο πλαγιάς και αεροπτερισμό, για να απολαύσετε τη μοναδικότητα του τοπίου πάνω από τα βουνά των Θεών και των Μουσών, τα ιστορικά Μνημεία, τις ατελείωτες αμμώδεις ακτές και το καταγάλανο Αιγαίο.

Ø ΑΙΩΡΟΠΤΕΡΙΣΜΟΣ

Συναρπαστικό αεράθλημα, χάρη στο οποίο η απογείωση, η ανάρτηση στο κενό από δυο φτερούγες, η αθόρυβη πτήση και η προσγείωση με τα πόδια, προσφέρει στον αιωροπτεριστή την πραγματική αίσθηση της ελευθερίας. Απολαύστε την πτήση προς το φυσικό κάλλος του Ολύμπου χρησιμοποιώντας την πίστα απογείωσης στην εκκλησία του Προφήτη Ηλία με τη μοναδική θέα προς το Κάστρο του Πλαταμώνα.

Ø ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ

Συναρπαστικό σπορ που χαρίζει έντονες συγκινήσεις, καθώς φέρνει αυτόν που το εξασκεί σε επαφή με τη φύση, γυμνάζοντας και δυναμώνοντας το κορμί και το μυαλό του. Ζήστε τη μοναδική ικανοποίηση που σας χαρίζει η κατάκτηση της κορυφής στα βουνά της Πιερίας και η επίτευξη του στόχου σας στην καρδιά της φύσης. Αναρριχητικά πεδία θα βρείτε στον Όλυμπο και στα Πιέρια Όρη, καθώς επίσης και στις δυο τεχνητές αναρριχητικές πίστες στις εγκαταστάσεις του Αθλητικού Κέντρου Λιτοχώρου και του Σ.Ε.Ο. Κατερίνης.

Ø ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΒΟΥΝΟΥ (MOUNTAIN BIKE)

Απολαύστε την ποδηλασία στη φύση σε πανέμορφα μονοπάτια, δασικούς δρόμους και ανεξερεύνητες περιοχές του Ολύμπου και των Πιερίων, με ιδανικές καιρικές συνθήκες και ποικιλία βαθμού δυσκολίας για περιπέτεια, δράση και

απεριόριστες δραστηριότητες κοντά στη γαλήνη και την ομορφιά της Πιερικής φύσης.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΒΙΟΤΟΠΩΝ

Η Πιερία διαθέτει ορισμένους από τους σημαντικότερους υδροβιότοπους της Ευρώπης. Οι υδροβιότοποι του Δέλτα Αλιάκμονα με το έλος Αγαθούπολης, της λιμνοθάλασσας Αλυκής Κίτρους και των Νέων Πόρων, με πλουσιότατη χλωρίδα και πανίδα και με πολλά σπάνια και μοναδικά είδη φυτών, ζώων και πτηνών καθιστούν την επίσκεψη απαραίτητη για οικοπεριηγήσεις και περιβαλλοντική ενημέρωση. Στους υδροβιότοπους αυτούς ζουν μεγάλες κοινότητες σπάνιων πουλιών, αμφίβιων και ερπετών, των οποίων η παρατήρηση έχει μεγάλο επιστημονικό, οικολογικό και ψυχαγωγικό ενδιαφέρον.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΟΛΥΜΠΟΥ

Ο Όλυμπος είναι το πρώτο βουνό στην Ελλάδα για το οποίο εφαρμόστηκε το 1938 ειδικό καθεστώς προστασίας με την ανακήρυξή του σε ΕΘΝΙΚΟ ΔΡΥΜΟ (Β.Δ 9-6-1938 ΦΕΚ 248Α /1938), ενώ το 1985 εγκρίθηκε ο Κανονισμός Λειτουργίας Εθνικού Δρυμού.

Το 1981, με απόφαση του Διεθνούς Συμβουλίου για τον Άνθρωπο και την Βιόσφαιρα, ο ΟΗΕ αναγνωρίζει τον Εθνικό Δρυμό ως τμήμα του Διεθνούς δικτύου των αποθεμάτων της Βιόσφαιρας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο Εθνικός Δρυμός ως προς την γεωμορφολογία του. Έχει πολλές κορυφές, μεγάλες ρεματιές και βαθιές χαράδρες, αμφιθεατρικές κοιλάτητες, σπήλαια και

βάραθρα καθώς και πολλές πηγές, μικρές εποχικές λίμνες και χείμαρρους. Το κλίμα επηρεάζεται από τη γεωγραφική θέση, τον όγκο του βουνού, τα πετρώματα και τις πλαγιές του. Συχνό φαινόμενο είναι η αναστροφή των θερμοκρασιών και της υγρασίας, καθώς και η εμφάνιση πολλών μικροκλιμάτων. Η χλωρίδα του είναι μοναδική, με μεγάλη ποικιλία φυτών, από τα οποία τα 23 είναι ενδημικά. Στην πανίδα του έχουν παρατηρηθεί 32 είδη θηλαστικών, 108 είδη πουλιών, καθώς και μια μεγάλη ποικιλία εντόμων, κυρίως πεταλούδες.

ΥΔΡΟΒΙΟΤΟΠΟΣ ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ – ΔΕΛΤΑ ΑΓΑΘΟΥΠΟΛΗΣ

Το Δέλτα του Αλιάκμονα καλύπτει μια έκταση 40000 στρεμμάτων. Μαζί με τις εκβολές των ποταμών Γαλλικού, Λουδία, Αξιού και τη λιμνοθάλασσα της Αλυκής Κίτρους διαμορφώνει ένα ενιαίο μωσαϊκό υγρότοπων από τα σημαντικότερα της Ευρώπης, με πολλές αξίες για τον άνθρωπο. Το σημαντικότερο στοιχείο της πανίδας του υδροβιότοπου είναι τα πουλιά. Έχουν καταγραφεί 215 είδη. Επίσης στον Αλιάκμονα υπάρχουν 33 είδη ψαριών του γλυκού νερού. Περισσότερα από 500 διαφορετικά είδη φυτών κοσμούν την περιοχή με τα χρώματα και τα αρώματά τους να μαγεύουν τους επισκέπτες. Τα υλικά που εξακολουθεί να εναποθέτει ο ποταμός στο Δέλτα του, δημιουργούν μικρές αβαθείς λιμνοθάλασσες και αμμονησίδες.

ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΝΕΑΣ ΑΓΑΘΟΥΠΟΛΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΝΕΑ ΑΓΑΘΟΥΠΟΛΗ , ΤΗΛ. 2353051677

Τ.Κ 60066, Ν.ΠΕΡΙΑΣ

1.3.6 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Οι ορεινοί όγκοι του Ολύμπου, του Τίταρου και των Πιερίων, οι υδροβιότοποι καθώς και οι ορεινοί οικισμοί συνθέτουν ένα ιδανικό περιβάλλον για ποικίλες αγροτουριστικές δραστηριότητες για κάθε επισκέπτη της Πιερίας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το Ελατοχώρι και ο Παλιός Παντελεήμωνας. Πρόκειται για γραφικά παραδοσιακά χωριά τα οποία ενδύκνεται για αγροτουρισμό. Καταλύματα κάθε είδους, όπως πρότυποι ξενώνες, ενοικιαζόμενα δωμάτια και ορειβατικά καταφύγια σε συνδυασμό με γραφικές ταβέρνες, εξασφαλίζουν άνετη διαμονή στις ορεινές περιοχές. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα αγροτικά και παραδοσιακά προϊόντα, οι αγροτικές δραστηριότητες, ο παραδοσιακός τρόπος ζωής, ενώ φιλόξενοι άνθρωποι είναι πάντα πρόθυμοι να εξυπηρετήσουν κάθε επισκέπτη με οικοτουριστικές αναζητήσεις.

ΔΙΟΝ

Ο Νομός Πιερίας διαθέτει πλούσια κληρονομιά και έχει να επιδείξει σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους. Στις βορειοανατολικές πλευρές του Ολύμπου, 17 χλμ νότια της Κατερίνης, βρίσκεται το Δίον, η «πολις του Διός», αρχαιολογικός χώρος με διεθνή ακτινοβολία. Εδώ ανακαλύφθηκαν τα ιερά των Μακεδόνων, όπου κατέφθαναν κατά χιλιάδες για να τιμήσουν τον Δία στα «έν Δίω Ολύμπια» που τελούνταν από τον 5^ο αιώνα π.Χ. Από τη συστάδα των ιερών κτισμάτων ξεχωρίζουν: το ιερό της Δήμητρας, δύο ναοί που χρονολογούνται γύρω στο 500 π.Χ, το Ασκληπιείο και ολόκληρο το τέμενος της Ίσιδας με τα λατρευτικά αγάλματα όρθια πάνω στις βάσεις τους. Η πόλη του Δίου ήταν καλά οχυρωμένη από το τείχος του 4^{ου} αιώνα π.Χ και είχε θαυμάσιο ρυμοτομικό σύστημα. Οι ανασκαφές αποκάλυψαν πλακόστρωτους δρόμους, δημόσια κτίρια, καταστήματα, εργαστήρια, σπίτια, καθώς και την ορχήστρα, τα καθίσματα και τη σκηνή του κοίλου στο μεγάλο θέατρο του Δίου. Μέσα στην εκτεταμένη νεκρόπολη, στα βόρεια και δυτικά του Δίου, διακρίνονται τέσσερις υπόγειοι καμαροσκέπαστοι μακεδονικοί τάφοι.

ΚΑΣΤΡΟ ΠΛΑΤΑΜΩΝΑ

Πρόκειται για ένα από τα επιβλητικά και σημαντικά κάστρα του ελλαδικού χώρου. Χτισμένο στις νοτιοανατολικές υπώρειες του Ολύμπου, δεσπόζει στο δρόμο που ενώνει τη Μακεδονία με τη Θεσσαλία. Από την ανατολική του πλευρά ελέγχει όλη τη θαλάσσια περιοχή. Η θέση του στη δίοδο Μακεδονίας-Θεσσαλίας έκανε αυτό το κάστρο «κλειδί» για τον έλεγχο της Μακεδονίας. Ηλικίας ήδη 10 αιώνων, αλλά καλά συντηρημένο και επιβλητικό, φιλόξενο και προσιτό στους επισκέπτες, δεσπόζει σε όλη τη νότια Πιερία. Στη μακραίωνη ιστορία του κατοικήθηκε από Βενετούς, Βυζαντινούς και Τούρκους, ενώ έγινε θέατρο πολεμικών επιχειρήσεων και μαχών μέχρι και την πρόσφατη ιστορία λόγω της μεγάλης στρατηγικής του σημασίας.

1.3.8

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο νομός Πιερίας διαθέτει πληθώρα εκκλησιών και μοναστηριών από όλες τις περιόδους της εκκλησιαστικής ιστορίας. Ωστόσο σημαντικότεροι θεωρούνται οι :

- § **Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην Κονταριώτισσα**
- § **Μοναστήρι Αγίου Διονυσίου στον Όλυμπο**
- § **Εκκλησία Εισοδίων της Θεοτόκου του 11^{ου} αιώνα στην παλιά μονή Πέτρας**
- § **Ναός Αγίας Παρασκευής όπου δίδαξε ο Κοσμάς ο Αιτωλός**

1.4.1 ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ

Ο ν. Πέλλας, με πρωτεύουσα την Έδεσσα, Βρίσκεται στο ΒΔ. τμήμα της κεντρικής Μακεδονίας. Συνορεύει Β. με τη Γιουγκοσλαβία, Δ. με το νομό Φλώρινας, Ν. με το νομό Ημαθίας και Α. με το νομό Κιλκίς. Έχει έκταση 2.506 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 132.386 κατ.

Η Έδεσσα είναι μια από τις ωραιότερες πόλεις της Μακεδονίας, χτισμένη στους πρόποδες του όρους Βέρμιου με άφθονο πράσινο, λουλουδιασμένους κήπους και πολλά νερά. Βορειοανατολικά της πόλης, σε τοποθεσία κατάφυτη και με ωραία θέα, βρίσκονται οι περίφημοι καταρράκτες της Έδεσσας.

Όρη - ποταμοί. Τα σπουδαιότερα όρη του νομού είναι τα εξής: Το Καϊμακτσαλάν ή Βόρας, που η ψηλότερη κορυφή του είναι 2.524 μ. Άλλες ψηλές κορυφές είναι: η Τζένα (2.182 μ), το Πίνοβο (2.154 μ.) και ο Κόζιακας (1.817 μ.), στο κέντρο της οροσειράς.

Το Βέρμιο, με ψηλότερη κορυφή τη Μαγούλα (1364 μ.). Το Βέρμιο είναι κατάφυτο από δάση.

Το Πάικο, με ψηλότερη κορυφή το Πόγλετι (1650 μ.). Το μεγαλύτερο μέρος του Πάικου είναι δασοσκεπασμένο.

Από τους ποταμούς, σπουδαιότεροι είναι: ο Μογλενίτσας, που συγκροτείται από πολλά μικρά ποτάμια και ρεύματα και με άλλους

παραπόταμους σχηματίζει τον ποταμό Λουδία, ο Βόδας που χύνεται μαζί με το Μογλενίτσα στο Λουδία. Κοντά στο χωριό Άγρα σχηματίζονται οι υδατοπτώσεις του ποταμού, που κινούν υδροηλεκτρικό σταθμό. Ο Λουδίας, που συγκεντρώνει τα νερά της πεδιάδας των Γιαννιτσών και της αποξηραμένης λίμνης. Άλλα μικρά ποταμάκια είναι ο Μπαλίστας, ο Λέσκας κ.ά.

Οικονομία. Ο ν. Πέλλας έρχεται πρώτος στην παραγωγή κερασιών σ' όλη την Ελλάδα. Επίσης παράγει δημητριακά, λαχανικά, φρούτα (ροδάκινα, γαρμάδες, μήλα) κ.ά.

Έχει αναπτυγμένη βιομηχανία και ιδίως κλωστοϋφαντουργία.

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ

Το όρος Καϊμακτσαλαν ή Βόρας βρίσκεται στα σύνορα με το κράτος της FYROM και η κορυφογραμμή του αποτελεί την οριογραμμή μεταξύ των δυο κρατών. Είναι το τρίτο μεγαλύτερο σε ύψος βουνό της Ελλάδας με υψόμετρο 2.524 μ. κορυφή στην οποία βρίσκεται και το χιονοδρομικό κέντρο. Στους πρόποδες του όρους βρίσκεται η λίμνη Βεγορίτιδα, από τις μεγαλύτερες της Ελλάδος σε έκταση και βάθος, που απλώνεται στα γεωγραφικά όρια τριών νομών : Πέλλας – Φλώρινας – Κοζάνης και προστατεύεται από τη συνθήκη Ramshar. Το χιονοδρομικό κέντρο αρχίζει από τα 2.050 μ. όπου υπάρχει το κεντρικό καταφύγιο, χώροι στάθμευσης, σχολές σκι, πίστες αρχαρίων, καταστήματα ενοικιάσεων, εκδοτήρια και ο πρώτος αναβατήρας και καταλήγει στα 2.480 μ. όπου βρίσκεται ο σταθμός άφιξης του υψηλότερου αναβατήρα της Ελλάδος.

Το χιονοδρομικό κέντρο Καϊμακτσαλάν είναι το κέντρο με το μεγαλύτερο υψόμετρο στην Ελλάδα ενώ στην κορυφή του, σε υψόμετρο 2.524 μ. υπάρχει ένα μοναδικό σε ομορφιά εκκλησάκι. Το Καϊμακτσαλάν θεωρείται η «Αράχοβα του Βορρά» λόγω των παραδοσιακών, γραφικών οικισμών οι οποίοι υπάρχουν στην περιοχή και συγκεντρώνουν όλη την κοσμική βόρεια Ελλάδα. Όμορφοι ξενώνες, εντυπωσιακές βίλες και γραφικά μαγαζάκια συνθέτουν την εικόνα του άλλοτε εγκαταλελειμμένου χωριού του Αγ. Αθανασίου που σήμερα είναι ένα από τα ομορφότερα ορεινά χωριά της Ελλάδας. Με μακριές και φαρδιές πίστες,

χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία, θεωρείται ως το ιδανικό κέντρο για βελτίωση τεχνικής και διαδρομές σε απάτητο χιόνι. Το κέντρο διαθέτει :

- § **Κατάστημα ενοικίασης εξοπλισμού**
- § **Δυο σχολές σκι και snowboard**
- § **Ενοικιάσεις snowmobile**
- § **Ενοικιαζόμενα δωμάτια πολυτελείας**
- § **Εστιατόριο, καφέ, μπαρ**
- § **Snowboard σε υψόμετρο 2.069 μ.**
- § **Δέκα πίστες κλιμακούμενης δυσκολίας**
- § **Εγκατάσταση τεχνητής χιονόπτωσης**
- § **Δυο διαθέσιμες αναβατήρες και δυο μονοθέσιους**

Αριδαίας (Λουτρακίου)

Νομός:	Πέλλα
Περιοχή:	Λουτράκι
Είδος:	Ιαματική Πηγή
Πληροφορίες:	<p>Δήμος: 23840 21263 και 23840 21419</p> <p>Φαξ 23840 21226</p> <p>Λουτρά: 23840 91300</p> <p>touristinfo@loutraki.gr</p> <p>Δικτυακός Τόπος</p> <p>http://www.loutraki.gr/</p>
 Θερμοκρασία:	37 °C
 Χαρακτηρισμός:	Μεσόθερμο - HCO ₃ - Ca - Mg - K - B - As - ολιγομεταλλικό - υποτονικό
 Ενδείξεις:	Λουτροθεραπεία για ρευματισμούς, αρθριτικά, παθήσεις περιφερειακών νεύρων, γυναικολογικές & δερματικές παθήσεις, διαστρέμματα, κατάγματα.
 Εγκαταστάσεις:	Υδροθεραπευτήριο με ομαδικούς και ατομικούς λουτήρες, ξενώνες, εγκαταστάσεις αναψυχής και εστίασης. Λειτουργεί όλο το χρόνο.
<p>Οι ιαματικές πηγές λουτρών Λουτρακίου βρίσκονται στους πρόποδες του όρους Βόρας, 13 χλμ. δυτικά της Αριδαίας, και στη βορειοανατολική πλευρά του νομού Πέλλας. Η αξία των τοπικών πηγών φαίνεται πως έχει εκτιμηθεί από τα ρωμαϊκά κιόλας χρόνια, στα μέσα όμως του τελευταίου αιώνα έγιναν οι πρώτες αναλύσεις νερού και πιστοποιήθηκαν οι θεραπευτικές του ιδιότητες. Οι θερμές πηγές αναβλύζουν από την κοίτη του ρέματος Αγίου Νικολάου με θερμοκρασία η οποία ανέρχεται στους 37 οC. Η μεγάλη παροχή τους (650 κυβικά μέτρα/ώρα) δημιουργεί άριστες συνθήκες για τη λειτουργία του υδροθεραπευτηρίου της περιοχής, ενώ η ανοικτή πισίνα και οι «λιμνούλες» που έχουν φυσικά διαμορφωθεί στην κοίτη του θερμοποτάμου, δίνουν τη δυνατότητα λούσης σε ένα εκπληκτικό φυσικό σκηνικό.</p>	

Λουτροχωρίου Δήμος Σκύδρας

Νομός:	Πέλλα
Περιοχή:	Λουτροχώρι
Είδος:	Ιαματική Πηγή
Πληροφορίες:	Δήμος: 23810 82662 Λουτρά: 23810 82881
 Θερμοκρασία:	18 °C
 Χαρακτηρισμός:	Ψυχρό - HCO ₃ - Na - Ca - Cl - Mg - HS - B - K - ολιγομεταλλικό - υποτονικό
 Ενδείξεις:	Παθήσεις του πεπτικού συστήματος, δερματικές παθήσεις και παθήσεις πνευμόνων, μυοσκελετικού συστήματος.
 Εγκαταστάσεις:	
<p>Η ιαματική πηγή λειτουργεί στο Λουτροχώρι που βρίσκεται στο δημοτικό διαμέρισμα Πετριάς του δήμου Σκύδρας. Είναι χτισμένο στους πρόποδες του όρους Κάμπερ στα όρια των νομών Πέλλας και Ημαθίας και έχει υψόμετρο 90 μέτρα.</p>	

1.4.4 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ø RAFTING

Κατάβαση του ποταμού Μογλενίτσα
Επιβίβαση στο χωριό Άλωρο και διαδρομή 2,5 ωρών μέσα στο ποτάμι. Στην διαδρομή ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να θαυμάσει τις ροζ πέτρες, τις φωλιές των μεγάλων πουλιών και διάφορα νησάκια που έχουν δημιουργηθεί από το ποτάμι. Ξεχωριστή στιγμή αποτελεί το πέρασμα μέσα από το φαράγγι και τις σιδηρές πύλες του Δεμίρ Καπού.

Ø TREKKING

Πανόραμα ορεινής Πέλλας

Αναχώρηση από τους καταρράκτες της Έδεσσας. Πρόκειται για μια διαδρομή μέσα στο Δάσος της Γαβλιώτισσας προς την θέση Πυρσός, όπου ανάβει η ολυμπιακή φλόγα κατά την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων. Ξενάγηση στα γύρω βουνά με θέα την πόλη και την περιοχή από τον λόφο 606.

Ø ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ

Μικρός Γύρος της Έδεσσας

Οργανωμένη περιήγηση με ποδήλατο. Οι επισκέπτες θα έχουν την δυνατότητα να περιηγηθούν στα βασικά αξιοθέατα της Έδεσσας, στις όχθες των ποταμών και σε μοναδικές διαδρομές. Ξεχωριστή στιγμή αποτελεί η επίσκεψη στη βυζαντινή γέφυρα.

Ø MOUNTAIN BIKE

Βόρας – Μαύρο δάσος – Λουτρά

Οι λάτρεις των mountain bike θα πρέπει οπωσδήποτε να δηλώσουν συμμετοχή. Η περιπέτεια ξεκινάει με την μετάβαση στο Όρος Βόρα. Η διαδρομή λαμβάνει χώρα στο Μαύρο Δάσος με προορισμό το Λουτράκι. Πρόκειται για μια διαδρομή μέσα σε πυκνή και θαμνώδη βλάστηση, ιδανική για την απογείωση της αδρεναλίνης.

Ø ΙΠΠΑΣΙΑ

Ο Γύρος του Αγίου Αθανασίου ή τα Καισαριανά
Το άθλημα της ιππασίας είναι ιδανικό για όσους
θέλουν να γνωρίσουν από κοντά την

μοναδικότητα της φύσης. Η ιππασία ενδείκνυται για την γνωριμία με την φύση και τον ορεινών προορισμών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα προορισμού αποτελεί ο γύρος του Αγίου Αθανασίου.

Ø 4X4

Ορεινές Διαδρομές

Αναχώρηση από τους καταρράκτες της Έδεσσας. Η διαδρομή συνεχίζεται με το πέρασμα του Μαύρου Δάσους μέσα από χωμάτινες διαδρομές δίπλα και μέσα στο ποτάμι. Η περιήγηση με 4X4 αποτελεί ιδανική πρόταση για όσους θέλουν να συνδυάσουν την γνωριμία της φύσης με την μοναδική εμπειρία που προσφέρει το 4X4.

Ø PARAPENTE

Πτήση με διπλό parapente στο Όρος Βόρας

Νοιώστε την μοναδική εμπειρία της πτήσης πάνω από τις βουνοκορφές του Καϊμακτσαλάν με θέα την λίμνη Βεγορίτιδα και τις κορφές του Πάικου, του Βερμίου και του Ολύμπου. Απογείωση από την θέση Κερασιές στα 1600

μ. υψόμετρο και προσγείωση στο Αεραθλητικό Κέντρο Μακεδονίας-Θράκης.

Ø *MOTO CROSS*

20 χλμ δυτικά της Έδεσσας, μεταξύ των χωριών Ζέρβης και Παναγίτσας, στους πρόποδες του όρους Βόρας υπάρχει πίστα moto cross που δημιουργήθηκε από τον Μοτοσυκλετικό Όμιλο Έδεσσας. Εκεί ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει αγώνες moto cross ή ακόμη και να μάθει τα μυστικά του αθλήματος από δασκάλους του είδους.

ΥΔΡΟΒΙΟΤΟΠΟΣ ΑΓΡΑ – ΝΗΣΙΟΥ – ΒΡΥΤΤΩΝ

Μόλις 6 χιλιόμετρα από την πόλη της Έδεσσας και σε υψόμετρο 470 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας βρίσκεται η λίμνη και ο υδροβιότοπος Άγρα-Νησίου-Βρυττών. Πάνω από 250 διαφορετικά είδη πτηνών ζουν περιοδικά μέσα στον υδροβιότοπο. Στις όχθες, τα πανέμορφα χωριά Νησί & Βρυττά δίνουν μια όμορφη εικόνα. Πολύ κοντά στην λίμνη, πηγαίνοντας προς το χωριό Καρυδιά, βρίσκεται το μνημείο του Μακεδονομάχου Τέλλου Άγρα, στο σημείο όπου κρεμάστηκε από τους Βούλγαρους στους Μακεδονικούς Πολέμους. Δίπλα στην λίμνη λειτουργεί Τουριστικό Περίπτερο με τοπική κουζίνα και εξαιρετική πέστροφα. Πρόκειται για λίμνη έκτασης 5972 στρεμμάτων που υδροδοτείται από τις πηγές του ποταμού Έδεσσαίου ενώ μέχρι το 1990 ήταν υδατικά εξαρτημένη και από την λίμνη Βεγορίτιδα. Η λίμνη παρουσιάζει εξαιρετικό οικολογικό ενδιαφέρον χάρη στην υδρόβια και ελόβια βλάστηση που διαθέτει και τον αριθμό της πανίδας που φιλοξενεί. Ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να γνωρίσει τον υδροβιότοπο συμμετέχοντας σε οργανωμένες περιηγήσεις (rafts) αλλά και να παρατηρήσει τα σπάνια είδη πουλιών που φιλοξενούνται εκεί (bird-watching).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΥΔΡΟΒΙΟΤΟΠΟΥ

ΤΗΛ. 23810/20300

1.4.6 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΧΩΡΙΟ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (ή Τσέγανη)

Πρόκειται για ένα γνήσια παραδοσιακό χωριό που αποτελεί πρότυπο αγροτουριστικού προορισμού. Βρίσκεται σε απόσταση 30 χλμ από την πόλη της Έδεσσας και πολύ κοντά στο Χιονοδρομικό Κέντρο Καϊμακτσαλαν. Το χωριό είναι κτισμένο στους πρόποδες του βουνού Βόρας στην κορυφή Πιπερίτσα. Κτίστηκε στα τέλη του 16^{ου} αιώνα. Ο επισκέπτης που θα βρεθεί στον παραδοσιακό οικισμό, θα θαυμάσει τα κεραμοσκεπή κτίρια του χωριού, δείγματα της ενδιαφέρουσας παραδοσιακής Μακεδονικής αρχιτεκτονικής που συνδυάζεται απόλυτα με το φυσικό τοπίο της περιοχής. Οι παραδοσιακοί ξενώνες που διαθέτει το χωριό είναι στην διάθεση των επισκεπτών καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου. Εκεί θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά την αγροτική ζωή και τις αγροτικές δραστηριότητες. Σε μικρά και φιλόξενα ταβερνάκια οι επισκέπτες θα δοκιμάσουν τα παραδοσιακά προϊόντα και θα γευτούν τις τοπικές νοστιμιές. Το χωριό επίσης δίνει την δυνατότητα στους επισκέπτες του να το γνωρίσουν καλύτερα κάνοντας τον γύρο του χωριού με άλογα. Εξάλλου η ιππασία ενδείκνυται για τέτοιου είδους προορισμούς και για επισκέπτες που τους αρέσει ο αγροτικός τρόπος ζωής.

1.4.7 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο νομός Πέλλας είναι διάσπαρτος από αξιόλογα μνημεία θρησκευτικής κληρονομιάς. Μερικά από αυτά χρονολογούνται αιώνες πριν. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, ο νομός να δέχεται εκατοντάδες επισκέπτες-προσκυνητές και ο θρησκευτικός τουρισμός να είναι σε άνθηση (πρώτος όμως έρχεται ο χειμερινός τουρισμός λόγω του χιονοδρομικού κέντρου Καϊμακτσαλάν).

Οι πιο γνωστές μονές του νομού είναι οι παρακάτω :

- § Η Ιερά Μονή Αρχαγγέλου, η οποία έχει ανεγερθεί στη θέση της Μονής του Ιωάννη του Προδρόμου, και φημίζεται για τις αγιογραφίες με λαϊκότροπα χαρακτηριστικά που κοσμούν το εσωτερικό της.
- § Ο Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου ή Ιερά Μητρόπολη Γιαννιτσών, η οποία σύμφωνα με την παράδοση για την ανέγερσή της χρησιμοποιήθηκε κρασί αντί για νερό.
- § Ο Ιερός Ναός Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, που από τα ευρήματα της περιοχής εικάζεται ότι αποτελούσε τμήμα ενός μεγάλου βυζαντινού ναού.
- § Η Παλαιά Μητρόπολη Έδεσσας που βρίσκεται στη διατηρητέα συνοικία Βαρόσι και χτίστηκε τον 14^ο αιώνα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα κιονόκρανα του ναού που προέρχονται από παλαιοχριστιανικό ναό και χρονολογούνται μεταξύ 5^{ου} και 6^{ου} αιώνα.

1.4.8 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΠΕΛΛΑΣ

Στο νομό Πέλλας βρίσκεται ένας αρχαιολογικός χώρος με ιδιαίτερη ιστορική σημασία. Πρόκειται για τον Αρχαιολογικό Χώρο της Αρχαίας Πέλλας. 48 χιλιόμετρα ανατολικά της Έδεσσας βρίσκονται τα χωριά Πέλλα και Νέα Πέλλα. Μεταξύ αυτών των χωριών, απλώνονται τα ερείπια της αρχαίας Πέλλας που επί Αρχελάου (413-399 π.Χ) υπήρξε πρωτεύουσα του μακεδονικού βασιλείου. Έχτισε νέο παλάτι και προσκάλεσε τον Ζεύξη, τον μεγαλύτερο ζωγράφο της εποχής, να το διακοσμήσει. Από αυτό το παλάτι πέρασαν και ο Φίλιππος Β' και ο Αλέξανδρος. Η νέα πρωτεύουσα έγινε από τον 4^ο αιώνα το σημαντικότερο πολιτικό, οικονομικό και διοικητικό κέντρο του μακεδονικού κράτους. Έχουν ανασκαφεί τμήματα του τείχους, το Ανάκτορο, τα Ιερά της Αφροδίτης, της Δήμητρας και της Κυβέλης, η αγορά της πόλης, το νεκροταφείο και σπίτια της πόλης. Σε δύο από αυτά, που χρονολογούνται στο τέλος του 4^{ου} αιώνα, βρέθηκαν ψηφιδωτά δάπεδα εξαιρετικής ποιότητας που είναι ίσως τα καλύτερα δείγματα ψηφιδωτής τέχνης.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ :ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ–ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΕΛΛΑΣ

ΤΗΛ. 23820/31160

Ø ΛΟΥΤΡΟ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Πρόκειται για μια περιοχή 2 μόλις χιλιόμετρα έξω από την Αρχαία Πέλλα προς τα Γιαννιτσά, η οποία ονομάστηκε έτσι από τους κατοίκους λόγω της φλέβας νερού που έρχεται από το όρος Πάικο. Στην πραγματικότητα πρόκειται για ερείπια της Ρωμαιοκρατίας τα οποία σχετίζονται με τα νερά που πηγάζουν στη θέση αυτή. Λέγεται μάλιστα ότι εκεί ήταν το ιδιαίτερο λουτρό του Μ.Αλεξάνδρου.

Θ ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΕΡΟΥ

Η Έδεσσα στις αρχές του 20^{ου} αιώνα διέθετε πολλά εργοστάσια που βασίζονταν στις υδατοπτώσεις για την κίνηση των μηχανών τους. Το 1991 ο δήμος Έδεσσας έθεσε στόχο την ανάδειξη και αξιοποίηση της περιοχής των ‘Μύλων’ με την δημιουργία ενός υπαίθριου μουσείου υδροκίνησης. Ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να γνωρίσει την ιστορία της υδροκίνησης από τα προβιομηχανικά εργοστάσια ως τα εργοστάσια κλωστοϋφαντουργίας των αρχών του 20^{ου} αιώνα.

1.4.9 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΤΖΑΜΑΛΑΡΙΑ

Πρόκειται για το παραδοσιακό έθιμο του γάμου που λαμβάνει χώρα στις 6 Ιανουαρίου. Γιορτάζεται με μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις, παραδοσιακό γλέντι με άφθονο κρασί και την πομπή του γάμου να βρίσκεται στο επίκεντρο των εκδηλώσεων. Το χωριό της Άρνισσας είναι ιδανικό για όσους θέλουν να βιώσουν από κοντά το έθιμο αυτό του γάμου.

Ø ΕΘΙΜΑ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ & ΚΑΤΡΑΚΥΛΙΣΜΑ ΑΥΓΩΝ

Η Ανάσταση στην κεντρική πλατεία της Έδεσσας παρουσία της Φιλαρμονικής Ορχήστρας, παραδοσιακών συλλόγων, των κατοίκων και όλων των επισκεπτών. Μετά την Ανάσταση ακολουθεί γλέντι με μουσική, την παραδοσιακή μαγειρίτσα και βεγγαλικά.

Εξίσου γραφικό είναι και το έθιμο του κατρακυλίσματος των αυγών. Όσοι συμμετέχουν παίρνουν μαζί τους τα κόκκινα αυγά του Πάσχα και όλοι μαζί τα αφήνουν να κατρακυλίσουν. Τα αυγά όσων δεν θα σπάσουν θεωρούνται "γούρικά" και πρέπει να κρατηθούν από τους ιδιοκτήτες τους για ένα χρόνο, μέχρι το επόμενο Πάσχα.

Ø ΕΘΙΜΟ ΑΝΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΟΥ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Πρόκειται για ένα έθιμο που λαμβάνει χώρα στο χωριό Άγιος Αθανάσιος στο εξωκκλήσι του Αγίου Γεωργίου κάθε χρόνο ανήμερα της εορτής. Είναι ένα τοπικό έθιμο σε μια ιδιαίτερα γραφική περιοχή όπου πέντε δέντρα ενώνονται σχηματίζοντας ένα ανθρώπινο σώμα. Οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να γλεντήσουν με παραδοσιακά μουσικά συγκροτήματα, να γευτούν ψητά αρνιά και κόκκινο κρασί.

1.5.1 ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

Νομός στη Μακεδονία που ορίζεται από Β. από τους νομούς Πέλλας και Θεσσαλονίκης, από Δ. από το νομό Κοζάνης, από Ν. από το νομό Πιερίας και από Α. βρέχεται από το Θερμαϊκό κόλπο. Η έκτασή του είναι 1690 τ.χ. Έχει 138.153 κατ. Το μεγαλύτερο μέρος του νομού αποτελείται από πεδιάδες και περιλαμβάνει και πολύ μέρος από το έδαφος που αποτελούσε παλιά τον πυθμένα της λίμνης των Γιαννιτσών, που αποξηράνθηκε. Το δυτικό τμήμα του νομού είναι ορεινό και καταλαμβάνεται από τα όρη Φλάμπουρο ή Πιέρια και Βέρμιο. Ο ποταμός Αλιάκμονας μπαίνει στο νομό Ημαθίας από το νομό Κοζάνης μεταξύ των Πιερίων και του Βέρμιου, διασχίζει το νομό σχεδόν στη μέση του και εκβάλλει στο Θερμαϊκό κόλπο. Ο ποταμός Λουδίας ανήκει κατά ένα μέρος του και αυτός στο νομό Ημαθίας και εκβάλλει στο Θερμαϊκό. Υπάρχουν και πολλά άλλα μικρότερα ποτάμια που κατεβαίνουν από το Βέρμιο από τα οποία τα σημαντικότερα είναι ο Τριπόταμος της Βέροιας και η Αραπίτσα της Νάουσας, που τα νερά τους χρησιμοποιούνται για την κίνηση υδροηλεκτρικών εργοστασίων, κυρίως νηματουργείων και υφαντουργείων. Στο νομό Ημαθίας είναι αναπτυγμένες η γεωργία και η κτηνοτροφία. Εκτός από τα δημητριακά καλλιεργείται και ο καπνός, το αμπέλι (κρασιά Νάουσας), τα οπωροφόρα (ροδάκινα, κεράσια) καθώς και βαμβάκι. Επίσης υπάρχουν πολλές

μουριές και παλιότερα, πριν ακόμα αντικατασταθεί το ζωικό μετάξι από το τεχνητό, ανθούσε η σηροτροφία. Η κτηνοτροφία είναι πολύ αναπτυγμένη. Στα ορεινά εκτρέφονται αιγοπρόβατα, στα πεδινά βοοειδή και στα βαλτώδη μέρη βουβάλια. Η συγκοινωνία είναι πολύ καλή και πυκνή. Σιδηροδρομική γραμμή που έρχεται από τη Θεσσαλονίκη, διακλαδίζεται στο Πλατύ και η μια από τις διακλαδώσεις περνάει από Κατερίνη - Τέμπη - Λάρισα, ενώ η άλλη που διέρχεται κοντά από τη Βέροια και τη Νάουσα οδηγεί από την Έδεσσα προς τη Φλώρινα και το Μοναστήρι (Γιουγκοσλαβία).

Μεταλλεύματα και γενικά ορυκτά, ο νομός έχει πολύ ελάχιστα. Σιδηρομεταλλεύματα υπάρχουν στις περιοχές των χωριών Σφηκιά, Ριζώματα κ.ά. Επίσης υπάρχει λίγος χρωμίτης και σιδηροπυρίτης σε ανατολικές Θέσεις των πλαγιών του Βέρμιου. Ο νομός σπάνια πλήττεται από σεισμούς. Το 896 μ.Χ. αναφέρεται όμως ότι η Βέροια καταστράφηκε από σεισμούς. Ο πληθυσμός του νομού είναι 133.750 κάτοικοι. Ο νομός ιδρύθηκε το 1930, και αποτελέστηκε από τις επαρχίες Ημαθίας (Βέροιας) και Νάουσας. Πρωτεύουσα του νομού Ημαθίας είναι η Βέροια.

Το Α. μέρος της Ημαθίας είναι πεδινό, ενώ το Δ. και Ν.Δ. καταλαμβάνονται από τις ανατολικές κορυφές του Βέρμιου. Τα νότια τμήματα του νομού καταλαμβάνονται από τις κορυφές του όρους Φλάμπουρου. Τα νερά της βροχής, καθώς επίσης κι αυτά που προέρχονται από το λιώσιμο των χιονιών, αποχετεύονται, με τη βοήθεια των ποταμών Λουδία και Αλιάκμονα, στο Θερμαϊκό κόλπο. Στο ανατολικό πεδινό τμήμα η συγκοινωνία είναι καλή. Σε ορισμένες περιοχές του Βέρμιου γίνονται χειμερινά σπορ.

Οι κάτοικοι είναι φιλήσυχοι κι εργατικότατοι. Φλέγονται από αγάπη για την πρόοδο. Η Βέροια είναι αρχαιότατη πολιτεία με αναρίθμητα αρχαιολογικά ευρήματα της αλεξανδρινής και της ρωμαϊκής εποχής και με το βήμα από όπου ο απόστολος Παύλος το 50 μ.Χ. δίδαξε το χριστιανισμό. Έχει 72 εκκλησίες, από τις οποίες πολλές διατηρούν μεγάλης αξίας βυζαντινές και θαυματουργές εικόνες.

1.5.2

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΣΕΛΙΟΥ

Το Χιονοδρομικό Κέντρο Σελίου συνδυάζει πίστες για τουριστική και αθλητική χιονοδρομία, παιδικές χαρές, πίστες δρόμων αντοχής, μονοπάτια πορείας, ορειβασίας (E4), πλούσιες συνθήκες χιονιού, ελεύθερο ορίζοντα, εκπληκτική ηλιοφάνεια, εύκολη προσπέλαση και άνετους χώρους στάθμευσης. Διαθέτει όλες τις απαραίτητες τουριστικές εξυπηρετήσεις (αναβατήρες, ξενοδοχεία, εστιατόρια, σχολές σκι κλπ) και για το λόγο αυτό αποτελεί δημοφιλέστατο χειμερινό προορισμό.

<u>ΓΕΝΙΚΑ</u>	
<u>ΥΨΟΜΕΤΡΟ</u>	1.500 Μ.
<u>ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΩΝ</u>	3 ΠΙΣΤΕΣ 1.500μ 1 ΠΙΣΤΑ 1.800μ 3 ΠΙΣΤΕΣ 1.000μ 1 ΠΙΣΤΑ 700μ 2 ΠΙΣΤΕΣ ΑΝΤΟΧΗΣ 5.000μ ΜΗΚΟΥΣ Η ΚΑΘΕ ΜΙΑ
<u>ΑΝΑΒΑΤΗΡΕΣ</u>	3 ΣΥΡΟΜΕΝΟΙ 800 ΑΤΟΜΩΝ/ΩΡΑ 1 ΕΝΑΕΡΙΟΣ 400 ΑΤΟΜΩΝ/ΩΡΑ 1 ΠΑΙΔΙΚΟΣ 100 ΑΤΟΜΩΝ/ΩΡΑ
<u>ΣΑΛΕ</u>	ΣΑΛΕ ΦΑΓΗΤΟΥ ΣΑΛΕ ΥΠΝΟΥ
<u>ΘΕΣΗ</u>	22 ΧΛΜ ΑΠΟ ΒΕΡΟΙΑ
<u>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ</u>	Σ.Χ.Ο ΒΕΡΟΙΑΣ Τηλ. 23320/71209 ΧΙΟΝ. ΚΕΝΤΡΟ Τηλ. 23320/71234

Ø ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ 3-5 ΠΗΓΑΔΙΑ

Η περιοχή του χιονοδρομικού κέντρου 3-5 Πηγάδια, βρίσκεται σε απόσταση 18 χλμ από τη Νάουσα, πάνω στις καταπράσινες πλαγιές του Βερμίου σε υψόμετρο 1400-2052 μ. η ύπαρξη σημαντικών υδάτινων πόρων που συντελούν στην οργιώδη βλάστηση, το υψόμετρο και οι κλιματολογικές συνθήκες, το καθιστούν ένα από τα καλύτερα χιονοδρομικά κέντρα. Το χιονοδρομικό κέντρο περιλαμβάνει καταφύγια, ξενώνες, χώρους με γυμναστήρια και σάουνες, εστιατόρια κλπ. Υπάρχουν πίστες ανάβασης μέτριας έως και μεγάλης δυσκολίας καθώς και πίστες δρόμων αντοχής.

<u>ΓΕΝΙΚΑ</u>	
<u>ΥΨΟΜΕΤΡΟ</u>	1.420 μ. – 2.005 μ.
<u>ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΩΝ</u>	ΠΙΣΤΑ ΑΡΧΑΡΙΩΝ-ΠΑΙΔΙΚΗ 200μ ΠΙΣΤΑ 2.500μ ΠΙΣΤΑ 1.000μ ΠΙΣΤΑ 1.500μ 3 ΠΙΣΤΕΣ ΑΝΤΟΧΗΣ 3,5,10 χλμ
<u>ΑΝΑΒΑΤΗΡΕΣ</u>	3 ΣΥΡΟΜΕΝΟΙ 800μ,200μ,240μ 1 ΕΝΑΕΡΙΟΣ 1.500μ
<u>ΣΑΛΕ</u>	ΣΑΛΕ ΦΑΓΗΤΟΥ ΣΑΛΕ ΥΠΝΟΥ
<u>ΘΕΣΗ</u>	17 ΧΛΜ ΑΠΟ ΝΑΟΥΣΑ & 110 ΧΛΜ ΑΠΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
<u>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ</u>	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΕΡΜΙΟΥ Τηλ. 23320/22208 ΧΙΟΝ. ΚΕΝΤΡΟ Τηλ. 23320/44446

Η πολιτιστική κληρονομιά περνά διαχρονικά μέσα από την καθημερινή ζωή των κατοίκων της περιοχής και δημιουργεί ένα σύνολο από παραδόσεις, ήθη και έθιμα που διατηρούνται ζωντανά μέχρι και σήμερα. Το φημισμένο καρναβάλι της Νάουσας με τις κυρίαρχες φιγούρες των Γεννίτσαρων και τις Μπούλες αναβιώνει κάθε χρόνο πανάρχαια έθιμα που ξεκινούν από τα διονυσιακά δρώμενα και φτάνουν στα χρόνια του αγώνα κατά της Τουρκοκρατίας. Οι κατά καιρούς εκδηλώσεις των πολυάριθμων πολιτιστικών συλλόγων της περιοχής, όπως τα Ημαθιώτικα αλλά και το παγκόσμιο φεστιβάλ CHIOF-ΠΥΡΣΟΥ που διοργανώνεται από τον σύλλογο της Νάουσας κάθε χρόνο, προσδίδουν ένα ιδιαίτερο χρώμα και γίνονται πόλος έλξης για χιλιάδες επισκέπτες.

Θ ΗΜΑΘΙΩΤΙΚΑ

Στο διάστημα 15 Αυγούστου έως 15 Σεπτεμβρίου, πραγματοποιούνται οι κορυφαίες πολιτιστικές εκδηλώσεις του νομού, τα Ημαθιώτικα. Γίνονται σε κάθε γωνιά της Ημαθίας και περιλαμβάνουν όλο το φάσμα της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Στα πλαίσια των εκδηλώσεων, πραγματοποιείται συνάντηση όλων των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων της χώρας καθώς και συνάντηση χάλκινων από χώρες των Βαλκανίων και τις Μεσογείου.

Θ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΝΑΟΥΣΑΣ (ΜΠΟΥΛΕΣ & ΓΕΝΝΙΤΣΑΡΟΙ)

Τις απόκριες γίνεται η γιορτή του καρναβαλιού στη Νάουσα με πλήθος εκδηλώσεων που ξεκινούν την Τσικνοπέμπτη και τελειώνουν την Καθαρή Δευτέρα. Περιλαμβάνουν αναβίωση παλιών εθίμων, όπως τα Μπουλούκια των Γεννίτσαρων, χορευτικά συγκροτήματα, παρελάσεις μεταμφιεσμένων και λαϊκά γλέντια. Παράλληλα λειτουργεί καθ'όλη τη διάρκεια του καρναβαλιού η Έκθεση Τοπικών και Παραδοσιακών Προϊόντων, όπου ο επισκέπτης μπορεί να γνωρίσει από κοντά τα προϊόντα της περιοχής.

Θ ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΟΛΚΛΟΡΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ CIOF-ΠΥΡΣΟΥ

Το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουνίου πραγματοποιείται στη Νάουσα το Διεθνές Φολκλορικό Φεστιβάλ CIOF-ΠΥΡΣΟΥ που περιλαμβάνει χορευτικά συγκροτήματα από ολόκληρο τον κόσμο σε μια προσπάθεια γνωριμίας των πολιτισμών της κάθε χώρας. Το Φεστιβάλ διαρκεί μια βδομάδα και ο επισκέπτης θα έχει την μοναδική ευκαιρία να γνωρίσει από κοντά διαφορετικούς πολιτισμούς και κουλτούρες.

Θ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ "ΟΙΝΟΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ"

Οι εκδηλώσεις Οίνος και Πολιτισμός πραγματοποιούνται από τον Δήμο Νάουσας κάθε χρόνο και έχουν ως κύριο θέμα το κρασί και την συνολική παρουσίαση του σαν μέσο ανάπτυξης, τόσο οικονομικά όσο και πολιτισμικά. Παράλληλα αναδεικνύεται η βιομηχανική κληρονομιά της περιοχής με την ανάλυση των δομών ανάπτυξης της βιομηχανίας στην περιοχή στις αρχές του αιώνα, αλλά και τη διερεύνηση της Μακεδονίτικης αρχιτεκτονικής δομής στα εναπομείναντα κτήρια στις πόλεις της Ημαθίας.

1.5.4

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ/ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Κατά την Βυζαντινή περίοδο, το ρεύμα του Ορθόδοξου Χριστιανισμού είναι πολύ δυναμικό και στην Ημαθία. Στο Νομό Ημαθίας διασώζονται πλήθος ναών και μοναστηριών που έχουν ηλικία περισσότερο από μια χιλιετία. Στην πόλη της Βέροιας υπάρχουν 41 βυζαντινοί και μεταβυζαντινοί ναοί με τοιχογραφίες από τον 12^ο έως και τον 18^ο αιώνα. Υπάρχει ακόμη αξιόλογη συλλογή βυζαντινών και μεταβυζαντινών εικόνων που εκτίθενται στο Βυζαντινό Μουσείο της πόλης.

Θ ΝΑΟΣ ΑΓΙΩΝ ΚΗΡΥΚΟΥ & ΙΟΥΛΙΤΗΣ

Πρόκειται για έναν Ναό "στολίδι", αφού οι τοιχογραφίες του είναι σπάνιες και μοναδικής ομορφιάς. Ο Ναός χρονολογείται τον 12^ο αιώνα και αποτελεί πόλο έλξης προσκυνητών από όλη την χώρα.

Θ ΒΗΜΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Στη Βέροια επίσης το «Βήμα του Αποστόλου Παύλου» μαρτυρεί τη θέση στην οποία δίδαξε ο Απόστολος των Εθνών. Ο Απόστολος Παύλος μάλιστα κήρυξε στη Βέροια τη νέα χριστιανική πίστη δύο φορές.

Θ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Λίγα χιλιόμετρα έξω από την Βέροια, στις πλαγιές των Πιέριων πάνω από τον Αλιάκμονα, βρίσκεται η Ιερά Μονή του Τιμίου Προδρόμου που ιδρύθηκε τον 14^ο αιώνα. Η Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου αποτελεί προορισμό εκατοντάδων προσκυνητών, καθώς συνδέεται με μεγάλες μορφές του μοναχισμού που ασκήτησαν εκεί, όπως ο Άγιος Γρηγόριος και ο Άγιος Διονύσιος.

Θ ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΟΥΜΕΛΑ

Στο καταπράσινο Βέρμιο βρίσκεται η Παναγία Σουμελά. Αποτελεί προσκύνημα χιλιάδων πιστών κάθε χρόνο στις 15 Αυγούστου, γιορτή της Παναγίας. Στη Μονή φυλάσσεται και η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας, φιλοτεχνημένη από τον Ευαγγελιστή Λουκά.

Από τα πανάρχαια χρόνια η γη της Μακεδονίας αποτέλεσε κέντρο ανάπτυξης πολλών πολιτισμών. Τα ευρήματα που έχουν ανακαλυφθεί σε όλη σχεδόν την περιοχή του νομού Ημαθίας καταμαρτυρούν την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά που έχουμε δεχθεί από τους προγόνους μας. Οι ανακαλύψεις ξεκινούν από την 3^η χιλιετία π.χ με τα φρούρια και τα νεκροταφεία στην περιοχή ανατολικά των Πιερίων, συνεχίζονται στην εποχή των αρχαίων Μακεδόνων με πολύ σημαντικά ευρήματα όπως τα βασιλικά ανάκτορα και οι τάφοι των αρχαίων μακεδόνων βασιλέων στην Βεργίνα, οι τάφοι της Κρίσεως αλλά και η σχολή του Αριστοτέλη στην Μίεζα όπου ο αρχαίος φιλόσοφος δίδαξε τον Μέγα Αλέξανδρο. Στον ίδιο χώρο ανασκάφηκε και το αρχαίο θέατρο που είναι ένα πραγματικό στολίδι και απόδειξη της άνθησης του πολιτισμού της εποχής.

Ø ΤΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ & ΟΙ ΒΑΣΙΛΙΚΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΗΣ ΒΕΡΓΙΝΑΣ

Στην περιοχή αυτή υπήρξε η παλιά πρωτεύουσα του αρχαίου Μακεδονικού κράτους, η ΑΙΓΕΣ. Εδώ υπάρχουν τα ανάκτορα, το αρχαίο θέατρο και οι Βασιλικοί τάφοι. Ο τάφος του Φιλίππου με τα μοναδικής αξίας ευρήματά του (την χρυσή λάρνακα, υδρία, στεφάνια, ασπίδα κλπ) που αποτελούν στοιχεία παγκόσμιας ακτινοβολίας. Ο χώρος των Βασιλικών τάφων είναι ιδιαίτερα επιβλητικός για τον επισκέπτη.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : ΒΕΡΓΙΝΑ, ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΤΑΦΩΝ

Τηλ. 23310/92347

Ø ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΕΡΟΙΑΣ

Το αρχαιολογικό μουσείο της Βέροιας φιλοξενεί σημαντικά εκθέματα από την Ελληνιστική και την Ρωμαϊκή εποχή. Ο επισκέπτης θα έχει την δυνατότητα

να θαυμάσει σπάνια εκθέματα από τις συλλογές του μουσείου. Στις συλλογές του περιλαμβάνονται :

- Ελληνιστική και ρωμαϊκή γλυπτική, ολόγλυφη και ανάγλυφη (επιτύμβια ανάγλυφα, επιτύμβιοι και τιμητικοί βωμοί, πορτρέτα, αγάλματα από την πόλη της Βέροιας αλλά και του υπόλοιπου νομού)
- Ελληνιστική κεραμική και κοροπλαστική από τα νεκροταφεία της Βέροιας.
- Ελληνιστική και ρωμαϊκή αρχιτεκτονική (κίονες, επιστύλιο, βάσεις κίωνων)
- Επιγραφική από την Βέροια και την γύρω περιοχή.
- Λίγα ευρύματα από την Βεργίνα και από την περιοχή Μίεζα.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΕΡΟΙΑΣ

Τηλ. 23310/24972

Ø BYZANTINO ΜΟΥΣΕΙΟ

Στο Βυζαντινό Μουσείο της Βέροιας ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα να θαυμάσει από κοντά ευρύματα της βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου, όπως αξιόλογες συλλογές εικόνων, σπάνιες τοιχογραφίες, εκκλησιαστικούς ύμνους και πάσης φύσεως αντικείμενα που αποδεικνύουν την βαθιά πίστη του ελληνισμού.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : BYZANTINO ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΕΡΟΙΑΣ

Τηλ. 23310/25147

1.5.6 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Από τις βασικότερες μορφές ανάπτυξης του εναλλακτικού τουρισμού στην περιοχή της Ημαθίας φαντάζει να είναι ο φυσιολατρικός τουρισμός και γενικότερα αυτή η μορφή που ως επίκεντρο έχει το βουνό και τις εκεί δραστηριότητες.

Ø ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ

Ο νομός Ημαθίας προσφέρεται για ορειβατικές διαδρομές, αφού τα ορεινά μονοπάτια του νομού διαπερνούν το διεθνές ορειβατικό μονοπάτι E4. Στο νομό Ημαθίας ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να απολαύσει τις χαρές που προσφέρει το βουνό και κυρίως την ορειβασία, αφού πολλές είναι οι εναλλακτικές διαδρομές που μπορεί να ακολουθήσει.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

Τηλ. 23310/95843

Ø BIRDWATCHING

Ο νομός Ημαθίας διαθέτει μεγάλο φυσικό πλούτο και κάλλος και ο επισκέπτης μπορεί να περάσει μερικές στιγμές ξεκούρασης και χαλάρωσης. Το bird-watching αποτελεί ιδανική λύση για όσους θέλουν να δουν από κοντά τα σπάνια είδη πουλιών που "εδρεύουν" στο νομό και κυρίως στον ποταμό Αλιάκμονα και στον ορεινό όγκο του Βερμίου.

Ø MOUNTAIN BIKE/ ΙΠΠΑΣΙΑ

Το mountain bike και η ιππασία αποτελούν ιδανική λύση για όσους επιθυμούν να συνδυάσουν το βουνό με την αδρεναλίνη, αφού με τον τρόπο αυτό ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει τα μοναδικά τοπία και συγχρόνως να αθληθεί κάνοντας ιππασία και ποδήλατο βουνού.

1.5.7 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο νομός Ημαθίας διαθέτει πολλές εναλλακτικές λύσεις για τους λάτρεις του αγροτουρισμού. Ολόκληρος ο νομός μπορεί να χαρακτηριστεί ως αγροτουριστικός, αφού παντού είναι διάσπαρτο το παραδοσιακό στοιχείο. Ωστόσο, ο πιο δημοφιλής αγροτουριστικός προορισμός είναι ο ορεινός όγκος των Πιερίων. Εκεί βρίσκονται δεκάδες χωριά με παραδοσιακούς ξενώνες, τοπικά προϊόντα και αγροτικές δραστηριότητες, που είναι έτοιμα να φιλοξενήσουν λάτρεις της φύσης και του αγροτουρισμού.

1.6.1 ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Ένας από τους 13 νομούς της Μακεδονίας στη δυτική περιοχή της. Ανεξάρτητος έγινε μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, γιατί προπολεμικά αποτελούσε επαρχία του νομού Φλώρινας. Συνορεύει προς τα Β.Α. με το νομό Φλώρινας, Ν. με το νομό Κοζάνης, Ν.Δ. με το νομό Ιωαννίνων, Β. με το νομό Γρεβενών και Δ. με την Αλβανία. Περιλαμβάνει την περιοχή της λίμνης της Καστοριάς και της άνω κοιλάδας του Αλιάκμονα.

Έχει έκταση 1685 χλμ. και πληθυσμό 53.160 κατοίκους. Χαρακτηριστικό γεγονός είναι ότι προπολεμικά ο νομός αριθμούσε 64.270 κατοίκους. Η μείωση του αριθμού δικαιολογείται από το γεγονός ότι στο έδαφός του έγιναν μάχες την εποχή του πολέμου και στο ότι οι μάστιγες της μετανάστευσης και της αστυφιλίας έπληξαν αυτό το νόμο περισσότερο από τους άλλους. Στην έκταση ο μικρότερος, μετά το νομό Πιερίας, νομός της Μακεδονίας, με μια μόνο επαρχία και 2 δήμους, της Καστοριάς και του Άργους Ορεστικού.

Το έδαφός του είναι κυρίως ορεινό. Β.Α. υψώνεται το όρος Βίτσι, ενώ στο εσωτερικό και στα Ν.Δ. όρια του νομού εκτείνεται το Βόιο. Στα σύνορα με την Αλβανία βρίσκονται οι κορυφές του Γράμμου, Γκούμπελ, Αλεβίτσα και

Μπανταρού, πάνω στις οποίες έγιναν ομηρικές μάχες κατά τη διάρκεια του ελληνο-ιταλικού πολέμου. Οι πεδιάδες του νομού είναι ελάχιστες και αυτές συγκεντρωμένες γύρω από τη λίμνη της Καστοριάς που τα νερά που περίσσευαν χύνονται στον Αλιάκμονα.

Παρόλο το ορεινό του εδάφους το μεγαλύτερο ποσοστό των κατοίκων ασχολείται με τη γεωργία. Κυρίως καλλιεργούνται δημητριακά, όσπρια, καπνός, αμπέλια και γεώμηλα. Πολλά οπωροφόρα δέντρα υπάρχουν επίσης που δίνουν άφθονα και εκλεκτής ποιότητας προϊόντα. Ξεχωρίζουμε τις μηλιές, τις δαμασκηνιές, τις αμυγδαλιές κ.ά. Η κτηνοτροφία είναι επίσης αναπτυγμένη. Εκτρέφονται ίπποι, αγελάδες, πρόβατα, αίγες κλπ. Φυσικά η επεξεργασία της γούνας εξακολουθεί να παραμένει η βασική απασχόληση των κατοίκων της Καστοριάς. Στο νομό υπάρχουν επίσης και ορυχεία χαλκοπυρίτη, χρωμίτη και λιγνίτη.

Λίμνη Καστοριάς: Κοινή ονομασία της λίμνης Ορεστιάδας. Το σχήμα της θυμίζει έλλειψη με μεγάλο άξονα πάχους μήκους 4,5 χλμ. Το βάθος της λίμνης κυμαίνεται μεταξύ 8 και 12 μ. Η πόλη της Καστοριάς είναι κτισμένη σε μια χερσόνησο που τη χωρίζει σε δύο τμήματα σχεδόν ίσα. Το γεγονός ότι το νερό της λίμνης είναι πόσιμο, εξηγεί γιατί άργησε να δημιουργηθεί υδραγωγείο. Πράγματι ως το 1928 η ύδρευση του πληθυσμού γινόταν από τη λίμνη. Η λίμνη είναι ιχθυοτρόφος, πολλά ιχθυοτροφεία έχουν δημιουργηθεί για την εκμετάλλευση του πόρου αυτού που φαίνεται ότι προσφέρει αρκετά περιθώρια ανάπτυξης, δεδομένου ότι με τα ψάρια της λίμνης της Καστοριάς τροφοδοτείται όλη η Δ. Μακεδονία. Στις όχθες της λίμνης υπάρχουν πολλά γραφικά χωριουδάκια, τα οποία και επικοινωνούν μεταξύ τους με ιδιότυπα πλωτά μέσα που μοιάζουν με βάρκες χωρίς καρίνα. Η λίμνη βρίσκεται σε ύψος 620 μ. και καταλαμβάνει έκταση 30 τετρ. χλμ.

1.6.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Καστοριά και γενικότερα ο νομός Καστοριάς έχουν να επιδείξουν αξιόλογα μουσεία και μνημεία που καλύπτουν τα ενδιαφέροντα ακόμα και του πιο απαιτητικού επισκέπτη.

Ø ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΟ

Πριν από 7.500 χρόνια περίπου μια ομάδα ανθρώπων της εποχής διάλεξε την νότια όχθη της λίμνης για να κτίσει με ξύλα και πηλό ένα χωριό πολύ κοντά στη λίμνη. Η νεολιθική αυτή κοινότητα αντιμετώπισε για εκατοντάδες χρόνια τις

προκλήσεις του οικοσυστήματος της περιοχής αναπτύσσοντας ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και έναν ιδιαίτερο πολιτισμό. Η ανασκαφική έρευνα που ξεκίνησε από την ομάδα του καθηγητή του Α.Π.Θ κ.Γ.Χ Χουρμουζιάδη το 1992 έφερε στη επιφάνεια σημαντικά ευρήματα. Στο Οικομουσείο του Δισπηλιού, σε μια έκταση 20 στρεμμάτων, αναπαριστάνεται το οικοσύστημα του οικισμού και ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα να βιώσει την μοναδική αυτή εμπειρία του να ζει κανείς σε ένα τέτοιο οικισμό.

Ø ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Στεγάζεται στο αρχοντικό του Νεράντζη Αϊβάζη στον οικισμό Ντολτσό. Τα εκθέματα του μουσείου

αφορούν αντικείμενα που χρησιμοποιούνταν σε παλαιότερες εποχές και σχετίζονται με τις δραστηριότητες των Καστοριανών στο χώρο του σπιτιού, της εργασίας, της ανάπαυσης και των κοινωνικών εκδηλώσεων.

Θ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Πρόκειται για μουσείο στο οποίο σώζονται παραδοσιακές τοπικές ενδυμασίες ανδρών και γυναικών της περιοχής. Στεγάζεται στο αρχοντικό των Αφών Εμμανουήλ και διαθέτει σημαντική συλλογή από παραδοσιακές στολές της πόλης της Καστοριάς καθώς και της ευρύτερης περιοχής.

Θ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Στο Βυζαντινό Μουσείο Καστοριάς εκτίθενται αντικείμενα της βυζαντινής περιόδου από τον 12^ο έως και τον 17^ο αιώνα. Τα εκθέματα αφορούν κυρίως φορητές εικόνες άριστα συντηρημένες οι οποίες έχουν συγκεντρωθεί από δεκάδες βυζαντινούς ναούς του νομού. Το μουσείο φιλοξενεί γύρω στις 550 εικόνες μοναδικής σημασίας και ομορφιάς.

Θ ΑΡΧΟΝΤΙΚΑ

Τα αρχοντικά είναι κτίσματα του 17^{ου} και 1^{ου} αιώνα και παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον για την τοιχοδομία, την αρχιτεκτονική και τη ζωγραφική τους, ενώ ξεχωρίζουν από την επιβλητικότητά τους και την μεγαλοπρέπειά τους. Τα αρχοντικά κτίστηκαν την εποχή που η περιοχή της Καστοριάς παρουσίαζε μεγάλη οικονομική άνθηση ως αποτέλεσμα της έντονης εμπορικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας των Καστοριανών γουνοποιών στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

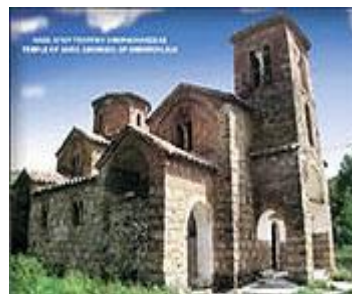
Οι κάτοικοι του νομού Καστοριάς έχουν καταφέρει να διατηρήσουν αναλλοίωτα παλαιά ήθη και έθιμα, σαν στοιχεία του λαϊκού μας πολιτισμού. Η αναβίωση αυτή πραγματοποιείται μέσα από οργανωμένες ομάδες, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τους πολιτιστικούς φορείς. Χαρακτηριστικότερες εκδηλώσεις που αναβιώνουν παλαιότερα έθιμα είναι το **Καστοριανό Καρναβάλι** (Ραγκουτσάρια 6-8 Ιανουαρίου), οι **Μπουμπούνες** (αποκριάτικες φωτιές που ανάβονται στις γειτονιές με γλέντια και χορούς), η **γιορτή του Προφήτη Ηλία** προστάτη των γουνοποιών. Στις μέρες μας νέες εκδηλώσεις έχουν προστεθεί όπως τα **Ορέστεια** (η εβδομάδα του απόδημου Καστοριανού), ο **Πολιτιστικός Αύγουστος** καθώς και το **River Party** που διοργανώνεται στις όχθες του Αλιάκμονα με πλήθος εκδηλώσεων και επισκεπτών.

1.6.4 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Καστοριάς παρουσιάζει ιδιαίτερο θρησκευτικό ενδιαφέρον, αφού σε ολόκληρο το νομό υπάρχουν δεκάδες εκκλησίες και μονές. Οι πιο σημαντικές όμως, που αποτελούν και πόλο έλξης εκατοντάδων προσκυνητών, είναι η **Παναγία η Κουμπελίδικη** και ο **Άγιος Στέφανος**.

Θ ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Φημίζεται για τις τοιχογραφίες του και για τον λόγο αυτό αποτελεί πολύ έλξης εκατοντάδων προσκυνητών. Στην εκκλησία του Αγίου Στεφάνου έχουν διατηρηθεί δύο κύρια στρώματα ζωγραφικής. Το πρώτο καλύπτει

το νάρθηκα, τα πλάγια κλίτη, το κεντρικό κλίτος έως το ύψος του φωταγωγού και μέρος του υπερώου, και χρονολογείται στο τέλος του 9^{ου} ή τις αρχές του 10^{ου} αιώνα. Το δεύτερο στρώμα αναπτύσσεται στον υψηλό φωταγωγό, τις κατώτερες ζώνες των πεσσών και χρονολογείται στις τελευταίες δεκαετίες του 12^{ου} αιώνα. Ο ναός έχει δεχτεί κατά καιρούς διάφορες επεμβάσεις για την στερέωση και προστασία του, χωρίς ωστόσο να έχει αλλοιωθεί ίχνος των τοιχογραφιών του.

Θ ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΟΥΜΠΕΛΙΔΙΚΗ

Τρίκογχη εκκλησία με τρούλλο, που η ίδρυσή της τοποθετείται στον 10^ο αιώνα. Ο εξωνάρθηκας αποτελεί μεταγενέστερη προσθήκη. Η ζωγραφική που διακοσμεί το ναό ανήκει σε τρεις διαφορετικές φάσεις. Οι

παλαιότερες τοιχογραφίες χρονολογούνται στην τέταρτη εικοσαετία του 13^{ου} αιώνα και διατηρούνται στον χώρο των καμαρών του κυρίως ναού. Ο ναός βομβαρδίστηκε την δεκαετία του 1940 και αναστηλώθηκε την δεκαετία 1950.

1.6.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΑΜΜΟΥΔΑΡΑΣ

Η ιαματική πηγή της Αμμουδάρας απέχει 2,5 χλμ από την πρωτεύουσα του Δήμου Ορέστιδος. Οι θεραπευτικές ιδιότητες του υδροθεραπευτηρίου εστιάζονται στις ρευματοπάθειες, τις αρθροπάθειες καθώς και τις δερματικές παθήσεις.

1.6.6 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΤΣΙΟΥ

Το χιονοδρομικό κέντρο Βιτσίου του νομού Καστοριάς, λειτουργεί στο βουνό Βίτσι, στα σύνορα των νομών Καστοριάς και Φλώρινας.

Από την κορυφή, όπου και βρίσκεται το ομώνυμο χιονοδρομικό κέντρο, η θέα είναι μοναδική. Το χιονοδρομικό κέντρο Βιτσίου Καστοριάς απέχει 22 χλμ από την πόλη της Καστοριάς. Ο δρόμος είναι ασφαλτοστρωμένος, ασφαλής και αποχιονίζεται. Κορυφή 1.875 μ., Βάση 1.610 μ. LIFT 1000μ με δυνατότητα εξυπηρέτησης 850 ατόμων ανά ώρα, baby lift 150 μ.

Οι πίστες είναι χαραγμένες μέσα σε πυκνό δάσος, έχουν κοινή αφετηρία και εξυπηρετούνται με το ίδιο lift.

Η κεντρική πίστα είναι 1000μ, η πλευρική ΒΑ 2500μ, η πλευρική ΒΔ 1300μ, και διαθέτει σαλέ, εστιατόρια, καφετέρια, μπαρ και παρκινγκ.

1.6.7 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ / ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΟΡΕΙΝΟΣ ΟΓΚΟΣ ΓΡΑΜΜΟΥ

Οι παραδοσιακοί οικισμοί και τα παραδοσιακά χωριά που βρίσκονται γύρω από το ορεινό όγκο του Γράμμου με τις πηγές του ποταμού Αλιάκμονα, αποτελούν έναν ενδιαφέροντα προορισμό για τον επισκέπτη του νομού Καστοριάς. Η περιοχή του Γράμμου αποτελεί ένα από τα παραγωγικότερα και παρθένα δασικά συμπλέγματα της Ελλάδας. Η περιοχή είναι αραιοκατοικημένη και οι κύριες ασχολίες των κατοίκων της είναι η δασοπονία, το κνήγι και η κτηνοτροφία. Η περιοχή με την εξαιρετική γεωμορφολογία και τη σπάνια χλωρίδα και πανίδα είναι ιδανικός χώρος που προσφέρεται για περιπάτους, περιηγήσεις και μοναδικές διανυκτερεύσεις. Τα παραδοσιακά χωριά του όγκου Γράμμου, διαθέτουν παραδοσιακούς ξενώνες για την διαμονή των επισκεπτών και ταβέρνες στις οποίες μπορούν να δοκιμάσουν τα μοναδικά τοπικά παραδοσιακά πιάτα καθώς και γλυκίσματα, κυρίως γλυκά του κουταλιού.

§ ΚΩΠΗΛΑΣΙΑ

Είναι ένα από τα πιο σημαντικά αθλήματα στην πόλη της Καστοριάς. Λειτουργούν όμιλοι ναυταθλητικών δραστηριοτήτων, ο Ναυτικός Όμιλος Καστοριάς (ΝΟΚ), ο Κωπηλατικός Όμιλος Καστοριάς (ΚΟΚ) & ο Ναυτικός

Όμιλος Μαυροχωρίου (ΝΟΜ). Στη λίμνη της Καστοριάς πραγματοποιούνται Πανελλήνιοι, Διεθνείς αγώνες και κάθε είδους ναυταθλητικές δραστηριότητες.

§ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Στις ακτές της λίμνης υπάρχουν αρκετές πλατείες και πάρκα. Στους ειδικά διαμορφωμένους αυτούς χώρους, ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να περπατήσει σε λιθόστρωτες διαδρομές και να θαυμάσει την μοναδική φυσική ομορφιά της λίμνης. Στη λίμνη, ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα να περιηγηθεί με 2 καράβια. Τα καράβια αυτά, που ξεκινούν το ένα από την Καστοριά και το άλλο από το Μαυροχώρι, εκτελούν δρομολόγια περιήγησης στη λίμνη κατά την οποία ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα να θαυμάσει την μοναδική χλωρίδα και πανίδα.

§ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ ΣΤΟΝ ΟΡΕΙΝΟ ΟΓΚΟ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΟΥ

Πρόκειται για μια μοναδική διαδρομή που δίνει την ευκαιρία στον επισκέπτη να γνωρίσει από κοντά την άγρια ζωή περπατώντας στα παρθένα δάση του νομού. Εκεί έρχεται σε επαφή με τη σπάνια χλωρίδα και πανίδα που είναι μοναδικής σημασίας.

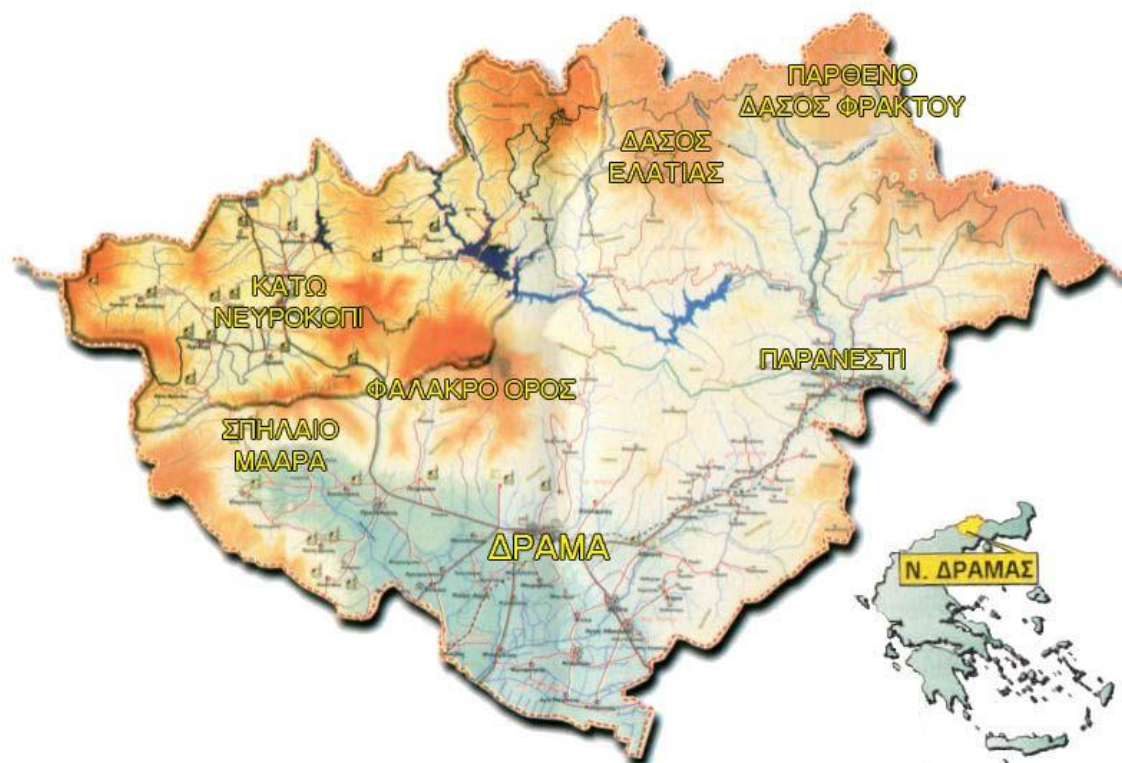
§ ΨΑΡΕΜΑ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΟΡΕΣΤΙΔΑ ΠΑΡΕΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΨΑΡΑΔΕΣ ΤΗΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Η λίμνη της Καστοριάς είναι ο πολυτιμότερος θησαυρός της πόλης. Η λίμνη Ορεστίδα θεωρείται μορφολογικά η ωραιότερη λίμνη της Ελλάδας και έχει κηρυχθεί ‘‘Μνημείο Φυσικού Κάλλους’’ από το Υπουργείο Πολιτισμού. Η φυσική λεκάνη της λίμνης αποτελεί ένα μοναδικό υδροβιότοπο. Εκεί υπάρχει πλούσια ορνιθοπανίδα που περιλαμβάνει σπάνια και απειλούμενα είδη όπως ο Αργυροπελεκάνος, η Χαλκόκοτα, η Βαλτόπαπια κ.ά. Πολλοί είναι οι επισκέπτες που πριν φύγουν από την Καστοριά, πάνε για ψάρεμα στη λίμνη παρέα με τους έμπειρους ψαράδες της Καστοριάς.

§ BIRDPWATCHING ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΟΡΕΣΤΙΔΑ

Στην μοναδικής ομορφιάς λίμνη της Καστοριάς, η παρατήρηση των σπάνιων ειδών πουλιών είναι από τις πιο ωραίες εμπειρίες. Εκεί ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να συνδυάσει την παρατήρηση πουλιών με την μοναδικότητα του τοπίου και την γαλήνη που αυτό εκπέμπει.

1.7.1 ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

Είναι μεγάλη πόλη της ανατολικής Μακεδονίας και πρωτεύουσα του νομού Δράμας. Σήμερα έχει 37.884 κατοίκους.

Βρίσκεται στο βόρειο μέρος της μεγάλης και γόνιμης πεδιάδας, που έχει και αυτή την ίδια ονομασία. Πάνω από την πόλη Δράμα υψώνεται το βουνό Φαλακρό. Η περιοχή που είναι χτισμένη η πόλη είναι κατάφυτη από δέντρα. Έχει άφθονα νερά, που αναβλύζουν χοχλαστά και σχηματίζουν πραγματικές λίμνες και δροσερά ρυάκια.

Στην αρχαιότητα στο ίδιο σημείο υπήρχε πόλη με το όνομα "Υδραμα" που σημαίνει ύδωρ - άμη = σκάφη νερού. Όλη η πόλη έχει όψη χαρούμενη.

Η πόλη βρίσκεται στο μεγάλο αυτοκινητόδρομο Θεσσαλονίκης - Αλεξανδρούπολης. Έχει και σιδηροδρομικό σταθμό στην άκρη της πόλης. Έχει τακτική συγκοινωνία με την Καβάλα και τις Σέρρες. Η πόλη είναι έδρα όλων των δημόσιων θρησκευτικών, στρατιωτικών και πολιτικών αρχών του νομού Δράμας.

Το κλίμα της πόλης είναι υγρό ενώ, αντίθετα, του νομού Δράμας είναι ηπειρωτικό.

Στην πεδιάδα της Δράμας, που οι Τούρκοι την έλεγαν "χρυσή", καλλιεργούν καπνό σε μεγάλη ποσότητα, ρύζι, βαμβάκι, σπωρικά, λαχανικά κτηνοτροφικά (στις βουνοπλαγιές του όρους Φαλακρού τρέφουν όλα τα κτηνοτροφικά ζώα) και βγάζουν πολλά δασικά είδη.

Τις πολλές φυσικές καλλονές της Δράμας συμπληρώνουν τα πολλά δροσερά πάρκα και η ωραία εμφάνιση των καινούριων σπιτιών και των ωραίων δρόμων της. Η πόλη είναι εμπορικό κέντρο της πλούσιας περιοχής με μεγάλη κίνηση. Έχει αρκετή βιομηχανία, πολλούς αλευρόμυλους, βυρσοδεψεία, πολλές εγκαταστάσεις για κατεργασία καπνού, αρκετά κεραμοποιεία κ.ά.

Κατά το 12ο μ.Χ. αιώνα η πόλη γνώρισε μεγάλη δόξα και ήταν μια σημαντική δύναμη της Μακεδονίας. Κατά τη διάρκεια του Α' και Β' Παγκόσμιου Πόλεμου οι Γερμανοί και οι Βούλγαροι σύμμαχοί τους κατέλαβαν τρεις φορές την πόλη και έκαναν πολλές βαρβαρότητες στους κατοίκους. Όμως και τις τρεις φορές οι κάτοικοι αντιστάθηκαν με μεγάλη ανδρεία. Η τελευταία απελευθέρωση της πόλης έγινε στο τέλος του 1944.

1.7.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ/ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

§ *ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ*

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Δράμας καλύπτει χρονολογικά την ανθρώπινη παρουσία στο νομό Δράμας από τη Μέση Παλαιολιθική Εποχή (50,000 χρόνια από σήμερα), με τα ίχνη ζωής των παλαιολιθικών κυνηγών στο σπήλαιο Πηγών του Αγγίτη, μέχρι τους νεότερους χρόνους (1913). Ο εκθεσιακός χώρος αποτελείται από τρεις κύριες αίθουσες. Στην πρώτη τα αρχαιολογικά ευρήματα μαρτυρούν την παρουσία των νομάδων κυνηγών της Μέσης Παλαιολιθικής Εποχής στο σπήλαιο Πηγών του Αγγίτη, τη ζωή στους μόνιμους γεωργοκτηνοτροφικούς νεολιθικούς οικισμούς και το πέρασμα στη χαλκοκρατία στην πόλη της Δράμας και στη θέση Σιταγροί. Η αναπαράσταση μιας νεολιθικής κατοικίας με ευρήματα που περιγράφουν τις δραστηριότητες του νεολιθικού ανθρώπου και την καθημερινή του ζωή, αποτελεί το κέντρο του ενδιαφέροντος των επισκεπτών κάθε ηλικίας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Τηλ. 25210 / 31365

§ *ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ*

Η ιστορία της χριστιανικής εκκλησίας στη Δράμα ξεκινά στη βυζαντινή εποχή και γνωρίζει περιόδους σκληρών δοκιμασιών στην πολυτάραχη περιοχή. Από το 14^ο αιώνα, όταν σημειώνεται η οθωμανική κατάκτηση, μέχρι τον 20^ο αιώνα με τις αλλεπάλληλες ξένες κατοχές, η ελληνική ορθόδοξη εκκλησία στη Δράμα έδωσε ασίγαστο αγώνα, ποτισμένο με το αίμα πολλών ποιμένων, νεομαρτύρων της πίστης και του ελληνισμού, και στήριξε το κλονισμένο από τις εξωτερικές απειλές φρόνημα του πολύπαθου λαού. Το Μουσείο λοιπόν αυτό παρουσιάζει εκκλησιαστικούς θησαυρούς ανεκτίμητης πνευματικής και καλλιτεχνικής αξίας, όπως για παράδειγμα ιερατικά άμφια, ιερά σκεύη,

εικόνες του 17^{ου} αιώνα και πολλά ενθύμια του Χρυσοστόμου Δράμας και Σμύρνης.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Τηλ. 25210 / 25697

§ **ΟΧΥΡΟ ΛΙΣΣΕ**

Τα οχυρά Λίσσε βρίσκονται σε μικρή απόσταση από το χωριό Οχυρό και περίπου 2 χλμ από την πόλη του Νευροκοπίου. Στα οχυρά αυτά ο Ελληνικός Στρατός πολέμησε γενναία εναντίον των Γερμανικών και Βουλγαρικών μεραρχιών στις 6 και 7 Απριλίου του 1941. Το Μουσείο έχει ιδρυθεί σε ανάμνηση αυτής της μάχης και προς τιμήν των νεκρών. Στα εκθέματα του μουσείου περιλαμβάνονται : οπλισμός (πιστόλια, πολυβόλα, χειροβομβίδες), στολές, μετάλλια και προσωπικά αντικείμενα στρατιωτών και αξιωματικών, Ελλήνων και Γερμανών. Στο προαύλιο υπάρχουν επίσης τα κανόνια που χρησιμοποίησε ο ελληνικός στρατός για την υπεράσπιση των οχυρών.

§ **ΦΙΛΙΠΠΟΙ**

Μόλις 19 χλμ από την Δράμα, ζωντανεύει η ιστορία των Φιλίππων. Μεγάλο και σπουδαίο κέντρο λόγω της εύφορης γης και των μεταλλείων χρυσού. Στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία οι Φίλιπποι αποκτούν ιδιαίτερη εμπορική σημασία λόγω της Εγνατίας Οδού που συνδέει το Δυρράχιο με το Βυζάντιο. Οι Φίλιπποι ήταν η πρώτη Ευρωπαϊκή πόλη όπου κηρύχθηκε για πρώτη φορά ο χριστιανικός λόγος από τον Απόστολο Παύλο.

1.7.3 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Δράμας διαθέτει αρκετές μονές και εκκλησίες που αποτελούν πόλο έλξης εκατοντάδων πιστών κάθε χρόνο. Γενικότερα ο νομός Δράμας είναι ένας αρκετά προικισμένος νομός αφού διαθέτει πολλές μορφές εναλλακτικού τουρισμού που βρίσκονται υπό ανάπτυξη.

Θ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ

Πρόκειται για έναν ναό που κτίστηκε τον 10^ο αιώνα μ.Χ και διαθέτει επιχρισμένες επιφάνειες εσωτερικά και εξωτερικά του ναού. Ο ναός πρόσφατα ανακαινίστηκε και σήμερα αποτελεί πόλο έλξης εκατοντάδων προσκυνητών που θέλουν να θαυμάσουν από κοντά τον ναό αυτόν με την μεγάλη εξωτερική και εσωτερική ομορφιά.

Θ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ

Πρόκειται για έναν μονόχωρο καμαροσκεπή ναό που η ανέγερσή του χρονολογείται τον 13^ο αιώνα. Εσωτερικά ο νομός διαθέτει πολλές τοιχογραφίες οι οποίες χρονολογούνται στα τέλη του 14^{ου} αιώνα. Οι τοιχογραφίες του είναι σπάνιας ομορφιάς και αξίζει να επισκεφτεί κανείς τον ναό προκειμένου να θαυμάσει από κοντά τις μοναδικές αυτές τοιχογραφίες.

Άλλες σημαντικές μονές και εκκλησίες είναι οι ακόλουθες :

- § Ιερά Μονή Αγίου Μηνά (Περίχωρο)
- § Κοίμησης Θεοτόκου (Δασωτό)
- § Εισοδίων της Θεοτόκου (Χωριστή)
- § Ιερά Μονή Μεταμόρφωσης του Σωτήρος

1.7.4 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΦΑΛΑΚΡΟΥ

Σε υψόμετρο 1.720 μ. βρίσκεται το χιονοδρομικό κέντρο Φαλακρού. Πρόκειται για το βορειότερο χιονοδρομικό κέντρο της Ελλάδας που αυτό ουσιαστικά σημαίνει ότι οι κλιματολογικές συνθήκες το ευνοούν ώστε να έχει την μακρύτερη χιονοδρομική περίοδο στην Ελλάδα. Οι αλπικές του πλαγιές αποτελούν ιδανικές φυσικές πίστες κάθε βαθμού δυσκολίας, ικανοποιώντας τόσο τους αρχάριους όσο και τους πιο έμπειρους και απαιτητικούς χιονοδρόμους. Η πρόσβαση στο χιονοδρομικό κέντρο εξασφαλίζεται από ένα άριστα ασφαλτοστρωμένο οδικό δίκτυο.

Στο χιονοδρομικό κέντρο λειτουργούν :

- § Σχολές σκι και καταστήματα όπου μπορεί κανείς να νοικιάσει όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό.
- § Εστιατόριο – καφετέρια συνολικής χωρητικότητας 250 ατόμων.
- § Ξενώνας με δυνατότητα φιλοξενίας 80 ατόμων.

Το χιονοδρομικό κέντρο διαθέτει :

- § Χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων 600 θέσεων.
- § Ιατρείο πλήρως εξοπλισμένο.
- § Κάλυψη κινητής τηλεφωνίας.

Σήμερα στο χιονοδρομικό κέντρο Φαλακρού λειτουργούν συνολικά 8 αναβατήρες που έχουν την δυνατότητα να εξυπηρετήσουν συνολικά πάνω από 4000 άτομα. Επίσης υπάρχουν αναβατήρες ιδανικοί για παιδιά και αρχάριους.

<u>ΑΝΑΒΑΤΗΡΑΣ</u>	<u>ΜΗΚΟΣ</u>	<u>ΑΤΟΜΑ/ΩΡΑ</u>	<u>ΜΕΣΗ ΚΛΗΣΗ</u>	<u>ΥΨΟΜΕΤΡΟ</u>	<u>ΛΕΠΤΑ</u>
Εναέριος	1.100	1.200	31,5%	380 μ.	11,5
Συρόμενος	800	900	30%	190 μ.	3.25
Συρόμενος	500	900	32%	155 μ.	2
Συρόμενος	450	900	18%	90 μ.	1,45
Συρόμενος	1000	800	30%	265 μ.	4

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Τηλ. 25210/ 33049

Ø ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Κοντά στο χιονοδρομικό κέντρο Φαλακρού υπάρχουν 4 ορεινά καταφύγια, έτοιμα να φιλοξενήσουν όσους επιθυμούν να ζήσουν μια μοναδική εμπειρία.

§ **Καταφύγιο Μπαρτίσεβα** : 40 χλμ από την πόλη της Δράμας, σε υψόμετρο 1.141 μ. με δυνατότητα φιλοξενίας 16 ατόμων.

§ **Καταφύγιο Κουρί** : 42 χλμ από την πόλη της Δράμας, σε υψόμετρο 1.400 μ. και με δυνατότητα φιλοξενίας 16 ατόμων.

§ **Καταφύγιο Χορός** : 39 χλμ από την πόλη της Δράμας, σε υψόμετρο 1.700 μ. και με δυνατότητα φιλοξενίας 20 ατόμων.

§ **Καταφύγιο Αγίου Πνεύματος** : εντός χιονοδρομικού κέντρου Φαλακρού και με δυνατότητα μόνο διημέρευσης 20 ατόμων.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Ε.Ο.Σ ΔΡΑΜΑΣ Τηλ. 25210/ 33040

1.7.5 ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ / ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στο νομό Δράμας κυρίαρχο στοιχείο στη φυσιογνωμία της περιοχής είναι το φυσικό περιβάλλον με τους μοναδικούς βιότοπους και τα εντυπωσιακά δασικά τοπία, τα οποία και αποτελούν σημεία αναφοράς για κάθε δραστηριότητα σε αυτόν. Ο νομός Δράμας διαθέτει λοιπόν πλούσιο φυσικό περιβάλλον και μοναδικά τοπία.

Ø ΠΟΤΑΜΟΣ ΝΕΣΤΟΣ

Ο ποταμός Νέστος είναι ένας από τους σημαντικότερους ποταμούς της Ελλάδας. Οι πηγές του βρίσκονται στο όρος Ρήλα στη νότια Βουλγαρία. Το συνολικό του μήκος είναι 234 χλμ από τα οποία τα 140 βρίσκονται σε ελληνικό έδαφος. Ο Νέστος αποτελεί το φυσικό όριο μεταξύ Μακεδονίας και Θράκης. Η ροή του ποταμού από τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα μέχρι τις εκβολές στο Θρακικό πέλαγος, δημιούργησε ένα πλήθος από διαφορετικούς βιότοπους που φιλοξενούν πληθώρα ειδών χλωρίδας και πανίδας.

Ø ΦΑΡΑΓΓΙ ΠΕΤΡΟΥΣΑΣ – ΠΥΡΓΩΝ

Το φαράγγι της Πετρούσας – Πύργων, ξεκινάει βόρεια από το χωριό των Πύργων και καταλήγει στην Πετρούσα. Με μήκος περισσότερο των 10 χλμ αποτελεί πόλο έλξης για τους φυσιολάτρες, οι οποίοι μπορούν να το διασχίσουν κάτω από κατακόρυφα βράχια, μέσα σε ένα εκπληκτικής φυσικής ομορφιάς τοπίο. Στις πλαγιές του φαραγγιού φιλοξενούνται πολύχρωμα αγριολούλουδα και ενδιαφέρουσα δενδρώδης βλάστηση.

Ø ΔΑΣΟΣ ΦΡΑΚΤΟΥ

Το παρθένο δάσος Φρακτού βρίσκεται στη θέση Φρακτό του δάσους του Παρανεστίου, στο βορειότερο άκρο της ελληνικής κεντρικής Ροδόπης, σε απόσταση

100

περίπου χλμ από την πόλη της Δράμας και σε υψόμετρο 1.500 μ. καταλαμβάνει έκταση 8.500 στρεμ. και από το 1980 έχει ανακηρυχθεί "Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης" και έκτοτε τελεί υπό καθεστώς ειδικής προστασίας. Το δάσος Φρακτού είναι μικτό δάσος οξιάς, ελάτης, ερυθρελάτης, ιτιές, σήμυδα κλπ. Στην ποώδη βλάστηση συναντάται πλήθος σπάνιων ειδών. Η πανίδα του δάσους είναι ανεπηρέαστη από ανθρωπογενείς επιδράσεις και παρουσιάζει μεγάλη ποικιλότητα σ είδη (ελάφια, αγριογούρουνα, αλεπούδες, αρκούδες κλπ).

Ø ΟΡΟΣ ΦΑΛΑΚΡΟ

Με υψόμετρο 2.232 μ. το Φαλακρό δεσπόζει με τον όγκο του στο βόρειο τμήμα του νομού Δράμας. Είναι ένα από τα ομορφότερα βουνά της ελληνικής φύσης. Στα χαμηλότερα υψόμετρα κυριαρχούν πυκνά δάση δρυός, οξιάς και κωνοφόρων. Το Φαλακρό είναι φιλικό και προσιτό στον επισκέπτη, αφού τόσο ο απλός πεζοπόρος όσο και ο αναρριχητής μπορεί να γοητευτεί από αυτό. Ο μεν πεζοπόρος θα έχει την ευκαιρία να ανακαλύψει φιλικές πλαγιές και ήπια μονοπάτια, όπως το περίφημο Ε6. ο δεν αναρριχητής και γενικότερα οι άνθρωποι της περιπέτειας θα νιώσουν την έντονη πρόκληση να δοκιμάσουν την αντοχή και τις ικανότητές τους στις πανύψηλες και απόκρημνες ορθοπλαγιές του

1.7.6 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Δράμας συγκαταλέγεται στους προικισμένους νομούς της χώρας μας, αφού διαθέτει μοναδικής ομορφιάς τοπία που είναι ιδανικά για αρκετές εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Ένα ιδιαίτερος αναπτυσσόμενο είδος είναι και ο αγροτουρισμός. Στο Νομό Δράμας, πολλές είναι οι περιοχές που είναι ιδανικές για αγροτουρισμό και γενικότερα για ένα λιγότερο κοσμοπολίτικο τρόπο ζωής.

Αγροτουριστικές περιοχές που μπορούν να δώσουν στους λάτρεις του αγροτουρισμού μοναδικές εμπειρίες, είναι κυρίως οι ορεινές περιοχές του Φαλακρού όρους. Για παράδειγμα το χωριό Μοναστηράκι, χλμ από την πόλη της Δράμας, το οποίο διαθέτει παραδοσιακούς ξενώνες, ταβέρνες, παραδοσιακά προϊόντα και προσφέρεται για γνωριμία με τις αγροτικές δραστηριότητες.

Το Λιβαδερό, η Σκαλωτή, το Σιδηρόνερο είναι κάποια άλλα παραδείγματα οικισμών που προσφέρονται για αγροτουρισμό. Η παραδοσιακή αρχιτεκτονική τους είναι διάσπαρτη σε όλα τα οικήματα των χωριών και οι κάτοικοι είναι έτοιμοι να φιλοξενήσουν τον κάθε επισκέπτη. Τα παραδοσιακά ταβερνάκια είναι ιδανικά για τους γευσιγνώστες. Έτσι θα γνωρίσουν τα τοπικά παραδοσιακά προϊόντα και θα έχουν την ευκαιρία να τα αγοράσουν από τους τοπικούς συλλόγους.

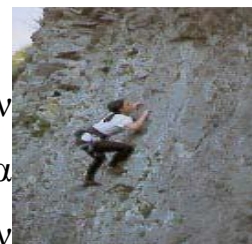
1.7.7

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ο Νομός Δράμας είναι ιδανικός για όλες σχεδόν τις μορφές περιπέτειας, αφού διαθέτει τόσο βουνά και ποτάμια, όσο φαράγγια και δάση. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, οι αθλητικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στο νομό να έχουν πολλούς αποδέκτες.

Ø ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ

Οι ψηλές κορυφές του όρους Φαλακρού αποτελούν ιδανικό προορισμό για τους λάτρεις του αθλήματος. Τα αναρριχητικά πεδία που βρίσκονται στις ορθοπλαγιές έχουν έντονο ανάγλυφο και διαφορετικές ποιότητες βράχου. Αυτό κάνει την αδρεναλίνη να ανεβαίνει ακόμη περισσότερο και το Φαλακρό να γίνεται σημείο συνάντησης των απανταχού αναρριχητών.

Ø ΑΕΡΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Το όρος Φαλακρό αποτελεί και πάλι σημείο αναφοράς για τους λάτρεις της περιπέτειας. Προσφέρει σημαντικές φυσικές πίστες για την άσκηση του αλεξίπτωτου πλαγιάς και του αερόπτερου. Ο αθλητής μπορεί να χρησιμοποιήσει την πίστα απογείωσης στην περιοχή Πύργων – Πετρούσας σε υψόμετρο 1.200 μ. με προσανατολισμό νοτιοανατολικό, νότιο, νοτιοδυτικό. Η πεδιάδα της Δράμας αποτελεί ιδανική περιοχή για προσγειώσεις.

Ø ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΜΕ 4 X 4

Ο Νομός Δράμας διαθέτει δεκάδες περιοχές που προσφέρονται για 4X4. Μια πολλή γνωστή περιοχή είναι οι όχθες του ποταμού Νέστου. Εκεί κατά μήκος αυτών, οι λάτρεις του αθλήματος προκαλούν τις δυνάμεις τους. Μια άλλη γνωστή περιοχή είναι οι χωμάτινες διαδρομές του Φαλακρού. Εκεί μπορεί κανείς να βρει διαδρομές για όλα τα επίπεδα δυσκολίας. Από απλές και βατές, μέχρι δύσβατες και αδιάβατες.

Ø ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ/ ΠΕΖΟΠΟΡΕΙΑ

Η δραστηριότητα της περιήγησης θεωρείται ιδανική για τους επισκέπτες του νομού Δράμας. Κάθε όμορφο φυσικό τοπίο του νομού μπορεί να αποτελέσει προορισμό για περιήγηση. Οι όχθες του Νέστου θα προσφέρουν στους επισκέπτες την δυνατότητα να θαυμάσουν έναν από τους σημαντικότερους ποταμούς της χώρας μας και να γνωρίσουν την πανίδα και χλωρίδα του.

Το δάσος του Φρακτού με την μοναδικής ομορφιάς χλωρίδα και πανίδα, θα αποτελέσει σίγουρα ιδανικό προορισμό για τους λάτρεις του αθλήματος αυτού.

Ø ΔΙΑΣΧΙΣΗ ΦΑΡΑΓΓΙΟΥ

Το φαράγγι Πετρούσας – Πύργων αποτελεί ιδανικό προορισμό για τους λάτρεις του αθλήματος αυτού. Εκεί οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να διασχίσουν το περίφημο φαράγγι και να θαυμάσουν τις ιλιγγιώδεις ορθοπλαγιές και όσοι αντέξουν θα φτάσουν μέχρι τον πυθμένα του φαραγγιού που είναι στρωμένος με πέτρες χειμάρρων και ελίσσεται ανάμεσα σε απότομες και δασώδη ράχες.

1.8.1 ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Καταλαμβάνει το ΝΔ τμήμα του γεωγραφικού διαμερίσματος της Μακεδονίας. Συνορεύει Β. και Α. με το Νομό Κοζάνης, Δ. με το Νομό Ιωαννίνων, Ν. με το Νομό Τρικαλών και ΝΑ με το Νομό Λάρισας. Ο Νομός Γρεβενών ως το 1964, αποτελούσε επαρχία του Νομού Κοζάνης. Τον Οκτώβριο του 1964 αποσπάστηκε και αποτέλεσε ανεξάρτητο Νομό.

Έχει έκταση 2.338 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 36.797 κατοίκους.

Το δυτικό τμήμα του Νομού είναι ορεινό.

Σημαντικότερα όρη είναι: Η Πίνδος, η οποία κατέρχεται από Βορρά προς Νότο. Κορυφές της είναι το Αβγό (2.177 μ.), Αυτιά (2.005 μ.), Φλέγκα (2.158 μ.), Μηλέα (2.160 μ.), και Πυροστία (1.967 μ.). Στο κέντρο του δυτικού τμήματος του Νομού υπάρχει το βουνό Όρλιακας (1.433 μ.) και ΝΔ αυτού, το βουνό Τούκα Καραλή (1.231 μ.).

Στα Ανατολικά όρια του Νομού ορίζεται το βουνό Βούρινος (ή Κοζάνης, 1.866 μ.). Κορυφές του η Πυραμίδα (1.621 μ.) και Δερνίκο (1.607 μ.).

Στα ΝΔ βρίσκονται οι καταλήξεις των Καμβουνίων βουνών με τις κορυφές Αετόρραχες (1.377 μ.) και Φακιόλα (1.110 μ.) κ.ά.

Σε γενικές γραμμές το κεντρικό και δυτικό τμήμα του Νομού είναι ορεινό, καθώς και το ανατολικό.

Κυριότερος ποταμός του νομού, είναι ο Αλιάκμονας, ο οποίος διαρρέει κατά μήκος, σχεδόν όλο το έδαφος του Νομού.

Πεδιάδες δεν υπάρχουν ούτε λίμνες.

Το κλίμα είναι ηπειρωτικό εξ αιτίας της γεωγραφικής θέσης και της μορφολογίας του αναγλύφου της. Είναι ψυχρό το χειμώνα και δροσερό το καλοκαίρι.

Ø ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΑΣΙΛΙΤΣΑΣ

Η Βασιλίτσα βρίσκεται στη Βόρεια Πίνδο, στο όρος Λίγγος και σε υψόμετρο 2.246 μ. Είναι ένα βουνό με πολύ μεγάλη διάρκεια και πολύ καλή ποιότητα χιονιού καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα. Για τον λόγο αυτό, το χιονοδρομικό κέντρο αποτελεί πόλο έλξης για εκατοντάδες λάτρεις του σκι αλλά και γενικότερα του χειμερινού τουρισμού.

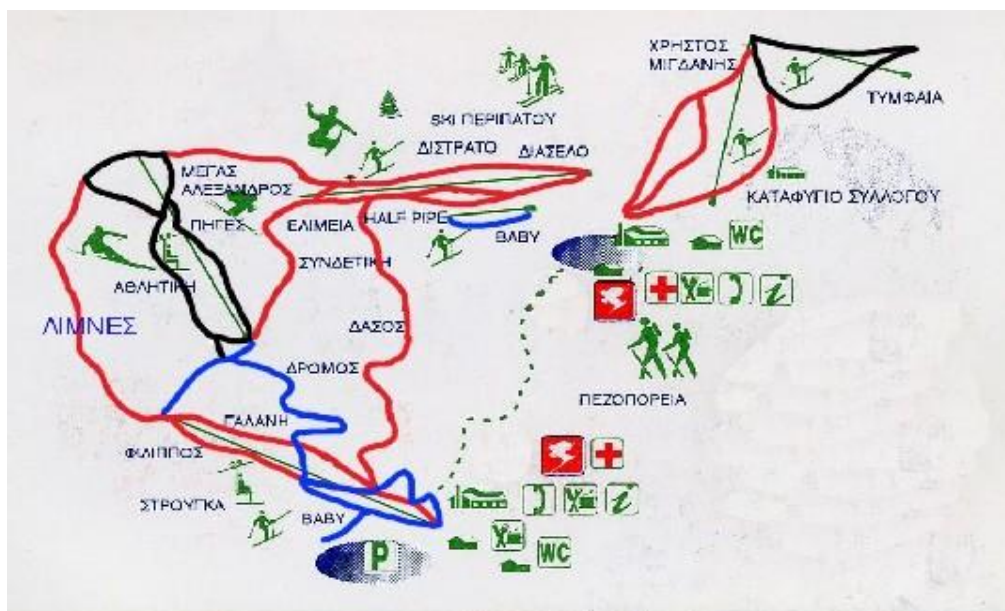
Στη Βασιλίτσα θα βρείτε πίστες για όλα τα επίπεδα των skier (από αρχάριους μέχρι extreme).

Οι skier μπορούν να χρησιμοποιούν 5 αναβατήρες, οι οποίοι εξυπηρετούν συνολικά 14 χιονοδρομικές πίστες. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι δύο συνεχόμενες πίστες (Λίμνες-Δρόμος) δίνουν μια πίστα αρχαρίων συνολικού μήκους 3.860 μ. και υψομετρικής διαφοράς 469 μ. που είναι μια από τις μεγαλύτερες πίστες αρχαρίων στην Ελλάδα.

Πιο συγκεκριμένα, το χιονοδρομικό κέντρο διαθέτει :

<u>ΠΙΣΤΕΣ</u>				
<u>ΑΝΑΒΑΤΗΡΑΣ</u>	<u>ΟΝΟΜΑΣΙΑ</u>	<u>ΜΗΚΟΣ</u>	<u>ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦΟΡΑ</u>	<u>ΔΥΣΚΟΛΙΑ</u>
ΤΡΙΘΕΣΙΟΣ	ΛΙΣΩΡΟ	1.100m	185m	ΜΕΤΡΙΑ
ΤΡΙΘΕΣΙΟΣ	ΣΤΡΟΥΓΚΑ	1.087m	185m	ΓΙΑ ΚΑΛΟΥΣ SKIER
ΤΡΙΘΕΣΙΟΣ	ΔΡΟΜΟΣ	2.037m	185m	ΕΥΚΟΛΗ
ΔΙΘΕΣΙΟΣ	ΛΙΜΝΕΣ	1.824m	304m	ΜΕΤΡΙΑ
ΔΙΘΕΣΙΟΣ	ΑΘΛΗΤΙΚΗ	1.148m	304m	ΔΥΣΚΟΛΗ
ΔΙΘΕΣΙΟΣ	ΠΗΓΕΣ	1.140m	304m	ΓΙΑ ΚΑΛΟΥΣ SKIER
ΔΙΘΕΣΙΟΣ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ	1.360m	340m	ΓΙΑ ΚΑΛΟΥΣ

				SKIER
ΣΥΡΟΜΕΝΟΣ	ΔΙΣΤΡΑΤΟ	936m	228m	ΓΙΑ ΚΑΛΟΥΣ SKIER
ΣΥΡΟΜΕΝΟΣ	ΔΙΑΣΕΛΟ	941m	228m	ΓΙΑ ΚΑΛΟΥΣ SKIER
ΣΥΡΟΜΕΝΟΣ	ΣΥΝΔΕΤΙΚΗ	760m	208m	ΓΙΑ ΚΑΛΟΥΣ SKIER
ΣΥΡΟΜΕΝΟΣ	ΔΑΣΟΣ	1.956m	365m	ΓΙΑ ΚΑΛΟΥΣ SKIER
ΣΥΡΟΜΕΝΟΣ	ΤΥΜΦΑΙΑ	1.200m	300m	ΔΥΣΚΟΛΗ
BABY LIFT	-----	-----	-----	-----

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΧΙΟΝ.ΚΕΝΤΡΟΥ (ΠΙΣΤΕΣ)

Θ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΒΑΣΙΛΙΤΣΑΣ

Στη θέση Διάσελο, σε υψόμετρο 1.850μ. βρίσκεται το ορειβατικό καταφύγιο του Χιονοδρομικού Ορειβατικού Συλλόγου Γρεβενών (Χ.Ο.Σ.Γ.). Το καταφύγιο λειτουργεί καθημερινά και μπορεί να φιλοξενήσει 60 άτομα. Εκεί μπορείτε να απολαύσετε το φαγητό σας ή το ποτό σας σε δυο πανέμορφες αίθουσες με τζάκι και πανοραμική θέα. Το καταφύγιο είναι άρτια εξοπλισμένο, διαθέτει πόσιμο νερό, ηλεκτρικό ρεύμα, αυτόνομη θέρμανση. Διαθέτει επίσης βιβλιοθήκη, αίθουσα μπιλιάρδου καθώς και οργανωμένη κουζίνα. Το καταφύγιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν αφετηρία για εναλλακτικές μορφές ψυχαγωγίας και διασκέδασης, όπως ορειβασία, αναρρίχηση και ποδήλατο βουνού.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ :24620/312036

1.8.3 ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ/ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Γρεβενών έχει πολλές περιοχές φυσικού κάλλους να επιδείξει. Για τον λόγο αυτό ο φυσιολατρικός τουρισμός είναι ιδιαίτερος ανεπτυγμένος στον νομό. Η πιο γνωστή περιοχή φυσικού κάλλους είναι ωστόσο η Βάλια Κάλντα που αποτελεί τον Εθνικό Δρυμό της Πίνδου.

Θ ΒΑΛΙΑ ΚΑΛΝΤΑ (ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΠΙΝΔΟΥ)

Ο Εθνικός Δρυμός Πίνδου είναι ένας από τους σπουδαιότερους Εθνικούς μας δρυμούς. Ιδρύθηκε με το Β.Δ 487/1966. Αποτελεί μια απομονωμένη περιοχή στο βόρειο τμήμα της Πίνδου. Έχει συνολική έκταση 69.000στρ. από τα οποία έκταση 35.000στρ. καταλαμβάνει ο πυρήνας. Περιλαμβάνει την κοιλάδα της “Βάλια Κάλντα” (είναι βλάχικη λέξη και σημαίνει ζεστή κοιλάδα), το Αρκουδόρεμα, τα βουνά Λύγκος και Μαυροβούνι και εκτείνεται μέχρι τις κορυφές του βουνού Αυγό. Η γεωλογική συγκρότηση του Δρυμού αποτελείται από πετρώματα της ομάδας του φλύσχη με αρκετό ασβεστόλιθο και δολομίτη.

Θ ΌΡΟΣ ΟΡΛΙΑΚΑ – ΦΑΡΑΓΓΙ ΠΟΡΤΙΤΣΑΣ

Σύμφωνα με ανακοίνωση της 24-4-1973 του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, χαρακτηρίστηκαν ως περιοχές ιστορικού και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Τόσο το όρος Όρλιακα όσο και το φαράγγι Πορτίτσας αποτελούν για τους φυσιολάτρες ιδανικό προορισμό. Εκεί θα έχουν την ευκαιρία να θαυμάσουν το μοναδικό τοπίο αλλά και να ζήσουν από κοντά τις εναλλακτικές δραστηριότητες, όπως το bird-watching αλλά και η πεζοπορία, συμμετέχοντας στα γκρουπ που διοργανώνουν τέτοιες δραστηριότητες.

1.8.4 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΠΟΛΥΝΕΡΙ

Βρίσκεται 28 χλμ νοτιοδυτικά της πόλης των Γρεβενών και σε υψόμετρο 950μ. Κατά την διάρκεια των θερινών μηνών ο αριθμός των κατοίκων αγγίζει τους 1.200 σε αντίθεση με το χειμώνα που φθάνουν μόλις τους 70. Πρόκειται για ένα καθαρά αγροτικό χωριό, του οποίου οι κάτοικοι ασχολούνται ως επί το πλείστον με την γεωργία και την κτηνοτροφία. Τα τελευταία χρόνια όμως, ο αγροτουρισμός είναι αυτός που έχει φέρει στο Πολυνέρι μια άλλη νότα. Παραδοσιακοί ξενώνες έχουν δημιουργηθεί και περιμένουν τους λάτρεις του αγροτουρισμού να φιλοξενηθούν. Οι παραδοσιακές ταβέρνες και μεζεδοπωλεία θα δείξουν στους επισκέπτες τις τοπικές νοστιμιές και τα παραδοσιακά προϊόντα. Ο επισκέπτης θα εντυπωσιαστεί από την ομορφιά του χωριού, το οποίο (όπως δηλώνει και το όνομά του) κατακλύζεται κυριολεκτικά από πολλά νερά. Η εντυπωσιακή διαδρομή ως εκεί και ο πανέμορφος ορεινός όγκος της Πίνδου αποτελούν ισχυρό πόλο έλξης για μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Στο Πολυνέρι θα έχετε την ευκαιρία να γνωρίσετε από κοντά τις αγροτικές δραστηριότητες και να λάβετε κι εσείς μέρος σ' αυτές κοντά στους έμπειρους κατοίκους του Πολυνερίου.

1.8.5 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ø ΠΟΛΗΛΑΤΟ ΒΟΥΝΟΥ

Για τους λάτρεις των extreme sports και της περιπέτειας, ο νομός Γρεβενών αποτελεί ιδανική επιλογή. Μικτές διαδρομές πάνω σε δασικούς δρόμους με μικρές κλίσεις σας οδηγούν στις πιο όμορφες και άγριες περιοχές των Γρεβενών, από την Βάλια Κάλντα μέχρι και τη λίμνη του Αώου.

1^η Διαδρομή:

Μοναχίτι – Μικρολίβαδο – Κρασιά – Μηλιά

2^η Διαδρομή:

Λάβδα – Ζιάκα – Σπήλαιο – Πολυνέρι – Πανόραμα

3^η Διαδρομή:

Αβδέλλα – Περιβόλι – Βάλια Κάλντα – Σταυρός - Κρασιά

4^η Διαδρομή:

Παναγιά – Άγιος Νικάνωρας – Ελάτη – Παλιουριά

Ø ΣΑΦΑΡΙ ΜΕ 4Χ4 ΣΤΗΝ ΒΟΡΕΙΑ ΠΙΝΔΟ

Με ορμητήριο τα ορεινά χωριά των Γρεβενών μπορείτε να περιπλανηθείτε οδηγώντας στα πιο άγρια βουνά και πυκνά δάση της Ελλάδος. Οι οργανωμένες επιχειρήσεις του νομού Γρεβενών προσφέρουν συνοδεία, ασφάλιση, περιηγήσεις στις διαδρομές του νομού και πάνω από όλα μοναδικές εμπειρίες.

1^η Διαδρομή:

Γρεβενά – Γέφυρα Σπανού – Δεσπότης – Μελίσσι – Διάκος - Καλιθέα

2^η Διαδρομή:

Γρεβενά – Σπήλαιο – Αμπέλια – Μικρολίβαδο – Κρασιά

3^η Διαδρομή:

Γρεβενά – Βασιλίτσα – Δίστρατο

Ø ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ

Ο Νομός Γρεβενών προσφέρεται για πεζοπορία και ορειβασία, αφού διασχίζεται από διεθνή μονοπάτια και προσφέρει στους επισκέπτες μοναδικές στιγμές στα μαγευτικά τοπία του.

Η ορεινή πεζοπορία πραγματοποιείται σε διεθνή μονοπάτια και σε δίκτυο τοπικών ορεινών μονοπατιών.

Διεθνές μονοπάτι E6:

Αρχή από την Σουηδία – σταματάει στην Αλβανία και μπαίνει στην Φλώρινα από την πόλη Βίτωλα και καταλήγει στην Ηγουμενίτσα και στον Έβρο προς Κωνσταντινούπολη. Στην περιοχή μπαίνει προς Σαμαρίνα – Βασιλίτσα – Αβδέλλα – Περιβόλι – Βάλια Κάλντα – Μηλιά

Διεθνές μονοπάτι E4:

Ο επισκέπτης μπορεί από το καταφύγιο της Δεσκάτης να διασχίσει το σηματοδοτημένο μονοπάτι που συνδέεται με το μονοπάτι E4. Επίσης από το καταφύγιο μπορεί να επισκεφτεί μέσω της Ξηρολίμνης και τη Μονή Ευαγγελισμού.

Τοπικό δίκτυο ορεινών μονοπατιών:

Κρασιά – Μικρολίβαδο – Μοναχίτι – Σπήλαιο – Περιβολάκι – Καστρί – Πρόσβαρο – Κουρούνα – Αννίτσα – Σμίξη – Ορειβατικό καταφύγιο Βασιλίτσας

Ø ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ

Για τους λάτρεις της ορειβασίας ο νομός προσφέρει μεγάλες συγκινήσεις. Η ορειβασία ασκείται στους ορεινούς όγκους της Πίνδου και συγκεκριμένα στον Σμόλικα. Η ανάβαση γίνεται από την Σαμαρίνα και διαρκεί περίπου 11 ώρες με επιστροφή. Επίσης ορειβασία ασκείται και στις εξής περιοχές:

- § Φλέγκα από τη Βάλια Κάλντα όπου βλέπουμε τη δίδυμη δρακολίμνη στα 1.900μ.
- § Βασιλίτσα από το χιονοδρομικό κέντρο
- § Μπάλτσες από Κρασιά όπου βλέπουμε το ποταμάκι

§ Όρλιακας από Ζιάκα και Σπήλαιο

Ø RAFTING / ΚΑΓΙΑΚ

Το rafting είναι ένα νέο σπορ με έντονες συγκινήσεις και είναι απλά η κατάβαση ποταμών με βάρκες. Μια μοναδική εμπειρία για όλους με υψηλό δείκτη αδρεναλίνης προσφέρουν τα ποτάμια του νομού Γρεβενών.

BENETIKOS 1^ο τμήμα:

Ήσυχη καταβάση για 2 ώρες (Βαθμός Δυσκολίας 1)

Ξεκίνημα από το γεφύρι του Σπανού και τερματισμός στο γεφύρι του Ελευθεροχωρίου.

Ξεκίνημα από το γεφύρι του Ελευθεροχωρίου και τερματισμός στο χωριό Φελλί.

BENETIKOS 2^ο τμήμα:

Μικρό φαράγγι με σπάνια πτηνοπανίδα. Δύσκολα περάσματα και εύκολα κομμάτια για αρχάριους και έμπειρους. 1 ώρα και 45' (Βαθμός Δυσκολίας 2)

Ξεκίνημα από το γεφύρι του Ελευθεροχωρίου και τερματισμός στις εκβολές του ποταμού Αλιάκμονα.

BENETIKOS 3^ο τμήμα:

Εντυπωσιακά περάσματα στην αρχή και στο τέλος της διαδρομής που στην κατάβαση περνάμε κάτω από τρία πέτρινα γεφύρια. (Βαθμός Δυσκολίας 3)

ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ:

Δυνατό ποτάμι με μεγάλη ποσότητα νερού, όμορφη κατάβαση με δυναμικά περάσματα για 2 ώρες. (Βαθμός Δυσκολίας 4)

1.8.6 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Γρεβενών διαθέτει αρκετές μονές και εκκλησίες που αποτελούν πόλο έλξης προσκυνητών απ' όλη την χώρα. Οι σημαντικότερες μονές του νομού είναι οι ακόλουθες:

Θ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΖΑΒΟΡΔΑΣ

Βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του νομού πάνω στα σύνορα Γρεβενών – Κοζάνης. Πρόκειται για μια μονή με μεγάλο ενδιαφέρον, τόσο ιστορικό όσο και θρησκευτικό.

Ιδρυτής της υπήρξε ο Όσιος Νικάνορας (1491-1549) ο οποίος αρχικά ασκήτεψε στο ασκητάριο του Αγ. Γεωργίου. Το καθολικό της μονής είναι αφιερωμένο στη Μεταμόρφωση του Σωτήρα. Η ανέγερσή της χρονολογείται στα 1534. Φημισμένες είναι οι τοιχογραφίες της που επιμελήθηκε ο ζωγράφος Φράγκο Κατελλάνο. Στο κειμηλιαρχείο της μονής φυλάσσονται αξιόλογα αντικείμενα: λειψανοθήκες, σταυροί αγιασμού, εικόνες, χρυσοκέντητα ιερά άμφια. Υπάρχει ακόμη πλούσια συλλογή περγαμηνών και χειρόγραφων.

Θ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Η Μονή βρίσκεται στις βορειοδυτικές πλαγιές του όρους Βουνάσα, μετά το χωριό Παλιούρια. Χτίστηκε το 1816. Από τη Μονή έχουν καταστραφεί οι: δυτική, ανατολική και νότια πλευρά. Το καθολικό της μονής στη σημερινή του μορφή είναι ένας ναός αθωνικού τύπου. Κάηκε τουλάχιστον δυο φορές και μαζί μ' αυτό και τα γραπτά του μνημεία. Στο ναό υπάρχει ξυλόγλυπτο τέμπλο και σημαντικά λιθανάγλυφα στις όψεις του ναού. Αγιογραφημένος είναι μόνο ο τρούλος από τον Ιωάννη Ζωγράφο το 1850.

1.9.1 ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Καταλαμβάνει το νοτιοανατολικό τμήμα της Κεντρικής Μακεδονίας. Αποτελεί την ομώνυμη Χερσόνησο Χαλκιδικής. Συνορεύει Β. με το Νομό Θεσσαλονίκης, Ν. βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος, Α. βρέχεται από το Στρυμονικό κόλπο, και Δ. βρέχεται από το Θερμαϊκό κόλπο.

Έχει έκταση 2.945 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 72.576 κατοίκους.

Ο Νομός Χαλκιδικής θεωρείται κατά το ήμισυ ημιορεινός. Κυριότερα βουνά είναι: ο Χορτιάτης (1.009 μ.), ο Προφήτης Ηλίας (957 μ.), ο Χολομών (ή Υψίλωνον, 1.165 μ.), το Στρυμονικό όρος (823 μ.), ο Ίταμος (753 μ.).

Ποταμοί δεν υπάρχουν. Μόνο μικρούς χείμαρρους συναντάμε, όπως ο Κούντουρας και ο Βατούνιος, οι οποίοι πηγάζουν από το Χολομώντα και χύνονται στον κόλπο της Κασσάνδρας.

Οι πεδινές εκτάσεις περιορίζονται στα δυτικά και νοτιοδυτικά παράλια.

Λίμνες δεν υπάρχουν.

Το κλίμα είναι ψυχρό στο εσωτερικό και γλυκό στα παράλια.

Ο Νομός Χαλκιδικής είναι από τους πιο "τυχερούς" νομούς, καθώς συνδυάζει πολλές μορφές τουρισμού και αυτό τον καθιστά έναν από τους δημοφιλέστερους προορισμούς της χώρας μας. Είναι περιοχή με σημαντική τουριστική ανάπτυξη, ενώ αποτελεί πόλο έλξης για χιλιάδες παραθεριστές κάθε χρόνο, κυρίως χάρη στις ξεχωριστές αμμουδιές, την καθαρή θάλασσα, τα παραδοσιακά χωριά με την αξιόλογη αρχιτεκτονική και φυσικά την έντονη νυχτερινή ζωή.

Τους καλοκαιρινούς μήνες η Χαλκιδική πνίγεται από κόσμο. Χιλιάδες είναι οι τουρίστες που καταφθάνουν σ' αυτήν κάθε χρόνο για να γνωρίσουν από κοντά «τι σημαίνει διακοπές στη Χαλκιδική». Σχεδόν όλες οι θάλασσες και παραλίες της Χαλκιδικής έχουν τιμηθεί με τον τίτλο της 'Γαλάζιας Σημαίας', πράγμα που αποδεικνύει περίτρανα την καθαρότητα των ακτών του νομού. Αρκετές είναι οι οργανωμένες παραλίες σε όποια περιοχή της Χαλκιδικής και αν πάει κανείς. Εκεί κανείς θα έχει την ευκαιρία να απολαύσει το μπάνιο του και συγχρόνως να δοκιμάσει ένα από τα δεκάδες σπορ που διοργανώνονται. Σίγουρα κανένας δεν θα μείνει απογοητευμένος από όλα αυτά που προσφέρει ο νομός.

Σε ολόκληρο το νομό, εκατοντάδες είναι οι ξενοδοχειακές μονάδες όλων των κατηγοριών που είναι έτοιμες να υποδεχθούν τους χιλιάδες των παραθεριστών. Παραδοσιακοί οικισμοί, ενοικιαζόμενα δωμάτια, επαύλεις, κάμπινγκ και φυσικά πολυτελή ξενοδοχειακές μονάδες, συγκαταλέγονται στο δυναμικό του νομού. Ορισμένες μάλιστα ξενοδοχειακές μονάδες, είναι τόσο άρτια εξοπλισμένες που σίγουρα θα νιώσει κανείς καλύτερα και από το σπίτι του. Πισίνες, ιδιωτικές μαρίνες, γήπεδα για όλα τα σπορ, καζίνο, κινηματογράφοι, συνεδριακά κέντρα, κέντρα θαλασσοθεραπείας και ότι μπορεί

να σκεφτεί ο ανθρώπινος νους, είναι μερικά από όσα προσφέρουν πρότυπες μονάδες του νομού.

Γενικότερα, όσο απαιτητικός και αν είναι κανείς, είναι σίγουρο ότι η Χαλκιδική θα καλύψει όλες του τις απαιτήσεις και προσδοκίες. Υπάρχουν περιοχές ιδανικές για κάθε γούστο. Κοσμοπολίτικες, γραφικές γεμάτες ηρεμία και γαλήνη, άλλες για οικογενειακές διακοπές, για αγροτουρισμό κ.ά. Το μόνο που έχει να κάνει ο επισκέπτης είναι να αποφασίσει το είδος των διακοπών που επιθυμεί και όλα τα άλλα απλώς θα τον βοηθήσουν να ζήσει αξέχαστες και ονειρεμένες διακοπές.

1.9.3 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ / ΘΕΡΜΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Χαλκιδικής διαθέτει ιαματικές πηγές και αρκετά κέντρα θαλασσοθεραπείας στα πλαίσια μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων. Ωστόσο, η ιαματική πηγή Αγίας Παρασκευής αποτελεί κάθε χρόνο πόλο έλξης εκατοντάδων επισκεπτών.

Ø *Αγίου Νικολάου Δήμος Παλλήνης*

Νομός: Χαλκιδική

Περιοχή: Αγία Παρασκευή

Είδος: Ιαματική Πηγή

Πληροφορίες: Δήμος: 23740 21245

Δικτυακός Τόπος

<http://www.pallini.gr/>

dpalinis@otenet.gr

Επιχείρηση Λουτρών: 23740 71358 και 23740 71810

 Θερμοκρασία: 39 °C

 Χαρακτηρισμός: Μεσόθερμο - Cl - Na - K - Br - HS - B - As - CO₂ - μεταλλικό - υπερτονικό

 Ενδείξεις: Για παθήσεις οστών και αρθρώσεων-μυών: ρευματοειδή

αρθρίτιδα, αγγυλωτική σπονδυλοαρθρίτιδα, δισκοπάθεια, μυΐτιδα-μυαλγία, τενοντίτιδα, παλαιά κατάγματα, αυχενικό σύνδρομο. Δερματικές παθήσεις: σμιγματορροϊκή δερματίτιδα, ψωρίαση, ακμή, εκζεματοειδή. Ουρολογικές και γυναικολογικές παθήσεις.

Εγκαταστάσεις:

Πισίνα, σάουνα, χαμάμ, υδρομασάζ ατομικά και ομαδικά.

Ο οικισμός πήρε το όνομά του από τις ιαματικές πηγές που φημίζονται για τις σπάνιες θεραπευτικές τους ιδιότητες. Η άμμος, τα βράχια, τα πεύκα και η θάλασσα δεσπόζουν παντού και συνθέτουν μια μοναδική εικόνα. Για τον σύγχρονο άνθρωπο ο οποίος εργάζεται, κινείται μόνιμα σε γοργούς ρυθμούς και κουράζεται, προσφέρει τέλεια χαλάρωση.

1.9.4 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

<u>ΜΟΥΣΕΙΑ</u>
<i>ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ, ΠΑΡΚΟ ΗΡΩΟΥ Τ.Κ 63100 ΤΗΛ. 23710/22148</i>
<i>ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΕΤΡΑΛΩΝΩΝ ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ, ΒΟΥΝΟ ΚΑΤΣΙΚΑ Τ.Κ 63200 ΤΗΛ. 23730/71671</i>
<i>ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΙΘΥΝΙΑ Ν.ΜΟΥΔΑΝΙΑ, ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΛΜΥΡΑ Τ.Κ 63200 ΤΗΛ. 23730/21368</i>
<i>ΜΟΥΣΕΙΟ ΟΣΤΡΑΚΩΝ – ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ Ν.ΜΟΥΔΑΝΙΑ, ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΖΙΤΖΙΦΙΕΣ Τ.Κ 63200 ΤΗΛ. 23730/21358</i>
<i>ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ, ΟΙΚΙΑ ΚΑΡΑΓΚΑΝΗ Τ.Κ 63100 ΤΗΛ. 23710/22619</i>
<i>ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΝΑΙΑΣ ΑΡΝΑΙΑ Τ.Κ 63074 ΤΗΛ. 23720/22323</i>
<i>ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΦΥΤΟΥ ΑΦΥΤΟΣ Τ.Κ 63077 ΤΗΛ. 23740/91239</i>
<i>ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ Τ.Κ 63100 ΤΗΛ. 23710/22208</i>

1.9.5 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στην Χαλκιδική βρίσκεται ένα από τα σημεία αναφοράς της Ορθοδοξίας, το ‘‘Περιβόλι της Παναγίας’’, η πολιτεία των μοναστηριών, το Άγιο Όρος αλλά και άλλα θρησκευτικά μνημεία, όπως το Ιερό Κοινόβιο του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στην Ορμύλια, ο Ναός του Αγίου Νικολάου στην Όλυνθο και άλλα.

Το Άγιον Όρος περιλαμβάνει 20 επιβλητικές μονές και κατοικείται αποκλειστικά από άντρες μοναχούς. Μοναστήρια χτισμένα στην άκρη της θάλασσας πραγματικά κάστρα με επάλξεις και πολεμίστρες για προστασία από τους ανεπιθύμητους εισβολείς.

Σε μια χερσόνησο όπου δεσπόζει η κορυφή του όρους Άθως μέσα σε ένα πανέμορφο, παρθένο φυσικό τοπίο με συνεχή ιστορία τουλάχιστον 1000 ετών, αποτελεί τόπο γαλήνης και περισυλλογής.

Στις παρυφές του χωριού Καρυές βρίσκεται η Μονή Κουτλουμουσίου. Στην ανατολική πλευρά το Μοναστήρι των Ιβήρων. Στο βόρειο μέρος του Άθως είναι το Μοναστήρι του Εσφιγμένου. Βόρεια του Εσφιγμένου το Σερβορθόδοξο Μοναστήρι του Χιλανδαρίου. Κοντά στη Δάφνη είναι η Μονή Δοχειαρίου και η Μονή Ξενοφώντος. Η Μονή της Μεγίστης Λαύρας στο νότιο άκρο του Άθω, τοιχογραφημένη από τον Αθωνίτη ζωγράφο Θεοφάνη είναι το παλαιότερο μοναστήρι. Τοιχογραφίες του ίδιου και της Κρητικής Σχολής υπάρχουν επίσης στη Μονή Σταυρονικήτα, στη Μονή Παντοκράτορος, στη Μονή Βατοπεδίου.

Η είσοδος στο Άγιο Όρος σύμφωνα με το άβατο επιτρέπεται μόνο σε άντρες.

Η εξασφάλιση εισόδου γίνεται με τηλεφώνημα στο Γραφείο Προσκυνητών του Αγίου Όρους στη Θεσσαλονίκη. Ο επισκέπτης εισέρχεται επιδεικνύοντας το διαμονητήριο που παραλαμβάνει από το γραφείο προσκυνητών της Ιεράς Επιστασίας στην Ουρανούπολη.

1.9.6 ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΣΠΗΛΑΙΟ ΠΕΤΡΑΛΩΝΩΝ

Δίπλα στο χωριό Πετράλωνα σε απόσταση 800 μέτρων και σε υψόμετρο 250 μέτρων στους πρόποδες του βουνού Κατσικά βρίσκεται το ομώνυμο σπήλαιο. Ανακαλύφθηκε το 1959 από κατοίκους του χωριού που έψαχναν για νερό.

Στη σπηλιά το 1960 βρέθηκε κρανίο ανθρώπου ηλικίας 25-35 ετών, αρκετά ηλικιωμένου για τα δεδομένα εκείνης της εποχής, μιας και ο μέσος όρος ζωής ήταν τα 18-20 χρόνια. Ανήκει σε τύπο αρχάνθρωπου (δηλαδή όρθιου ανθρώπου) μεταβατικής μορφής από τον Homo erectus προς τον Homo sapiens neandertalensis. Το κρανίο βρέθηκε στο 11^ο στρώμα του σπηλαίου που σχηματίστηκε σε μια πολύ ψυχρή περίοδο, την επονομαζόμενη Κρήνεια περίοδο. Ήταν καλυμμένο με σταλαγμίτη και το σημείο όπου εντοπίστηκε, είναι το στεγνότερο μέρος της σπηλιάς και λίγο πιο ζεστό. Στον ίδιο χώρο βρέθηκαν διασκορπισμένες οστέινες βελόνες που πρέπει να τις χρησιμοποιούσε ο αρχάνθρωπος για να στηρίζει τα δέρματα γύρω από το σώμα του και ίχνη φωτιάς την οποία άναβε για να ζεσταθεί και να ψήνει την τροφή του. Ακόμη βρέθηκαν πολλά λίθινα και οστέινα εργαλεία, τα οποία έφτιαχνε για να κυνηγάει τα θηράματά του. Οι χώροι της σπηλιάς πρέπει να χρησίμεψαν ως τόπος διαμονής των ανθρώπων όταν άρχισε η περίοδος των παγετώνων.

Αναφορικά με την χρονολόγηση των ευρημάτων του σπηλαίου, ο αρχάνθρωπος έχει ηλικία 260.000 χρόνων, ενώ η φωτιά χρονολογείται 700.000 χρόνων.

1.9.7 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Χαλκιδικής είναι από τους πιο ευλογημένους τόπους αφού συνδυάζει βουνό και θάλασσα. Κατά κύριο λόγο ο θερινός τουρισμός είναι το δυνατό σημείο του νομού, ωστόσο και ο χειμερινός τουρισμός έχει αρχίσει τα τελευταία χρόνια να αναπτύσσεται.

Βασικός προορισμός για τους λάτρεις του χειμερινού τουρισμού είναι η ορεινή Χαλκιδική. Χτισμένη στους πρόποδες τους όρους Χολομώντα, ενδείκνυται για χειμερινές αποδράσεις και δραστηριότητες. Το όρος Χολομώντα κατά την διάρκεια του χειμώνα αποτελεί μοναδικό τοπίο και κυρίως όταν είναι χιονισμένο. Στα γειτονικά χωριά του όρους, μπορεί κανείς να φιλοξενηθεί και να επισκεφτούν όλη την περιοχή.

Στο όρος Χολομώντα οι λάτρεις του χειμερινού τουρισμού θα έχουν την ευκαιρία να ασχοληθούν με αρκετές αθλητικές δραστηριότητες όχι μόνο κατά την διάρκεια του χειμώνα αλλά καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Πεζοπορεία, ορειβασία, αναρρίχηση, ποδήλατο βουνού, ιππασία είναι μόνο μερικές από τις δραστηριότητες που μπορεί κανείς να απολαύσει στην ορεινή Χαλκιδική και κυρίως στο όρος Χολομώντα.

1.9.8 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Οι επισκέπτες του νομού Χαλκιδικής σίγουρα θα εντυπωσιαστούν από την ποικιλία των μορφών τουρισμού ανάμεσα στις οποίες μπορεί κανείς να επιλέξει ανάλογα με την προτίμησή του.

Μια ιδιαίτερα αναπτυσσόμενη μορφή τουρισμού που συναντάται στο νομό, είναι και ο αγροτουρισμός. Σχεδόν σε ολόκληρη την Χαλκιδική μπορεί να βρει κανείς προορισμούς ιδανικούς για αγροτουρισμό. Κυρίως όμως τα χωριά της ορεινής Χαλκιδικής είναι αυτά που δραστηριοποιούνται στον αγροτουρισμό. Τα χωριά που βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή του όρους Χολομώντα ενδείκνυνται για αγροτουριστικές δραστηριότητες.

Γαλάτιστα, Πολύγυρος, Βάβδος, Ζερβοχώρια, Αρναία είναι μόνο μερικά από τα χωριά στα οποία θα συναντήσει κανείς αγροτουριστικές υποδομές. Σε όλα σχεδόν τα χωριά της ορεινής Χαλκιδικής υπάρχουν παραδοσιακοί ξενώνες και οικισμοί που μπορεί κανείς να φιλοξενηθεί. Χαρακτηριστικό τους είναι η διάσημη αρχιτεκτονική τους η οποία θυμίζει παλιά μεγαλόπρεπα αρχοντικά. Ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να γευτεί τις παραδοσιακές νοστιμιές της περιοχής και κυρίως τις πίτες για τις οποίες φημίζεται η Χαλκιδική.

Τέλος, τα παραδοσιακά τοπικά προϊόντα είναι οι ελιές, το μέλι, χειροποίητα ζυμαρικά, μαρμελάδες και γλυκά του κουταλιού, κρασί, τσίπουρο καθώς και βότανα. Όλα αυτά μπορεί κανείς να τα προμηθευτεί από τους κατά τόπου αγροτικούς συλλόγους ή από παραδοσιακά μαγαζιά που βρίσκονται διάσπαρτα σε ολόκληρο το νομό.

1.9.9 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Η Χαλκιδική θεωρείται καλός προορισμός για όσους διαθέτουν φουσκωτά. Οι περισσότεροι προτιμούν τις περιοχές του Νέου Μαρμαρά, του Όρμου Παναγιάς, της Βουρβουρού και της Ουρανούπολης. Γλίστρες για να ρίξουν τα ταχύπλοα στη θάλασσα υπάρχουν σε όλα τα παραθαλάσσια χωριά, στα ξενοδοχειακά συγκροτήματα και στα κάμπινγκ.

Επίσης η Χαλκιδική αποτελεί δημοφιλή προορισμό για τους κατόχους ιστιοπλοϊκών σκαφών. Όσοι όμως επιθυμούν να την επισκεφτούν με μεγάλος σκάφος θα βρουν οργανωμένες μαρίνες στην Κασσάνδρα, στο τουριστικό συγκρότημα Σάνη και στη Σιθωνία στο Πόρτο Καρράς. Επίσης μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα λιμάνια των Νέων Μουδανιών, της Νέας Σκιώνης, της Ποτίδαιας, του Νέου Μαρμαρά και του Πόρτο Κουφό.

Τα θαλάσσια αθλήματα είναι αρκετά διαδεδομένα, καθώς υπάρχουν εταιρείες ενοικίασης και σχολές εκμάθησης σε όλες τις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, τα κάμπινγκ και τις οργανωμένες παραλίες.

Ø ΠΕΖΟΠΟΡΕΙΑ

Όσοι θέλουν να γνωρίσουν την Χαλκιδική μέσα από δασικά μονοπάτια, μπορούν να επιλέξουν αυτή την αθλητική δραστηριότητα και να ακολουθήσουν μια από τις ακόλουθες προτεινόμενες διαδρομές :

1^η ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Ξεκινά από τον πύργο Σταυρονικήτα στην περιοχή Σάνη, περνά μέσα από το υπέροχο δάσος και τους υγρότοπους της περιοχής Ν.Φώκαιας και καταλήγει πάλι στο σημείο εκκίνησης. (2 ½ ώρες, υψόμετρο μέχρι 22 μ.)

2^η ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Αρχίζει από το Πολύχρονο και ανεβαίνει στο δάσος που βρίσκεται δυτικά, φτάνει στην λίμνη με τις νεροχελώνες και καταλήγει πάλι στο Πολύχρονο.

3^η ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Από την Κρυοπηγή κατευθύνεται προς το μικρό και γραφικό χωριό του Κασσανδρινού μέσα από ένα πανέμορφο δάσος. (μακρινή διαδρομή, υψόμετρο 200 μ.)

4^η ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Από το ορεινό χωριό του Ταξιάρχη ξεκινάμε την περιήγηση ανάμεσα σε έλατα, καστανιές, και οξιές για να φθάσουμε στο χωριό Βράσταμα. Η διαδρομή είναι φανταστική όλες τις εποχές του χρόνου. (υψόμετρο 600 μ.)

5^η ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Ξεκινάμε από την Ολυμπιάδα και οδηγούμαστε προς τα αρχαία Στάγαιρα, την πατρίδα του Αριστοτέλη.

Ø ΙΠΠΑΣΙΑ

Η ιππασία είναι μια δραστηριότητα που μπορεί να διαδραματιστεί οπουδήποτε στην Χαλκιδική. Στις ατελείωτες παραλίες της, στα δασικά της μονοπάτια, στους αγροτικούς της δρόμους αλλά και στο όρος Χολομώντα. Όποια διαδρομή και αν ακολουθήσει κανείς, σίγουρα θα μαγευτεί από την ομορφιά και την μοναδικότητα του τοπίου.

Ø ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΒΟΥΝΟΥ

Το ποδήλατο βουνού είναι πολύ διαδεδομένο στον νομό Χαλκιδικής, αφού το όρος Χολομώντα είναι ιδανικός προορισμός για τους λάτρεις του συγκεκριμένου σπορ. Οι

κατά τόπου σύλλογοι οργανώνουν τακτικά εξερευνήσεις του όρους με ποδήλατα. Πρόκειται για μια διαδρομή με εξαιρετικό ενδιαφέρον και ιδιαίτερη ομορφιά.

Ø ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ, ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ

Και σε αυτές τις δραστηριότητες το όρος Χολομώντα πρωταγωνιστεί. Οι λάτρεις της αναρρίχησης και της ορειβασίας θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν καλύτερα τον Χολομώντα και να θαυμάσουν την άγρια ομορφιά του και την ιδιαίτερη μορφολογία του εδάφους του.

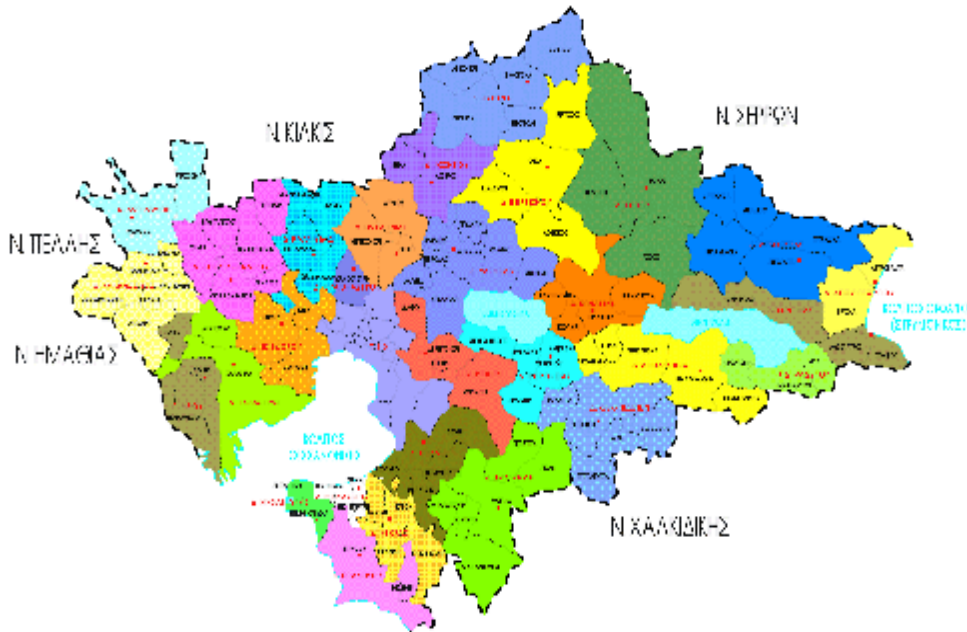
Ø ΚΑΤΑΔΥΣΕΙΣ

Η Χαλκιδική, ως γνήσιος καλοκαιρινός προορισμός, έχει ιδιαίτερος ανεπτυγμένο το κομμάτι των θαλάσσιων σπορ. Όλων των ειδών τα θαλάσσια σπορ μπορεί κανείς να συναντήσει στο νομό, είτε σε ξενοδοχειακές μονάδες είτε σε οργανωμένες παραλίες.

Εκτός όλων των άλλων θαλάσσιων σπορ, ιδιαίτερη βαρύτητα έχει δοθεί και στις καταδύσεις. Πολλές είναι οι σχολές καταδύσεων που κάνουν μαθήματα ή προσφέρουν τον εξοπλισμό σε όσους θέλουν να εξερευνήσουν τον υδάτινο παράδεισο της Χαλκιδικής.

1.10.1 ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Κατέχει το Κεντρικό τμήμα της Μακεδονίας. Συνορεύει Β. με τους Νομούς Κιλκίς και Σερρών, ΒΑ με το Νομό Σερρών, Α. βρέχεται από το Στρυμονικό κόλπο, Δ. με τους Νομούς Πέλλας και Ημαθίας, ΝΔ βρέχεται από τον Κόλπο της Θεσσαλονίκης, και Ν. συνορεύει με το Νομό Χαλκιδικής.

Έχει έκταση 3.560 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 946.864 κατοίκους.

Τα κυριότερα βουνά του Νομού Θεσσαλονίκης είναι:

- Ο Χορτιάτης (ή Κισσός, 1.201 μ.). Βρίσκεται στο ΝΑ τμήμα του Νομού και ξεχωρίζει η κορυφή του Προφήτη Ηλία (738 μ.).
- Τα βουνά της Βόλβης (659 μ.). Είναι χαμηλά και ξεχωρίζουν οι κορυφές Άσπρες Πέτρες (630 μ.), Ψηλή Ράχη (431 μ.) κ.ά.
- Το Κερδύλιο (982 μ.). Αποτελεί το φυσικό σύνορο του νομού με το νομό Σερρών.
- Τέλος το βουνό Βερτίσκος Β.Α. του Νομού, (1.103 μ.).

- Το δυτικό τμήμα του Νομού το διαρρέουν οι ποταμοί:
- Λουδίας. Το μήκος του φτάνει τα 35 χλμ. Εκβάλλει στο Θερμαϊκό κόλπο.
- Ο Αξιός (ή Βαρδάρης). Έχει μήκος 83 χλμ. Είναι ο σημαντικότερος ποταμός της Μακεδονίας. Εκβάλλει στο Θερμαϊκό κόλπο.
- Ο Γαλλικός (ή Εχέδωρος, με 73 χλμ. μήκος). Διέρχεται από τα στενά του Νάρες τα οποία έχουν μεγάλη στρατιωτική σημασία για την άμυνα της Θεσσαλονίκης.

Το μεγαλύτερο μέρος του Νομού είναι πεδινό. Σημαντική είναι η πεδιάδα της Θεσσαλονίκης. Ανατολικότερα υπάρχει η μικρή πεδιάδα του Λαγκαδά, η οποία εκτείνεται μεταξύ των βουνών Χορτιάτη, Κερδυλίου. Οι πεδιάδες αυτές είναι εύφορες και πλούσιες σε νερά.

Υπάρχουν δύο λίμνες:

- Η Βόλβη. Τα νερά της διοχετεύονται στο Στρυμονικό κόλπο. Το εμβαδό της είναι 72 τετρ. χλμ., και διαθέτει πολλά ψάρια.
- Του Λαγκαδά (ή Κορώνεια). Έχει έκταση 57 τετρ. χλμ. Υπάρχουν και μικρές λίμνες στα βόρεια της Βόλβης, όπως η Μαρούδα και η Λάντζα.

Ο Νομός Θεσσαλονίκης έχει κλίμα υγρό. Κυριαρχεί το μεσευρωπαϊκού τύπου κλίμα. Το καλοκαίρι είναι υγρό και θερμό, ενώ το χειμώνα ψυχρό με πολλά χιόνια.

1.10.2 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Μεγάλο ενδιαφέρον στη Θεσσαλονίκη παρουσιάζουν οι βυζαντινές εκκλησίες που θα τις ανακαλύψετε ανάμεσα στις σύγχρονες πολυκατοικίες.

Πρέπει να δείτε τα ψηφιδωτά και τις κατακόμβες στον Άγιο Δημήτριο (7ος αιώνας & αργότερα), τη μεγαλοπρεπή Αγία Σοφία (7ος Αιώνας) που διασώζει ένα τεράστιο ψηφιδωτό με την ανάληψη στον υπερμεγέθη κεντρικό τρούλο της, την Παναγία των Χαλκέων (11ος αιώνας), τα παλαιοχριστιανικά ψηφιδωτά στη Ροτόντα (3ος αιώνας), την Αχειροποίητο (5ος αιώνας), την παλαιότερη καλύτερα σωζόμενη βασιλική της Ανατολής που διατηρείται μέχρι τις μέρες μας, το μικρό καθολικό της Μονής Λατόμου, τον Όσιο Δαβίδ (6ος αιώνας) με ένα λαμπρό ψηφιδωτό, τη Μονή Βλατάδων (14ος αιώνας), όπου δείχνουν ακόμα και σήμερα το «Βήμα», το σημείο, δηλαδή απ' όπου σύμφωνα με την αρχαία παράδοση δίδαξε ο Απόστολος Παύλος, όταν επισκέφθηκε την πόλη το 50 μ.Χ., το Ναό του Αγίου Νικολάου του Ορφανού (14ος αιώνας), που είναι καθολικό παλαιάς μονής, καθώς και τις εκκλησίες των Αγίων Αποστόλων και της Αγίας Αικατερίνης, που αποτελούν κι αυτές δείγματα της λεγόμενης παλαιολόγιας τέχνης του 14ου αιώνα, του χρυσού αιώνα της Θεσσαλονίκης.

Βέβαια και σε άλλες τοποθεσίες του Νομού Θεσσαλονίκης θα συναντήσει κανείς αξιομνημόνευτα μοναστήρια και βυζαντινές εκκλησίες: Τον **Άγιο Ανδρέα στην Περιστερά** (871 μ.Χ.), ένα παλαιοχριστιανικό κτίσμα με ιδιόμορφη αρχιτεκτονική και πολλές επεμβάσεις, τον **Ναό της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος** στο Χορτιάτη (12^{ος} αιώνας), με αξιόλογες αποσπασματικά σωζόμενες τοιχογραφίες, το μοναστήρι της **Αγίας Αναστασίας** σε μικρή απόσταση από τη Θεσσαλονίκη μετά από το χωριό Βασιλικά, με πολύτιμα κειμήλια και χειρόγραφα, καθώς και άγια

λείψανα της ομώνυμης Αγίας, που δώρισε κατά την παράδοση στη μονή η Θεοφανώ, σύζυγος του αυτοκράτορα Λέοντα Στ' του Σοφού (893 μ.Χ.). Κοντά στο Βερτίσκο, επίσης, υπάρχει η εκκλησία του **Αγίου Αθανασίου** με τοιχογραφίες του 1740, ενώ έξω από την Ασπροβάλτα με λείψανα τοιχογραφιών στο καθολικό, σε δυσπρόσιτη περιοχή, βρίσκεται η **Μονή του Αγίου Γεωργίου**. Αξίζει να αναφερθεί και το νεότερο μοναστήρι του **Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου στη Σουρωτή**.

<i>ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΝΑΟΙ</i>	
Κατακόμβη Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου	Πλατεία Αγίας Σοφίας
Μονή Βλατάδων	Οδός Ακροπόλεως - Επταπυργίου 64
Ναός Οσίου Δαβίδ (Λατόμου)	Οδός Τιμοθέου, Άνω Πόλη
Ναός Αγίας Αικατερίνης	Συκιές
Ναός Αγίας Σοφίας	Πλ. Αγίας Σοφίας
Ναός Αγίου Αθανασίου	Εγνατία 87
Ναός Αγίου Αντωνίου	Δ. Μαργαρίτη
Ναός Αγίου Δημητρίου	Οδός Αγίου Δημητρίου
Ναός Αγίου Γρηγορίου Παλαμά (Μητρόπολη)	Αγίας Σοφίας 6
Ναός Αγίου Μηνά	Ι. Δραγούμη 10
Ναός Αγίου Νικολάου Ορφανού	Ηροδότου 20
Ναός Αγίου Παντελεήμονος	Εναντι Καμάρας
Ναός Αγίων Αποστόλων	Πλ. Αγίων Αποστόλων (Βαρδάρη)
Ναός Μεταμορφώσεως Σωτήρος	Έναντι Καμάρας
Ναός Παναγίας Αχειροποιήτου	Αγίας Σοφίας 56 - Εγνατία
Ναός Παναγίας Λαοδηγήτριας	Ιουλιανού 50.
Ναός Παναγίας Χαλκέων	Εγνατία - Αριστοτέλους.
Ναός Προφήτου Ηλία	Άνω Πόλη
Ναός Παναγούδας	Εγνατίας 138
Ναός Υπαπαντής του Χριστού	Εγνατία (έναντι Καμάρας)

1.10.3 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Θεσσαλονίκη διαθέτει αρκετά μουσεία και πινακοθήκες με πολύ ενδιαφέροντα εκθέματα.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο με συλλογές προϊστορικών, ρωμαϊκών και κλασικών ευρημάτων, το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού με μόνιμες και περιοδικές θεματικές εκθέσεις αντικειμένων που αφορούν τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους, τον ιδιωτικό βίο, την προβυζαντινή περίοδο, την ταφική αρχιτεκτονική, τη ζωγραφική, τα έθιμα λατρείας κ.α.

Υπάρχουν ακόμα το Μουσείο για την Ιστορία και Τέχνη της Θεσσαλονίκης Λευκός Πύργος, το Λαογραφικό και Εθνολογικό με τεκμήρια από την καθημερινή ζωή και τον προβιομηχανικό παραδοσιακό πολιτισμό της Μακεδονίας και της Θράκης, το Μουσείο Αρχαίων Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Οργάνων, τα Μουσεία Κινηματογράφου, Φωτογραφίας, το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στο συγκρότημα της Μονής Λαζαριστών που εκθέτει την περίφημη συλλογή Κωστάκη με έργα των ζωγράφων της ρωσικής πρωτοπορίας, το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης μέσα στους χώρους της Διεθνούς Εκθέσεως με εικαστικές δημιουργίες καλλιτεχνών διεθνούς εμβέλειας, το Μουσείο Design με εκθέματα βιομηχανικού σχεδιασμού του 20ου αιώνα, το Τεχνικό Μουσείο με εκθέματα τεχνολογίας και σχετικά συμμετοχικά και ψυχαγωγικά, το Τελλόγλειο Ίδρυμα ένα υπερσύγχρονο μουσείο έργων νεοελλήνων ζωγράφων και ερευνητικό κέντρο για τα εικαστικά, καθώς και αρκετά άλλα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μουσείο Αθλητισμού
Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης
Μουσείο Κινηματογράφου
Παιδικό Μουσείο
Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
Λευκός Πύργος
Μουσείο Ραδιοφωνίας
Τεχνικό Μουσείο
Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας
Μουσείο Φωτογραφίας

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ
Ακρόπολη Στην Άνω Πόλη
Επταπύργιο Άγιος Παύλος - Ακρόπολη.
Ιππόδρομος Πλατεία Ναβαρίνου.
Καμάρα Τέρμα παλιάς Εγνατίας - πλ. Συντριβανίου.
Κάστρα Από Βαρδάρι μέχρι Επταπύργιο και οδό Αγίου Δημητρίου.
Λευκός Πύργος Τέρμα παλιάς παραλίας (μουσείο)
Πύργος Τριγωνίου Επταπύργιο
Ροτόντα Τέρμα οδού Φιλίππου (πίο πάνω από την Καμάρα - μουσείο).
Ρωμαϊκή Αγορά Πλατεία Δικαστηρίων (πιο πάνω από το ναό Αγίου Δημητρίου).

1.10.4 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ / ΘΕΡΜΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Από τη γη της Μακεδονίας αναβλύζουν πολλές ιαματικές πηγές. Στο Νομό Θεσσαλονίκης υπάρχουν πέντε μισόθερμες αλκαλικές και μία ψυχρή οξυπηγή. Βρίσκονται στις εξής περιοχές: Στη Θέρμη, λίγα χλμ. έξω από τη Θεσσαλονίκη, όπου υπάρχουν τα ομώνυμα λουτρά με θειούχες ιαματικές πηγές και εγκαταστάσεις διαμονής και λουτροθεραπείας, ανοιχτές από τον Ιούλιο έως τον Οκτώβριο.

Επίσης στο χωριό Απολλωνία (απόσταση 55 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη), στις όχθες της Βόλβης θα βρείτε υδροθεραπευτήριο με σύγχρονες εγκαταστάσεις. Πολύ σύντομα, τα λουτρά της Απολλωνίας, θα παρέχουν εκτός από τις θεραπευτικές και υπηρεσίες καλλωπισμού και αναψυχής. Τα λουτρά Απολλωνίας είναι κατάλληλα για αρθρικά και δερματικά νοσήματα, καθώς και παθήσεις των περιφερειακών νεύρων.

Ακόμα στο χωριό Λαγκαδάς, 18 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη, μπορείτε να απολαύσετε θερμά θεραπευτικά λουτρά. Υπάρχει ξενοδοχείο, εστιατόριο καθώς και ένας δροσερός καλοφυτεμένος κήπος.

Τα λουτρά του Λαγκαδά είναι κατάλληλα για αρθρικά και ρευματικά νοσήματα καθώς και παθήσεις των περιφερικών νεύρων.

Τέλος στο χωριό Σουρωτή, κοντά στη Θεσσαλονίκη, υπάρχει πηγή με πόσιμο θεραπευτικό νερό που διευκολύνει την πέψη και έχει διουρητική δράση.

Θ ΝΕΑΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ

Νομός:	Θεσσαλονίκη
Περιοχή:	Νέα Απολλωνία
Είδος:	Ιαματική Πηγή
Πληροφορίες:	Δήμος: 23930 41207 dimapoll@otenet.gr Λουτρά: 23930 41510 και 42151 loutnapoll@otenet.gr

🔥 Θερμοκρασία:

49 °C

🔍 Χαρακτηρισμός:

Υπέρθερμο - Na - K - SO₄ - HCO₃ - F - B - ολιγομεταλλικό - υποτονικό

💧 Ενδείξεις:

Λουτροθεραπεία για ρευματισμούς, αρθριτικά, παθήσεις περιφερειακών νεύρων, γυναικολογικές παθήσεις, κατάγματα, διαστρέμματα.

🏠 Εγκαταστάσεις:

Υδροθεραπευτήριο με ομαδικούς και ατομικούς λουτήρες, ξενώνες. Η νέα μονάδα η οποία κατασκευάστηκε με χρηματοδότηση της Ε.Ε. δεν λειτουργεί ακόμη.

Στη νότια πλευρά της λίμνης Βόλβη (προστατεύεται από τη συνθήκη Ramsar) και σε απόσταση 50 χλμ. ανατολικά από την Θεσσαλονίκη στην εθνική οδό προς Καβάλα, βρίσκονται τα λουτρά της Νέας Απολλωνίας. Η λουτρόπολη ανακαινίσθηκε και διαθέτει σύγχρονες μονάδες υδροθεραπείας. Οι ανασκαφές στην ευρύτερη περιοχή αποκαλύπτουν μακεδονική πόλη που χτίστηκε πιθανώς την εποχή του Περδίκκα Β' (5ος π.Χ.) μετά την ένωση των παραλιακών οικισμών της περιοχής από τον φόβο των επιδρομών του Αθηναϊκού στόλου. Η πόλη αυτή αναπτύχθηκε ιδιαίτερα την εποχής του Μ. Αλεξάνδρου και κατοικήθηκε έως τους Βυζαντινούς χρόνους

Θ ΘΕΡΜΗΣ

Νομός: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Περιοχή: ΘΕΡΜΗ

Είδος: ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΠΗΓΗ

Πληροφορίες:

🔥 Θερμοκρασία:

32 - 38 °C

🔍 Χαρακτηρισμός:

Μεσόθερμο - Na - Cl - K - Br - HS - B - ολιγομεταλλικό

💧 Ενδείξεις:

Λουτροθεραπεία για ρευματοπάθειες, αρθροπάθειες, παθήσεις περιφερειακών νεύρων, δερματοπάθειες, μετατραυματικές καταστάσεις, γυναικολογικές παθήσεις.

🏠 Εγκαταστάσεις:

Υδροθεραπευτήριο με ομαδικούς και ατομικούς λουτήρες, ξενώνες.

Από τη Θέρμη πήρε το όνομά του ο Θερμαϊκός κόλπος. Τα ιαματικά λουτρά βρίσκονται σε απόσταση 20 χλμ. ανατολικά της Θεσσαλονίκης σε μια πυκνοφυτεμένη έκταση πεντακοσίων στρεμμάτων. Ιδιαίτερο αρχαιολογικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι εγκαταστάσεις των τριών τρούλαιων λουτρών εξαιρετικής αισθητικής με κεραμοσκεπή, μαρμάρινα τμήματα καθώς επίσης και οι έξι υπαίθριοι μαρμάρινοι ατομικοί λουτήρες.

Ø ΛΑΓΚΑΔΑ

Νομός: **Θεσσαλονίκη**
Περιοχή: **Λαγκαδάς**
Είδος: **Ιαματική Πηγή**
Πληροφορίες: **Δήμος: 23940 22318**
Δικτυακός Τόπος
<http://www.lagadas.gr/>
lagadas@otenet.gr
Λουτρά
23940 22488 και 22165

 Θερμοκρασία:

39 °C

 Χαρακτηρισμός:

Μεσόθερμο - Na - Ca - K ? SO4 ? HCO3 - F - ολιγομεταλλικό - υποτονικό

 Ενδείξεις:

Λουτροθεραπεία για ρευματοπάθειες, αρθροπάθειες, γυναικολογικές παθήσεις, δερματοπάθειες, παθήσεις των νεφρών.

 Εγκαταστάσεις:

Υδροθεραπευτήριο με ομαδικούς και ατομικούς λουτήρες, αμμόλουτρα, εγκαταστάσεις αναψυχής και άθλησης, ξενοδοχείο και δύο εξωτερικές πισίνες. Λειτουργία καθ' όλο το έτος.

Οι πρώτες εγκαταστάσεις λουτροθεραπείας χρονολογούνται από το 900 μ.Χ. και κατασκευάστηκαν από τον στρατιωτικό γιατρό του Βυζαντίου Ιουστινιανό. Στις βυζαντινές αυτές εγκαταστάσεις και ιδιαίτερα στο θαυμάσιο μαρμάρινο ομαδικό λουτήρα αναφέρονται διάφοροι γεωγράφοι και περιηγητές κατά το 1670 μ.Χ. Η συστηματική οργάνωση της λουτρόπολης του Λαγκαδά άρχισε το 1925

Ø ΣΟΥΡΩΤΗΣ

Νομός: **Θεσσαλονίκη**
Περιοχή: **Σουρωτή**
Είδος: **Φυσικό Μεταλλικό Νερό**
Πληροφορίες: **Δήμος: 23960 22214**
vassilika2003@yahoo.gr

 Θερμοκρασία:

16 °C

 Χαρακτηρισμός:

HCO3 - Ca - Mg CO2 Φυσικό Μεταλλικό Νερό

 Ενδείξεις:

 Εγκαταστάσεις:

Τρία εμφιαλωτήρια, σύγχρονα, με τέσσερις γραμμές παραγωγής: ΦΜΝ σε γυάλινη φιάλη 0,25L και 0,75L καθώς και σε κουτί αλουμινίου 0,33L, «Σουρωτή» με

φυσικό άρωμα φρούτων και επιτραπέζιο νερό («ΥΔΩΡ» Σουρωτής).

Η αστείρευτη πηγή της Σουρωτής αναβλύζει το διάσημο νερό της απο την αρχαιότητα. Στους τοπικούς θρύλους αναφέρεται ότι οι ευγενείς προτιμούσαν το δροσιστικό νερό της πηγής για τα συμπόσιά τους. Γάλλοι αξιωματικοί κατά τη διάρκεια του Α΄ παγκοσμίου πολέμου εκτιμώντας την εξαιρετική ποιότητά του εμφιάλωναν το νερό και το έστελναν στη Γαλλία. Η εμφιάλωση συνεχίστηκε από τα σερβικά στρατεύματα

1.10.5 ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ / ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η πόλη της Θεσσαλονίκης, αλλά και περιφερειακά κέντρα σε όλο το Νομό, διαθέτουν άριστα εξοπλισμένους χώρους για την πραγματοποίηση οποιουδήποτε συνεδρίου.

Τα ξενοδοχεία Hyatt με αίθουσες χωρητικότητας 800, 200 και 150 ατόμων, το Μακεδονία Παλλάς με αίθουσες 690, 300 και 140 ατόμων, το Mediterranean Pallas με αίθουσες 450, 160 και 140 ατόμων, το Kempinski – Νικόπολις με αίθουσες 650 και 350 ατόμων, και το Ηλέκτρα Παλλάς με αίθουσες 280 και 150 ατόμων.

Επίσης το Ξενοδοχείο Καυγής με αίθουσες 500, 200 και 170 ατόμων, το Holliday In με αίθουσες 300 και 150 ατόμων, το Φιλίππειο με αίθουσες 500, 180 και 150 ατόμων, το Sun Beach με αίθουσα 250 ατόμων, το Astoria με αίθουσα 180 ατόμων, το Kinissi Pallas με αίθουσα 100 ατόμων, το Γαλαξίας με αίθουσα 130 ατόμων, το Νεφέλη με αίθουσα 600 και 250 ατόμων και το Queen Olga με αίθουσα 200 ατόμων.

Στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης λειτουργούν τα συνεδριακά κέντρα ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΕΛΛΙΔΗΣ 2.100 ατόμων και το Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ 400 ατόμων. Το Μέγαρο Μουσικής διαθέτει αίθουσα 1400 ατόμων, η Μονή Λαζαριστών διαθέτει αίθουσα 700 ατόμων με κάθε είδους σύγχρονες διευκολύνσεις.

Στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο υπάρχουν οι Αίθουσες Τελετών 800 ατόμων και η αίθουσα Κωνσταντόπουλος 100 ατόμων, στη Φιλοσοφική Σχολή η κεντρική αίθουσα 400 ατόμων, στο Τελλόγλειο Ίδρυμα αίθουσα 200 ατόμων.

Στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας αίθουσα 500 ατόμων, ενώ στην Εταιρία Μακεδονικών Σπουδών αίθουσα 400 ατόμων.

Άλλες αίθουσες Πολιτιστικό Κέντρο Τράπεζας Πειραιώς και το Συνεδριακό Κέντρο στο Λιμάνι – Αποθήκη (Ο.Λ.Θ.). Οι περισσότεροι από αυτούς τους χώρους προσφέρονται κυρίως για επιστημονικά συνέδρια. Ορισμένοι, μάλιστα, είναι απόλυτα εξειδικευμένοι, όπως το Ίδρυμα Πατερικών Μελετών στη Μονή Βλατάδων στο οποίο γίνονται συνέδρια με θεολογικό ή ιστορικό ενδιαφέρον.

Η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης

Είναι ο επίσημος εκθεσιακός φορέας της Ελλάδας. Το εκθεσιακό της κέντρο, βρίσκεται στο κέντρο της πόλης σε 180.000 τ.μ. με 17 μεγάλα περίπτερα και 2 σύγχρονα συνεδριακά κέντρα.

Ιδρύθηκε το 1925 και λειτουργεί ανελλιπώς, με εξαίρεση τη δεκαετία 1940-1950, όταν ο β' παγκόσμιος πόλεμος και ο ελληνικός εμφύλιος δεν επέτρεψαν τη λειτουργία της.

Τα τελευταία χρόνια η Helexpo διοργανώνει πάντα την ετήσια Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης κάθε Σεπτέμβριο, καθώς και 20 κλαδικές εκθέσεις. Η AGROTICA είναι η πρώτη κλαδική διεθνής έκθεση στο τέλος Ιανουαρίου κάθε χρόνο. Περιλαμβάνει γεωργικά μηχανήματα, εξοπλισμό και εφόδια. Ακολουθούν η INFACOMA στα μέσα Φεβρουαρίου με δομικά υλικά, μονωτικά, κουφώματα, είδη υγιεινής, ψύξης, θέρμανσης, ηλιακής ενέργειας, τεχνολογίας και η MARMIN με μάρμαρα, ορυκτά και μηχανήματα. Η ΑΡΤΟΖΥΜΑ στα τέλη Φεβρουαρίου με εκθέματα αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής. Η FURNIDEC, στα μέσα Μαρτίου, με έπιπλα και η

TRANSPORT & LOGISTICS που αφορά στις μεταφορές και την οργάνωση αποθηκών. Η SPORTEXPO τον Απρίλιο για τον αθλητισμό, την ψυχαγωγία. Τον Μάιο η METALLON με εξοπλισμό για την κατεργασία μετάλλων. Λίγο αργότερα η SCRIPTA, μια νέα κλαδική έκθεση, συγκεντρώνει κάθε είδους βιβλία και εκδόσεις. Το δεύτερο εξάμηνο κάθε χρονιάς ανοίγει με τη μεγάλη ετήσια Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης και ακολουθούν στο τέλος Σεπτεμβρίου η ZOOTECHNIA για την κτηνοτροφία και την πτηνοτροφία. Ακολουθεί η INFOSYSTEM, που είναι έκθεση συστημάτων πληροφορικής. Την ίδια περίοδο η HYGEIA AND CARE με ιατρικό-νοσοκομειακό-φαρμακευτικό-οδοντιατρικό εξοπλισμό. Τον Οκτώβριο, η ALTEREXPO, μια πανελλήνια έκθεση για την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού. Ο Νοέμβριος είναι ο μήνας της PHILOXENIA, της μεγάλης διεθνούς κλαδικής έκθεσης τουρισμού. Και η χρονιά κλείνει με την KOSMIMA για τους πολύτιμους λίθους, τα ωρολόγια και τα κοσμήματα.

1.10.6 ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ / ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι περιοχές γύρω από τις λίμνες Βόλβη και Αγίου Βασιλείου, βόρεια και Ανατολικά από την πόλη της Θεσσαλονίκης, με σπάνια οικοσυστήματα, υγρότοπους, υδροχαρή φυτά και δέντρα. Εδώ περνούν το χειμώνα τους περισσότερα από 200 είδη πουλιών, πελαργοί, ερωδιοί, φλαμίνγκος, τσακνιάδες, κ.α. Οι περιοχές αυτές προστατεύονται από τη διεθνή συνθήκη Ramsar.

Στο Σχολάρι, ένα χωριό ανάμεσα στις λίμνες, μπορεί κανείς να δει τα αιωνόβια πλατάνια όπου πάνω τους φωλιάζουν χιλιάδες ερωδιοί, κυρίως όμως, εκεί κοντά, στο χωριό Νυμφόπετρα, αξίζει να θαυμάσετε ανάμεσα στα χωράφια με καπνό και σιτάρια, μια σειρά από ασβεστολιθικούς σχηματισμούς, ένα σύμπλεγμα από χλιοτρυπημένους βράχους που οι ντόπιοι ονομάζουν νυμφόπετρες, επειδή ισχυρίζονται ότι συμβολίζουν μια γαμήλια πομπή η οποία για κάποιο άγνωστο λόγο «πέτρωσε».

Στις Λίμνες, κυρίως στη Βόλβη, που έχει περισσότερα νερά, ζουν αρκετά είδη ψαριών, ενώ το οικοσύστημα της Λίμνης του Αγίου Βασιλείου δεν βρίσκεται στις καλύτερες στιγμές του, αφού τα νερά της λίμνης είναι λιγότερα και καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες να αυξηθούν.

Σχεδόν έξω από τη Θεσσαλονίκη (18 χλμ.) αρχίζει μία μεγάλη έκταση προσχωσιγενής με παραποτάμια βλάστηση, λεύκες, ιτιές και θαμνώδη, την οποία σχηματίζουν οι υδάτινες απολήξεις του ποταμού Αξιού. Εδώ περνούν το χειμώνα τους πολλά είδη πουλιών, κύκνοι, πάπιες, ερωδιοί και πολλοί κορμοράνοι.

Υπάρχουν μεγάλες εκτάσεις με ορυζώνες, και στις αβαθείς θάλασσες, όπου τελειώνει το Δέλτα, κυριαρχούν πλούσιοι ψαρότοποι και εγκαταστάσεις

για οστρακοκαλλιέργεια. Το Δέλτα του Αξιού είναι επισκέψιμο όλο το χρόνο και μπορεί να βρει κανείς εκεί ταβέρνες που προσφέρουν μύδια, ψάρια κ.α.

Στο Χορτιάτη, επίσης, μέσα στα όρια του Νομού Θεσσαλονίκης (απόσταση 25 χλμ.) υπάρχει ορειβατικό καταφύγιο που μπορεί να φιλοξενήσει επισκέπτες, οι οποίοι θα απολαύσουν μια ενδιαφέρουσα διαδρομή μέσα από ένα δάσος με καστανιές, οξιές και βελανιδιές.

Ενδιαφέρουσες διαδρομές μέσα σε δασωμένες ορεινές εκτάσεις μπορούν να σας οδηγήσουν επίσης στο Λιβάδι και στα Πετροκέρασα όπου θα ξεκουραστείτε σε μία πλατεία με πλατάνια και μία πελώρια λεύκα, ενώ παράλληλα μπορείτε να δείτε το Λαογραφικό μουσείο που υπάρχει εδώ και στεγάζει οικιακά σκεύη, αργαλειούς, κ.λ.π.

Ενδιαφέρον προορισμός είναι και τα στενά της Ρεντίνας. Ένα καταπράσινο φαράγγι που οδηγεί στα ίχνη μιας μεσαιωνικής πολιτείας. Κάστρο, τείχη, ερείπια βυζαντινού ναού και άλλων κτισμάτων. Η θέα είναι πανοραμική, μια παραδεισένια κοιλάδα με πλατάνια μέσα στην οποία κυλάει τα νερά του ο μικρός Ρήχιος ποταμός. Η περιοχή ονομάζεται Μακεδονικά Τέμπη. Αλλά και το ωραίο χωριό Βερτίσκοκς μέσα σε μία καταπράσινη κοιλάδα γεμάτη κερασιές και βελανιδιές αξίζει να το επισκεφθείτε. Μπροστά σας υπάρχει ένα πανέμορφο καταπράσινο βουνό, άγνωστο στους περισσότερους.

1.10.7 ΘΕΡΙΝΟΣ / ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Τους καλοκαιρινούς μήνες η παραμονή στη Θεσσαλονίκη συνδυάζεται με την επίσκεψη στις κοντινές παραλίες.

Στην Περαία, στους Νέους Επιβάτες, την Αγία Τριάδα, τη Νέα Μηχανιώνα και την Επανωμή από τη μεριά του Θερμαϊκού Κόλπου και την Ασπροβάλτα, την παραλία Βρασνών και το Σταυρό στο άλλο άκρο του Νομού, στο Στρυμονικό κόλπο.

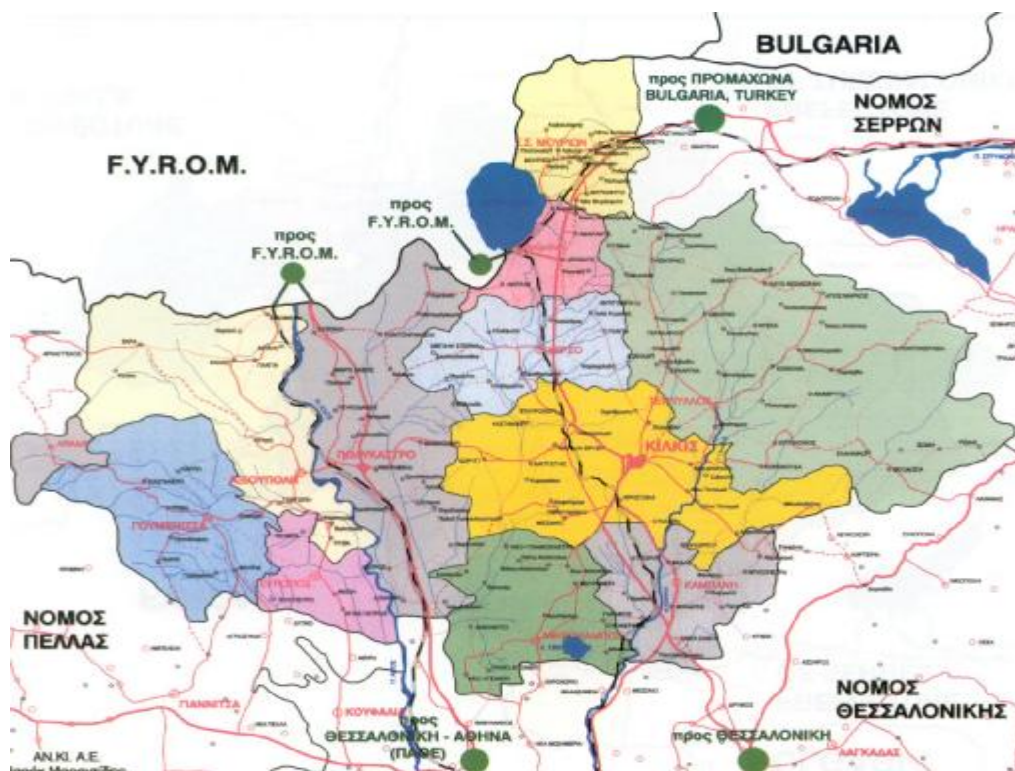
Εδώ θα βρείτε διαυγείς Θάλασσες και εγκαταστάσεις για καλοκαιρινά σπορ.

Υπάρχουν ακόμα κάθε είδους συγκροτήματα, ξενοδοχεία, μαρίνες, γήπεδα, κάμπινγκς και γραφικές παραδοσιακές ταβέρνες πάνω στο κύμα, καθώς και διάφοροι χώροι για διασκέδαση στην ύπαιθρο κάτω από τον έναστρο ουρανό.

Αρκετές από τις παραλίες που αναφέραμε, έχουν τιμηθεί με τις γαλάζιες σημαίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ποιότητα και την καθαριότητα τους.

Με την ιστιοπλοΐα και την κωπηλασία ασχολούνται ο Ναυτικός Όμιλος Θεσσαλονίκης, ο Ιστιοπλοϊκός Όμιλος και ο Ναυτικός Όμιλος Καλαμαριάς, ενώ στην περιοχή της Αρετσούς, υπάρχει η πιο οργανωμένη μαρίνα της Β. Ελλάδας με εγκαταστάσεις για ελλιμενισμό, τροφοδοσία και συντήρηση σκαφών κάθε είδους.

1.11.1 ΝΟΜΟΣ ΚΙΑΚΙΣ

Βρίσκεται στο κέντρο της Μακεδονίας. Συνορεύει Β. με την πρώην Γιουγκοσλαβία, Ν. με το Νομό Θεσσαλονίκης, Α. με το Νομό Σερρών, Δ. με το Νομό Πέλλας.

· Έχει έκταση 2.597 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 61.387 κατοίκους. Τα κυριότερα βουνά του Νομού είναι: 1. Το Πάϊκο (1.650 μ.). Κορυφές του είναι η Σκρα (1.097 μ.), Πύργος (1.494 μ.), Βουλάρες (1.408 μ.), Τσούμα (1.219 μ.), κ.ά.

· Στο ανατολικό τμήμα του Νομού δεσπόζουν το βουνό Κερκίνη (ή Μπέλες). Βρίσκεται κατά μήκος των συνόρων της Ελλάδας με την πρώην Γιουγκοσλαβία και Βουλγαρία. Ψηλότερη κορυφή του είναι το Τριεθνές (1.888 μ.). Στο Κιλκίς μικρό μόνο τμήμα του ανήκει. Σκληρές μάχες έγιναν στο Μπέλες κατά το Β' Βαλκανικό πόλεμο, με το βουλγαρικό στρατό και κατά τον Α' και Β' Παγκόσμιο Πόλεμο με τους Βουλγάρους και Γερμανούς. Τέλος το

Δύσωρο (ή Κρούσια). Η ψηλότερη κορυφή του είναι 860 μ. Στους πρόποδες του βρίσκεται η πόλη Κιλκίς.

Ποτάμια του Νομού Κιλκίς:

- Ο Αξιός. Έχει μήκος 83 χλμ. Διαρρέει το Δ. τμήμα του Νομού. Ο ποταμός αυτός λέγεται και Βαρδάρης. Παραπόταμοί του είναι το Μεγάλο Ρέμα, ο Στραβοπόταμος, ο Γοργόπης κ.ά.

- Ο Γαλλικός (ή Εχέδωρος). Πηγάζει από τα Κρούσια και εκβάλλει στο Θερμαϊκό κόλπο.

Στη μεγαλύτερή του έκτασή του ο Νομός είναι πεδινός. Τα πεδινά του εδάφη καταλαμβάνουν έκταση 1.666 τετρ. χλμ.

Λίμνες έχει: Τη Δοϊράνη (ή Πρασιάδα). Έχει έκταση 33 τετρ. χλμ., πλούσια σε ψάρια. Και την Πικρολίμνη. Έχει μικρή έκταση και βρίσκεται στα σύνορα του Νομού με το Νομό Θεσσαλονίκης.

Το κλίμα του Νομού είναι ηπειρωτικό, εντονότερο στα ορεινά και βόρεια διαμερίσματα του Νομού. Ο χειμώνας πολύ ψυχρός και το καλοκαίρι θερμό.

1.11.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Κιλκίς έχει μεγάλη ιστορική σημασία και κατά συνέπεια έχει πολλά αρχαιολογικά ευρήματα να επιδείξει. Διαθέτει άκρως ενδιαφέροντα μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους και πολλοί είναι αυτοί που τον επισκέπτονται για να γνωρίσουν από κοντά την ιστορική και αρχαιολογική σημασία του νομού.

Θ ΠΑΛΑΤΙΑΝΟ

Οι ανασκαφές στην περιοχή άρχισαν το 1960 με την ανακάλυψη τεσσάρων μαρμάρινων αγαλμάτων και στη συνέχεια με την αποκάλυψη ταφικού ηρώου στην πόλη και τμημάτων κατοικιών και ενός διθάλαμου τάφου. Η πόλη με το νεκροταφείο απλώνονταν σε δύο λόφους στη θέση Τορτσέλι, στις λοφοσειρές του ορεινού όγκου των Κρουσιών. Η γεωγραφική της θέση στην είσοδο ορεινής διόδου, επεξηγεί και το όνομα της που σημαίνει φρουρός.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Τηλ. 23410/63077

Θ ΓΥΝΑΙΚΟΚΑΣΤΡΟ

Το Γυναικόκαστρο οφείλει το όνομά του στα ερείπια του βυζαντινού κάστρου που δεσπόζει στην περιοχή. Το κάστρο κτίστηκε στη διάρκεια του 14^{ου} αιώνα από τον

Αυτοκράτορα Ανδρόνικο Παλαιολόγο, για την προστασία των οικισμών από βαρβαρικές επιδρομές. Το 1984 εντοπίστηκε ένα νεκροταφείο της Πρώιμης Εποχής Σιδήρου. Η έκταση που καταλαμβάνει καλύπτει σχεδόν 350 τ.μ. Κατά την ανασκαφή βρέθηκαν 370 συνολικά αγγεία, σχεδόν όλα για καύσεις νεκρών.

Θ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΙΛΚΙΣ

Βρίσκεται κάτω από τον λόφο του Αγίου Γεωργίου. Ανάμεσα στα άλλα που στεγάζει βρίσκεται και ο μοναδικός Κούρος που έχει βρεθεί ποτέ στην Βόρεια Ελλάδα και εκτιμάται ότι προέρχεται από την Αρχαία Ευρωπού περί τον 6^ο αιώνα π.Χ. Επίσης, στα εκθέματα του μουσείου συγκαταλέγονται τέσσερα μνημειακά αγάλματα από το ηρώο στο Παλατιανό, καθώς και μια σειρά από κεραμικά της πρώιμης εποχής του Σιδήρου. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα γλυπτά και οι επιτύμβιες στήλες των ελληνοιστικών και ρωμαϊκών χρόνων.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Τηλ. 23410/22477

Θ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΙΛΚΙΣ

Στεγάζεται απέναντι από το υπαίθριο θέατρο της πόλης του Κιλκίς. Στο μουσείο φιλοξενούνται διάφορες συλλογές ρούχων, επίπλων, κεραμικών, μεταλλικών αντικειμένων, εικόνων, χειροποίητων έργων τέχνης, αναπαραστάσεις της ζωής του πρόσφατου και του μακρινού παρελθόντος. Όλα αυτά που χαρακτηρίζουν και κρατούν ζωντανές τις μνήμες, παρουσιάζονται στο λαογραφικό μουσείο. Με τον τρόπο αυτό ο επισκέπτης μπορεί να γνωρίσει τον τρόπο ζωής των κατοίκων σε άλλες εποχές.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Τηλ. 23410/27415

1.11.3 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Κιλκίς διαθέτει σημαντικούς χώρους θρησκευτικής λατρείας και πίστης. Για τον λόγο αυτό, εκατοντάδες είναι οι προσκυνητές που επισκέπτονται κάθε χρόνο το νομό με σκοπό να γνωρίσουν από κοντά τα μοναστήρια του νομού και να προσκυνήσουν σε αυτά.

Θ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Βρίσκεται στο Άνυδρο της Γουμένισσας. Πρόκειται για έναν ναό με κλασική βασιλική. Κτίστηκε γύρω στο 1800 και χαρακτηριστικό του γνώρισμα είναι ο ιδιαίτερος βυζαντινός του διάκοσμος. Διαθέτει ξυλόγλυπτα και εικόνες της εποχής στο τέμπλο και την οροφή. Πρόκειται για ένα πραγματικό στολίδι και οι επισκέπτες του είναι ολοένα και περισσότεροι.

Θ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΟΣΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ

Βρίσκεται στο Πεντάλοφο της Γουμένισσας, σε μια από τις ομορφότερες πλαγιές του όρους Πάικου σε υψόμετρο 700 μ. Το μοναστήρι είναι μετόχι της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας του Αγίου Όρους και θεμελιώθηκε το 1981. Ο κεντρικός ναός είναι διπλός και το άνω επίπεδο του είναι αφιερωμένο στον Άγιο Νικόδημο. Ξακουστό είναι το αγιογραφείο της μονής που φημίζεται για την προσεγμένη και εξαιρετικής ποιότητας παραγωγή χειροποίητων εικόνων.

Θ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ

Η Ιερά Μονή Παναγίας στη Γουμένισσα αποτέλεσε το μεγαλύτερο θρησκευτικό κέντρο της περιοχής στην περίοδο της Τουρκοκρατίας (1430-1912). Στο προσκυνητάρι είναι τοποθετημένη η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας που αποτελεί πόλο έλξης εκατοντάδων πιστών και ιδιαίτερα την περίοδο του 15 Αύγουστου.

1.11.4 ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ / ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Κιλκίς είναι από τους πιο προικισμένους νομούς της Μακεδονίας αφού διαθέτει ιδιαίτερα όμορφα τοπία. Κατά συνέπεια, ο φυσιολατρικός τουρισμός αλλά και ο οικοτουρισμός είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη. Μεγάλος θησαυρός για τον νομό είναι η λίμνη Δοϊράνη αλλά και ο βοτανικός κήπος των Κρουσιών.

Ø ΛΙΜΝΗ ΔΟΪΡΑΝΗ

Χαμηλά στις ρίζες του βουνού Πάικου, βρίσκεται η μοναδικής ομορφιάς και περιβαλλοντικής σημασίας λίμνη Δοϊράνη. Στα καθαρά νερά της καθρεφτίζεται το Μπέλλες,

καθώς και τα σπίτια της αντίπερα όχθης. Τα 3/5 της λίμνης ανήκουν στη FYROM. Πιο συγκεκριμένα, η λίμνη έχει έκταση 43 τ.μ και στην Ελλάδα ανήκουν μόνο τα 15 τ.μ. Στην όχθη της λίμνης βρίσκεται το παραδοσιακό ψαροχώρι της Δοϊράνης. Αναγνωρίζοντας την συνεισφορά της λίμνης στον οικοτουρισμό της χώρας, ο δήμος Δοϊράνης σε συνεργασία με το Μουσείο Γουλανδρή αποφάσισαν την δημιουργία ενός μουσείου που θα σχετίζεται με την χλωρίδα και την πανίδα της λίμνης. Στην λίμνη έχουν καταγραφεί 18 είδη ψαριών και 36 είδη πουλιών, αρκετά από τα οποία είναι υπο εξαφάνιση.

Ø ΚΡΟΥΣΙΑ

Ακολουθώντας τη διαδρομή βόρεια του Γαλλικού , φτάνουμε στο όρος Κρούσια. Τα Κρούσια , που δεν ξεπερνούν τα 1.000μ. υψόμετρο, είναι προσπελάσιμα για τον επισκέπτη, αλλά και απάτητα σχεδόν. Τα δάση της οξιάς , της δρυός και των κωνοφόρων , έχουν δημιουργήσει μια ποικιλόμορφη χλωρίδα. Ο Βοτανικός κήπος των Κρουσιών - μοναδικός στα Βαλκάνια- καταγράφει τα μονοπάτια της φύσης, που ο επισκέπτης μπορεί ν'αναζητήσει , με το φόβο να χαθεί στη μαγεία των διαδρομών . Εκεί όπου κρύβονται

αγριογούρουνα , ζαρκάδια , γύπες και οι πέρδικες. Τα Κρούσια είναι ένα πράσινο ανοιχτό παράθυρο στη φύση , πρόκληση για όσους αναζητούν το άγγιγμα και τη ματιά της. Στο βόρειο άκρο της η οροσειρά των Κρουσίων συναντά το Μπέλλες , φυσικό όριο με FYROM και ανατολικότερα με Βουλγαρία.

Η οροσειρά των Κρουσίων , το όρος Δύσωρο των αρχαίων , ορίζει τα βόρεια και ανατολικά όρια του Νομού Κιλκίς. Είναι μια καταπράσινη και μαγευτική περιοχή με ατελείωτα δάση δρυών και φράξου, που παραμένει ανέπαφη από την καταστρεπτική επίδραση των λειτουργιών της σύγχρονης κοινωνίας.

Ø ΚΟΙΛΑΔΑ ΑΞΙΟΥ

Ανατολικά του Πάικου και παράλληλα μ' αυτό κυλά ο Αξιός. Τα ήρεμα νερά του δημιουργούν μια φιδίσια διαδρομή ανάμεσα από ιτιές, πλατάνια, σκλήθρα και λεύκες. Ξεκινώντας το ταξίδι από το σερβοαλβανικό όρος Σκόδρα περνά τα ελληνοσκοπιανά σύνορα έχοντας για διαβατήριο την ομορφιά, που γίνεται προκλητική στην περιοχή Μικροδάσους. Η εντυπωσιακή χλωρίδα και πανίδα του προστατεύεται από τη συνθήκη Ramsar. Ο Αξιός στο οικοσύστημά του φιλοξενεί σπάνια είδη πουλιών και ψαριών και θεωρείται μεγάλης οικολογικής και περιβαλλοντικής σημασίας όχι μόνο για το νομό Κιλκίς αλλά και για ολόκληρη τη χώρα.

1.11.5 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Κιλκίς διαθέτει πολλούς προορισμούς που είναι ιδανικοί για αγροτουρισμό και εναλλακτικό τρόπο ζωής. Πολλά είναι τα χωριά που μπορούν να προσφέρουν στους επισκέπτες την εμπειρία του αγροτουρισμού, ωστόσο ο πιο δημοφιλής προορισμός είναι η Γουμένισσα.

Ø ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑ

Η παραδοσιακή πόλη της Γουμένισσας βρίσκεται 50 χλμ από το Κιλκίς, χτισμένη στους πρόποδες του όρους Πάικο και σε υψόμετρο 250 μ. Η Γουμένισσα είναι γνωστή για την παραγωγή κρασιού και για αιώνες αποτελούσε ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα παραγωγής κρασιού. Διαθέτει στενά αλλά φιλόξενα δρομάκια, παλιά παραδοσιακά σπίτια που σαν χαρακτηριστικό τους έχουν την μακεδονίτικη αρχιτεκτονική. Οι επισκέπτες θα γοητευτούν από τα άφθονα νερά της, την αειθαλή βλάστηση, την μοναδικότητα του τοπίου και την ζεστασιά των κατοίκων.

Η Γουμένισσα διαθέτει αρκετούς ξενώνες για την διαμονή των επισκεπτών της καθώς και παραδοσιακά ταβερνάκια με τοπικές γεύσεις και προϊόντα. Χειροποίητα υφαντά, γλυκά του κουταλιού, ποικιλίες κρασιών, μαρμελάδες και είδη τυριών είναι μερικά από τα προϊόντα που παράγει η περιοχή και μπορεί ο επισκέπτης να τα αγοράσει από τα τοπικά μαγαζιά.

1.11.6 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ / ΘΕΡΜΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø *ΓΙΑΝΝΕΣ*

Νομός: **Κιλκίς**
Περιοχή: **Μεγάλη Βρύση**
Είδος: **Μεταλλικό Νερό**
Πληροφορίες: **Δήμος: 23410 39101**
dhmarxos@dhmoskilkis.gr
Δικτυακός Τόπος
<http://www.dhmoskilkis.gr/>

 Θερμοκρασία:	15 °C
 Χαρακτηρισμός:	Ψυχρό - Ca - HCO ₃ - Mg - CO ₂ Φυσικό Μεταλλικό Νερό
 Ενδείξεις:	Ποσιθεραπεία για παθήσεις του ουροποιητικού, γαστρεντερικού συστήματος.

Οι φυσικές μεταλλικές αναβλύσεις βρίσκονται 5 χλμ. βορειοδυτικά της πόλης του Κιλκίς. Σημαντικός αρχαιολογικός χώρος γύρω από την πηγή που παλαιότερα γινόταν χρήση του νερού για λουτροθεραπεία. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο λόφος του Αϊ Γιώργη που αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα και το σημείο αναφοράς της πόλης του Κιλκίς. Στον λόφο βρίσκεται και το ομώνυμο σπήλαιο, ένα από τα πιο αξιόλογα σπήλαια της Ελλάδας.

1.11.7 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ο Νομός Κιλκίς προσφέρεται για πολλές αθλητικές δραστηριότητες, αφού διαθέτει αρκετές περιοχές που είναι ιδανικές για δραστηριότητες.

Ø ΙΠΠΑΣΙΑ

Η ιππασία είναι μια ιδανική δραστηριότητα για όσους θέλουν να έρθουν πιο κοντά στη φύση. Ιππασία μπορεί κανείς να κάνει στις όχθες της λίμνης Δοϊράνης και να θαυμάσει το μοναδικό αυτό στολίδι του νομού Κιλκίς. Μια άλλη περιοχή στην οποία μπορεί κανείς να κάνει ιππασία είναι τα Χίλια Δέντρα. Πρόκειται για μια πευκόφυτη έκταση με σπάνια πανίδα και με διάχυτη στην ατμόσφαιρα την ηρεμία και την γαλήνη.

Ø ΚΑΝΟΕ ΚΑΓΙΑΚ

Πρόκειται για ένα άθλημα με πολλούς οπαδούς στο νομό Κιλκίς, αφού ο νομός έχει το προνόμιο να διαθέτει τον ποταμό Αξιό. Στα νερά του Αξιού ο επισκέπτης θα έχει την δυνατότητα να συνδυάσει το αγαπημένο του σπορ με την γνωριμία του με τον ιστορικό αυτόν ποταμό. Πολλοί είναι οι οργανωμένοι σύλλογοι που διοργανώνουν κανόε καγιάκ στον Αξιό.

Ø BIRD WATCHING

Όπου υπάρχουν περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, το bird watching είναι σίγουρα η ιδανική δραστηριότητα. Στο Νομό Κιλκίς, η λίμνη Δοϊράνη, ο ποταμός Αξιός με το μοναδικό του οικοσύστημα και τα Κρούσια, αποτελούν τους ιδανικότερους προορισμούς για τους λάτρεις του σπορ αυτού.

1.12.1 ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

Καταλαμβάνει το ΝΑ τμήμα της ανατολικής Μακεδονίας. Συνορεύει Α. με το Νομό Ξάνθης, Β. με το Νομό Δράμας, Δ. και ΒΔ με το Νομό Σερρών, και Ν. βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος. Στο Νομό υπάγεται και το νησί Θάσος.

Έχει έκταση 2.109 τετρ. χλμ. Από αυτά τα 1.728,37 τετρ. χλμ. ανήκουν στο ηπειρωτικό και τα 380,63 τετρ. χλμ. στο νησιωτικό τμήμα του Νομού. Ο πληθυσμός της ανέρχεται σε 135.218 κατ.(απ.1981).

Το μεγαλύτερο τμήμα του νομού είναι ορεινό. Βουνά του είναι:

- Το Παγγαίο (ή Πιλάφ Τεπέ, 1.986 μ.). Βρίσκεται στο ΝΔ άκρο του Νομού στα σύνορα με το Νομό Σερρών.
- Το Υψάριο (ή βουνό της Θάσου, 1.127 μ.). Βρίσκεται σχεδόν στο μέσο του νησιού. Το βουνό έχει εκλεκτά μάρμαρα και ξυλεία κατάλληλη για ναυπήγηση.
- Νότια του Παγγαίου υψώνεται το βουνό Σύμβολο (667 μ.).

- Οι ποταμοί του Νομού Καβάλας είναι:
- Ο Νέστος, ο οποίος αποτελεί τα ανατολικά όρια του νομού με το Νομό Ξάνθης.
- Ο Στρυμόνας μόλις που αγγίζει το ΝΔ του νομού, και ο Μαρμαράς ο οποίος εκβάλλει στον όρμο της Κεραμωτής.

Στο ΝΑ άκρο του Νομού Καβάλας απλώνεται η πεδιάδα της Χρυσούπολης (350 τετρ. χλμ.). Στο κέντρο του νομού εκτείνεται το νότιο τμήμα της πεδιάδας της Δράμας, στα ΝΔ εκτείνεται η μικρή κοιλάδα του Μαρμαρά. Λίμνες δεν υπάρχουν.

Σε όλο το μήκος της παραλιακής περιοχής του Νομού Καβάλας, κυριαρχεί το μεσογειακό κλίμα. Στο εσωτερικό και κυρίως στα ορεινά, κυριαρχεί το ηπειρωτικό κλίμα. Γενικά ο Νομός έχει ήπιο, υγιεινό, και ευχάριστο κλίμα.

1.12.2 ΘΕΡΙΝΟΣ / ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Καβάλας είναι από τους πιο προικισμένους νομούς, καθώς περιστοιχίζεται από θάλασσα. Κατά συνέπεια, ο νομός αποτελεί ιδανικό προορισμό για θερινό τουρισμό. Ο Νομός Καβάλας και περισσότερο το νησί της Θάσου, κατακλύζονται κάθε

καλοκαίρι από τουρίστες – Έλληνες και ξένους – που επισκέπτονται το νομό για να θαυμάσουν από κοντά αυτά που έχει να προσφέρει : Θάλασσα – Ήλιο – Μαγευτικά τοπία

Ολόκληρος ο νομός διαθέτει εκατοντάδες ξενοδοχειακά συγκροτήματα και κάθε μορφής καταλύματα, προς εξυπηρέτηση των χιλιάδων επισκεπτών του. Αυτό που πρώτα προσέχει κανείς όπου και αν βρεθεί στο νομό, είναι το υπέροχο χρώμα της θάλασσας που διαθέτουν σχεδόν όλες οι παραλίες του νομού. Αμμώδεις, πεντακάθαρες, οργανωμένες παραλίες με καταγάλανα νερά που ξεκινούν μέσα από την πόλη και εκτείνονται σε ακτίνα 80 χλμ γύρω της, όλες τιμημένες με την Γαλάζια Σημαία. Οι περισσότερες παραλίες είναι οργανωμένες και διαθέτουν πληθώρα θαλάσσιων σπορ, όπως beach volley, surfing, jet ski, καταδύσεις, ιστιοπλοΐα. Οι οργανωμένες παραλίες είναι και το μεγάλο προνόμιο του νομού, αφού διαθέτει 5 οργανωμένες παραλίες γνωστές όχι μόνο εντός συνόρων. Αυτές είναι :

§ **ΠΕΡΙΓΙΑΛΙ**

§ **ΡΑΨΑΝΗ**

§ **ΚΑΛΑΜΙΤΣΑ**

§ **ΜΠΑΤΗΣ**

§ **ΤΟΣΚΑ ΠΑΛΙΟ**

Οι ακρογιαλιές συνεχίζονται φυσικά και σε όλο το μήκος της παραθαλάσσιας ζώνης δυτικά μπαίνοντας για Θεσσαλονίκη. Φημισμένες επίσης είναι : **Ν.ΗΡΑΚΛΕΙΤΣΑ, Ν.ΠΕΡΑΜΟΣ, ΤΟΥΖΛΑ, ΚΕΡΑΜΩΤΗ.**

1.12.3 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η ιστορική κληρονομιά του νομού Καβάλας είναι μεγάλη, αφού μεγάλα ιστορικά γεγονότα έλαβαν χώρα στην περιοχή, καθορίζοντας ακόμα και την τύχη μεγάλων αυτοκρατοριών. Η Καβάλα υπήρξε ένα από τα σημαντικότερα λιμάνια και δέχτηκε τις επιδράσεις πολλών λαών που κατέφθαναν. Από τους πιο σημαντικούς και με την λαμπρότερη ιστορία αρχαιολογικός χώρος είναι οι Φίλιπποι που υπήρξαν μια από τις σημαντικότερες πόλεις της Ανατολικής Μακεδονίας.

Θ ΦΙΛΙΠΠΟΙ

Αποτελεί τον πιο σημαντικό αρχαιολογικό χώρο του νομού, αφού έχει την πιο λαμπρή ιστορία. Την πόλη ίδρυσαν Θάσιοι, αλλά απέκτησε φήμη όταν μετονομάστηκε από το Φίλιππο Β', πατέρα του Μ. Αλεξάνδρου, ο οποίος της έδωσε το όνομά του το 356 π.Χ. Βρίσκεται σε απόσταση 15 χλμ από την Καβάλα και χάρη στις επιμελημένες ανασκαφικές εργασίες, προσφέρει στον επισκέπτη πλούσια γνώση από την αρχαία Ελληνική, τη Ρωμαϊκή και τη Βυζαντινή περίοδο. Εκεί βρίσκεται το Αρχαίο Θέατρο, τα Τείχη, η Ρωμαϊκή Αγορά, το Οκτάγωνο. Από τους Φιλίππους πέρασε και ο Απόστολος Παύλος και ίδρυσε την πρώτη χριστιανική εκκλησία της Ευρώπης και εκεί, στον ποταμό Ζυγάκτη βάπτισε την πρώτη χριστιανή της Ευρώπης, τη Λυδία τη Φιλιππησία. Στο σημείο βάπτισης υπάρχει βαπτιστήριο στο όνομα της Αγίας Λυδίας και ομώνυμη εκκλησία. Στους Φιλίππους έγινε το 41 π.Χ και η γνωστή μάχη μεταξύ των δολοφόνων του Ιουλίου Καίσαρα, Κάσσιου και Βρούτου και του Αντωνίου και Οκταβιανού που οδήγησε στο τέλος της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας. Στο αρχαίο θέατρο κάθε καλοκαίρι γίνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις με έμφαση στην αρχαία ελληνική τραγωδία και κωμωδία. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Τηλ. 2510/516470

Θ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Στο Λαογραφικό Μουσείο της Καβάλας, ο επισκέπτης θα έχει την δυνατότητα να δει από κοντά αντικείμενα, εργόχειρα, οικιακά σκεύη και φορεσιές των κατοίκων του νομού από άλλες εποχές. Έτσι, μπορεί ο επισκέπτης να καταλάβει καλύτερα τον πολιτισμό και τον τρόπο ζωής των κατοίκων.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Τηλ. 2510/222706

Θ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Στις αίθουσες του μουσείου φιλοξενούνται ευρύματα από τον προϊστορικό οικισμό Ντάκιλι Τάς, επιτύμβιες στήλες και γλυπτά αρχιτεκτονικά μέρη που ανήκουν στους ρωμαϊκούς χρόνους, επιγραφές, γλυπτά και χρυσά νομίσματα αλλά και το Ιερό της Θεάς Παρθένου. Επίσης υπάρχουν ευρύματα από τις αποικίες της Θάσου, Γαλυσό, Οισύμη, Αβδηρα και από διάφορες περιοχές της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Ο κάθε επισκέπτης του νομού αξίζει να το επισκεφτεί και σίγουρα θα μείνει γοητευμένος από τα εκθέματα του μουσείου.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Τηλ. 2510/244891

1.12.4 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Νομό Καβάλας, εκτός από την ανάταση στην πολιτιστική ζωή του τόπου, καταφέρνουν μια ουσιαστική επαφή του κόσμου με τον πολιτισμό, ενώ πολλές φορές γίνονται πόλος έλξης ακόμα και ξένων επισκεπτών. Τις εκδηλώσεις διοργανώνουν σύλλογοι, δήμοι και θεατρικές ομάδες, ενώ οι περισσότερες από αυτές είναι πλέον θεσμοί για το νομό. Οι σημαντικότερες από αυτές πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και είναι :

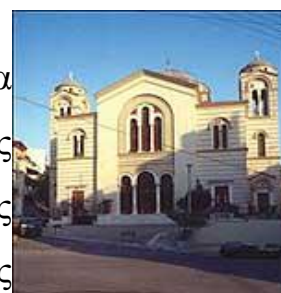
- § 25 Ιουνίου – 5 Ιουλίου : ‘‘ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ’’ του δήμου Ελευθερών Καβάλας. Πρόκειται για πολιτιστικές εκδηλώσεις με χορό και τραγούδι.
- § 5 Ιουλίου – 15 Ιουλίου : Έθνικ Φεστιβάλ COSMOPOLIS.
- § 15 Ιουλίου – 6 Σεπτεμβρίου : Φεστιβάλ Φιλίππων στη Θάσο. Πρόκειται για εκδηλώσεις στον αρχαιολογικό χώρο των Φιλίππων, που είναι κυρίως αρχαίες τραγωδίες και κωμωδίες.
- § 26 Ιουλίου – 27 Ιουλίου : Πολιτιστικές εκδηλώσεις στον Άγιο Κοσμά με αφορμή τη γιορτή του πολιούχου του χωριού Αγίου Παντελεήμονα.
- § 27 Αυγούστου – 2 Σεπτεμβρίου : ‘‘ΦΩΤΟΝΕΣΤΕΙΑ’’ στη Χρυσούπολη. Πρόκειται για λαϊκό πανηγύρι που συγκεντρώνει πλήθος επισκεπτών.
- § 20 Ιουλίου : Αναβίωση του παλιού εθίμου του Θασίτικου Γάμου. Πρόκειται για την αναπαράσταση ενός θασίτικου γάμου με όλα τα έθιμα που ακολουθούνται πριν και μετά από αυτόν.
- § Την περίοδο της αποκριάς, λαμβάνει χώρα το έθιμο της παρέλασης μασκαράδων με παραδοσιακές και χειροποίητες στολές στο Χρυσοχώρι του Δήμου Χρυσούπολης την Καθαρά Δευτέρα.

1.12.5 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Καβάλας διαθέτει αρκετές αξιόλογες μονές και μοναστήρια, αφού ο Απόστολος Παύλος ίδρυσε την πρώτη χριστιανική εκκλησία της Ευρώπης στο νομό Καβάλας. Κατά συνέπεια η ιστορία και ο πολιτισμός του νομού είναι άριτα συνδεδεμένος με τον θρησκευτικό τουρισμό. Οι κυριότερες μονές και εκκλησίες του νομού είναι οι ακόλουθες :

Θ ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ

Ψηλότερα, εκεί σχεδόν που τελειώνουν τα καταστήματα του ενός από τους εμπορικότερους δρόμους της Καβάλας, της Ομόνοιας, είναι χτισμένος ο μεγαλοπρεπέστατος Ιερός Ναός του Αγίου Παύλου. Η εκκλησία αυτή τιμά τον ιδρυτή της εκκλησίας των Φιλιππων και άρχισε να χτίζεται το 1890. όσο μεγάλη είναι η εξωτερική του ομορφιά, άλλη τόση είναι και η εσωτερική του, στην οποία συμβάλουν οι αγιογραφίες της Αναγέννησης που ζωγράρισαν περίτεχνα μοναχοί του Αγίου όρους.

Θ ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ

Στη συνοικία του Προφήτη Ηλία, βρίσκεται η ομώνυμη πανέμορφη εκκλησία που θαρρείς ότι είναι σκαρφαλωμένη στα βράχια, έχοντας ολόκληρη την Καβάλα στα πόδια του.

Το μέγεθος του Ιερού Ναού δεν είναι εντυπωσιακό, αλλά δίνει την αίσθηση ότι βρίσκεται πιο κοντά στο Θεό.

Θ ΑΓΙΟΣ ΣΙΛΑΣ

Βγαίνοντας από την Καβάλα, σε ένα από τα υψώματα, είναι χτισμένη η Ιερά Μονή του Αγίου Σίλα,

που ιδρύθηκε από τον Μητροπολίτη Χρυσόστομο Χατζησταύρου. Πριν όμως από την ίδρυση της μονής, από το λόφο του Αγίου Σίλα είχε περάσει ο Απόστολος Παύλος και μάλιστα σταμάτησε να ξεκουραστεί.

1.12.6 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στο Νομό Καβάλας βρίσκει κανείς σε πολλούς οικισμούς κομμάτια ατόφια από την αρχιτεκτονική του παρελθόντος με τα χαρακτηριστικά της ντόπιας μακεδονίτικης αρχιτεκτονικής. Ολόκληρος ο νομός έχει πολλούς προορισμούς που προσφέρονται για αγροτουρισμό. Εκεί ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να γνωρίσει από κοντά τις αγροτικές δραστηριότητες, τα τοπικά παραδοσιακά προϊόντα, την μοναδική αρχιτεκτονική και γενικότερα θα γνωρίσει κάτι διαφορετικό από αυτά που προσφέρουν οι μεγαλουπόλεις και οι δημοφιλείς κοσμοπολίτικοι προορισμοί. Περιοχές ιδανικές για αγροτουρισμό είναι : το *Ποδοχώρι* στο Παγγαίο, ο *Κεχροκάμπος*, οι *Κορυφές* στα όρη της Λεκάνης, το *Μυρτόφυτο* στο Σύμβολο. Όλα αυτά τα χωριά έχουν την δυνατότητα να προσφέρουν στους επισκέπτες μοναδικές και πρωτόγνωρες εμπειρίες. Διαθέτουν παραδοσιακούς ξενώνες για την διαμόνη των επισκεπτών που χαρακτηρίζονται από ζεστασιά, απλότητα αλλά συγχρόνως και λειτουργικότητα, ενώ η αρχιτεκτονική τους είναι αξιοθαύμαστη. Οι ταβέρνες που διαθέτουν θα προσφέρουν στους επισκέπτες την δυνατότητα να γευτούν τις τοπικές συνταγές και να αγοράσουν τα τοπικά παραδοσιακά προϊόντα του νομού (χυλοπίτες, τραχανά και τσίπουρο). Τέλος, οι επισκέπτες θα μπορούν να ζήσουν από κοντά τις αγροτικές δραστηριότητες και δουλειές, βλέποντας -και γιατί όχι συμμετέχοντας- σ' αυτές κοντά στους πρόθυμους κατοίκους.

1.12.7 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ / ΘΕΡΜΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø *Ελευθερών*

Νομός: **Καβάλα**

Περιοχή: **Ελευθερές**

Είδος: **Ιαματική Πηγή**

Πληροφορίες: **Δήμος: 25920 41757**

Λουτρά: 25920 51294

Δικτυακός Τόπος

<http://www.dimosorfanou.gr/>

 Θερμοκρασία:

40 - 52 °C

 Χαρακτηρισμός:

**Μεσόθερμο-Na-HCO₃-Cl-K-Br-F-As-B-CO₂,
Μεταλλικό υποτονικό ιαματικό νερό.**

 Ενδείξεις:

**Ρευματοπάθειες, αρθροπάθειες, οσφυαλγίες,
ισχιαλγίες, παθήσεις των ουροφόρων οδών, του
ήπατος και των χοληφόρων οδών**

 Εγκαταστάσεις:

**Υδροθεραπευτήριο με ομαδικούς και
ατομικούς λουτήρες, ξενώνες και εστιατόριο.
Λειτουργία κατά τους θερινούς μήνες.**

Τα λουτρά βρίσκονται στην κοιλάδα του ποταμού Μαρμαρά 42 χλμ. από την Καβάλα. Τα ζεστά μεταλλικά νερά που αναβλύζουν χρησιμοποιούνταν

από τους ρωμαϊκούς χρόνους.

1.12.8 ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ / ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Καβάλας διαθέτει δυο περιοχές μοναδικού κάλλους και οικολογικής σημασίας. Πρόκειται για το Δέλτα του Νέστου και τα Στενά του Νέστου. Οι περιοχές αυτές είναι ιδανικές για οικοτουρισμό και φυσιολατρικό τουρισμό, αφού προσφέρουν μοναδικές εμπειρίες στους επισκέπτες.

Ø ΔΕΛΤΑ ΝΕΣΤΟΥ

Το Δέλτα του ποταμού Νέστου βρίσκεται νοτιοανατολικά της Χρυσούπολης και το θέαμα που θα αντικρίσει ο επισκέπτης θα τον αποζημιώσει για την επιλογή του να επισκεφτεί την περιοχή. Οι καταπράσινες όχθες, η γαλάζια θάλασσα και οι σχηματισμοί των ρευμάτων, είναι το μοναδικό σκηνικό που η φύση δημιούργησε με μεράκι και φαντασία. Άγρια ζώα και μοναδικά πτηνά, βρίσκουν καταφύγιο στο Δέλτα του Νέστου το οποίο αποτελεί παγκόσμιο σταθμό των αποδημητικών πουλιών.

Ø ΣΤΕΝΑ ΤΟΥ ΝΕΣΤΟΥ (ΜΙΚΡΑ ΤΕΜΠΗ)

Στα ορεινά του νομού Καβάλας με το νομό Ξάνθης, βρίσκονται τα Στενά του Νέστου. Πρόκειται για ένα αληθινό μνημείο της φύσης που διαθέτει τόση ομορφιά και μαγεία, όση πολύ λίγες περιοχές της χώρας μας. Ο Νέστος κυλά ήσυχα, κατεβαίνοντας το βουνό και ολόγυρα στις όχθες η πλούσια βλάστηση οργιάζει. Πανύψηλα δέντρα, σπηλιές στα βράχια, παραλίες με άμμο και άγρια ζώα συνθέτουν το σκηνικό το οποί θαρρεί κανείς ότι γίνεται όλο και ομορφότερο με το πέρασμα του χρόνου. Τα Στενά του Νέστου προσφέρονται για περίπατο, πεζοπορία αλλά και extreme sports που διοργανώνουν οργανωμένοι σύλλογοι του νομού.

1.12.9 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ο Νομός Καβάλας διαθέτει πολλές περιοχές που προσφέρονται για κάθε μορφής αθλητικές δραστηριότητες. Τα βουνά του, τα ποτάμια του, οι παραλίες του, προσφέρουν στους επισκέπτες την δυνατότητα να απολαύσουν τα αγαπημένα τους αθλήματα και συγχρόνως να γνωρίσουν καλύτερα τις ομορφιές που προσφέρει ο νομός.

Ø ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ

Η πεζοπορία μπορεί να συνδυαστεί με κάθε επιθυμία του επισκέπτη. Πεζοπορία μπορεί να πραγματοποιηθεί σε κάθε περιοχή, είτε αυτή είναι ορεινή είτε πεδινή. Στο Νομό Καβάλας, πεζοπορία μπορεί ο επισκέπτης να κάνει αρχικά στις καταπληκτικές παραλίες που διαθέτει ο νομός. Ένα άλλο ιδανικό μέρος για πεζοπορία είναι το Παγγαίο. Εκεί υπάρχουν πολλές εναλλακτικές διαδρομές που μπορεί κανείς να ακολουθήσει και να γνωρίσει από κοντά το όρος με την μοναδική ομορφιά.

Ø ΙΠΠΑΣΙΑ

Η ιππασία ενδείκνυται για όσους θέλουν να γνωρίσουν από κοντά περιοχές ιδιαίτερου κάλλους, όπως για παράδειγμα τις όχθες του Νέστου. Με τον τρόπο αυτό οι επισκέπτες θα μπορέσουν να θαυμάσουν από κοντά την φυσική ομορφιά του Νέστου και να έρθουν πιο κοντά με την χλωρίδα και την πανίδα του.

Ø ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΜΕ 4X4

Η δραστηριότητα αυτή ενδείκνυται για τους λάτρεις της αδρεναλίνης και των δύσκολων αναβάσεων. Στον Νομό Καβάλας, διαδρομές 4 X 4 γίνονται κυρίως στο μεγαλόπρεπο Παγγαίο με την πληθώρα των διαδρομών του. Ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να δει στις πολλές διαδρομές τα περίφημα τοξωτά γεφύρια και να θαυμάσει την μοναδικότητα του τοπίου.

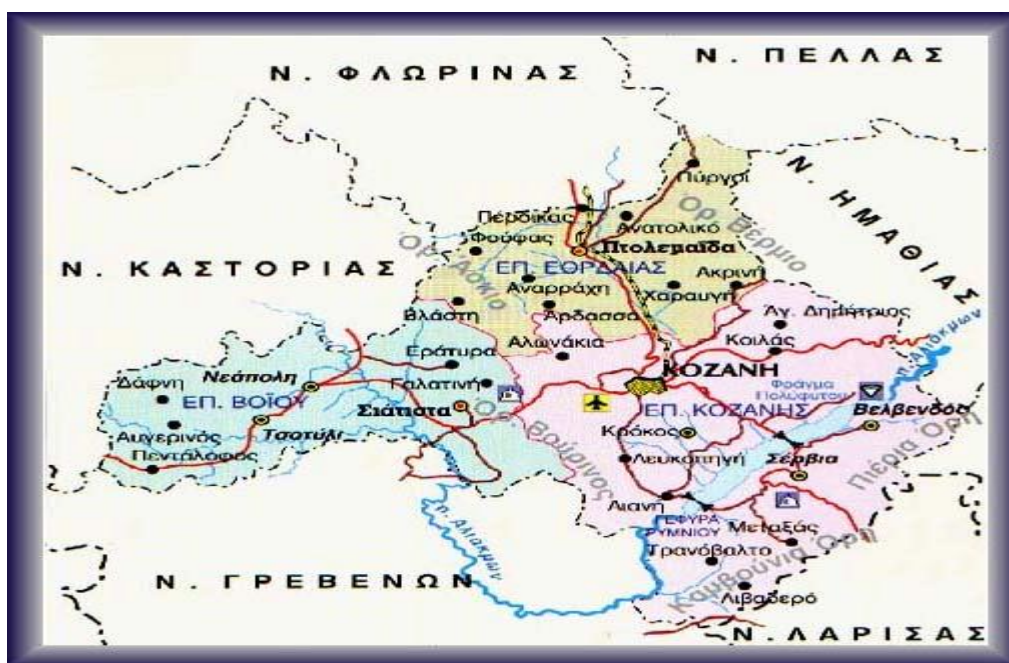
Ø ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ

Για τους λάτρεις του ύψους και της αδρεναλίνης, ο Νομός Καβάλας θα τους ανταμείψει με οργανωμένες επισκέψεις στο όρος Παγγαίο για ορειβασία. Στο νομό υπάρχουν αρκετοί οργανωμένοι ορειβατικοί σύλλογοι που οργανώνουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα επισκέψεις στο μεγαλόπρεπο Παγγαίο προκειμένου να πραγματοποιήσουν το αγαπημένο τους σπορ, την ορειβασία.

Ø MOUNTAIN BIKE

Το όρος Παγγαίο προσφέρεται για πολλές αθλητικές δραστηριότητες. Ανάμεσα σε αυτές συγκαταλέγεται και το ποδήλατο βουνού. Οι λάτρεις του αθλήματος αυτού, μπορούν να εφοδιαστούν από οργανωμένους συλλόγους τον κατάλληλο εξοπλισμό και να ξεκινήσουν την εξερεύνηση του Παγγαίου με μόνο τους εφόδιο το ποδήλατο και την όρεξη για γνωριμία με το μοναδικό τοπίο.

1.13.1 ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Καταλαμβάνει το ΝΔ της Μακεδονίας. Συνορεύει Β. με τους Νομούς Πέλλας, Φλώρινας, και Καστοριάς. Α. με τους Νομούς Ημαθίας και Πιερίας, Δ. με τους Νομούς Καστοριάς, Γρεβενών και Ν. με τους Νομούς Γρεβενών και Λάρισας.

Έχει έκταση 3.562 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 150.386 κατοίκους.

Βουνά του Νομού Κοζάνης είναι:

- Βέρμιο (ή Τζαναξή, 2.056 μ.). Στο Νομό βρίσκονται οι κορυφές Μπουρίκα (1.613 μ.), Ζιγάνα (1.620 μ.), Φλάμπουρο (1.512 μ.) και το Αγκάθι (1.650 μ.).
- Άσκιο (ή Σινιάτσικο, 2.111 μ.). Εκτείνεται από τα βόρεια προς τα νότια του Νομού και αποτελεί προέκταση της οροσειράς του Βέρνου (Βίτσι). Θεωρείται από τα ωραιότερα βουνά της Δ. Μακεδονίας.
- Πιέρια (ή Φλάμπουρο, 2.198 μ.). Αποτελούν για ένα διάστημα την

οροθετική γραμμή του Νομού με το Νομό Πιερίας.

- Τέλος τα βουνά Καμβούνια, τα οποία αποτελούν τα σύνορα του Νομού με το Νομό Λαρίσης. Η Β. Πίνδος και το Βόιο (ή Παλιοκρίμνι, 1.802 μ.).

Ποτάμια του Νομού Κοζάνης:

- Ο Αλιάκμονας. Έχει μήκος 285 χλμ. Πηγάζει από το Βόιο και τη λίμνη της Καστοριάς και εκβάλλει στο Θερμαϊκό κόλπο. Κυριότεροι παραπόταμοί του είναι ο Ντραμπουτιώτικος, ο Γρεβενιώτικος, ο Βενέτικος κ.ά.
- Το διασχίζει επίσης και το ποτάμι της Πτολεμαΐδας, που δέχεται τα νερά του βόρειου τμήματος του οροπεδίου της Κοζάνης - Πτολεμαΐδας.

Πεδιάδες δεν υπάρχουν.

Στο Νομό ανήκει ένα μικρό τμήμα της λίμνης Βεγορίτιδας.

Το κλίμα του Νομού είναι καθαρά ηπειρωτικό με ψυχρό χειμώνα και δροσερό καλοκαίρι.

1.13.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Κοζάνης διαθέτει εκτός των άλλων και πλούσια ιστορία. Απόδειξη αυτού αποτελεί η ύπαρξη πολλών μουσείων και αρχαιολογικών χώρων στην ευρύτερη περιοχή του νομού. Γενικότερα, ο επισκέπτης θα μείνει απόλυτα ικανοποιημένος από την ιστορία της Κοζάνης και θα έχει την ευκαιρία να ξεναγηθεί στα σημαντικότερα μουσεία της περιοχής. Ωστόσο, τα σημαντικότερα μουσεία που πρέπει κάθε επισκέπτης του νομού να επισκεφθεί, είναι τα εξής :

Ø ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΟΖΑΝΗΣ

Το μουσείο στεγάζεται σε νεοκλασικό κτίριο, δωρεά του Δήμου Κοζάνης στην Αρχαιολογική Υπηρεσία. Η έκθεση στον πρώτο όροφο εγκαινιάστηκε το 1989. Στις συλλογές του μουσείου περιλαμβάνονται ευρήματα προϊστορικών μέχρι παλαιοχριστιανικών χρόνων από διάφορες θέσεις του νομού. Σημαντικότερα εκθέματα του μουσείου θεωρούνται :

- § Το χάλκινο περίαπτο από την Απιδέα (7^{ος} αιώνας)
- § Χάλκινα αγγεία από τάφο (4^{ος} αιώνας)
- § Μαρμάρινο κεφάλι γυναικείου αγάλματος (4^{ος} αιώνας)
- § Επιγραφή με επιστολή του Φιλίππου Ε' από την Κοιλάδα.
- § Χρυσά σκουλαρίκια του 4^{ου} αιώνα από την Άνω Κώμη.
- § Κτερίσματα από τάφο της Νεκρόπολης.

Ø ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΟΖΑΝΗΣ

Το μουσείο ανεγέρθηκε το 1970 και σ' αυτό στεγάζονται ανεκτίμητες συλλογές. Στους υπόγειους χώρους στεγάζονται συλλογές Φυσικής Ιστορίας

ενώ στους επάνω 4 ορόφους εκτίθενται συλλογές του Ιστορικολαογραφικού τμήματος. Τα σημαντικότερα εκθέματα του μουσείου είναι : τα κειμήλια της Πινακοθήκης, η συλλογή γραμματοσήμων καθώς και το φωτογραφικό τμήμα. Το φωτογραφικό τμήμα παρουσιάζει την ιστορική εξέλιξη του νομού μέσα από φωτογραφίες και γκραβούρες.

Θ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΙΑΝΗΣ

Το μουσείο θεμελιώθηκε το 1990. στις συλλογές του περιλαμβάνονται ευρήματα της περιοχής της Αιανής, πρωτεύουσας της αρχαίας Ελίμειας, καθώς και ευρήματα από τους δορυφορικούς οικισμούς της ίδιας πόλης. Τα σημαντικότερα εκθέματα του μουσείου είναι :

- § Χρυσό νεκρικό επιστόμιο με λιοντάρια (6^{ος} αιώνας).
- § Μαρμάρινο ιωνικό κιονόκρανο.
- § Χρυσή περόνη (6^{ος} αιώνας).
- § Μαρμάρινη κεφαλή κούρου και κόρης (5^{ος} αιώνας)
- § Πήλινο υποστατό.

1.13.3 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Κοζάνης διαθέτει πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και για τον λόγο αυτό την αναδεικνύει με τον καλύτερο τρόπο. Οι κάτοικοι τηρούν τα ήθη και τα έθιμα και αυτό με το πέρασμα των χρόνων κληροδοτείται και στις επόμενες γενιές.

Τα πιο γνωστά έθιμα του νομού είναι τα ακόλουθα :

- § Το παραδοσιακό καρναβάλι την 2^η ημέρα του νέου έτους στην Εράτουρα.
- § Οι "Φανοί" και η παρέλαση του καρνάβαλου την αποκριά στην Κοζάνη και στα Σέρβια.
- § Το πέταγμα αερόστατου την Καθαρή Δευτέρα στον Πρντάλοφο.
- § Οι "Λαζαρίνες" την παραμονή και την ημέρα του Λαζάρου στην κεντρική πλατεία των χωριών του Τσαρτσιαμπά και Αιανή.
- § Ο "Χορός της Ρόκας" την τρίτη ημέρα του Πάσχα στην Γαλατινή.
- § Οι "Καβαλάρηδες της Σιάτιστας" που αφού διανυκτερεύσουν την παραμονή του 15Αύγουστου στο μοναστήρι της Παναγίας Μικροκάστρου, έρχονται την ημέρα της Παναγίας στη Σιάτιστα με στολισμένα άλογα και χορεύουν όλη την ημέρα σε όλες τις πλατείες.
- § Οι "Μομώγεροι" είναι ένα έθιμο βγαλμένο μέσα από την ποντιακή παράδοση και διαδραματίζεται κατά τη διάρκεια του 12ημερου, δηλαδή από τη δεύτερη ημέρα των Χριστουγέννων έως τα Φώτα. Το έθιμο αυτό έχει τις ρίζες του στην περίοδο της τουρκοκρατίας, όταν μεταμφιεσμένοι αντάρτες κατέβαιναν στα χωριά με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών.

1.13.4 ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ / ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Κοζάνης διαθέτει τοπία μοναδικής ομορφιάς και μεγάλης περιβαλλοντικής σημασίας. Διαθέτει βιότοπους με σπάνια χλωρίδα και πανίδα που προστατεύονται από ειδικές συνθήκες και προγράμματα. Οι λάτρεις του φυσιολατρικού τουρισμού θα πρέπει οπωσδήποτε να επισκεφτούν τις παρακάτω περιοχές οικολογικής σημασίας του νομού :

Ø ΜΠΟΥΧΑΡΙΑ ΜΙΚΡΟΒΑΛΤΟΥ

Τα "Μπουχάρια" Μικρόβαλτου, αποτελούν ένα εντυπωσιακό φαινόμενο φυσικών σχηματισμών. Μοιάζουν με κολώνες από χώμα, έχουν ύψος 3-6 μ. είναι περίπου 20 στον αριθμό και βρίσκονται στο

Μικρόβαλτο του Δήμου Καμβουνίων, 40 χλμ νότια της Κοζάνης. Διάφοροι μύθοι προσπάθησαν να ερμηνεύσουν το εντυπωσιακό αυτό φαινόμενο. Στην πραγματικότητα είναι φυσικές γεωμορφές που προήλθαν από τη διάβρωση του εδάφους σε διάστημα χιλιάδων χρόνων. Το θέαμα είναι μοναδικό και καθηλωτικό.

Ø ΒΟΥΡΙΝΟΣ

Ο Βούρινος αποτελεί στολίδι για τον ευρύτερο νομό Κοζάνης. Είναι ένα πανέμορφο και εξαιρετικά ενδιαφέρον από γεωλογικής άποψης βουνό που συγκεντρώνει τα βλέμματα όλων όσων το επισκεφτούν. Τα πλούσια δάση, οι ιδιόμορφες γεωλογικές συνθέσεις, η κοιλάδα του Μεσαίου Νερού με τη σπάνια χλωρίδα της, οι πολυάριθμες πηγές και το μοναδικής ομορφιάς ελατόδασος καθώς και τα ορεινά καταφύγια, συνθέτουν ένα μαγευτικό τοπίο. Λόγω της μεγάλης οικολογικής σημασίας του και της μοναδικής βιοποικιλότητάς του, ο Βούρινος έχει ενταχθεί, με στόχο την προστασία του, στο NATURA 2000, το

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ειδικών Ζωνών Διατήρησης.

Ø ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΟΛΥΦΥΤΟΥ

Η τεχνητή λίμνη Πολύφυτου, βρίσκεται σε απόσταση 20 χλμ νοτιοανατολικά της Κοζάνης. Σε ύψος 55 μ. πάνω από την επιφάνεια της διασχίζεται από γέφυρα μήκους 1.372μ., πλάτους 13,5μ. και γνωστή ως Υψηλή Γέφυρα των Σερβίων. Η λίμνη αυτή δημιουργήθηκε από την τιθάσευση του ποταμού Αλιάκμονα με τη δημιουργία φράγματος και τη λειτουργία ενός από τους σπουδαιότερους υδροηλεκτρικούς σταθμούς της χώρας. Είναι μια από τις μεγαλύτερες τεχνητές λίμνες της Ελλάδας, όπου πρόσφατα κατασκευάστηκε ένα σύγχρονο πλωτό λιμάνι. Μεγάλο ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει η διαδρομή γύρω από τη λίμνη, περνώντας πάνω από το φράγμα της ΔΕΗ.

1.13.5 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Κοζάνης αποδεικνύεται ιδανικός προορισμός και για τους λάτρεις του χειμερινού τουρισμού, αφού διαθέτει αρκετά καταφύγια που μπορεί κανείς να περάσει μοναδικές στιγμές και να βρίσκεται κοντά στα χιόνια. Τα καταφύγια του νομού είναι όλα άρτια εξοπλισμένα και έχουν την δυνατότητα να φιλοξενήσουν αρκετούς λάτρεις αυτής της μορφής τουρισμού.

Τα πιο γνωστά καταφύγια όπου μπορεί κανείς να διανυκτερεύσει είναι τα ακόλουθα :

- § Στο Άσκιο, στη θέση Τσιλιμίγκας, σε υψόμετρο 1.000μ. λειτουργεί καταφύγιο 60 ατόμων με τζάκι και όλες τις ανέσεις.
- § Στο Βούρινο, στη θέση Τσάμια, σε υψόμετρο 1.360μ. λειτουργεί καταφύγιο 100 ατόμων, με τζάκι, αυτόνομη κουζίνα.
- § Στη θέση Λαγομάνα, σε υψόμετρο 1.450μ. λειτουργεί καταφύγιο 40 ατόμων.
- § Στη θέση Μπάρα Άβδελα και σε υψόμετρο 1.950μ. λειτουργεί καταφύγιο 80 ατόμων.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Στους κατά τόπους συλλόγους και στον Ορειβατικό Σύλλογο Κοζάνης. Τηλ. 24610/25600

1.13.6 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Όπως κάθε νομός με πλούσια φυσική ομορφιά και σημαντική πολιτιστική και πολιτισμική κληρονομιά, έτσι και ο Νομός Κοζάνης διαθέτει αρκετούς προορισμούς ιδανικούς για αγροτουρισμό. Στα περίχωρα της Κοζάνης, μπορεί κανείς να συναντήσει μικρά, γραφικά, παραδοσιακά χωριά που είναι έτοιμα να φιλοξενήσουν τους επισκέπτες του τόπου τους.

Ø ΣΕΡΒΙΑ

Τα Σέρβια είναι μια από τις σημαντικότερες πόλεις του νομού Κοζάνης. Βρίσκονται στις βορειοδυτικές απολήξεις των Πιερίων, 26 χλμ νοτιοανατολικά της Κοζάνης. Τα Σέρβια, εξαιτίας του ότι βρίσκονται κοντά στην τεχνητή λίμνη Πολύφυτου, αποτελούν στάση όλων των επισκεπτών. Διαθέτουν αρκετές μονάδες για την διαμονή των επισκεπτών που χαρακτηρίζονται για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική τους και την παραδοσιακή τους ταυτότητα. Τα γραφικά ταβερνάκια θα δώσουν την ευκαιρία στους επισκέπτες να γευτούν τα τοπικά πιάτα και στη συνέχεια να προμηθευτούν τα τοπικά προϊόντα από τους κατά τόπους συλλόγους.

Ø ΒΕΛΒΕΝΤΟ

Το Βελβεντό βρίσκεται στους πρόποδες των Πιερίων και έχει μακρόχρονη ιστορία και βυζαντινή παράδοση. Διαθέτει παραδοσιακούς ξενώνες για την διαμονή των επισκεπτών και φυσικά ταβερνάκια για να γνωρίσουν καλύτερα την τοπική κουζίνα. Σε απόσταση 3 χλμ από το Βελβεντό, βρίσκονται οι καταρράκτες στο "Σκεπασμένο". Πρόκειται για μια περιοχή με άφθονα νερά και καταρράκτες και αποτελεί πόλο έλξης για τους επισκέπτες της περιοχής.

1.13.7 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ο Νομός Κοζάνης προσφέρει στους λάτρεις της περιπέτειας μοναδικές εμπειρίες, αφού ο επισκέπτης μπορεί να διαλέξει της δραστηριότητα που τον εκφράζει μέσα από αρκετές αθλητικές δραστηριότητες.

Ø ΚΩΠΗΛΑΣΙΑ

Η τεχνητή λίμνη Πολύφυτου αποτελεί ιδανική λύση για όσους επιθυμούν να κάνουν κωπηλασία. Η λίμνη προσελκύει πολλούς λάτρεις της κωπηλασίας, αλλά και οργανωμένους συλλόγους του νομού και όχι μόνο. Ο επισκέπτης λοιπόν του νομού Κοζάνης, θα έχει την ευκαιρία να συνδυάσει το αγαπημένο του σπορ με την μοναδικής ομορφιάς τεχνητή λίμνη.

Ø ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ

Το όρος Βούρινο, προσφέρεται για το άθλημα της ορειβασίας. Δεκάδες είναι οι οργανωμένοι ορειβατικοί σύλλογοι στο νομό που διοργανώνουν ορειβατικούς αγώνες δεξιοτήτας στο όρος Βούρινο. Η γεωμορφία του εδάφους του και των πλαγιών του είναι ιδανική για τους ορειβάτες που το προτιμούν για τις αναβάσεις τους.

Ø ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΒΟΥΝΟΥ

Και πάλι το όρος Βούρινο είναι αυτό που κυριαρχεί στα αθλήματα περιπέτειας. Το ποδήλατο βουνού αποτελεί ιδανική λύση για αυτούς που θέλουν να γνωρίσουν το βουνό και να συνδυάσουν και το αγαπημένο τους σπορ. Οι πρόποδες του όρους είναι ιδανικοί για ποδήλατο βουνού και ο επισκέπτης σίγουρα θα μείνει έκπληκτος από την ομορφιά του τοπίου.

1.14.1 ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ

Καταλαμβάνει το δυτικό τμήμα της Ανατολικής Μακεδονίας. Συνορεύει Δ. με τους νομούς Κιλκίς και Θεσσαλονίκης, Ν. βρέχεται από το Στρυμωνικό κόλπο, ΝΑ. συνορεύει με το νομό Καβάλας, Α. με το νομό Δράμας και Β. με τη Βουλγαρία και σ' ένα μικρό τμήμα και με τη Γιουγκοσλαβία.

Ο νομός έχει έκταση 3.987 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 192.828 κατ.

Όρη: Το μεγαλύτερο μέρος του εδάφους είναι πεδινό. Τα ορεινά συγκροτήματα βρίσκονται κατά μήκος των συνόρων με τους γειτονικούς νομούς. Μία μεγάλη οροσειρά βρίσκεται στα δυτικά σύνορά του και αποτελεί την οροθετική γραμμή της κεντρικής με την ανατολική Μακεδονία. Στην οροσειρά αυτή βρίσκονται μικρότερα όρη, όπως η Κερκίνη (Μπέλες), το Δύσωρο, το Μαυροβούνι, ο Βερτίσκοκ κ.ά.

Η άλλη μεγάλη οροσειρά αποτελεί τα ανατολικά σύνορα του νομού κι αποτελείται από τις μικρότερες Όρβηλος, Άγκιστρο (Τσιγγέλι), όρη Βροντούς, Μενοίκιο, Παγγαίο. Η Κερκίνη (Μπέλες) βρίσκεται στα ελληνοβουλγαρικά κι ελληνογιουγκοσλαβικά σύνορα. Η ψηλότερη κορυφή του στο έδαφος του νομού είναι 2031 μ. Το όρος είναι κατάφυτο από δάση κι οι πλαγιές του στο ελληνικό έδαφος είναι απότομες. Αποτελεί το φυσικό οχυρό των συνόρων της Ελλάδας με τη Βουλγαρία. Ο Όρβηλος (2.212 μ.) είναι μεγάλη οροσειρά, που αρχίζει από

την κοιλάδα του Στρυμόνα κι εκτείνεται κατά μήκος του. Αποτελεί τον κύριο όγκο της οροσειράς, που χωρίζει στη μέση την Α. Μακεδονία. Το κύριο τμήμα της οροσειράς βρίσκεται στη Βουλγαρία, με ψηλότερη κορυφή το Τελ - Τεπέ (2.681). Κορυφές που βρίσκονται στο έδαφος του νομού είναι η Μπούρα (1888 μ.), το Σιδεροβούνι (1475 μ.) και το Μαύρο Βουνό (1635 μ.). Οι κορυφές και οι πλαγιές του Όρβηλου είναι σκεπασμένες με δάση, αλλά ο κύριος όγκος του είναι βασικά γυμνός.

Τα όρη Βροντούς είναι το δυτικό παρακλάδι του κύριου όγκου του Όρβηλου και οι απολήξεις τους φτάνουν και προχωρούν στην πεδιάδα του Στρυμόνα.

Το Παγγαίο αποτελεί τα σύνορα του νομού με το νομό Καβάλας. Έχει κατάφυτες πλαγιές και οι απολήξεις του φτάνουν μέχρι τις εκβολές του Στρυμόνα. Το όρος κόβει την επικοινωνία της περιοχής Νέας Ζίχνης με το νομό Καβάλας. Ψηλότερη κορυφή του είναι η Κουσνίτσα ή Πιλάφ - Τεπέ (1.956 μ.). Κατά την αρχαιότητα φημιζόταν για τα χρυσορυχεία του και τα ορυχεία αργύρου.

Ποταμοί: Οι σπουδαιότεροι ποταμοί του νομού Σερρών είναι οι εξής: Στρυμόνας. Από τους μεγαλύτερους ποταμούς της Ελλάδας. Πηγάζει από το όρος Σκόμιο της Βουλγαρίας και εκβάλλει στο Στρυμονικό κόλπο. Στο ελληνικό έδαφος εισέρχεται από το στενό του Ρούπελ. Ο ποταμός έχει συνολικό μήκος 256 χλμ. και το μήκος του στο ελληνικό έδαφος είναι 222 χλμ..

Αγγίτης. Ο μεγαλύτερος παραπόταμος του Στρυμόνα, που σχηματίζεται από τα νερά τριών διαφορετικών κατευθύνσεων, δηλ. από τα νερά του κυρίως ποταμού, από τα νερά του Πλατανορέματος και από τα νερά της αποξηραντικής τάφρου των ελών των Φιλίππων. Ο ποταμός ποτίζει την κοιλάδα της Νέας Ζίχνης και χωρίζει το όρος Μενοίκιο από το Παγγαίο.

Μπούτκοβας. Παραπόταμος του Στρυμόνα, που εκβάλλει στη λίμνη Κερκινίτιδα.

Πεδιάδες - Κλίμα: Όλη η πεδινή έκταση του νομού αποτελεί τη μεγάλη πεδιάδα

του Στρυμόνα. Την πεδιάδα αυτή μπορούμε να τη χωρίσουμε σε τρεις μικρότερες: την πεδιάδα του Σιδηρόκαστρου, των Σερρών και της Νέας Ζίχνης. Το κλίμα στο εσωτερικό του νομού είναι ηπειρωτικό, με βαρύ χειμώνα και ζεστό καλοκαίρι. Στην πεδινή περιοχή το κλίμα είναι υγρό, ενώ στα ορεινά είναι ξηρό και υγιεινό. Στα παράλια του Αιγαίου είναι ήπιο και μάλλον μεσογειακό.

Η οικονομία του νομού είναι αγροτική. Από τα βασικότερα προϊόντα είναι τα καπνά. Ο νομός έρχεται πρώτος στην παραγωγή ρυζιού (παράγει περισσότερη από τη μισή παραγωγή όλης της χώρας), Έρχεται επίσης πρώτος στην παραγωγή βοδινού κρέατος και τυριού φέτας και τρίτος στην παραγωγή αγελαδινού γάλακτος.

1.14.2

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΛΑΪΛΙΑ

Το χιονοδρομικό κέντρο του Λαϊλιά βρίσκεται σε υψόμετρο 1.600 μ. στη βόρεια πλευρά του Αλή Μπαμπά μέσα σε δάσος από οξιές και έλατα. Χαρακτηρίζεται από πολύ καλή χιόνωση που διαρκεί 31/2 με 4 μήνες. Είναι δημιουργία του Ε.Ο.Σ Σερρών

και απέχει από την πόλη των Σερρών μόλις 27 χλμ. Συνδέεται με την πόλη με ασφαλτοστρωμένο δρόμο που εκχιονίζεται καθημερινά. Διαθέτει μια χιονοδρομική πίστα μήκους 1.000 μ. και πλάτους 70 μ., η οποία εξυπηρετείται από ένα συρόμενο χιονοδρομικό αναβατήρα μήκους 850 μ. που μπορεί να μεταφέρει 700 άτομα την ώρα και ένα μικρό συρόμενο αναβατήρα μήκους 200 μ. για αρχάριους.

Στο τέρμα της χιονοδρομικής πίστας υπάρχει ένα ωραιότατο σύγχρονο χιονοδρομικό περίπτερο (σαλέ) με εστιατόριο, αναψυκτήριο και κοιτώνες που

διαθέτουν κεντρική θέρμανση. Σε απόσταση περίπου 3 χλμ από την πίστα βρίσκεται το Ορειβατικό Καταφύγιο του Ε.Ο.Σ, κτίριο τριώροφο σε άριστη κατάσταση με κεντρική θέρμανση και κλίνες για 80 άτομα. Για τη φιλοξενία στο καταφύγιο απαιτείται προσυνεννόηση με τον Ε.Ο.Σ. Στο χιονοδρομικό κέντρο Λαϊλιά πραγματοποιούνται κάθε χρόνο πανελλήνιοι αγώνες καταβάσεων και δρόμου αντοχής, περιφερειακά πρωταθλήματα, τοπικοί και άλλοι χιονοδρομικοί αγώνες. Ο επισκέπτης μπορεί να φθάσει μόνο με Ι.Χ αυτοκίνητο ή με οργανωμένα γκρουπ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Τηλ. 23210/62400

1.14.3 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ /ΘΕΡΜΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø Λουτρά Αγκίστρου

Νομός: **Σέρρες**

Περιοχή: **Αγκιστρο**

Είδος: **Ιαματική Πηγή**

Πληροφορίες: **Κοινότητα: 23230 41296**

agistro@otenet.gr

Δικτυακός Τόπος

http://www.agistro.g/

 Θερμοκρασία:

41

 Χαρακτηρισμός:

Υπόθερμο, Na - Ca - K - SO - HCO -

 Ενδείξεις:

Υδροθεραπεία για ρευματοπάθειες

 Εγκαταστάσεις:

Οκτώ ομαδικοί λουτήρες και ξενώνας σε

λειτουργία ετήσια. Υπό εκπόνηση μελέτη νέου κέντρου αποθεραπείας.

Το άγκιστρο βρίσκεται 53χιλ. βόρεια της πόλης των Σερρών, πολύ κοντά στην Ελληνοβουλγαρική μεθωριακή γραμμή. Ο οικισμός είναι γνωστός ήδη από την εποχή του Φιλίππου Β' για τα μεταλεία σιδήρου και χρυσού που υπήρχαν στην περιοχή.

Τα νερά που τότε χρησίμευαν για την επεξεργασία των μετάλλων σήμερα αξιοποιούνται για ιχθυοκαλλιεργική άρδευση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Θ ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ

Νομός: Σέρρες

Περιοχή: Σιδηρόκαστρο

Είδος: Ιαματική Πηγή

Πληροφορίες: Δήμος: 23230 28051

Λουτρά: 23230 22422

Δικτυακός Τόπος

<http://www.spa.gr/>

 Θερμοκρασία:

33-50 °C

 Χαρακτηρισμός:

Υπέρθερμο - Na - Ca - K - HCO₃ - F - B - μεταλλικό - υποτονικό

 Ενδείξεις:

Λουτροθεραπεία για ρευματοπάθειες, σπονδυλοαρθρίτιδες, δυσκοπάθειες, μυαλγίες, ισχιαλγίες, οσφυαλγίες, παθήσεις των αρθρώσεων,

γυναικολογικές παθήσεις.

Υδροθεραπευτήριο με ομαδικούς και ατομικούς λουτήρες, υδρομασάζ, αρωματοθεραπεία. Ξενοδοχειακή μονάδα. Περίοδος λειτουργίας ετήσια.

 Εγκαταστάσεις:

Επτά χιλιόμετρα από την πόλη του Σιδηροκάστρου και σε μια τοποθεσία με πανοραμική θέα, βρίσκονται τα ιαματικά Λουτρά. Τα τελευταία χρόνια έχουν εκσυγχρονισθεί με άριστες εγκαταστάσεις, ώστε να μπορούν να παρέχουν υψηλού επιπέδου φιλοξενία στους επισκέπτες. Στην περιοχή μπορείτε να επισκεφτείτε το Βυζαντινό κάστρο, τα οχυρά του Ρούπελ. Επίσης υπάρχουν περιπατητικά μονοπάτια μέσα από ένα πραγματικά αλπικό τοπίο όπου οδηγούν σε καταρράκτες και σπήλαια.

Ø ΝΙΓΡΙΤΑΣ (ΘΕΡΜΩΝ)

Νομός: **Σέρρες**

Περιοχή: **Θερμά**

Είδος: **Ιαματική Πηγή**

Πληροφορίες: **Δήμος: 23220 22001**

Δικτυακός Τόπος

<http://www.nigrita.gr/>

dnigr622@otenet.gr

Λουτρά: 23220 22893

 Θερμοκρασία:

25 - 56 °C

 Ενδείξεις:

Λουτροθεραπεία για αρθρίτιδες,
ρευματοπάθειες, δερματοπάθειες,
γυναικολογικές παθήσεις. Ποσιθεραπεία.

 Εγκαταστάσεις:

Υδροθεραπευτήριο με ομαδικούς και
ατομικούς λουτήρες. Λειτουργία κατά τους
θερινούς μήνες.

Οι ιαματικές πηγές των Θερμών Νιγρίτας είναι γνωστές και για το μεταλλικό νερό τους. Βρίσκονται μόλις 5 χλμ. από τη Νιγρίτα και 22 χλμ. από τις Σέρρες. Η αρχαία Βισαλτία εκτείνονταν μεταξύ του όρους Βερτίσκος που ήταν το δυτικό της σύνορο και του Στρυμόνα και της Κερκινίτιδος λίμνης που ήταν ανατολικό. Βρισκόταν δηλαδή στον σημερινό χώρο της Νιγρίτας και του Σοχού.

1.14.4 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Σε κάθε γωνιά του νομού Σερρών είναι διάσπαρτη η ορθόδοξη παράδοση. Κατά συνέπεια, ο νομός Σερρών είναι ιδανικός για όσους θέλουν να γνωρίσουν από κοντά την χριστιανική παράδοση και πίστη. Εκτός λοιπόν από τις φυσικές ομορφιές και τα άλλα αξιοθέατα που προσφέρει ο νομός Σερρών, ενδείκνυται για προσκυνηματικό και θρησκευτικό τουρισμό, καθώς στα ορεινά βρίσκεται ένα πλήθος μοναστηριών και παρεκκλησίων με μεγάλο ιστορικό και θεολογικό ενδιαφέρον.

Ø ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Είναι το σημαντικότερο θρησκευτικό μνημείο του νομού και βρίσκεται βορειοανατολικά της πόλης των Σερρών στο βάθος μιας χαράδρας του Μενοίκιου όρους. Χτίστηκε τον 13^ο αιώνα και είναι γνωστή για τις εξαισίες

τοιχογραφίες της. Το ξυλόγλυπτο τέμπλο του ναού, οι εικόνες του και φυσικά οι τοιχογραφίες του, χαρίζουν στη μονή ιστορική αξία καθώς διασώθηκε στο ακέραιο από το πέρασμα του χρόνου.

Θ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΕΙΚΟΣΙΦΟΙΝΙΣΣΑΣ

Σκαρφαλωμένη στην πλαγιά του όρους Παγγαίου βρίσκεται η Ιερά Μονή της Παναγίας της

Εικοσιφοίνισσας. Πρόκειται για μια μονή που κάθε χρόνο μαζεύει εκατοντάδες πιστούς προσκυνητές, αφού η Αχειροποίητος εικόνα της Θεοτόκου αποτελεί πόλο έλξης για χιλιάδες πιστούς.

Μεγάλης επίσης σημασίας είναι και ο ναός Αγίου Γεωργίου του Κρυονερίτη με την εικόνα της Παναγίας της Βρεφοκρατούσας Παντάνασσας και την εικόνα του Χριστού Παντοκράτορα και οι δυο ανεκτίμητης αξίας. Σημαντικά ακόμη θρησκευτικά μνημεία στο νομό είναι το μοναστήρι του Τιμίου Προδρόμου Ακριτοχωρίου, το μοναστήρι του Αγίου Κηρύκου και Ιουλίτης Σιδηροκάστρου καθώς και η μονή Αγίας Παρασκευής Δομήρου που είναι από τα παλαιότερα μοναστήρια της χώρας.

1.14.5 ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ / ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Σερρών έχει πολλές φυσικές ομορφιές να επιδείξει. Μερικές από τις περιοχές που αξίζει να δει κανείς επισκεπτόμενος τον νομό Σερρών είναι : η Χρυσοπηγή, η Λίμνη Κερκίνη, το Παγγαίο Όρος, το Φαράγγι του Αγγίτη καθώς και το μοναδικό Σπήλαιο της Αλιστράτης.

Ø ΦΑΡΑΓΓΙ ΑΓΓΙΤΗ

Ένας επείγιος παράδεισος μπορεί να θεωρηθεί το φαράγγι του ποταμού Αγγίτη, μήκους 15 χλμ, αφού η βαθιά και στενή αυτή ποτάμια κοιλάδα ανάμεσα σε σκληρά πετρώματα, προσφέρει στον επισκέπτη μια ξεχωριστή ομορφιά και μια πρωτόγνωρη εμπειρία. Τα απότομα τοιχώματα της στενής κοιλάδας αποτελούν κατά μια εκδοχή τεχνητή κατασκευή των Μακεδόνων του Φιλίππου Β σε μια προσπάθεια να αποξηράνουν τα τενάγη των Φιλίππων και Δράμας. Η κοιλάδα του ποταμού Αγγίτη δημιουργήθηκε σε τέσσερα εξελικτικά στάδια, κατά τη διάρκεια του νεογενούς και τεταρτογενούς, και είναι γνωστή με τις ονομασίες «Στενά Πέτρας» και «Διώρυγα». Σύμφωνα με δημοσίευση του περιοδικού του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας της Βιέννης, βρέθηκαν σε 3 περιοχές βραχογραφίες που παριστάνουν καμήλες, ελάφια, ιππείς αλλά και αφηρημένα σχέδια, που χρονολογούνται τον 5^ο αιώνα. Βασικό χαρακτηριστικό στο φαράγγι του Αγγίτη είναι τα βαθιά ρήγματα. Η πορεία του ποταμού μέσα στην χαράδρα δεν είναι ευθεία με συνέπεια σε πολλά σημεία το νερό να αγγίζει τους βράχους, ενώ σε άλλη πλευρά να υπάρχουν αποθέσεις. Εκπληκτικής ομορφιάς είναι και οι σπηλιές και οι καμάρες που δημιουργήθηκαν με το πέρασμα του χρόνου.

Ø ΧΡΥΣΟΠΗΓΗ

Είναι ένα σπουδαίο θέρετρο των Σερρών με θαυμάσιο κλίμα και εξαιρετική δροσιά. Βρίσκεται σε υψόμετρο 590 μ., 11 χλμ μόνο από την πόλη των

Σερρών. Στην περιοχή υπάρχει Κέντρο Δασικών Ερευνών και Δασικό Φυτόριο για την παραγωγή κωνοφόρων δασικών ειδών για τεχνητές αναδασώσεις, καθώς επίσης και αξιόλογο εκτροφείο θηραμάτων, όπου ο επισκέπτης μπορεί να δει ζαρκάδια, φασιανούς και ορτύκια. Στην Χρυσοπηγή λειτουργούν ξενώνες, εστιατόρια, αθλητικοί χώροι αλλά και συνεδριακό κέντρο και κολυμβητήριο. Το καλοκαίρι ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει τη δροσιά που του προσφέρει η περιοχή και να χαρεί το μοναδικό τοπίο.

Ø ΔΑΣΟΣ ΛΑΪΛΙΑ

Απέχει μόλις 25 χλμ από την πόλη των Σερρών. Αποτελεί μοναδικό παράδεισο, σπάνιο παράδειγμα αρμονίας ανάμεσα στο άγριο τοπίο και τη θαυμαστή σοφία της φύσης. Τα πανύψηλα δέντρα, οι απότομες χαράδρες, οι απόκρημνοι και τεράστιοι βράχοι, φιλοξενούν μεγάλα θηλαστικά και σπάνια πτηνά. Το χειμώνα το δάσος περιβάλλεται από πραγματικό Αλπικό μεγαλείο, καθώς καλύπτεται με παχύ στρώμα χιονιού και αποτελεί πόλο έλξης για πολλούς Έλληνες ορειβάτες, σκιερ και φυσιολάτρες.

Ø ΛΙΜΝΗ ΚΕΡΚΙΝΗ

Η λίμνη Κερκίνη βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα του νομού Σερρών, σε απόσταση 40 χλμ από τις Σέρρες. Είναι τεχνητή λίμνη και κατασκευάστηκε με σκοπό την συγκράτηση των πλημμυρικών παροχών του Στρυμόνα και την αποθήκευση του νερού για άρδευση κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Τροφοδοτείται κυρίως από τον ποταμό Στρυμόνα που έρχεται από την

Βουλγαρία και χύνεται στη λίμνη, στη βόρεια άκρη της. Η γύρω περιοχή βρίσκεται σε υψόμετρο 30 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας, ενώ η ανώτερη στάθμη της λίμνης Κερκίνης κυμαίνεται ανάμεσα στα 30 μ. ελάχιστο στο τέλος του καλοκαιριού και 35 μ. στο τέλος της άνοιξης. Το μέγιστο βάθος της είναι 10 μ. αλλά στο μεγαλύτερο τμήμα της έχει βάθος 1 έως 3 μ. η επιφάνειά της κυμαίνεται από 55.000 έως 70.000 στρέμματα ανάλογα με το ύψος της στάθμης του νερού. Η τεχνητή αυτή λίμνη, σε συνδυασμό με την παρουσία των ορεινών όγκων (Μπέλλες, Κρούσια) αποτέλεσαν έναν σπάνιο συνδυασμό φυσικών βιότοπων με μεγάλη ποικιλία ζώων, φυτών, πουλιών και ψαριών.

1.14.6 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Σερρών μένει πιστός στις παραδόσεις του διατηρώντας μέχρι τις μέρες μας τα έθιμά του. Τα πιο διαδεδομένα έθιμά του είναι τα Αναστενάρια, η Γυναικοκρατία και ο Κλήδονας.

Ø ΚΛΗΔΟΝΑΣ

Ο Κλήδονας είναι ένα έθιμο με καταγωγή στην αρχαία εποχή που επικρατούσε η "κληδόνα". Κληδόνα σημαίνει πράξεις ή λέξεις τυχαίες και ασυνάρτητες που ακούγονταν κατά τη διάρκεια μαντικών τελετών και στις οποίες αποδίδονταν προφητική σημασία. Ο Κλήδονας ζωντανεύει τη μέρα του Αη-Γιαννιού, στις 24 Ιουνίου. Οι ανύπαντρες κοπέλες φέρνουν από το πηγάδι το αμίλητο νερό και το αδειάζουν σε πήλινα δοχεία όπου μέσα ρίχνουν ένα προσωπικό τους αντικείμενο, το ριζικάρι. Αφήνουν τα δοχεία όλη τη νύχτα κάτω από τον ξάστερο ουρανό και πάνε για ύπνο. Την άλλη μέρα, κάθε κοπέλα παίρνει πίσω το ριζικάρι της κάτω από τον ήχο

τραγουδιών. Όταν όλες πάρουν τα ριζικάρια τους, γεμίζουν το στόμα τους με το αμίλητο νερό, στέκονται στο παράθυρο και περιμένουν μέχρι να ακούσουν ένα αντρικό όνομα. Αυτό πιστεύεται ότι θα είναι το όνομα του άντρα που θα παντρευτούνε.

Ø ΓΥΝΑΙΚΟΚΡΑΤΙΑ

Στο χωριό Μονοκκλησιά υπάρχει το έθιμο της Γυναικοκρατίας ή Βρεξούδια (δηλαδή η γιορτή της Μπάμπως). Το έθιμο, το οποίο έφεραν στην Μονοκκλησιά πρόσφυγες από τη Θράκη, λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο στις 8 Ιανουαρίου. Σύμφωνα με το έθιμο αυτό, οι γυναίκες την ημέρα εκείνη του χρόνου παίρνουν την εξουσία του χωριού στα χέρια τους. Όλες οι θέσεις άσκησης εξουσίας στο χωριό καταλαμβάνονται από γυναίκες ενώ οι άντρες ασχολούνται με τα οικιακά. Τα τελευταία χρόνια το έθιμο έλαβε ιδιαίτερα πανηγυρικό χαρακτήρα και προσελκύει πλήθη επισκεπτών.

Ø ΑΝΑΣΤΕΝΑΡΙΑ

Το έθιμο αυτό λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο στις 21 Μαΐου, ημέρα γιορτής των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Η περίφημη τελετή των Αναστενάρηδων παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον τόσο από λαογραφικής όσο και από θρησκευτικής άποψης, περιλαμβάνει άκρως ενδιαφέρουσες ιεροπραξίες όπως είναι : η τελετουργική ζωοθυσία και η πυροβολασία. Το έθιμο έχει τις ρίζες του στην αρχαιότητα, αν και οι αναστενάρηδες εμφανίζονται με χριστιανικές εικόνες στα χέρια. Οι αναστενάρηδες μαζεύονται στο "κονάκι", ένα δωμάτιο όπου προσεύχονται και αυτοσυγκεντρώνονται. Κάθε νέος αναστενάρης πρέπει πρώτα να μνηθεί και μετά να πάρει μέρος στην γιορτή. Μετά την μύηση μπορεί να πάρει μέρος στο πάτημα των κάρβουνων, πράγμα που δεν μπορεί να εξηγηθεί επιστημονικά λόγω των υψηλών θερμοκρασιών που αναπτύσσονται στα κάρβουνα.

Ο Νομός Σερρών διαθέτει πολλούς αγροτουριστικούς προορισμούς. Πολλά είναι τα χωριά που έχουν να επιδείξουν παράδοση, φιλοξενία και αγροτικές δραστηριότητες. Ένας από τους πιο σημαντικούς τέτοιους προορισμούς, είναι τα Πορόϊα.

Ø ΠΟΡΟΪΑ

Στις παρυφές του όρους Μπέλλες, πίσω από τη λίμνη Κερκίνη και σε υψόμετρο 395 μ., δεσπόζει η κοινότητα των Άνω Πορόϊων. Το κλίμα που επικρατεί χαρακτηρίζεται υπέροχο. Τα ενοικιαζόμενα δωμάτια, τα 2 ξενοδοχεία και οι ξενώνες που διαθέτει, καλύπτουν τις ανάγκες τόσο των παραθεριστών όσο και των επισκεπτών του υγροβιότοπου της λίμνης Κερκίνης. Ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να γνωρίσει από κοντά τις αγροτικές δραστηριότητες, να ζήσει σε άλλους ρυθμούς διαφορετικούς αυτών των μεγαλουπόλεων και φυσικά να νιώσει σαν στο σπίτι του από την μοναδική φιλοξενία των κατοίκων. Οι ταβέρνες που υπάρχουν θα βοηθήσουν τον επισκέπτη να γνωρίσει τις τοπικές γεύσεις και τα τοπικά προϊόντα και αν θελήσει να τα προμηθευτεί από τον Αγροτουριστικό Συνεταιρισμό Γυναικών Πορόϊων.

1.14.8 ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Σερρών έχει ένα κρυμμένο θησαυρό να επιδείξει. Ο θησαυρός αυτός ακούει στο όνομα *''Σπήλαιο Αλιστράτης''*. Έξι χιλιόμετρα

νοτιοανατολικά της Αλιστράτης και 500 μ. μακριά από το φαράγγι του ποταμού Αγγίτη, βρίσκεται το σπήλαιο, ένα από τα ωραιότερα και μεγαλύτερα της Ευρώπης. Ο πλούσιος διάκοσμος του σπηλαίου απαριθμεί πολλούς σχηματισμούς σταλαγμιτών και σταλακτιτών σε διάφορους χρωματισμούς, όπως κολώνες, τείχη, κουρτίνες, φλόγες. Οι εκκεντρίτες είναι ένα σπάνιο είδος σταλακτιτών με πολυποίκιλα σχήματα που αναπτύσσονται προς διάφορες κατευθύνσεις, ενώ οι ελικτίτες είναι διπλές ή ροπαλοειδής ή διακλαδιζόμενες μορφές. Το δάπεδο του σπηλαίου είναι σχεδόν οριζόντιο. Οι χώροι του γενικά εκτός από λίγες θέσεις, είναι μεγάλοι με πλάτος από 5 έως 25 μ. και ύψος έως 30 μ., ενώ η κεντρική του αίθουσα έχει διαστάσεις 60 μ. X 100 X 30. Ο φυσικός εξαερισμός σε όλα τα τμήματα είναι θαυμάσιος, η θερμοκρασία σχεδόν στους 28° ενώ η υγρασία 70-75%.

Το Σπήλαιο λειτουργεί καθημερινά κατά την θερινή περίοδο από τις 09:00 – 21:00 και κατά την χειμερινή από τις 09:00 – 18:00.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Τηλ. 23240/82045 , ΦΑΞ : 23240/82046

WEB SITE : www.alistraticave.gr

1.14.9 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Σερρών διαθέτει πληθώρα μουσείων που καλύπτουν ακόμη και τον πιο απαιτητικό επισκέπτη. Τα περισσότερα μουσεία του νομού είναι λαογραφικά και εκθέτουν τον τρόπο ζωής των κατοίκων καθ'όλη την διάρκεια της ιστορίας. Τα κυριότερα μουσεία του νομού είναι τα εξής :

§ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

§ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΖΕΣΤΕΝΙ

§ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ & ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

§ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΩΝ

§ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

§ ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΛΑΧΩΝ "ΤΕΩΡΓΑΚΗΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ"

§ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΤΖΗΛΙΑΣ"

§ ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

1.14.10 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ο Νομός Σερρών εκτός των άλλων διαθέτει και πληθώρα αθλητικών δραστηριοτήτων. Έτσι ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα να επιλέξει την δραστηριότητα που του αρέσει και μέσα από αυτήν να γνωρίσει καλύτερα τις ομορφιές του νομού. Οι δραστηριότητες αυτές καλύπτουν όλα τα γούστα, αφού υπάρχουν δραστηριότητες σε ποτάμια, σε βουνά, σε φαράγγια.

Ø BIRD – WATCHING

Η παρατήρηση των πουλιών αποτελεί μία εξαιρετικά αναπτυσσόμενη δραστηριότητα, ιδιαίτερα σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Πιο συχνά παρατηρείται σε εθνικούς δρυμούς, βιότοπους και υγροβιότοπους. Στο Νομό Σερρών, ο επισκέπτης θα έχει την δυνατότητα να κάνει bird watching στην μοναδικής ομορφιάς λίμνη Κερκίνη που αποτελεί πόλο έλξης για τους λάτρεις της παρατήρησης πουλιών. Εκεί κανείς θα παρατηρήσει ένα σπάνιο είδος πουλιού, τον Αργυροπελεκάνο, που τείνει να εξαφανιστεί. Η λίμνη Κερκίνη είναι ο μοναδικός υγροβιότοπος στην Ευρώπη που τον φιλοξενεί.

Ø ΙΠΠΑΣΙΑ

Η ιππασία είναι μια δραστηριότητα η οποία μπορεί να λάβει χώρα οπουδήποτε. Συνήθως όμως οι επισκέπτες την προτιμούν για να εξερευνήσουν, να γνωρίσουν και να θαυμάσουν, περιοχές ιδιαίτερου κάλλους. Έτσι, ιππασία στο Νομό Σερρών μπορεί να πραγματοποιηθεί τόσο στις όχθες της λίμνης Κερκίνης όσο και στο δάσος του Λαϊλιά.

Ø ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ

Η ορειβασία είναι μια δραστηριότητα που έχει φανατικούς οπαδούς σε όλη την Ελλάδα. Δεκάδες είναι οι ορειβατικοί σύλλογοι που έχουν δημιουργηθεί σε ολόκληρη την χώρα προς εξυπηρέτηση των οπαδών του σπορ. Στο Νομό

Σερρών ο ορειβατικός σύλλογος έχει οργανωμένα πακέτα ορειβασίας σε διάφορα σημεία, με σημαντικότερο το Φαράγγι του Αγγίτη. Εκεί ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να κάνει το αγαπημένο του σπορ και συγχρόνως να θαυμάσει το μοναδικό τοπίο του Αγγίτη με το φαράγγι και το ποτάμι που το διασχίζει.

Ø RAFTING

Το rafting είναι ιδανικό για τους λάτρεις της αδρεναλίνης. Ο Νομός Σερρών αποζημιώνει του λάτρεις του rafting, αφού διαθέτει 2 περιοχές ιδανικές για την διεξαγωγή του αθλήματος. Η μια περιοχή είναι αυτή του ποταμού Αγγίτη. Εκεί, ο επισκέπτης μπορεί να κάνει rafting με την βοήθεια των ειδικών ή ακόμη να συμμετάσχει στα οργανωμένα γκρουπ και να απολαύσει τα νερά του Αγγίτη. Μια άλλη περιοχή ιδανική για rafting είναι το Δέλτα του ποταμού Στρυμόνα. Εκεί τα νερά είναι πιο ορμητικά και η αίσθηση που σου δημιουργεί είναι μοναδική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ & ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Γεωγραφική περιοχή της Ελλάδας, που βρίσκεται στα νότια του ηπειρωτικού της τμήματος. Η Πελοπόννησος είναι η μεγαλύτερη χερσόνησος της Ελλάδας. Στην πραγματικότητα η Πελοπόννησος, που μικρή λουρίδα γης τη συνδέει με τη στεριά, μετατράπηκε σ' ένα νησί, μετά το άνοιγμα διώρυγας στον Ισθμό της Κορίνθου το 1839.

Βρέχεται Α. απ' το Αιγαίο πέλαγος (Μυρτώο πέλαγος, Αργολικός, Σαρωνικός κόλπος), Δ. απ' το Ιόνιο πέλαγος, Β. απ' τον Κορινθιακό και τον Πατραϊκό κόλπο και Ν. απ' τη Μεσόγειο θάλασσα.

Η Πελοπόννησος έχει έκταση 21.439 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 1.086.935 κατοίκους.

Περιλαμβάνει τους νομούς Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας, Λακωνίας, Μεσσηνίας, Ηλείας και Αχαΐας. Στην Πελοπόννησο ανήκουν επίσης και διάφορα μικρά νησιά, κυρίως στην περιοχή της Αργολίδας.

Ένα μέρος απ' το νομό Κορινθίας δεν ανήκει στην Πελοπόννησο, αλλά στην Αττική. Αντίθετα, τμήμα της Αργολικής χερσονήσου ανήκει διοικητικά στο νομό Πειραιώς, καθώς και πολλά απ' τα νησιά της Πελοποννήσου (Κύθηρα, νησιά Αργοσαρωνικού). Το κυριότερο νησί της Πελοποννήσου είναι η Ελαφώνησος, του νομού Λακωνίας, στα δυτικά του ανατολικού άκρου της Πελοποννήσου.

Μορφολογία του εδάφους και των ακτών

Οι κυριότεροι κόλποι της Πελοποννήσου είναι: ο Αργολικός στ' ανατολικά, οι Λακωνικός και Μεσσηνιακός στα νότια κι ο Κυπαρισσιακός στα δυτικά. Μικρότεροι κόλποι είναι ο Κορινθιακός, ο Πατραϊκός κι ο κόλπος της Γαστούνης.

Τα σημαντικότερα ακρωτήρια είναι το Ρίο, κοντά στην Πάτρα, ο Άραξος, η Κυλλήνη στα ΒΔ., το Κατάκωλο στα δυτικά, Ακρίτας, Ταίναρο και Μαλέας στα νότια και το Σκύλαιο στη χερσόνησο της Αργολίδας.

Μεγαλύτερες χερσόνησοι είναι της Αργολίδας και της Επιδαύρου στ' ανατολικά, της Λιμηράς, της Μάνης στα νότια και της Πυλίας στα νοτιοδυτικά.

Το έδαφος της Πελοποννήσου είναι ορεινό, κατά το μεγαλύτερο μέρος του, κυρίως στο κέντρο, όπου πλεονάζουν τα οροπέδια. Αντίθετα, υπάρχουν, κοντά στις ακτές, μεγάλες πεδιάδες, όπως της Ηλείας, της Μεσσηνίας, του Άργους, της Αχαΐας, της Τριφυλίας και της Κορινθίας.

Όρη: Τα όρη της Πελοποννήσου είναι μέρος των ορεινών ζωνών της Ελλάδος, καταλαμβάνουν όλο το κεντρικό τμήμα της Πελοποννήσου και τα μεγαλύτερα μέρη των ανατολικών και δυτικών τμημάτων της.

Το βορειότερο βουνό της Δυτικής Πελοποννήσου είναι το Παναχαϊκό (ή Βοδιάς 1.926 μ.) που βρίσκεται στα ΝΑ της Πάτρας. Νότια του Παναχαϊκού υψώνεται το βουνό Ερύμανθος (ή Ωλονός, 2.224 μ.). Νότια του Ερυμάνθου υψώνεται η παραφυάδα του, το βουνό Αστράς (ή Αστερίων ή Λάμπεια, 1.797 μ.), δυτικά το βουνό Σκόλλις (ή Σανταμέρι, 966 μ.) και ΝΑ τα βουνά Φραγκόβουνο (1.946 μ.),

Υψούς (ή Κλινίτσα 1.543 μ.), Αφροδίσιο (1.456 μ.), και Μεδάρα (1.327 μ.). Νότια του Ερυμάνθου και του Αστρά βρίσκεται το βουνό Φολόη (798 μ.) και στα νότιά του μετά την κοιλάδα του Αλφειού ποταμού υψώνονται τα βουνά Μίνθη (1.327 μ.), Λύκαιο (1.419 μ.) και Τετράζιο (ή Τετράγιο 1.388 μ.). ΝΔ του Τετράζιου βρίσκονται τα βουνά της Κυπαρισσίας (1.224 μ.) και Α. τους το βουνό Ιθώμη (ή Βουλκάνο 798 μ.). Στα νότια των βουνών της Κυπαρισσίας βρίσκεται το νοτιότερο βουνό της Δυτικής Πελοποννήσου το Λυκόδημο (ή Μαθία 959 μ.).

Τα βορειότερα βουνά της Ανατολικής Πελοποννήσου και της Ανατολικής οροσειράς είναι τα Αροάνια (ή Χελμός 2.341 μ.) στα δυτικά, και η Κυλλήνη (ή Ζήρια 2.376 μ.) στα ανατολικά. Στα νότια των Αροανίων υψώνονται τα βουνά Πεντέλεια (ή Τουρτοβάνα 2.112 μ.) και Μαίναλο (ή Αιντίνι ή Προφήτης Ηλίας Λεβιδίου 1.981 μ.). Στα νότια της Κυλλήνης και ανατολικά των παραπάνω βουνών υψώνονται κατά σειρά από Β. προς Ν. τα αργολιδοαρκαδικά βουνά Ολύγυρος (ή Σκίπεζα 1.935 μ.), Λύρκειο (ή Γούπατο ή Λυρείσιο, 1.756 μ.), Τραχύ (1.616 μ.), Αρτεμίσιο (ή Μαλεβό, 1.772 μ.), Κτενάς (1.599 μ.) και Παρθένιο (ή Ροϊνό, 1.215 μ.). Νότια του Μαινάλου και μετά το οροπέδιο της Ασέας εκτείνεται η οροσειρά του Πάρνωνα (1.936 μ.) που τελειώνει στο ακρωτήριο Ιέραξ. Νότια της Μεγαλόπολης και δυτικά του Πάρνωνα εκτείνεται ο Ταΰγετος (2.404 μ.) και καταλήγει στο ακρωτήριο Ταίναρο.

Στα ΒΑ της Πελοποννήσου εκτείνονται τα βουνά Τραπεζώνα (1.139 μ.), Αγγελόκαστρο (1.080 μ.), Αραχναίο (1.119 μ.). Στα νότια του Αραχναίου βρίσκονται τα όρη Δίδυμο (1.113 μ.) και Αδέρεις (ή Δάριζα 721 μ.).

Μεταξύ της Κυλλήνης, των Αροανίων Όρων και του Κορινθιακού κόλπου βρίσκονται τα βουνά Φτέρη (ή Κλοκός 1.779 μ.), Χελιδορέα (1.757 μ.), Ευρωστίνη (1.208 μ.), Πιτσαδέϊκο (1.176 μ.), Παναγιά (732 μ.). Στα βόρεια των βουνών Τραπεζώνας υπάρχουν τα όρη Φωκάς (ή Απέσας 873 μ.), Σκιώνα (703 μ.), ο Ακροκόρινθος (578 μ.) και τα Όνεια Όρη (599 μ.).

Οι κυριότερες πεδιάδες της Πελοποννήσου βρίσκονται στο δυτικό τμήμα του διαμερίσματος. Είναι η πεδιάδα της Αχαΐας και η πεδιάδα της Μανωλάδας. Οι δύο μαζί αποτελούν την πεδιάδα της Ηλείας. Στα δυτικά των βουνών της Κυπαρισσίας απλώνεται η στενή παραλιακή πεδιάδα της Κυπαρισσίας-Γαργαλιάνων. Τέλος στο ΝΔ τμήμα της Πελοποννήσου εκτείνεται η πεδιάδα της Μεσσηνίας. Στην Ανατολική Πελοπόννησο υπάρχουν, στο Β. μέρος η Αργολική πεδιάδα, η οποία απλώνεται ως την πεδιάδα του Κρανιδίου και στο νότιο τμήμα η πεδιάδα του Έλους, η οποία προς τα Β. συνεχίζεται με την κοιλάδα του Ευρώτα και προς Ν. με τις παραλιακές πεδιάδες Ασωπού και Νεάπολης Βοιών. Στα βόρεια της Πελοποννήσου υπάρχει μια στενή παραλιακή πεδιάδα, η οποία φέρει διάφορες τοπικές ονομασίες, όπως πεδιάδα της Βόκας, του Αιγίου κλπ.

Εκτός από τις πεδιάδες υπάρχουν και αξιόλογα οροπέδια. Αυτά είναι οι λεκάνες της Μαντινείας, Τεγέας και Ασέας. Και τα δύο μαζί ονομάζονται Οροπέδιο της Τρίπολης. Δυτικά από αυτό το οροπέδιο βρίσκεται το οροπέδιο της Μεγαλόπολης. Επίσης μεταξύ Αροανίων και Κυλλήνης υπάρχουν τα μικρά οροπέδια του Φενεού και της Στυμφαλίας.

Τα νησιά που ανήκουν στο διαμέρισμα της Πελοποννήσου είναι: Πρώτη, Σφακτηρία, Σαπιέντζα, Αγία Μαριανή, Σχίζα και Βενέτικο που βρίσκονται μεταξύ των ακρωτηρίων Μάραθο και Ακρίτα.

Στο Λακωνικό Κόλπο υπάρχει η Ελαφώνησος. Ακόμη στον Αργολικό κόλπο υπάρχουν τα νησιά Τολός, Υψηλή και Πλάτη.

Οι κυριότεροι ποταμοί της Πελοποννήσου είναι οι εξής: Ο Αλφειός που είναι το μεγαλύτερο ποτάμι της Πελοποννήσου. Πηγάζει από τα οροπέδια Ασέας και Μεγαλόπολης, δέχεται νερά από παραποτάμους και χύνεται στον κόλπο της Κυπαρισσίας. Ο Γλαύκος, που πηγάζει από τον Παναχαϊκό και χύνεται Ν. της Πάτρας. Ο Πηνειός της Ηλείας, ο οποίος πηγάζει από τα όρη Ερύμανθος και Λάμπεια και χύνεται στον κόλπο της Κυλλήνης. Ο Νέδας χύνεται στον κόλπο της Κυπαρισσίας. Πηγάζει από τα βουνά Μίνθη, Λύκαιο και Τετράζιο. Ο Νέδων

που πηγάζει από τον Ταΰγετο και χύνεται στον Μεσσηνιακό κόλπο. Ο Βελίκας που πηγάζει από τα βουνά της Κυπαρισσίας και χύνεται στον Μεσσηνιακό κόλπο. Ο Ευρώτας που πηγάζει από το οροπέδιο της Μεγαλόπολης, δέχεται και τα νερά του Ταΰγετου και Πάρνωνα και χύνεται στο Λακωνικό κόλπο. Οι ποταμοί Τάνος, Κεφαλάρι και Ίναχος που πηγάζει από τα βουνά Λύρκειο και Τραχύ και χύνεται στον Αργολικό κόλπο.

Εκτός των ποταμών υπάρχουν και αρκετοί χείμαρροι, όπως ο Σύθος, ο Δερβένιος, ο Κρειός, ο Βουραϊκός, ο Κερυνίτης, ο Ασωπός, ο Σελινούντιος, ο Γκούρας, ο Φοίνικας. Από τους χείμαρρους ο Ασωπός και ο Σελινούντιος θεωρούνται ποταμοί.

Αξιόλογες λίμνες δεν υπάρχουν στην Πελοπόννησο. Υπάρχουσες σήμερα λίμνες είναι η Τάκα, η Στυμφαλία, και η τεχνητή του Λάδωνα, που δημιουργήθηκε με την κατασκευή των υδροηλεκτρικών έργων.

Στις ακτές της Ηλείας κυρίως υπάρχουν αρκετές λιμνοθάλασσες και γενικά στην περιοχή αυτή τα νερά της θάλασσας είναι πολύ ρηχά. Οι κυριότερες λιμνοθάλασσες της Πελοποννήσου είναι της Αγουλινίτσας, της Μουριάς, του Καϊάφα, και στο Κοτύχι.

Στο εσωτερικό της Πελοποννήσου, τα ορεινά συγκροτήματα σχηματίζουν δύο μεγάλα λεκανοπέδια, της Τρίπολης και της Μεγαλούπολης.

Όπως αναφέρθηκε, στην Πελοπόννησο ανήκουν κι αρκετά νησιά. Μερικά απ' αυτά είναι: τα Κύθηρα, το μεγαλύτερο σ' έκταση και τα Αντικύθηρα, στα νοτιοανατολικά, οι Στροφάδες, στην παραλία των Φιλιατρών, τα νησιά Σφακτηρία, Πρώτη, Σαπιέντζα και Σχίζα, στα ΝΔ. παράλια, η Ελαφώνησος, στα ΝΑ., απέναντι απ' τη Νεάπολη Βοιών και τα νησιά του Αργοσαρωνικού: Σπέτσες, Ύδρα, Πόρος κλπ.

Το κλίμα Το κλίμα της Πελοποννήσου διαφέρει ανάλογα με την περιοχή και το υψόμετρό της. Είναι ήπιο και ζεστό στα παράλια και κρύο (αλλά υγιεινό) στο εσωτερικό. Γενικά η Πελοπόννησος είναι προνομιούχος περιοχή, απ' την άποψη του κλίματος, γιατί διαθέτει το χαρακτηριστικό μεσογειακό τύπο κλίματος. Η

θερμοκρασία παρατηρείται μεγαλύτερη στην περιοχή των Πατρών κι ελαττώνεται στα ορεινά, π.χ. στην περιοχή της Τρίπολης.

Πολλές περιοχές της Πελοποννήσου προσβάλλονται από σεισμούς, αρκετές φορές καταστρεπτικούς. Γενικά διακρίνονται οι εξής σεισμικές περιοχές: τα δυτικά παράλια της Πελοποννήσου και ιδιαίτερα η δυτική ακτή της Μεσσηνίας, η περιοχή της Κορινθίας και η περιοχή της Αργολίδας, καθώς κι η κεντρική Πελοπόννησος (Αρκαδία). Καταστρεπτικοί σεισμοί έγιναν το 464 π.Χ. στον Ευρώτα και τον Ταΰγετο, το 373 π.Χ. καταποντισμός της αρχαίας Ελίκης, καταστροφή των Βούρων), το 1817 και 1861 στο Αίγιο, το 1928 στην Κόρινθο, το 1947 στην Πυλία, το 1985 στην Καλαμάτα.

Γεωργία - κτηνοτροφία - προϊόντα - βιομηχανία Η οικονομία της Πελοποννήσου βασίζεται αποκλειστικά σχεδόν στη γεωργία και την κτηνοτροφία. Βιομηχανία υπάρχει μόνο στις περιοχές Πατρών και Αιγίου, που είναι από οικονομική άποψη οι πιο δραστήριες (μηχανουργεία, βαμβακονηματοουργεία, εργοστάσια χαρτιού, κρασιών, ελαστικών, ελαιουργεία, σταφιδεργοστάσια).

Απ' την άποψη της γεωργίας, επικρατεί η καλλιέργεια των δημητριακών, των αμπελιών (για σταφίδες και κρασί), της συκιάς, της ελιάς, του ρυζιού, του βαμβακιού. Επίσης καλλιεργείται καπνός, γεώμηλα, κηπευτικά κι αρκετά εσπεριδοειδή.

Αρκετά αναπτυγμένη είναι η εκτροφή προβάτων. Επίσης η αγελαδοτροφία, η πτηνοτροφία κι η μελισσοκομία είναι αρκετά διαδομένες.

Η αλιεία, στις παραλιακές περιοχές και ιδιαίτερα στην Πάτρα, όπου συγκεντρώνεται, έχει αρκετά αποφασιστική συμβολή στην οικονομία του τόπου, κάνει επίσης και εξαγωγές. Επίσης για τον ίδιο σκοπό χρησιμοποιούνται κι οι λιμνοθάλασσες.

Ορυκτός πλούτος Έχουν βρεθεί αρκετά είδη ορυκτών, που όμως δεν είναι εκμεταλλεύσιμα. Γι' αυτό στην Πελοπόννησο υπάρχουν λίγα μεταλλεία. Τα σπουδαιότερα μεταλλεύματα που εξάγονται είναι ο σιδηροπυρίτης (Ερμιόνης),

μαγγάνιο, σίδηρος, λιγνίτες κλπ. Έρευνες για πετρέλαιο στις περιοχές Ηλείας και Τριφυλίας δεν έδωσαν θετικά αποτελέσματα.

Ιστορία της Πελοποννήσου Κατά την αρχαιότητα έχουμε την ηγεμονία των Μυκηνών, του Άργους, της Κορινθίας. Αργότερα αναπτύσσεται, κατά τους κλασικούς χρόνους, η Σπάρτη, μεγάλη δύναμη, που ανταγωνίστηκε την Αθήνα στην ηγεμονία της Ελλάδας. Κατά τα βυζαντινά χρόνια, προς το τέλος, ακμάζει το κράτος των Παλαιολόγων, στο Μυστρά. Τέλος, στα νεότερα χρόνια, η Πελοπόννησος έγινε το λίκνο της Επανάστασης του 1821. Οι αγώνες για την απελευθέρωση άρχισαν εκεί και για πολύ καιρό το ελληνικό κράτος περιοριζόταν στην Πελοπόννησο και σε μικρό μέρος της Στερεάς Ελλάδας. Πρώτη πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους έγινε το Ναύπλιο.

Επομένως, απ' την πτώση της Τριπολιτσάς μέχρι τη ναυμαχία του Ναυαρίνου, η Πελοπόννησος υπήρξε το θέατρο των σκληρών αγώνων.

Πόλεις της Πελοποννήσου: Κυριότερες πόλεις είναι οι: Πάτρα, Κόρινθος, Αίγιο, Τρίπολη, Καλαμάτα, Σπάρτη, Ναύπλιο, Πύργος, Μεσσήνη, Κυπαρισσία, Λεχαινά, Καλάβρυτα, Γύθειο, Μεγαλόπολη, Μονεμβασιά, Άστρος κ ά.

2.2.1 ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Βρίσκεται στο ΝΑ τμήμα της Πελοποννήσου. Συνορεύει Β. και ΒΔ με το Νομό Αρκαδίας, Δ. με το Νομό Μεσσηνίας, Α. βρέχεται από το Λακωνικό κόλπο και Μυρτώο Πέλαγος και ΝΔ από το Μεσσηνιακό κόλπο.

Έχει έκταση 3.636 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 95.696 κατοίκους.

Βουνά του Νομού Λακωνίας είναι:

- Ταΰγετος. Αποτελεί συνέχεια της οροσειράς Παναχαϊκού-Ερύμανθου-Μαίναλου και φτάνει στο ακρωτήριο Ταίναρο. Ο Προφήτης Ηλίας είναι η ψηλότερη κορυφή του όρους και η ψηλότερη κορυφή όλης της Πελοποννήσου (2.407 μ.). Ο Ταΰγετος είναι από τα ωραιότερα βουνά της Ελλάδας, με γυμνές τις ψηλές κορυφές του. Στα χαμηλότερα με πυκνά δάση από πεύκα, έλατα, δρυς και πρίνους, ενώ στα ψηλότερα μέρη συναντάμε χιόνι όλο το χρόνο. Κατά την αρχαιότητα έβγαζαν από το βουνό χρυσάφι, μάρμαρα και άλλα πολύτιμα μέταλλα. Στο βουνό αυτό επίσης κατά την αρχαιότητα, υπήρχε ο περίφημος Καιάδας, όπου οι Σπαρτιάτες έριχναν τα μη αρτιμελή παιδιά που γεννιούνταν.

· Πάρνωνας (ή Μαλεβός). Η οροσειρά αυτή αποτελεί συνέχεια των οροσειρών Κυλλήνης (ή Ζήρειας) και Αρτεμισίου. Εκτείνεται παράλληλα προς τον Ταΰγετο, από τον οποίο χωρίζεται από την κοιλάδα του Ευρώτα. Οι σπουδαιότερες κορυφές του είναι η Μεγάλη Τούρλα (1.935 μ.), η Τσούκα (1.233 μ.), ο Ζυγός (1.274 μ.), ο Προφήτης Ηλίας (1.152 μ.), ο Κούμαρος (1.045 μ.). Πυκνά δάση σκεπάζουν ολόκληρη την οροσειρά του Πάρωνα.

Ποτάμια ο Νομός Λακωνίας έχει:

· Ευρώτας. Ο πλουσιότερος ποταμός σε νερό. Πηγάζει από το οροπέδιο της Μεγαλούπολης και είναι ο μοναδικός ποταμός του Νομού. Συγκεντρώνει τα νερά πολλών μικρών ποταμών και χειμάρρους. Το όνομα του ποταμού οφείλεται στο μυθικό βασιλιά Ευρώτα, ο οποίος κατοικούσε σε αυτό το μέρος. Στην αρχαιότητα λούζονταν και γυμνάζονταν οι Σπαρτιάτες στις όχθες του.

· Άλλος ποταμός είναι ο Βασιλοπόταμος. Το μήκος του ποταμού είναι 82 χλμ.

Γνωστοί χείμαρροι είναι οι Γόργιλος, Καταράχια κ.ά.

Στον ποταμό Ευρώτα υπάρχει η κοιλάδα, η οποία προς το μυχό του Λακωνικού κόλπου παίρνει τη μορφή πεδιάδας και λέγεται πεδιάδα του Έλους.

Το κλίμα του Νομού είναι εύκρατο και υγιεινό ιδιαίτερα στα παράλια. Το καλοκαίρι έχει λίγη ζέστη.

2.2.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Λακωνίας διαθέτει πλούσια ιστορική κληρονομιά. Αυτό μπορεί κανείς να το καταλάβει από την ύπαρξη δεκάδων αρχαιολογικών χώρων και μουσείων στην ευρύτερη περιοχή του νομού. Τα πιο σημαντικά μουσεία και αρχαιολογικοί χώροι είναι οι ακόλουθοι :

Ø ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΠΑΡΤΗΣ

Το μουσείο ιδρύθηκε το 1874. Στο εκθεσιακό υλικό του μουσείου περιλαμβάνονται οι εξής συλλογές :

- § Προϊστορική συλλογή ρωμαϊκών γλυπτών
- § Μικροαντικείμενα από Ιερά της Σπάρτης
- § Ενεπίγραφες στήλες από το ιερό της Ορθίας Αρτέμιδος
- § Ψηφιδωτά λακωνικά ανάγλυφα γλυπτά
- § Χάλκινα ειδώλια από τα ιερά του Μεναλάϊου
- § Τμήματα ψηφιδωτών δαπέδων
- § Δυο αμφορείς ανακτορικού ρυθμού από τον βασιλικό τάφο της Πελλάνας

Ø ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΥΘΕΙΟΥ

Στο αρχαιολογικό μουσείο Γυθείου εκτίθενται αντικείμενα με μεγάλη ιστορική σημασία για την περιοχή. Μερικά από τα εκθέματα είναι τα εξής :

- § Ευρύματα από ανασκαφές της αρχαίας πόλης του Γυθείου
- § Ανάγλυφο ανάθημα σε θεό θεραπευτή
- § Πορτρέτο του φιλοσόφου Επίκουρου
- § Ανδριάντας Σπαρτιάτη ηγεμόνα
- § Επιτύμβιο επίγραμμα

Θ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ

Η Αρχαιολογική Συλλογή της Μονεμβασιάς παρουσιάζει στοιχεία της μνήμης αλλά και της γνώσης μας για την ταυτότητα του περιώνυμου άστεως της Μονεμβασιάς, η παρουσία της οποίας μαρτυρείται από τον 6^ο μ.Χ αιώνα. Στην συλλογή αυτή παρουσιάζονται αρχαιολογικά ευρήματα που προέκυψαν από ανασκαφές χρόνων. Αποτελούν ιστορικές μαρτυρίες της ανθρώπινης δραστηριότητας και καλλιτεχνικής ζωής που αναπτύχθηκε μέσα από τα τείχη.

Θ ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΣΠΑΡΤΗΣ

Η αποκάλυψη των μνημείων του αρχαιολογικού χώρου έγινε με τις ανασκαφές της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής από το 1910. τα σημαντικότερα μνημεία – ευρήματα του αρχαιολογικού χώρου είναι τα εξής :

- § Ευρήματα που οριοθετούν το χώρο του Ιερού της Χαλκιοίκου Αθηνάς στην κορυφή της Ακρόπολης.
- § Ναός, έργο του Βαθυκλή, που έχει εσωτερική διακόσμηση με χάλκινα φύλλα.
- § Το Αρχαίο Θέατρο της Σπάρτης στην νότια πλευρά της Ακρόπολης. Διασώζεται η ορχήστρα και τμήμα του κοίλου.
- § Κυκλικό κτίριο κτισμένο με πελεκητούς δόμους αλλά και μικρότερες πέτρες. Στη μορφή που σώζεται αποτελεί ίσως κτίριο μεγάλης σημασίας για τη ζωή της Σπάρτης.

2.2.3 ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΣΠΗΛΑΙΑ ΔΙΡΟΥ

Τα σπήλαια Διρού είναι από τα σημαντικότερα σπήλαια της Ελλάδος καθώς αποτελούν πόλο έλξης αρκετών τουριστών κάθε χρόνο. Βρίσκονται νότια της Αρεόπολης και με βάση τα ευρήματα θεωρείται ότι το σπήλαιο χρονολογείται στην νεολιθική εποχή.

Το *σπήλαιο Γλυφάδα* βρίσκεται σχεδόν στο ύψος της θάλασσας. Η θερμοκρασία του κυμαίνεται από 16° C έως 20 ο C και του νερού γύρω στους 12° C. Η ύπαρξη του σπηλαίου είναι γνωστή από το 1900. Στο εσωτερικό του βρέθηκαν απολιθωμένα ζώα ηλικίας 2 εκατομμυρίων χρόνων.

Το *σπήλαιο Αλεπότρυπα* βρίσκεται 200 μέτρα ανατολικά της Γλυφάδας και ανακαλύφθηκε το 1958. εξερευνήθηκε από το ζεύγος Πετροχείλου. Τα ευρήματα μαρτυρούν ζωή 6.000 χρόνων και πολλά από αυτά εκτίθενται στο Νεολιθικό Μουσείο Διρού.

Ø ΣΠΗΛΑΙΟ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ ΒΟΙΩΝ

Δύο πράγματα έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην ανακάλυψη του σπηλαίου Καστανιάς : οι μέλισσες που μπαινόβγαιναν στην τρύπα και το ενδιαφέρον του έμπειρου ζεύγους σπηλαιολόγων Πετροχείλου το έτος 1958.

Το εσωτερικό του σπηλαίου μαγεύει κάθε επισκέπτη του με την ομορφιά του. Γιγάντιοι σταλαχτίτες και σταλαγμίτες, μοναδικά χρώματα και το τοπίο γίνεται μαγευτικό.

2.2.4 ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΔΕΛΤΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΥΡΩΤΑ

Το δέλτα του ποταμού Ευρώτα αποτελεί έναν από τους τελευταίους σημαντικούς υγρότοπους στη νότια Ελλάδα. Η περιοχή περιλαμβάνεται στον ευρωπαϊκό κατάλογο περιοχών υπό προστασία ‘‘NATURA 2000’’.

Το δέλτα του Ευρώτα, γέννημα του ιστορικού ποταμού που διατρέχει όλη τη λακωνική πεδιάδα, διαθέτει σημαντική ποικιλία βιοτόπων με σημαντικότερους το αμμοθινικό σύμπλεγμα, το Διβάρι και τη Λίμνη Αστερίου, όπου φιλοξενείται μεγάλος αριθμός σπάνιων μεταναστευτικών πουλιών. Τα αναπαραγόμενα είδη ξεπερνούν τα 60.

Μέχρι τη δεκαετία του 60, το δέλτα απλωνόταν σε μια έκταση 20-25.000 στρ. Σήμερα, τα κομμάτια που έχουν απομείνει δεν ξεπερνούν όλα μαζί σε έκταση τα 10.000 στρ. Αυτό συμβαίνει διότι το δέλτα αντιμετωπίζει σημαντικές απειλές από την αλόγιστη εντατικοποίηση των αγροτικών δραστηριοτήτων, την ρύπανση και τη λαθροθηρία.

2.2.5 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ø ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ 4 Χ 4

Για τους λάτρεις της τετρακίνησης, η Λακωνία διαθέτει ακόμη δυσπρόσιτες τοποθεσίες μεγάλης ομορφιάς που μπορεί κανείς να επισκεφτεί με αυτοκίνητο 4 Χ4, διασχίζοντας ορεινούς δρόμους και ποτάμια. Ιδανικός προορισμός είναι ο ορεινός όγκος του Πάρνωνα, γύρω από τον Άγιο Πέτρο. Εκεί κανείς θα μείνει άφωνος από την παρθένα ομορφιά του τοπίου.

Ø ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΒΟΥΝΟΥ

Στο νομό Λακωνίας υπάρχουν τοποθεσίες κατάλληλες για ποδηλασία, ακόμα και ορεινή. Πρόσφατα ολοκληρώθηκε η σήμανση της ορεινής ποδηλατικής διαδρομής από την Ταϋγέτη ως την πηγή Μαγγιανάρη. Εκεί πλέον διοργανώνονται ποδηλατικοί αγώνες, με κορυφαία εκδήλωση την Σπαρτακιάδα, όπου μπορεί κανείς να συνδυάσει το αγαπημένο του σπορ με την εξερεύνηση του τοπίου.

Ø ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ

Η πιο δημοφιλής περιοχή για αναρρίχηση είναι το όρος Πάρνωνα. Εκεί, οι δεκάδες σύλλογοι του νομού, διοργανώνουν συχνά αγώνες αναρρίχησης και αρκετοί είναι αυτοί που δηλώνουν συμμετοχή. Με τον τρόπο αυτό έχει κανείς την ευκαιρία να γνωρίσει από κοντά τον Πάρνωνα με την μοναδική γεωμορφία.

Ø ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ

Η πιο συνηθισμένη περιοχή για ορειβασία είναι η ανάβαση στην κορυφή του Πάρνωνα. Οι οργανωμένοι ορειβατικοί σύλλογοι διοργανώνουν τακτικά αναβάσεις στην κορυφή του Πάρνωνα, και πολλοί είναι αυτοί που δηλώνουν συμμετοχή. Η αδρεναλίνη ανεβαίνει κατακόρυφα αν σκεφτεί κανείς την ιδιομορφία του εδάφους του Πάρνωνα και γενικότερα την γεωμορφία του.

Ωστόσο, αρκετοί είναι αυτοί που έρχονται στη Λακωνία από ολόκληρη την Ελλάδα προκειμένου να αναρριχηθούν στον Πάρωνα και να βιώσουν την μοναδική αυτή εμπειρία.

Ø ΚΑΤΑΔΥΣΕΙΣ

Ο νομός Λακωνίας διαθέτει αρκετές εναλλακτικές λύσεις για τους λάτρεις των σπορ και της περιπέτειας. Συνδυάζει το βουνό και τη θάλασσα και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην απογοητεύει κανέναν επισκέπτη. Έτσι, στα καθαρά νερά του νομού ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να καταδυθεί στο βυθό και να γνωρίσει καλύτερα το υδάτινο στοιχείο. Σε πολλές οργανωμένες παραλίες του νομού υπάρχουν σχολές καταδύσεων που προετοιμάζουν τους επισκέπτες για υποβρύχια εξερεύνηση.

2.2.6 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο νομός Λακωνίας διαθέτει πολλούς ιδανικούς προορισμούς για αγροτουρισμό. Η Μονεμβασιά, η Μάνη, ο Μυστράς, αποτελούν πόλο έλξης εκατοντάδων τουριστών κάθε χρόνο. Και οι 3 αυτοί προορισμοί προσφέρουν στους επισκέπτες ξεχωριστές στιγμές, με ηρεμία, γαλήνη και αποχή από τον πολυτάραχο βίο των κοσμοπολίτικων προορισμών. Οι παραδοσιακοί ξενώνες, τα γραφικά και πλακόστρωτα δρομάκια, τα ταβερνάκια με τα παραδοσιακά πιάτα και τα γραφικά μαγαζιά με τα τοπικά προϊόντα, αποτελούν ιδανικές επιλογές για τους επισκέπτες.

Ø ΜΥΣΤΡΑΣ

Σε απόσταση 6 χλμ από την Σπάρτη βρίσκεται ο οικισμός του Μυστρά, τον οποίο στεφανώνει η ομώνυμη Καστροπολιτεία με υψόμετρο 280 μ. και 810 κατοίκους. Πρόκειται για έναν ιδιαίτερα γραφικό οικισμό που έχει διατηρήσει αναλλοίωτο τον χαρακτήρα του και την μοναδικότητά του. Στον οικισμό υπάρχουν μόνο πέτρινα σπίτια και ξενώνες του ίδιου τύπου αρχιτεκτονικής που δίνουν στα σπίτια τον αέρα αρχοντικών ή καλύτερα κάστρων. Εκεί ο επισκέπτης θα γνωρίσει έναν άλλο τρόπο ζωής, με πιο χαλαρούς ρυθμούς και διαφορετικό αέρα. Οι λάτρεις του αγροτουρισμού θα μείνουν σίγουρα ευχαριστημένοι από την επίσκεψή τους στον παραδοσιακό οικισμό του Μυστρά, αφού ικανοποιεί και τους πιο απαιτητικούς.

2.3.1 ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Βρίσκεται στο ΝΔ τμήμα της Πελοποννήσου. Συνορεύει Α. με τους Νομούς Αρκαδίας και Λακωνίας, Δ. και ΝΔ βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος, Ν. βρέχεται από το Μεσσηνιακό κόλπο και Β. συνορεύει με το Νομό Ηλείας.

Έχει έκταση 2.991 τετ. χλμ. και πληθυσμό 166.944 κατοίκους.

Τα σπουδαιότερα βουνά του Νομού είναι:

- **Νόμια.** Βρίσκεται στα βόρεια του Νομού και έχει ψηλότερη κορυφή το Τετράζιο (ή Τετράγιο, 1.388 μ.). Άλλη κορυφή του είναι ο Προφήτης Ηλίας με ύψος 1.379 μ.
- **Ιθώμη (ή Βουλκάνο, 800 μ.).** Είναι το ιστορικότερο βουνό της Μεσσηνίας και αποτελεί μία μικρή κορυφογραμμή κοντά στο Μελιγαλά. Στην κορυφή του βουνού υπήρχε οχυρό, στο οποίο είχαν οχυρωθεί οι Μεσσήνιοι κατά τον Α' Μεσσηνιακό πόλεμο (743-724 π.Χ.).

- Ταΰγετος. Βρίσκεται στα ανατολικά του Νομού και αποτελεί μεγάλη οροσειρά, ο κύριος όγκος της οποίας βρίσκεται στη Λακωνία. Κορυφές του η Ελληνίτσα (1.926 μ.), ο Άγιος Γεώργιος (1.997 μ.), η Γρούπατα Ράχη (1.072 μ.), το Μαγκλάβι (1.191 μ.) και ο Προφήτης Ηλίας (2.407 μ.) που είναι η ψηλότερη κορυφή του Ταΰγετου.

- Λύκαιο (1.421 μ.). Λέγεται και Διαφόρτι. Βρίσκεται στα σύνορα των νομών Μεσσηνίας και Αρκαδίας. Άλλες κορυφές του είναι ο Κουκούβερους (1.226 μ.), η Παλιοβλάτιζα (1.242 μ.), κ.ά.

- Άλλα βουνά είναι: Το Λυκόδημο (959 μ.). Βρίσκεται στο κέντρο της Μεσσηνιακής χερσονήσου και φτάνει μέχρι το Ακρωτήριο Ακρίτας.

- Τα βουνά της Κυπαρισσίας. Ψηλότερη κορυφή τους είναι η Αγία Βαρβάρα (1.218 μ.). Άλλες κορυφές είναι η Αγιά (1.090 μ.), ο Μαγκλαβάς (713 μ.), ο Προφήτης Ηλίας (1.151 μ.).

Ποτάμια ο Νομός Μεσσηνίας έχει:

- Πάμισος. Έχει μήκος 43 χλμ. Πηγάζει από το όρος Τετράζιο και εκβάλλει στο Μεσσηνιακό κόλπο. Ποτίζει τη Μεσσηνιακή πεδιάδα, της οποίας είναι ο κυριότερος ποταμός. Στις εκβολές του υπάρχουν εγγειοβελτιωτικά έργα.

- Νέδας. Βρίσκεται στην επαρχία Τριφυλίας. Πηγάζει από το Τετράζιο και το Λύκαιο και χύνεται στο Κυπαρισσιακό κόλπο.

Άλλοι ποταμοί είναι. Η Ελαφίνα, η οποία πηγάζει από τις κορυφές Βαρυμπόμπη και Μπούρα και εκβάλλει στο Κυπαρισσιακό κόλπο. Επίσης το ποτάμι της

Βελίνας, το οποίο πηγάζει από τα όρη Κυπαρισσίας και εκβάλλει στο Μεσσηνιακό κόλπο.

Στα βόρεια του Μεσσηνιακού κόλπου και μεταξύ των βουνών της Κυπαρισσίας (Δυτικά), Τετραζίου (Βόρεια), και Ταϋγέτου (Ανατολικά), απλώνεται η μικρή αλλά εύφορη πεδιάδα της Μεσσήνης (ή Μεσσηνιακή πεδιάδα).

Λίμνες δεν υπάρχουν.

Το κλίμα είναι ήπιο, με γλυκό χειμώνα και δροσερό καλοκαίρι.

2.3.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Θ ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Βρίσκεται στην καρδιά του ιστορικού κέντρου της Καλαμάτας, στην συμβολή των οδών Μπενάκη και Παπάζογλου. Αυτή η ενετικού τύπου οικία, ένα από τα πιο αξιόλογα κτίρια της πόλης, στεγάζει μια πλούσια συλλογή αρχαιοτήτων που προέρχονται από διάφορα σημεία του νομού και χρονολογούνται από την Εποχή του Χαλκού έως τους Ρωμαϊκούς Χρόνους. Το κτίριο οφείλει το όνομά του στον Αντώνιο Μπενάκη, ιδρυτή του ομώνυμου αθηναϊκού μουσείου. Επίσης στο μουσείο εκτίθενται βυζαντινές αρχαιότητες και ιστορικά κειμήλια του νομού.

Θ ΜΕΘΩΝΗ

Το Φρούριο της Μεθώνης βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο της δυτικής ακτής της Πελοποννήσου. Η θέση που καταλαμβάνει το κάστρο οχυρώνεται από τον 7^ο αιώνα π.Χ . Από το 395 μ.Χ μέχρι το 1204 χρησιμοποιούνταν ως φρούριο των βυζαντινών. Η παραμονή των Φράγκων στη Μεθώνη είναι σύντομη. Το 1206 οι Ενετοί καταλαμβάνουν την περιοχή. Στις 9 Αυγούστου 1500 η Μεθώνη παραδίδεται στον Βαγιαζίτ πασά. Η Β΄ περίοδος Ενετοκρατίας διαρκεί από το 1685 έως το 1715. Το 1715 οι Τούρκοι καταλαμβάνουν το κάστρο . Στη Β΄ περίοδο τουρκοκρατίας η παρακμή ολοκληρώνεται. Το 1829 ο Γάλλος στρατηγός Μαιζόν απελευθερώνει τη Μεθώνη και άλλες πόλεις της Πελοποννήσου.

2.3.3 ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο νομός Μεσσηνίας -και ιδιαίτερα η πρωτεύουσά του- προσφέρεται για τη διεξαγωγή συνεδρίων, ημερίδων και σεμιναρίων αφού διαθέτει τις πλέον κατάλληλες κτιριακές υποδομές για τέτοιου είδους εκδηλώσεις. Οι αίθουσες ξενοδοχειακών μονάδων οι οποίες διαθέτουν

κατάλληλες τεχνολογικές εγκαταστάσεις χρησιμοποιούνται κατά καιρούς για την πραγματοποίηση αξιόλογων επιστημονικών, επαγγελματικών και τουριστικών εκδηλώσεων. Πέρα από τις αίθουσες των ξενοδοχείων, ανάλογες εκδηλώσεις μπορούν να γίνουν στο αμφιθέατρο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μεσσηνίας, στο χώρο του Πνευματικού Κέντρου Καλαμάτας (Πανταζοπούλειο), στις αίθουσες του Ανώτερου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Τ.Ε.Ι.) και του Πανεπιστημίου. Παρακάτω δίνονται περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους χώρους αυτούς:

- Αμφιθέατρο Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μεσσηνίας: Διαθέτει μια αίθουσα χωρητικότητας 260 ατόμων.
- Πνευματικό Κέντρο Καλαμάτας: Έχει μια αίθουσα χωρητικότητας 410 ατόμων και δυο μικρότερες, χωρητικότητας 50 και 20 ατόμων αντίστοιχα.
- Ανώτερο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Τ.Ε.Ι.): Διαθέτει μια αίθουσα 500 m² χωρητικότητας 450 ατόμων και μια μικρότερη, 200 m² χωρητικότητας 50 ατόμων.
- Πανεπιστήμιο Καλαμάτας: Διαθέτει δυο αίθουσες με εμβαδόν 120m² και χωρητικότητα 100 περίπου ατόμων.
- Αμφιθέατρο Εργατικού Κέντρου: Μια αίθουσα με εμβαδόν 739m² χωρητικότητας 260 θέσεων.

Χώροι διεξαγωγής συνεδρίων σε Ξενοδοχεία: Ξενοδοχείο FILOXENIAGRECOTEL: Διαθέτει μία μεγάλη αίθουσα (η οποία μπορεί να χωριστεί σε μικρότερες) δεξιώσεων και συνεδρίων, εμβαδού 500 m² και συνολικής χωρητικότητας μέχρι 450 ατόμων, με τα πλέον σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα.

Ξενοδοχείο ELITE: Υπάρχουν δέκα συνολικά αίθουσες για εκδηλώσεις και συνέδρια, το εμβαδόν των οποίων κυμαίνεται από 80-700 m² ενώ η χωρητικότητά τους από 50 μέχρι και 1000 άτομα.

Ξενοδοχείο REX: Διαθέτει μία αίθουσα εμβαδού 150 m² με χωρητικότητα 170 ατόμων η οποία είναι εξοπλισμένη με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα.

Ξενοδοχείο PharaePalace: Υπάρχει μία ενιαία αίθουσα εμβαδού 120 m² και χωρητικότητας 100 ατόμων.

2.3.4 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η πολιτιστική ταυτότητα της Μεσσηνίας συνδυάζει με ιδιαίτερο τρόπο την παράδοση, τα ήθη και τα έθιμα με τη σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία. Ο επισκέπτης της έχει την ευκαιρία να απολαύσει πολιτιστικές εκδηλώσεις διαφορετικού περιεχομένου καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Το σημαντικότερο πολιτιστικό γεγονός για το νομό είναι αυτή τη στιγμή το Διεθνές Φεστιβάλ Χορού που υποδέχεται η πρωτεύουσα του νομού κάθε χρόνο κατά το μήνα Ιούλιο. Τελεί υπό την αιγίδα του ΥΠ.ΠΟ, του Δήμου Καλαμάτας και διοργανώνεται από τη Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (Δ.Ε.Π.Α.Κ.) η οποία κατάφερε, από το 1985, να δημιουργήσει ένα ζηλευτό πολιτιστικό επίπεδο στην Καλαμάτα και την ευρύτερη περιοχή. Στα έντεκα χρόνια της πορείας του, το Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας αποτελεί για τον ελληνικό χώρο έναν υποδειγματικό θεσμό αποκέντρωσης και για το διεθνές στερέωμα του χορού έναν καταξιωμένο θεσμό προβολής και ενίσχυσης της καλλιτεχνικής χορευτικής δημιουργίας. Ένα πολύχρωμο κοινό ανταποκρίνεται με ενθουσιασμό κάθε καλοκαίρι στο κάλεσμά του, που στήνει γέφυρες με την παγκόσμια χορογραφική δημιουργία και αποτελεί την κορυφαία δραστηριότητα στην έντονη πολιτιστική ζωή της πόλης.

Αναπόσπαστο μέρος του φεστιβάλ αποτελούν τα εκπαιδευτικά σεμινάρια χορού και οι διαλέξεις ενώ στις παράλληλες δραστηριότητές του συμπεριλαμβάνονται οι εκδόσεις και οι παραγωγές videodance. Πέρα από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις ο νομός διαθέτει πληθώρα μνημείων, αρχαιολογικών χώρων, θρησκευτικών μνημείων κ.ά. τα οποία αποτελούν πόλο έλξης για χιλιάδες επισκέπτες που επιθυμούν να γνωρίσουν το μακρινό παρελθόν.

2.3.5 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Τα αναρίθμητα φυσικά τοπία της Μεσσηνίας, με τις ομορφιές και τα μονοπάτια, ενδείκνυται για ορεινή ποδηλασία. Έτσι ο επισκέπτης μπορεί να επιδοθεί σε αυτό το άθλημα διασχίζοντας ποικίλα μέρη του Ταυγέτου, της Νέδας και άλλων περιοχών του νομού γνωρίζοντας από κοντά την μεσσηνιακή φύση.

Ø ΟΡΕΙΝΗ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ

Διαδρομές για ορεινή ποδηλασία:

1. Σκλαβείκα–Πανόραμα-Σκλαβείκα
2. Σκλαβείκα–Ράλια–Κορυφή–Αυλώνα–Σκλαβείκα
3. Σκλαβείκα–Πανόραμα–Καρυές–Καλύβια–Νεκροταφείο Αυλώνας–Σκλαβείκα

Ø ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ

Διαδρομές για πεζοπορία :

1. ΚΕΝΤΡΟ - ΠΗΓΑΔΙΑ - ΦΑΡΑΓΓΙ ΡΙΝΤΟΜΟΥ

Αφήνουμε τον κεντρικό δρόμο της Μάνης στο χωριό Κάμπος και προχωρούμε στο χωριό Κέντρο. Από εκεί υπάρχει μονοπάτι προς το φαράγγι του Ριντόμου. Κατηφορίζουμε στο παλιό καλντερίμι προς το περίφημο πηγαδιώτικο γεφύρι και περνούμε απέναντι. Στο σημείο αυτό έχουμε διάφορες επιλογές. α) Να ανηφορίσουμε προς τα Πηγάδια και από κεί να περπατήσουμε τη διαδρομή προς Αλτομιρά. β) Να κατέβουμε στην κοίτη του φαραγγιού και να περπατήσουμε το φαράγγι προς τη γέφυρα της Κοσκάρακας. γ) Να περπατήσουμε το φαράγγι προς το Ρίντομο.

2. ΠΕΤΡΟΒΟΥΝΙ - ΠΑΛΙΑ ΚΑΡΔΑΜΥΛΗ

Το Πετροβούνι είναι μία μικρή κοινότητα με λιγοστά σπίτια σε μικρή απόσταση από την παραλιακή Καρδαμύλη. Υπάρχει αμαξωτός από τα τελευταία

σπίτια της Καρδαμύλης που ανεβαίνει στον οικισμό. Από εκεί έχομε μια θαυμάσια θέα του κάμπου της Καρδαμύλης. Το κομμάτι πό το παλιό καλντερίμι που έχει διασωθεί είναι σε άριστη κατάσταση και με θαυμάσιες τραβέρσες σε κατεβάζει στον κάμπο. Από εκεί, ένας μικρός περίπατος σε φέρνει στην ιστορική Καρδαμύλη. Μπορούμε να επισκεφθούμε την παλιά πόλη με τον πύργο του Τρουπάκη Μούρτζινου και τον ναό του Αγ. Σπυρίδωνα .

Ø ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ / ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ

Ορειβατικός-πεζοπορικός τουρισμός είναι μια άλλη μορφή εναλλακτικού τουρισμού που αναπτύσσεται τα τελευταία χρόνια στη Μεσσηνία καθώς στο νομό βρίσκονται αρκετά φυσικά τοπία, με σημαντική βιοποικιλότητα, τα οποία ικανοποιούν τις προσδοκίες των λάτρων της ορειβασίας και της πεζοπορίας. Ο επισκέπτης της Μεσσηνίας μπορεί να ακολουθήσει διαδρομές διαφορετικού βαθμού δυσκολίας στην περιοχή του Ταυγέτου ή σε άλλες περιοχές της ενδοχώρας όπως στο φαράγγι της Νέδας.

Ø ΚΑΓΙΑΚ

Ο ποταμός Νέδας θεωρείται από τους λάτρεις του αθλήματος ως ιδανικός προορισμός για κανόε – καγιάκ. Τα νερά του ποταμού καθώς και το βάθος του βοηθάει στην διεξαγωγή του αθλήματος. Εκατοντάδες είναι οι λάτρεις του αθλήματος που κάθε χρόνο κατακλύζουν το νομό, προκειμένου να επισκεφτούν τον ποταμό Νέδα.

2.3.6 ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Μεσσηνίας διαθέτει πλούσιο φυσικό περιβάλλον που δημιουργεί τοπία μοναδικής ομορφιάς και περιβαλλοντικής σημασίας. Ο νομός διαθέτει δυο φαράγγια – του Βυρού και του Ρίντομου-, τον γνωστό ποταμό Νέδα και τον Ταΰγετο.

Ø ΠΟΤΑΜΟΣ ΝΕΔΑΣ

Γεωγραφική θέση: Η Νέδα είναι το μοναδικό θηλυκό ποτάμι της Ελλάδας. Αποτελεί το φυσικό σύνορο μεταξύ Ηλείας και Μεσσηνίας. Ξεκινά στους πρόποδες του Λυκαίου όρους, και μετά από μία περιπετειώδη και εκπληκτική πορεία ανάμεσα σε πυκνή βλάστηση, στενά φαράγγια και σκοτεινά σπήλαια, καταλήγει στον φιλικό και εύφορο κάμπο του Κυπαρισσιακού κόλπου.

Διαδρομή: Η συνολική του διαδρομή είναι περίπου 32 χιλιόμετρα. Δεν μπορεί να παραλείψει κανείς τα λαμπρά μνημεία, τα γραφικά πετρογέφυρα, τους ιστορικούς τόπους που συναντά ακολουθώντας τη ροή του.

Ιστορία: Σύμφωνα με τη Μυθολογία η Νέδα ήταν νύμφη, θεότητα των υδάτων. Η μητέρα του Δία όταν τον γέννησε στο Λύκαιον όρος, εμπιστεύθηκε την ανατροφή του στη Νέδα και άλλες δύο νύμφες, την Αγνώ και τη Θεισάα.

Ø ΦΑΡΑΓΓΙ ΒΥΡΟΥ

Η δεύτερη μεγάλη χαράδρα του Μεσσηνιακού Ταΰγέτου είναι η περίφημη χαράδρα του Βυρού. Αρχίζει από το δάσος της Βασιλικής στη θέση Άγιος Δημήτριος, και μετά

από μία απότομη αρχική κατάβαση, ομαλοποιείται και συνεχίζει να κινείται προς την παραλιακή Καρδαμύλη. Περνά από τις θέσεις διλάγκαδο και Τροσκωνά και φθάνει στα μισά της διαδρομής του ανάμεσα στα χωριά Εξωχώρι

και Τσέρια όπου υπάρχουν τα ερείπια από δεκάδες νερόμυλους. Σήμερα τα νερά έχουν μαζευτεί με υδρομάστευση και υδροδοτούν δεκάδες κοινότητες της δυτικής Μάνης. Συνεχίζοντας την δαιδαλώδη πορεία του περνά δίπλα από το μοναστήρι του Σωτήρος όπου κάθε χρόνο γίνεται μεγάλο παραδοσιακό πανηγύρι στις 6 Αυγούστου. Υψώνοντας το βλέμα του κανείς στις πελώριες ορθοπλαγιές τριγύρω, διακρίνει με δυσκολία μικρά καταφύγια, κτισμένα ή με φυσική οχύρωση, τόσο δυσπρόσιτα που θυμίζουν αρχαία ασκητήρια της ερήμου. Πιθανολογείται ότι εκεί κατέφευγαν οι κάτοικοι της περιοχής όταν την λυμαίνονταν οι πειρατές. Λίγες εκατοντάδες μέτρα πριν το ρέμα συναντήσει τη θάλασσα, διακρίνουμε αριστερά μας το καμπαναριό του Αγ. Σπυρίδωνα και την Παλιά Καρδαμύλη.

Ø ΤΑΥΓΕΤΟΣ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ: Ο Ταΰγετος είναι το ψηλότερο βουνό της Πελοποννήσου. Οφείλει το όνομά του κατά την παράδοση στην Ταϋγέτη, μία από τις επτά θυγατέρες του Ατλαντος.

ΕΚΤΑΣΗ: Ο όγκος του καταλαμβάνει εκτάσεις στους νομούς Λακωνίας, Μεσσηνίας, και Αρκαδίας, Αρχίζει από τη Μεγαλόπολη και καταλήγει στο Ταίναρο σε μήκος 110 χλμ. Το πλάτος του ανέρχεται σε 30 χλμ. και ορίζεται από τους ποταμούς Πάμισο στη Μεσσηνία και Ευρώτα στη Λακωνία, καθώς και τις ακτές της θάλασσας του Λακωνικού και Μεσσηνιακού κόλπου. Το εμβαδόν της επιφάνειας αυτής ανέρχεται σε 2.544.000 στρμ. Συνολικά 191 δήμοι και δημοτικά διαμερίσματα εντάσσονται στο χώρο του.

ΥΨΟΜΕΤΡΟ: Το μέγιστο ύψος του είναι 2.407μ. Η χαμηλότερη (πεδινή ζώνη έως 200μ υψόμ.) καταλαμβάνει έκταση 645.000 στρμ. Η ζώνη 200-900μ. έχει έκταση 1.407.000 στρμ. Από τα 900μ. έως τα 2.000μ. ευρίσκονται 469.000 στρμ. Τέλος, άνω των 2.000μ. η έκταση είναι 2.000 στρμ (3%).

ΘΕΣΗ: Ως προς τη θέση του, ευρίσκεται στο νοτιώτερο άκρο των Βαλκανίων, και αποτελεί μεγάλο μεταναστευτικό δρόμο για τα πουλιά από τη Β.Αφρική. ΦΥΣΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ: Το μεγάλο υψομετρικό εύρος του, η πλησιότητα με τη θάλασσα, σε συνδυασμό με τα κυριαρχούντα πορώδη ασβεστολιθικά πετρώματα, δημιούργησαν μία μεγάλη ποικιλία βιότοπων. Υπάρχουν χαμηλά δάση αειφύλλων πλατυφύλλων, φρυγανότοποι, δάση μαύρης πεύκης, δάση ελληνικής ελάτης, αλπικές και υποαλπικές πλαγιές με έναν πλούσιο κατάλογο φυτών. Από τα 80 ενδημικά είδη της Ελλάδος, τα 26 βρίσκονται στον Ταΰγετο, ενώ 23 ενδημούν μόνο στον Ταΰγετο και άλλα τρία βουνά. Από πλευράς πανίδας, έχουν παρατηρηθεί μέχρι σήμερα 58 είδη πουλιών, 19 θηλαστικά και 35 ερπετά αμφίβια. Σε αυτά που εξαφανίστηκαν αναφέρονται η αρκούδα, ο χοίρος, το ελάφι, το ζαρκάδι, και ο λύγας. Ανάμεσα στα σπάνια πουλιά που ακόμη υπάρχουν είναι ο χρυσαετός, το διπλοσάϊνο, η πετροπέρδικα, η κουκουβάγια, ο γκιόνης, το βλαχοκιρκίνεζο. Τέλος, ο Ταΰγετος ξεχωρίζει για την μεγάλη ποικιλία σαυροειδών και φιδιών λόγω των θερμών συνθηκών και της ανοικτής βλάστησης.

2.3.7 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ/ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Σε ολόκληρο το νομό Μεσσηνίας υπάρχουν ναοί και μοναστήρια τα οποία αποτελούν μάρτυρες της βαθιάς πίστης του ανθρώπου στο Θεό. Τα θρησκευτικά αυτά μνημεία προσελκύουν πλήθος επισκεπτών κάθε χρόνο. Μεταξύ αυτών ο Ιερός Ναός της Υπαπαντής του Σωτήρος στην πόλη της Καλαμάτας, τον οποίο επισκέπτονται εκατοντάδες χριστιανοί στις 2 Φεβρουαρίου, ημέρα που εορτάζει. Επίσης, χιλιάδες πιστούς δέχεται και ο ναός της Αγίας Θεοδώρας στο Δήμο Ανδανίας.

2.3.8 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο ανεξάντλητος φυσικός πλούτος της Μεσσηνίας αποτελεί το βασικό συστατικό της ανάπτυξης του Αγροτουρισμού-Οικοτουρισμού στην περιοχή. Όποιος επιθυμεί να έρθει σε επαφή με τη φύση, τη ζωή σ' αυτήν, την τοπική γαστρονομία, ή τις αγροτικές ασχολίες, μπορεί να επισκεφθεί τη μεσσηνιακή ύπαιθρο.

Στο νομό μας τα τελευταία χρόνια έχει ξεκινήσει μια σημαντική προσπάθεια για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού-οικοτουρισμού. Έτσι, ο επισκέπτης μπορεί να βρει καταλύματα παραδοσιακού τύπου στα χωριά του Ταΰγετου, της Μάνης, της Νέδας και σε άλλες περιοχές της ορεινής ενδοχώρας. Ο Ταΰγετος, ο ποταμός Πάμισος, η Νέδα, τα φαράγγια του Βυρού, του Ριντόμου και του Νέδονα προσφέρονται για όποιον επιθυμεί να ανανεώσει τη σχέση του με τη φύση και να συμμετάσχει σε αγροτικές δραστηριότητες. Το φυσικό περιβάλλον που κρύβεται στους λόφους της Μεσσηνίας Σχίζα, Σαπιέντζα, Αγία Μαριανή, Πρώτη, Σφακτηρία και Βενέτικο δίνει τη δυνατότητα για την εξερεύνηση και τη γνωριμία με τα απειλούμενα οικοσυστήματα και είδη της φύσης.

Γενικότερα, ο νομός Μεσσηνίας, και ειδικότερα τα γραφικά χωριά που βρίσκονται γύρω από τον Ταΰγετο, προσφέρονται για αγροτουρισμό και αγροτικές δραστηριότητες.

Ο Νομός Μεσσηνίας, εκτός των άλλων μορφών τουρισμού που διαθέτει, είναι ιδιαίτερος γνωστός για τον θερινό τουρισμό αφού διαθέτει απέραντες παραλίες, κρυστάλλινα νερά και πρότυπες ξενοδοχειακές μονάδες.

Τόσο οι παραλίες του όσο και τα νερά του, έχουν τιμηθεί αρκετές φορές με την ‘Γαλάζια Σημαία’, ένδειξη καθαρότητας και οργάνωσης. Στα παράλια του νομού κυρίως, ο επισκέπτης θα συναντήσει κάθε λογής καταλύματα για τη διαμονή του. Πρότυπες ξενοδοχειακές μονάδες, ενοικιαζόμενα δωμάτια, κάμπινγκ, επαύλεις, ξενώνες.

Τους θερινούς μήνες, ο νομός σφίζει από τουρισμό τόσο εσωτερικό όσο και εξωτερικό. Αρκετοί είναι οι ξένοι τουρίστες που επιλέγουν τον νομό Μεσσηνίας για να περάσουν τις καλοκαιρινές τους διακοπές.

2.4.1 ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

Ο Νομός Αχαΐας καταλαμβάνει τη ΒΔ γωνία της Πελοποννήσου. Συνορεύει Α. με το Νομό Κορινθίας, Δ. με το Νομό Ηλείας και το Ιόνιο Πέλαγος, Ν. με το Νομό Ηλείας και το Νομό Αρκαδίας, Β. βρέχεται από τον Πατραϊκό και τον Κορινθιακό κόλπο. Έχει έκταση 3.209 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 300.078 κατοίκους.

Τα σημαντικότερα βουνά του Νομού είναι:

- Το Παναχαϊκό (ή Βοδιάς, 1.926 μ.). Έχει διεύθυνση από τα ΒΔ προς τα ΝΑ, και τα ανατολικά του άκρα αποτελούνται από τα βουνά Ζουμπάτα και Χιονίστρα. Πάρα πολλές χαράδρες σχίζουν το Παναχαϊκό από τις οποίες τρέχουν ορμητικοί χείμαρροι. Μία από αυτές η χαράδρα του ποταμού Βελβιτσάνου (Χαράδρου) χωρίζει τον κύριο όγκο του βουνού σε νότιο τμήμα όπου βρίσκεται η ψηλότερη κορυφή (Παλαβού Πύργος) και σε βόρειο τμήμα (Μεγάλη Λάκκα). Οι πλαγιές του σκεπάζονται από θάμνους, ενώ στα ψηλότερα

μέρη του βρίσκονται δάση από έλατα. Ο αυτοκινητόδρομος της Πάτρας φτάνει στα 1.000 μ. του ύψους του βουνού.

· Ερύμανθος (ή Ωλονός). Βρίσκεται στα σύνορα των Νομών Αχαΐας - Αρκαδίας - Ηλείας. Έχει απότομες και ψηλές κορυφές, με ψηλότερη τον Ωλονό (ή Καραπυργό 2.224 μ.) πάνω από το χωριό Καλέντζι. Κατά τη μυθολογία στο βουνό αυτό είχε μεταφέρει η Άρτεμις τον Ερυμάνθιο κάπρο, που τελικά σκότωσε ο Ηρακλής. Πυκνά δάση από έλατα και πεύκα σκεπάζουν την οροσειρά.

-Αροάνια όρη (ή Χελμός). Είναι το τρίτο σε ύψος βουνό της Πελοποννήσου. Το όλο συγκρότημά τους εκτείνεται από τη χαράδρα του Βουραϊκού ποταμού Δ. ως την λεκάνη του ποταμού Ολβίου το κάτω τμήμα της μικρής κοιλάδας του ποταμού Κριά. Στο όρος αυτό βρίσκεται το περίφημο "Αθάνατο νερό" (ύδατα της Στυγός). Στο όνομα των νερών αυτών κατά τη μυθολογία, ορκίζονταν οι Θεοί του Ολύμπου. Στη νεότερη ιστορία το αθάνατο νερό (ή μαυρονέρι) σχετίζεται με την ιστορία της Γκόλφως, της άτυχης τσοπανοπούλας. Ψηλότερες κορυφές του Χελμού: Το Μαρμάτι (1.780 μ.), το Ξεροβούνι (1.849 μ.), το Αβγό (2.142 μ.), η Αετοράχη (2.341 μ.), Προφήτη Ηλία (1.545 μ.).

Μεγάλους ποταμούς δεν έχει ο Νομός Αχαΐας, επειδή τα βουνά πλησιάζουν τη θάλασσα και έτσι η ροή τους δε βρίσκει έκταση να αναπτυχθεί.

Τα βουνά του Νομού Αχαΐας, καθώς απλώνονται προς κάθε κατεύθυνση έχουν αφήσει, πολύ περιορισμένες πεδινές εκτάσεις. Οι πεδιάδες της Αχαΐας είναι γενικά περιφερειακές, και σχηματίζονται ανάμεσα στα τελευταία αντερείσματα των Βουνών και στη θάλασσα.

Το κλίμα του Νομού είναι από τα καλύτερα της χώρας. Επειδή η Αχαΐα βρέχεται προς Β. από το Πατραϊκό και Κορινθιακό κόλπο και Δ. από το Ιόνιο

Πέλαγος ενώ στο εσωτερικό της υψώνονται μεγάλοι ορεινοί όγκοι, το κλίμα της παρουσιάζει μεγάλες ποικιλίες. Μόνο λίγους μήνες του χειμώνα είναι ψυχρό.

2.4.2 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Αχαΐας διαθέτει αρκετές μονές και μοναστήρια, πολλά από τα οποία έχουν μεγάλη ιστορία. Τα πιο σημαντικά από αυτά είναι η Ιερά Μονή Μεγάλου Σπηλαιού και η Ιερά Μονή Αγίας Λαύρας. Και οι δυο αυτές μονές δέχονται κάθε χρόνο χιλιάδες επισκέπτες, αφού αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της ιστορίας του της περιοχής και γενικότερα της χώρας.

Θ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

Ένα από τα πιο παλιά και ιστορικά Μοναστήρια της Ελλάδας, που βρίσκεται σε απόσταση 11 χλμ. από την πόλη των Καλαβρύτων και είναι “κολλημένο” στη δυτική, γυμνή και κατακόρυφη πλευρά του Χελμού. Κατά την παράδοση, ιδρυτές της Μονής είναι οι Θεσσαλονικείς αδελφοί μοναχοί Συμεών και Θεόδωρος, οι οποίοι, αφού μόνασαν στο Άγιο Όρος και προσκύνησαν στα Ιεροσόλυμα και στο Σινά, καθοδηγούμενοι από την Παναγία και με τη βοήθεια της βοσκοπούλας Ευφροσύνης, ανακάλυψαν στο απρόσιτο Σπήλαιο την Εικόνα της Παναγίας, που είχε φιλοτεχνήσει ο Ευαγγελιστής Λουκάς. Τότε, το 362, το Μοναστήρι πήρε την πρώτη του μορφή με τη συνοδεία πλήθους θρύλων. Η Μονή διαθέτει μεγάλο πλούτο κειμηλίων, μεταξύ των οποίων εξαιρετική θέση κατέχει η εικόνα της Παναγίας, που φιλοτέχνησε ο Ευαγγελιστής Λουκάς. Επίσης, διαθέτει ένα σπάνιο λάβαρο με τις μορφές τριών βυζαντινών αυτοκρατόρων, ένα πολύτιμο σταυρό με Τίμιο Ξύλο, λειψανοθήκες, Ευαγγέλια σε περγαμηνές κ.λπ. Διαθέτει επίσης βιβλιοθήκη με περισσότερους από 3.000 τόμους, καθώς και πλήθος χειρογράφων, πέντε από τα οποία κοσμούνται με αξιοθαύμαστες μικρογραφίες. Πανηγυρίζει στις 15 Αυγούστου και πλήθος πιστών από όλη την Ελλάδα επισκέπτονται τη Μονή.

Θ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΑΣ ΛΑΥΡΑΣ

Δυτικά των Καλαβρύτων και σε απόσταση έξι χιλιομέτρων από αυτά, βρίσκεται, η ιστορική Μονή της Αγίας Λαύρας, που ιδρύθηκε το 961 μ.χ. Η Μονή έγινε το κέντρο της Εθνεγερσίας του 1821, με την ύψωση του Λαβάρου της Επανάστασης και την ορκωμοσία των αγωνιστών από τον Παλαιών Πατρών Γερμανό, γεγονός που το πιστοποιεί ο τότε αρχιδιάκονος του Μητροπολίτη Γερμανού και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Θεόφιλος Βλαχοπαπαδόπουλος, ενώ το αναφέρει στην «ιστορία του» και ο Γάλλος πρεσβευτής Φρ. Πουκεβίλ. Δεν άργησε, η Μονή να γίνει στόχος των κατακτητών, οι οποίοι την πυρπόλησαν στις 4 Μαΐου του 1826, χωρίς να τη λαφυραγωγήσουν, γιατί οι μοναχοί έγκαιρα μετέφεραν μακριά κάθε πολύτιμο αντικείμενο. Νέες διώξεις, εκτελέσεις και καταστροφές, γνώρισε η Μονή, το σκληρό Δεκέμβριο του 1943, από τους Γερμανούς κατακτητές. Ωστόσο, παρά τις ανυπέρβλητες δυσκολίες, οι ιερομόναχοι της Μονής κατάφεραν να διασώσουν, εκτός από το «Λάβαρο της Επανάστασης», όπου εικονίζεται η Κοίμηση της Θεοτόκου και κατασκευάστηκε στη Σμύρνη στα τέλη του 16ου αιώνα, και την κάρα του Αγίου Αλεξίου, η οποία δωρίστηκε στη Μονή από τον Μανουήλ Κομνηνό το 1359. Επίσης, στο Μοναστήρι φυλάσσονται, μεταξύ πολλών άλλων κειμηλίων, ένα αδαμαντοποίκιλο Ευαγγέλιο, δώρο της αυτοκράτειρας της Ρωσίας Αικατερίνης, λειψανοθήκες Αγίων, δύο Ευαγγέλια χειρόγραφα σε μεμβράνη, το ένα του 11ου και το άλλο του 14ου αιώνα, αρχιερατικά άμφια, παμπάλαιες εικόνες, μια λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου, κ.λπ. Ακόμα, σώζονται πολύτιμοι κώδικες με ιστορικό και λαογραφικό περιεχόμενο, κώδικες με έργα αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων, διάφορα βυζαντινά, ενετικά κ.λ.π. έγγραφα, καθώς και πλούσια βιβλιοθήκη. Η Μονή πανηγυρίζει στις 15 Αυγούστου.

Θ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΓΗΡΟΚΟΜΙΤΙΣΣΑΣ

Μία από τις παλαιότερες Μονές της Ελλάδας, που βρίσκεται στην ανατολική παρυφή της Πάτρας και στην περιοχή του προϊστορικού οικισμού της Μεσσήτιδος. Πλησίον της Μονής, κατά την αρχαιότητα, όπως αναφέρει ο περιηγητής Πausανίας, υπήρχε ο περίφημος ναός της Τρικλαρίας Αρτέμιδας, ο οποίος ήταν κοινός τόπος λατρείας των κατοίκων της Αρόης, της Ανθείας και της Μεσσήτιδος, των οικισμών δηλαδή που αργότερα, με την ενοποίησή τους, αποτέλεσαν την Πάτρα. Το Μοναστήρι της Παναγίας της Γηροκομίτισσας, ανέκαθεν ανδρική Μονή, διαθέτει σπουδαία αγιογράφιση, σπάνια έγγραφα και πλούσια βιβλιοθήκη. Πανηγυρίζει στις 15 Αυγούστου.

2.4.3 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στο Νομό Αχαΐας υπάρχουν διάσπαρτα απομεινάρια του αρχαίου κόσμου, που προκαλούν το θαυμασμό των επισκεπτών της περιοχής.

Τα σπουδαιότερα από αυτά είναι:

Ø ΑΡΧΑΙΑ ΑΙΓΕΙΡΑ

Στα όρια των Νομών Αχαΐας και Κορινθίας, πλησίον του χωριού Αιγές του Δήμου Αιγείρας, βρίσκεται η ακρόπολη της μυκηναϊκής πόλης, που λεγόταν Υπερυσία ή Υπερυσίη, οι κάτοικοι της οποίας έλαβαν μέρος στον Τρωικό Πόλεμο.

Επίσης, εκεί κοντά βρίσκονται τα ερείπια της κλασσικής - ελληνιστικής - ρωμαϊκής Αιγείρας, της οποίας σπουδαιότερα μνημεία είναι το Θέατρο, δύο Ναοί και το Γυμνάσιο. Πρόσφατα στην περιοχή του δημοτικού διαμερίσματος Οάσεως βρέθηκε οικισμός του 3ου π.Χ. αιώνα.

Ø ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΙΚΗ

Τα ίχνη της αρχαίας πόλης έχουν χαθεί εδώ και χιλιάδες χρόνια. Η αρχαία Ελίκη καταστράφηκε στη διάρκεια ενός τρομακτικού σεισμού το χειμώνα του 373 π.Χ. και βυθίστηκε στη θάλασσα. Οι θρύλοι γύρω από τα απομεινάρια της αρχαίας Ελίκης θα σας μαγέψουν. Κάποιοι ψαράδες μάλιστα ισχυρίζονταν ότι όταν τα νερά ήταν ήσυχα, έβλεπαν στο βυθό τα ερείπια της πόλης.

Αρχαιολόγοι και ερευνητές έχουν κατά καιρούς μάταια αναζητήσει λύση στα νερά στο μήκος της παραλίας από Τρυπιά έως Νικολαίκα, ενώ οι έρευνες για την αρχαία Ελίκη τώρα συνεχίζονται στην ξηρά.

Θ ΑΡΧΑΙΑ ΤΡΙΤΕΙΑ ή ΤΡΙΤΑΙΑ

Πλησίον του χωριού Αγία Μαρίνα του Δήμου Τριταίας υπάρχουν τα ίχνη (τμήματα τοίχων και οικοδομήματα) της αρχαίας αχαϊκής πόλης Τρίτειας, την οποία είχε επισκεφθεί ο περιηγητής Πausanίας. Επίσης κοντά στο χωριό Σκιαδά του Δήμου Τριταίας, στη δεξιά όχθη του ποταμού Πείρου και στην κορφή ενός λόφου, που έχει υψόμετρο 54 μέτρα, βρίσκεται το Σγάρτσικο, αρχαία ακρόπολη που χρησιμοποιήθηκε αργότερα από τους Βυζαντινούς και τους Φράγκους. Τα τείχη και τα ερείπια από τα οικοδομήματα σώζονται σε ικανοποιητικό βαθμό. Λέγεται και Κάστρο Δοξαπατρή, γιατί προφανώς είχε περιέλθει στην κατοχή του βυζαντινού αυτού στρατηγού, ο οποίος αγωνίστηκε κατά των Φράγκων το 1204.

Θ ΡΩΜΑΪΚΟ ΩΔΕΙΟ

Στα δυτικά της Ακρόπολης, κοντά στην πλατεία Αγίου Γεωργίου και πλαισιωμένο από τις οδούς Γερμανού, Σωτηριάδου και Παντοκράτορος, βρίσκεται το Αρχαίο Ωδείο της Πάτρας, το οποίο αναγέρθηκε στα μέσα του 2ου μ.Χ. αιώνα και νωρίτερα από το «Ηρώδειο» της Αθήνας. Διαθέτει όλα τα βασικά μέρη του θεάτρου, κοίλο, ορχήστρα, προσκήνιο, σκηνή και παρασκήνια. Είναι μικρότερο του Ηρώδειου και η χωρητικότητά του ανέρχεται σε περίπου 2.500 θεατές.

2.4.4 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΑ

Το χιόνι που «παγώνει» τους ώμους του Χελμού, δίνει το ... εισιτήριο στους σκιέρ, για να αφεθούν στην απόλαυση που προσφέρει η ισορροπία πάνω στον πάγο.

Ο επισκέπτης της Αχαΐας μπορεί άφοβα να πάρει μαζί του τα πέδιλα του σκι. Θα βρει τρόπο να τα χρησιμοποιήσει και μάλιστα σε πίστες που είναι από τις καλύτερες και ασφαλέστερες στην Ελλάδα.

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Το 1988 άρχισε να λειτουργεί το Χιονοδρομικό Κέντρο στη θέση Ξηρόκαμπος, σε απόσταση 14 χλμ. από τη μαρτυρική πόλη των Καλαβρυτών.

Ο ορεινός αυτός τόπος αξιοποίησε το πλεονέκτημά του που ήταν το χιόνι και τις θαυμάσιες βουνοπλαγιές του Χελμού, σε μεγάλη έκταση είναι καλυμμένες από ελατοδάση.

Η λειτουργία του Χιονοδρομικού Κέντρου αντέστρεψε τη φθίνουσα πορεία της περιοχής και την έθεσε σε ανιούσα αναπτυξιακή τροχιά.

Πλέον τα Καλάβρυτα έχουν εξελιχθεί σ' ένα Τουριστικό Κέντρο με δεκάδες ξενοδοχειακές μονάδες, ανάλογο αριθμό καταστημάτων αναψυχής (καφέ, ταβέρνες, μπαρ) και χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο.

Το Χιονοδρομικό Κέντρο βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του Χελμού και σε υψόμετρο από 1.650 έως 2.340 μέτρα.

Λειτουργούν επτά (7) αναβατήρες (2 αρχαρίων, 2 τύπου καρέκλας και 3 συρόμενοι) με συνολική δυνατότητα μεταφοράς 5.000 ατόμων ανά ώρα, που εξυπηρετούν 12 πίστες όλων των επιπέδων συνολικού μήκους 20 χιλιομέτρων.

Ακόμα διαθέτει πίστες cross country ski, μονοπάτια ορειβατικού σκι και μονοπάτια πορείας και ορειβασίας.

Υπάρχουν τρία κτίρια υποδοχής χιονοδρόμων και επισκεπτών για ξεκούραση, καφέ ή φαγητό.

Οι χώροι στάθμευσης είναι άνετοι, ενώ διαθέτει σταθμό Α' Βοηθειών, καταστήματα ενοικιάσεως εξοπλισμού και σχολή σκι.

Το Χιονοδρομικό Κέντρο λειτουργεί καθημερινά κατά την χειμερινή περίοδο η οποία διαρκεί από τα **μέσα Δεκεμβρίου** έως τα **τέλη Απριλίου**. Οι επισκέπτες του κέντρου φθάνουν τους 100.000 κατά τη χειμερινή περίοδο και είναι στην πλειοψηφία τους νεαρής ηλικίας και όλων των επιπέδων γνώσης του σκι.

2.4.5 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ø ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ – ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ

Αν έχετε ξεχάσει τι θα πει περπάτημα και μάλιστα σε τοπία ειδυλλιακά και κλίμα άκρως υγιεινό, είναι σίγουρο ότι στην Αχαΐα θα το θυμηθείτε και δύσκολα θα αντισταθείτε στον πειρασμό να διασχίσετε με τα πόδια περιοχές στις οποίες δε φτάνει η βοή των Ι.Χ.

Αυτή η άγρια ομορφιά είναι που θα σας ανταμείψει και θα κάνει καλό στην υγεία σας.

Πεζοπόροι και ορειβάτες με εμπειρία ή και πρωτάρηδες θα βρουν λύσεις στα βουνά της Αχαΐας τα οποία βρίθουν από μύθους, ομορφιές και ευχάριστα εμπόδια για όσους αρέσκονται στις δύσκολες αναβάσεις.

Για τις διαδρομές πεζοπορίας και ορειβασίας που σας προτείνουμε χρειάζονται μόνο δύο πράγματα: Διάθεση και προσοχή. Και πάνω απ' όλα οργάνωση.

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

ΠΑΝΑΧΑΪΚΟ (1.926μ.)

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1η

- Πουρναρόκαστρο - Καταφύγιο ΕΟΣ (Ψαρθί) - Βουνό του Γιώργη (1.806μ.) - Άνω Καστρίτσι
- Υψομετρική διαφορά: περίπου 1.256μ. (650μ.-1.806μ.- 500μ.)
- Διάρκεια πορείας: 8 ώρες
- Δυσκολία διάσχισης: μέτρια

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2η

- Πουρναρόκαστρο - Καταφύγιο Ψαρθί - Κορυφή
- Υψομετρική διαφορά: +1.224μ (Αφετηρία: 700 μ., Κορυφή: 1.924 μ.)
- Διάρκεια Πορείας: (κορυφή) 5ώρες

ΕΡΥΜΑΝΘΟΣ (2.224μ.)

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1η

- Μίχα (Τσαπουρνιά) - Μουγγίλα - Ωλενός
- Υψομετρική διαφορά: περίπου 1.224μ. (1.000μ.- 2.224μ.)
- Διάρκεια πορείας: 7 ώρες
- Δυσκολία διάσχισης: μέτρια-δύσκολη

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2η

- Αλεποχώρι - Καταρράκτης - Μονή Ταξιαρχών
- Υψομετρική διαφορά: περίπου 500μ. (500μ.-1.000μ.)
- Διάρκεια πορείας: 2 ώρες
- Δυσκολία διάσχισης: εύκολη

ΧΕΛΜΟΣ (2.355μ.)

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1η

- Χιονοδρομικό Κέντρο - Ορειβατικό Καταφύγιο - Νεραϊδοράχη - Ψηλή Κορφή
- Μαυρολίμνη - Ύδατα Στυγός

- Υψομετρική διαφορά: περίπου 430μ. (1.670μ. - 2.100μ.)

- Διάρκεια πορείας: 7 ώρες

- Δυσκολία διάσχισης: δύσκολη

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2η

• Ε4: Διακοπτό - Ζαχλωρού - Καλάβρυτα - Κάτω Λουσοί - Πλανητέρο - Ε4 -

Άρμπουνας - Αγ. Νικόλαος - Τουρλάδα - Κρινόφυτα - Λυκούρια

- Υψομετρική διαφορά: περίπου 760μ. (100μ. - 860μ.)

- Διάρκεια πορείας: 2 ημέρες

- Δυσκολία διάσχισης: μέτρια

- Σήμανση Ε4

Θ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Τα ορεινά σπορ, χρειάζονται και το καταφύγιο τους. Λίγο μακριά από τον τρέχοντα πολιτισμό, με σόμπες πετρελαίου, μεγάλη χωρητικότητα και ατμόσφαιρα σχεδόν κινηματογραφική, τα καταφύγια χρησιμεύουν για τους ορειβάτες αλλά και για τους ρομαντικούς. Σίγουρα πάντως αποτελούν καλή λύση για όσους ξαφνικά τα βρίσκουν ... σκούρα με τον καιρό.

ΠΑΝΑΧΑΪΚΟ

Τοποθεσία	Ψαρθί (1420 μ.)
Όνομασία Καταφυγίου	Σ. Γεροκωστόπουλος
Χωρητικότητα	50 άτομα
Θέρμανση	2 σόμπες πετρελαίου
Υδροδότηση	Από πηγή δίπλα στο καταφύγιο
Κουζίνα	Οργανωμένη
Τουαλέτες	Εντός καταφυγίου
Πληροφορίες	Ε.Ο.Σ. Πατρών, Παντανάσσης 29, 262 25 Πάτρα, τηλ. 2610.273912

ΧΕΛΜΟΣ

Προπέλαση	Από Πάτρα, Ρωμανό μέσω Ζάστοβας και Κοκκινόβρυσης (10 χκμ. χωματόδρομος). Από χωριό Πουρναρόκαστρο, μονοπάτι σηματοδοτημένο (2 ώρες και 30 λεπτά πορεία).
-----------	--

Τοποθεσία	Διάσελο Αυγού (2100 μ.)
Όνομασία Καταφυγίου	Β. Λεοντόπουλος
Χωρητικότητα	12 - 16 άτομα
Θέρμανση	1σόμπα πετρελαίου, τζάκι
Υδροδότηση	Από πηγή σε απόσταση 200 μέτρα
Πληροφορίες	Σ.Ο.Χ. Καλαβρύτων, 250 11 Καλάβρυτα, τηλ. 26920.22611
Προπέλαση	Από Καλάβρυτα, άσφαλτος 15 χλμ. έως το Χιονοδρομικό Κέντρο και από εκεί συνεχίζουμε σε χωματόδρομο 5 χλμ. έως την πηγή του Πουλιού και με παράκαμψη 300 μ. βγαίνουμε στο καταφύγιο. Από το Χιονοδρομικό Κέντρο μονοπάτι (μισή ώρα πορεία) οδηγεί στο καταφύγιο. Από πάνω Λουσσούς μονοπάτι με σήμανση (μία ώρα και 30 λεπτά πορεία) οδηγεί στο καταφύγιο

Ø ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΧΑΪΑ

ΠΕΔΙΟ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ ΚΑΛΟΓΡΙΑΣ

Βρίσκεται σε μια περιοχή που η φύση υπήρξε απλόχερη μαζί της, κοντά στη θαυμάσια θάλασσα της Καλογριάς, απέναντι από το μοναδικό δάσος της Στροφυλιάς και τη λίμνη του Πρόκοπου και δίπλα από το Τείχος των Δυμαίων.

Ανήκει στο Δήμο Λαρισσού, απέχει από το Μετόχι (έδρα του Δήμου) 17,5 χλμ. και από την Πάτρα 45 χλμ.

Ο δρόμος που οδηγεί στο πεδίο είναι ασφαλτοστρωμένος.

Περιλαμβάνει πέντε πίστες που προσφέρουν είκοσι παραδοσιακές διαδρομές με βαθμολογία από V έως VIII, εξήντα αθλητικές διαδρομές με βαθμολογία από V έως X και είκοσι top rope VI έως VIII.

Η θέα από τις κορυφές των βράχων είναι εκπληκτική καθώς συνδυάζει θάλασσα, βουνό και λίμνη.

Ο προσανατολισμός του πεδίου είναι νότιος γι' αυτό και η ιδανική περίοδος για αναρρίχηση είναι οι μήνες από Οκτώβριο έως Απρίλιο.

Η πρόσβαση στις πίστες είναι άμεση και εύκολη (2' – 15').

Θ ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΟ ΠΛΑΓΙΑΣ

ΣΑΝΤΑΜΕΡΙ

Πρόκειται για οροσειρά μήκους 6 χιλιομέτρων περίπου με ιδανικές συνθήκες ανεμοπορίας από τον Μάιο έως και τον Οκτώβριο, καθώς αναπτύσσονται θερμικά ανοδικά ρεύματα σε συνδυασμό με την επικρατούσα αύρα κοιλάδας.

Ενδεικτικό των ευνοϊκών συνθηκών που επικρατούν είναι το γεγονός ότι διοργανώνονται ετησίως αγώνες πρωταθλήματος και κυπέλλου αλεξίπτωτου πλαγιάς.

Μάλιστα έχει σημειωθεί και ρεκόρ ανεμοπορίας (πλέον των 40 χιλιομέτρων συνεχόμενα).

Η υψομετρική διαφορά απογείωσης και προσγείωσης είναι 280 μέτρα.

Από το 1999 λειτουργεί το Αεραθλητικό Κέντρο Σανταμερίου (τηλ. 0977 674080) παρέχοντας τη δυνατότητα πτήσεων σε αρχάριους και προχωρημένους.

Το Σανταμέρι απέχει 35 χλμ. από την Πάτρα.

ΟΜΠΛΙΟΣ

Με υψομετρική διαφορά απογείωσης και προσγείωσης 800 μέτρων και σε απόσταση 58 χιλιομέτρων από την Πάτρα, το βουνό Σκιαδοβούνι προσφέρεται

για ανεμοπορία από τον Μάιο μέχρι και τον Οκτώβριο, χάρη στα οργανωμένα θερμικά που επικρατούν στην περιοχή.

Το Σκιαδοβούνι είναι ιδανικό για διάνυση μεγάλων χιλιομετρικών αποστάσεων, με σημειωθέν ρεκόρ αυτό των 50 και πλέον χιλιομέτρων.

Όπως στο Σανταμέρι έτσι και στο Σκιαδοβούνι διοργανώνονται Πανελλήνιοι αγώνες.

- ΠΑΝΑΧΑΪΚΟ

Με ευνοϊκές συνθήκες για ανεμοπορία εξ' αιτίας των θερμικών ανοδικών ρευμάτων που αναπτύσσονται από τον Μάιο και μέχρι τον Οκτώβριο. Το βουνό απέχει 10 χιλιόμετρα από την Πάτρα και έχει υψομετρική διαφορά απογείωσης – προσγείωσης 800 μέτρων.

Ø ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟ

Με την προϋπόθεση ότι έχετε γερές αντοχές ολόκληρος ο Νομός Αχαΐας προσφέρεται για ποδηλασία και μάλιστα ορειβατική.

Η ορεινή περιοχή των Καλαβρύτων με τα θαυμάσια δάση της, η περιοχή της Τριταίας (μεταξύ των χωριών Αλεποχώρι και Καλέντζι), ο Λάδωνας ποταμός και η ομώνυμη λίμνη, το όρος Μόβρη στη Δυτική Αχαΐα, προτείνουν θαυμάσιες διαδρομές μέσα στη φύση.

Δύο από τις πιο ενδιαφέρουσες διαδρομές είναι :

Α) Γύρος του όρους Λαμπείας

Διαρκεί δύο μέρες και για την διανυκτέρευση μπορείτε να επιλέξετε και αντίσκηνο.

Ξεκινώντας από το χωριό Λάμπεια κατευθύνεστε μέσω δασικών δρόμων (με χώμα και άσφαλτο) στα χωριά Αστρά, Πλατανίτσα, Κρυόβρυση, Καλύβια, Τσίπιανα και Σπαρτουλιά και επιστρέφετε στην αφετηρία σας.

Β) Χωριό Ξηρόκαμπος, Σούβαρδο, Λίμνη Τσιβλού

Μπορεί η διαδρομή αυτή να είναι μικρότερη, διαρκεί μόνον τρεις ώρες, είναι όμως εξίσου συναρπαστική.

Ø ΙΠΠΑΣΙΑ

Σε απόσταση μόλις δέκα λεπτών από τη Πάτρα και σε μια καταπράσινη έκταση 12 στρεμμάτων, ο Ιππικός Όμιλος Πατρών (Σχολή Ιππασίας), προσφέρει τις άρτια εξοπλισμένες εγκαταστάσεις του σε αρχάριους και προχωρημένους αναβάτες αλλά και στους απλούς ... καλοφαγάδες που μπορούν να απολαύσουν παραδοσιακά εδέσματα στο εστιατόριο του Ομίλου, περιτριγυρισμένοι από δεκάδες άλογα.

Δύο προπονητές αναλαμβάνουν την εκπαίδευση των αρχαρίων με άλογα «σχολής» και των πεπειραμένων που θέτουν ως στόχο τη συμμετοχή σε Πανελλήνιους αγώνες, με «αθλητικά» άλογα.

Αλλά και για εσάς που αρέσκεσθε στις εξερευνήσεις διοργανώνονται εκδρομές με γκρουπ στη γύρω περιοχή.

Ο Όμιλος ιδρύθηκε το 1979, βρίσκεται στη θέση Κουρλαμπά του Δήμου Φαρρών και η πρόσβαση είναι εύκολη από το δρόμο Πατρών–Χαλανδρίτσας.

Για πληροφορίες απευθυνθείτε στα τηλέφωνα :

2610 427 152 (πρωινές ώρες) και 2610 590 344 (απογευματινές ώρες)

Και για ... παραθαλάσσια ιππασία ενδείκνυται όμως η Αχαΐα.

Στην περιοχή της Καλογριάς και σε έκταση τεσσάρων στρεμμάτων δραστηριοποιείται η Activity Center με στίβους ιππασίας για αρχάριους και προχωρημένους.

Δίνεται επίσης η δυνατότητα για ... έφιππες βόλτες στην παραλία και στο δάσος.

Πληροφορίες στο τηλέφωνο : 2610 221 007

Ø ΤΖΙΠ ΣΑΦΑΡΙ

Με ένα τζιπ οι διαδρομές στην Αχαΐα αποκτούν εξερευνητικό χαρακτήρα. Για ένα ημερήσιο σαφάρι μία, από τις πολλές επιλογές που προσφέρονται, είναι η διαδρομή με αφετηρία το Δερβένι και προορισμό την Ακράτα αφού πρώτα διασχίσετε τον Φενεό, τη Ζαρούγλα και τον Τσιβλό.

Ø ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΑ

Οι έμπειροι ιστιοπλόοι χαρακτηρίζουν τον Πατραϊκό Κόλπο ως μια από τις ιδανικότερες περιοχές για ιστιοπλοϊκές εξορμήσεις εξαιτίας της ύπαρξης αερίων ρευμάτων χωρίς όμως ανάλογους ισχυρούς κυματισμούς.

Από τον Ιστιοπλοϊκό Όμιλο Πατρών (Ι.Ο.Π.)

διοργανώνονται δέκα τοπικοί αγώνες ετησίως ενώ στις αρχές Αυγούστου στον Πατραϊκό και το Ιόνιο πραγματοποιείται Ιστιοπλοϊκή Εβδομάδα με διεθνείς συμμετοχές.

Για τους επίδοξους ιστιοπλόους η Πάτρα διαθέτει δύο Σχολές αναγνωρισμένες από την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού:

- Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Πάτρας (Ι.Ο.Π.)

Μαρίνα Τερψιθέας - Ηρώων Πολυτεχνείου

Τηλ. 2610 423 939 , 2610 435 905

Λειτουργεί σχολή ανοιχτής θάλασσας με σκάφη 30 και 34 ποδών και σχολή κλειστής θάλασσας σε έκταση 7 στρεμμάτων για κατηγορίες Optimist

(6 ετών και άνω), Laser Europe και σκάφη 4,7 μέτρων

- Αχαϊκή Σχολή Ιστιοπλοΐας - Β. Βράχας

Ηρώων Πολυτεχνείου 92

Τηλ. 2610 429 698 , 2610 453 642

Διαθέτει επαγγελματικά - τουριστικά σκάφη.

Ø ΚΑΓΙΑΚ - ΡΑΦΤΙΝΓΚ - ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ ΣΤΟ ΛΑΔΩΝΑ

Ο ποταμός Λάδωνας μπορεί να θεωρείται από τους πιο δύσκολους στην Ελλάδα, προσφέρεται όμως και για αρχάριους.

Σε συνδυασμό με το συναρπαστικό άγριο τοπίο η περιοχή συγκαταλέγεται στις προνομιούχες για καγιάκ και ράφτινγκ.

Καλού – κακού, οι έμπειροι εκπαιδευτές του Ναυτικού Αθλητικού Ομίλου Δάφνης (Ν.Α.Ο.Δ. – Τηλ. 6937 952 787) εγγυώνται την ασφαλή κατάβασή σας. Οι περιοχές στο Λάδωνα ποταμό και στη Λίμνη του Λάδωνα προσφέρονται και για Ποδηλασία.

2.4.6 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Αχαΐας εκτός τω άλλων μορφών τουρισμού που διαθέτει, έχει πολύ καλή παράδοση και στον αγροτουρισμό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αγροτουριστικών προορισμών αποτελούν τα χωριά της ορεινής Αχαΐας και οι παραδοσιακοί οικισμοί των Καλαβρύτων.

Εκεί ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα να ξεφύγει από την φασαρία των πόλεων και να ηρεμήσει απολαμβάνοντας την γαλήνη του τοπίου. Παραδοσιακοί ξενώνες με μοναδική αρχιτεκτονική και παραδοσιακή διακόσμηση προσφέρονται για την διαμονή των επισκεπτών. Στις μικρές ταβέρνες οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να γευτούν τις τοπικές σπεσιαλιτέ και στα παραδοσιακά μαγαζάκια θα μπορέσουν να αγοράσουν τα τοπικά προϊόντα. Για τους λάτρεις των αγροτικών δραστηριοτήτων, αρκετές είναι οι οργανωμένες φάρμες που φιλοξενούν επισκέπτες προσφέροντάς τους την δυνατότητα να ασχοληθούν με το άρμεγμα, την καθαριότητα των ζώων κ.ά.

2.4.7 ΘΕΡΙΝΟΣ / ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Αχαΐας είναι ένας από τους πιο προικισμένους νομούς της χώρας μας, καθώς μπορεί και συνδυάζει τόσο βουνό όσο και θάλασσα. Λογικό είναι λοιπόν, βασική μορφή τουρισμού του νομού να είναι ο θερινός τουρισμός. Διαθέτει μοναδικής ομορφιάς παραλίες (οι περισσότερες από τις οποίες είναι οργανωμένες) , κρυστάλλινα νερά που έχουν τιμηθεί με την ‘Γαλάζια Σημαία’ και φυσικά άρτια εξοπλισμένες ξενοδοχειακές μονάδες όλων των ειδών. Μπορεί κανείς να βρει πολυτελή ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, επαύλεις και φυσικά κάμπινγκ.

2.4.8 ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΔΑΣΟΣ ΣΤΡΟΦΙΛΙΑΣ

Βρίσκεται στην παραλιακή περιοχή της βορειοδυτικής Πελοποννήσου στα σύνορα με το Νομό Ηλείας και με συνολική έκταση 19.000 στρεμμάτων. Ο παράκτιος βιότοπος χαρακτηρίζεται από την παρουσία αμμοθινών μέσου πλάτους 100μ., ενώ το δάσος κυριαρχείται από πεύκα, σπάνιου είδους κουκουναριές και ήμερη βελανιδιά. Οι υγρότοποι γύρω από το δάσος (λιμνοθάλασσα Πρόκοπου, έλος Λάμια Μετοχίου) με χλωρίδα αποτελούμενη από αρμυρίκια, λυγαριές, καλάμια κ.ά. ελκύουν μεγάλο αριθμό πουλιών με αναπαραγόμενα είδη όπως τον μικροτσικνιά, τον καλαμοκανά και την αλκυόνη. Η περιοχή είναι ιδιαίτερα σημαντική για τους διερχόμενους ερωδιούς, τη χαλκόκοτα και τα γλαρόνια. Το χειμώνα εμφανίζονται ο καλαμόκιρκος και ο βαλτόκιρκος. Στην περιοχή φιλοξενούνται 95 είδη πουλιών, από τα οποία 46 προστατεύονται από την Κοινοτική Οδηγία 79/409. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η παρουσία αρπακτικών πουλιών. Ολόκληρη η περιοχή έχει ενταχθεί και προστατεύεται από την σύμβαση Ramsar.

2.4.9 ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΣΠΗΛΑΙΟ ΛΙΜΝΩΝ

Στο χωριό Καστριά της Αχαΐας 60 χλμ. από την ΤΡΙΠΟΛΗ και 9 χλμ. από την ΚΛΕΙΤΟΡΙΑ βρίσκεται το ξακουστό "Σπήλαιο των Λιμνών". Είναι ένα σπάνιο δημιούργημα της φύσης. Εκτός από τους λαβυρινθώδεις διαδρόμους, τις μυστηριώδεις στοές και τους παράξενους σταλακτιτικούς σχηματισμούς το "Σπήλαιο των Λιμνών" έχει κάτι το αποκλειστικά δικό του, που δεν υπάρχει σε άλλα γνωστά σπήλαια. Είναι οι αλλεπάλληλες κλιμακωτές και μάλιστα σε τρεις ορόφους λίμνες του, που το καθιστούν μοναδικό στο είδος του στον κόσμο. Είναι παλαιά κοίτη υπόγειου ποταμού με εξερευνημένο μήκος 1980 μέτρα. Τον χειμώνα που λιώνουν τα χιόνια το σπήλαιο μετατρέπεται σε υπόγειο ποταμό με φυσικούς καταρράκτες. Κατά τους θερινούς μήνες ένα τμήμα του σπηλαίου ξηραίνεται και αποκαλύπτονται πρωτότυπες δαντελωτές λιθωματικές λεκάνες και φράγματα ύψους μέχρι και 4μ. Το υπόλοιπο σπήλαιο διατηρεί μόνιμα νερά σε 13 γραφικές λίμνες.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Το αξιοποιημένο μήκος του σπηλαίου προς το παρόν ανέρχεται σε 500 μέτρα. Περιλαμβάνει εγκατάσταση καλλιτεχνικού φωτισμού. Ο επισκέπτης μπαίνει στο σπήλαιο από τεχνητή σήραγγα, που καταλήγει κατ' ευθείαν στο δεύτερο όροφο. Οι διαστάσεις του τμήματος σα\αυτού προκαλούν δέος, έκσταση, θαυμασμό. Η διάβαση των λιμνών γίνεται από υπερυψωμένες τεχνητές γεφυρούλες.

Στο κάτω όροφο του σπηλαίου βρέθηκαν απολιθωμένα οστά ανθρώπου και διαφόρων ζώων, μεταξύ των οποίων και ιπποπόταμου. Το τμήμα αυτό προορίζεται για βιοσπηλαιολογικό εργαστήριο διεθνούς προβολής.

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

Ο μύθος λειπώς οι κόρες του βασιλιά της Τίρυνθας Προίτου, Λυσίππη, Ιφινόη και Ιφιάνασσα, καυχήθηκαν ότι ήσαν ωραιότερες από τη θεά Ήρα και περιφρόνησαν τη λατρεία του Διονύσου. Η σύντροφος του Δία δε συγχώρεσε την αλαζονεία τους και σάλεψε τα λογικά τους, με συνέπεια να πιστέψουν πως ήσαν δαμάλες και τρέχοντας σε βουνά και λιβάδια της Πελοποννήσου, μεταδίδανε μανία παιδοκτονίας στις γυναίκες της Αργολίδας. Κάποτε φτάσανε στο σπήλαιο των Αροάνιων, όπου τις βρήκε ο Μελάμποδας και τις θεράπευσε. Στη συνέχεια τις οδήγησε στο χωριό Λουσσοί.

ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

Το 1964, κάτοικοι των Καστριών ανέβηκαν για πρώτη φορά στον δεύτερο όροφο με ξυλόσκαλες από αναβαθμίδα ύψους 9 μ. Η εξερεύνηση έγινε από τον Ελληνικό Ορειβατικό Σύνδεσμο με τον καθηγητή Ι. Μελέντη και η χαρτογράφηση από την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρία με την Σπηλαιολόγο Άννα Πετροχείλου. Η αξιοποίηση του σπηλαίου άρχισε το 1981 από τον Ε.Ο.Τ. (Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού) και συνεχίστηκε από την πρώην Κοινότητα Καστριών. Σήμερα την ευθύνη της λειτουργίας του έχει ο Δήμος ΛΕΥΚΑΣΙΟΥ με έδρα την ΚΛΕΙΤΟΡΙΑ (Μαζέϊκα).

2.5.1 ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ

Καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα της Πελοποννήσου και ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 179.429 κατοίκους. Αποτελείται από τις επαρχίες Ηλείας και Ολυμπίας, με σημαντικότερες πόλεις τον Πύργο (πρωτεύουσα του νομού) την Αμαλιάδα, τη Γαστούνη, την Κρέστενα και το Βαρθολομιό. Η επαρχία Ηλείας έχει έκταση 1.851 τ.χ. και η επαρχία Ολυμπίας έχει έκταση 770 τ.χ. Το μεγάλο αστικό κέντρο του νομού είναι ο Πύργος που συγκεντρώνει διοικητικές και άλλες εξυπηρετήσεις. Μικρότερες εξυπηρετήσεις συγκεντρώνει και η Αμαλιάδα. Ο πληθυσμός του Πύργου βάσει της τελευταίας απογραφής ανέρχεται σε 28.600 κατοίκους, αλλά ο πραγματικός πληθυσμός που πραγματικά κινείται στην πόλη υπερβαίνει τις 40.000. Αναλυτικά ο πληθυσμός που εμφανίζουν οι Δήμοι στην Ηλεία είναι οι εξής:

Πύργος: 28.660, Αμαλιάδα: 15.857, Γαστούνη: 5.883

Κρέστενα: 5.442, Ανδραβίδα: 3.253, Ζαχάρω: 5.037, Βαρθολομιό:3.753,

Λεχαινά: 3.448, Ανδραβίδα: 3.253, Αρχ.Ολυμπία: 1.812, Ανδρίτσεινα: 881 κάτοικοι.

Ιδιαίτερα προικισμένος από τη φύση, καταλαμβάνει το ΒΔ τμήμα της Πελοποννήσου και βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος που του δίνει κλίμα με βροχοπτώσεις, οι οποίες αποδίδουν πλούσια βλάστηση. Συνορεύει με τους νομούς Αχαΐας στα Βόρεια, Μεσσηνίας στα Νότια και Αρκαδίας στα Ανατολικά. Το έδαφος του Νομού είναι κυρίως πεδινό.

Ο Νομός Ηλείας διαθέτει πολλούς και ποικίλους τουριστικούς πόρους και οι διακοπές εδώ αποκτούν την πραγματική τους έννοια καθώς τα ιστορικά μνημεία και οι πεντακάθαρες ακτές συνδυάζονται με γραφικά τοπία και αξιοθέατα και σμίγουν όλα μαζί στο Ιόνιο Πέλαγος δημιουργώντας εικόνες σπάνιας ομορφιάς. Είναι ένας προικισμένος νομός από τη φύση όσο και την ιστορία. Γενέθλια γη των Ολυμπιακών Αγώνων με την αρχαία Ολυμπία πόλο έλξης δεκάδων χιλιάδων επισκεπτών από όλο τον κόσμο, με ιστορικά μνημεία και υπέροχες παραλίες η Ηλεία είναι μια περιοχή που συγκεντρώνει πολλά πλεονεκτήματα. Οι δρόμοι είναι σε καλή κατάσταση και επιτρέπουν την εξερεύνηση του νομού αλλά και τη γρήγορη επικοινωνία με άλλες περιοχές της Πελοποννήσου.

Ο Πύργος σύμφωνα με την παράδοση πήρε το όνομα του από τον Ιωάννη Τσερνοτά, ο οποίος βρήκε σε ένα πηγάδι ένα μεγάλο θησαυρό από χρυσά νομίσματα. Ένα μέρος του θησαυρού το προσέφερε στο σουλτάνο Σελίμ Α΄ και εκείνος σε ανταπόδοση του απένειμε τον τίτλο του μπέη της περιοχής. Στην συνέχεια, ο Τσερνοτέμπος έκτισε ένα μεγάλο πύργο ως οχυρό στη θέση της σημερινής πλατείας.

Γύρω από τον πύργο άρχισαν να δημιουργούνται συνοικισμοί, με αποτέλεσμα στα 1687 να έχει περισσότερους από 5.000 κατοίκους. Για ένα μικρό διάστημα ο Πύργος πέρασε στη κυριαρχία των Ενετών. Η εύφορη περιοχή ευνόησε την ανάπτυξη και την ευημερία των κατοίκων της. Έτσι, όταν ξέσπασε η επανάσταση του 1821 ο Πύργος συμμετείχε μαζί με αρκετές

φημισμένες οικογένειες, οι οποίες αποτελούσαν την καθοδήγηση των αγωνιστών. Ο νομός Ηλείας είναι γνωστός για τα εξαιρετικής ποιότητας οπωροκηπευτικά προϊόντα και φρούτα που θα βρείτε να πωλούν παντού στην εποχή τους. Ο Πύργος αποτελεί το κυριότερο σταφιδοπαραγωγικό κέντρο της Ελλάδας και σε συνδυασμό με την παραγωγή των υπόλοιπων προϊόντων του νομού καθιστούν τον Πύργο κέντρο της οικονομικής ζωής της Βορειοδυτικής Πελοποννήσου.

2.5.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ/ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Ηλείας αποτελούσε πάντοτε ένα ιδιαίτερο κομμάτι της Ελλάδας. Μοιάζει να δημιουργήθηκε με την σκανδαλώδη εύνοια της φύσης και της ιστορίας. Δεν θα μπορούσε να εξηγηθεί διαφορετικά, αυτή η συνύπαρξη των απέραντων ακτών, του ποικιλόμορφου και πυκνού δάσους, της μοναδικής σημασίας αρχαιολογικών τόπων – με προεξέχοντες, την Αρχαία Ολυμπία - την Αρχαία Ήλιδα, τον Ναό του Επικούρειου Απόλλωνα, το Κάστρο Χλεμούτσι, των θαυμαστών μνημείων της ορθοδοξίας και των μοναστηρίων, των παραδοσιακών ορεινών οικισμών, των σπάνιων υγροβιότοπων και των ιαματικών πηγών.

Θ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Πρόκειται για έναν από του σπουδαιότερους αρχαιολογικούς χώρους, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο. Το πρώτο κτίριο στ' αριστερά είναι το Πρυτανείο, όπου γινόταν η τελετή βράβευσης των νικητών. Νοτιότερα, το Φιλιπείο μνημείο

και πλησίον του το Ηραϊόν, ναός δωρικός, αφιερωμένος στην Ήρα. Προς τιμήν της τελούνταν αγώνες δρόμου, τα <Ηραία>, όπου έπαιρναν μέρος μόνο παρθένες από την Ήλιδα. Νοτιοδυτικά του Ηραίου βρίσκεται ο Πελόπιος βωμός, χτισμένος προς τιμή του Πέλοπα, από τον οποίο πήρε τ'όνομά της η Πελοπόννησος. Κοντά του, ο ναός του Δία, έργο του Φειδία. Έξω από τον ιερό χώρο της Άλτεως υπάρχουν το Βουλευτήριο, όπου οι αθλητές έδιναν τον Ολυμπιακό όρκο, το Λεωνίδιο, οίκημα που χρησίμευε ως πανδοχείο επισήμων, η Παλαίστρα, το Γυμνάσιο και τα Λουτρά. Στους πρόποδες του Κρόνιου λόφου ήταν οι θησαυροί, μικρά κτίρια όπου φυλάσσονται οι θησαυροί του ιερού, το ημικυκλικό Νυμφαίο, δεξαμενή νερού. Αμέσως μετά τους θησαυρούς είναι το

Στάδιο και η στοά της Ηχώς η Ποικίλη. Κοντά στη στοά, υπήρχε η κατοικία του Νέρωνα. Σε σκιερό μέρος είναι χτισμένο το μνημείο που φυλάσσεται η καρδιά του R. De Coubertin. του αναβιωτή των Ολυμπιακών Αγώνων στη σύγχρονη εποχή.

Θ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Απέναντι από τον αρχαιολογικό χώρο και ανάμεσα σε σκιερά δέντρα υψώνεται το νέο μουσείο της Ολυμπίας. Έκθέτονται ευρήματα της περιοχής, ανάμεσα τους το πέτρινο κεφάλι της Ήρας, το μαρμάρινο άγαλμα του Ερμή, έργο του Πραξιτέλη(330 π.χ), η Νίκη του Παιωνίου(421 π.χ), το κράνος του Μιλτιάδη, το πήλινο σύμπλεγμα του Δία με το Γανυμήδη και τα γλυπτά απ'τα αετώματα και τις μετόπες του Ναού του Δία, απ' τα σημαντικότερα της αρχαίας τέχνης. Ακόμα αγγεία, πήλινα και χάλκινα ειδώλια, αναθήματα του ιερού κ.α.

Θ ΜΟΥΣΕΙΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Κοντά στη Αρχαία Ολυμπία, είναι χτισμένο το σημερινό χωριό Ολυμπία. Σ'ένα όμορφο κτίριο στεγάζεται το μουσείο Ολυμπιακών Αγώνων, μοναδικό στον κόσμο μουσείο στο είδος του. Διαθέτει αναμνηστικά της ιστορίας των Ολυμπιακών Αγώνων και τη μοναδική σειρά γραμματοσήμων στον κόσμο, των Παπαστεφάνου – Προβατάκη με θέμα τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

2.5.3 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ/ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Πολλοί μεγάλη συρροή από κόσμο δέχονται οι μονές και οι εκκλησίες του νομού τόσο από τους ντόπιους της περιοχής όσο και από τουρίστες. Πλήθος κόσμου καταφθάνει όλες τις εποχές του χρόνου και ιδιαίτερα το καλοκαίρι με σκοπό να προσκυνήσει. Στις σημαντικότερες εκκλησίες και μονές διακρίνονται:

- § *Μονή Κρεμαστής*
- § *Μονή Σεπετού*
- § *Μονή Σκαφιδιάς*
- § *Μονή Φραγκαβίλλας*
- § *Μονή Κάτω Δίβρης*
- § *Μονή Φραγκαπηδήματος*
- § *Μονή Βλαχερνών*
- § *Μονή Αγίας Ελεούσας*
- § *Μονή Ζωοδόχου Πηγής*

2.5.4 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΛΟΥΤΡΑ Καϊάφα

Νομός: Ηλεία
Περιοχή: Ζαχάρω
Είδος: Ιαματική Πηγή
Πληροφορίες: Δήμος: 26250 33000
dzaharo1@otenet.gr
Δικτυακός Τόπος
<http://www.zacharo.gr/>
Λουτρά: 26250 31719

🔥 Θερμοκρασία:

32 °C

🧪 Χαρακτηρισμός:

Υπόθερμο - Cl - Na - K - HS - μεταλλικό - υποτονικό

🏠 Ενδείξεις:

Χρόνιες ρευματοπάθειες, μυοσίτιδες, χρόνιες εκφυλιστικές εκβάσεις τραυμάτων, νευραλγίες, άτυπες γυναικολογικές φλογώσεις.

🏠 Εγκαταστάσεις:

Υδροθεραπευτήριο και ποσιθεραπευτήριο.

Ζαχάρω, η μαγευτική πόλη στα νοτιοδυτικά παράλια της Ηλείας που βρέχεται από το Ιόνιο πέλαγος. Ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει το φυσικό κάλλος της περιοχής και τη μεγαλύτερη αμμώδη παραλία της Ευρώπης με τα καθαρότερα νερά. Απόδραση στο απέραντο γαλάζιο σας υπόσχεται η ομορφότερη αλλά και μοναδική λίμνη του Καϊάφα με τις θεραπευτικές ιαματικές πηγές.

2.5.5 ΘΕΡΙΝΟΣ / ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Οι παραλίες του νομού είναι φημισμένες για τα καθαρά και κρυστάλλινα νερά τους. Την περίοδο του καλοκαιριού σφύζουν από κόσμο από όλα τα μέρη της γης.

Επανειλημμένα, πολλές φορές οι ακτές του Νομού Ηλείας, έχουν βραβευτεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα με το χρυσό αστερία και τη γαλάζια σημαία ένδειξη της ομορφιάς και της καθαριότητάς τους.

Προς το Νότο συναντάς το Αρκούδι, τη Γλύφα με την ψιλή άμμο, σύριζα με την θάλασσα υψώνεται βράχος. Στο ακρωτήρι θα διακρίνεις μυκηναϊκά και φράγκικα ερείπια. Λίγο πιο πέρα θα δεις ένα μικρό κέντρο, όπου μπορείς να φας και να πιεις, κοιτάζοντας με τις ώρες τη θάλασσα.

Οργανωμένες παραλίες – πλαζ μπορείτε να συναντήσετε παντού όπου υπάρχουν ξενοδοχειακά συγκροτήματα, αλλά κυρίως παραθεριστικά κέντρα θεωρούνται:

- § Αγία Μαρίνα Δουνείκων**
- § Άγιος Ανδρέας**
- § Αρκούδι**
- § Βαρθολομιό Θίνες**
- § Γιαννιτσοχώρι**
- § Γλύφα**
- § Ζαχάρω**
- § Θολό – Κακόβατος**
- § Καϊάφας**
- § Κάστρο Κυλλήνης**
- § Κατάκολο**
- § Κουρούτα**
- § Κυλλήνη**

2.5.6 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στην πεδινή Ηλεία το χώμα και το έδαφος είναι εύφορο, η γη ευλογημένη, οι κάμποι ατελείωτοι. Παντού αμπέλια, ελαιώνες, καλαμπόκια, σιτάρια, κηπευτικά, βοειδή. Η Ζαχάρω είναι μια κωμόπολη που μπορείς να επισκεφθείς πνιγμένη μέσα στα πεύκα και τις ελιές. Παραδοσιακοί οικισμοί βρίσκονται στην Κρέστενα, στην Ανδραβίδα, στην Ανδρίτσεινα και στην Γαστούνη. Είναι μέρη που αξίζουν να τα δει κάποιος και να τα επισκεφθεί. Θα μείνει άφωνος με τη ομορφιά των τοπίων αυτών.

Γενικότερα, ο Νομός Ηλείας διαθέτει αρκετούς προορισμούς για τους λάτρεις του αγροτουρισμού. Οι παραδοσιακοί ξενώνες, οι γραφικές ταβέρνες με τις τοπικές σπεσιαλιτέ καθώς και τα μαγαζιά με τα παραδοσιακά προϊόντα, αποτελούν πόλο έλξης αρκετών τουριστών και κυρίων όσων θέλουν να ζήσουν μια διαφορετική εμπειρία, μακριά από τις ανέσεις και την πολυτέλεια των κοσμικών προορισμών.

2.5.7 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ / ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ορεινή Ηλεία

1^η διαδρομή

Απ' την Ολυμπία, ο δρόμος οδηγεί προς την περιοχή του Λάλα και τα βουνά της Φολόης. Το χωριό Λάλα είναι χτισμένο σε ύψος 600μ., σε μια περιοχή κατάφυτη από κερασιές και καρυδιές. Έξω απ' το χωριό αρχίζει ένα απέραντο δάσος από δρύες: το δρυόδασος της Φολόης, γεμάτο μύθους και παραδόσεις. Βασίλειο του Φόλου του αγαθού Κένταυρου που φιλοξένησε το μυθικό ήρωα Ηρακλή και άφησε το όνομά του στην περιοχή. Σε υψόμετρο 800μ. ξεχωρίζει η Λαμπεία (Δίβρη) πνιγμένη στο πράσινο. Αποτελείται από επτά γειτονιές, με το δικό της όνομα η καθεμιά, την εκκλησία της, τη βρύση της. Πιο πέρα το χωριό Τριπόταμα. Πολλά ορεινά χωριά της Ηλείας γοητεύουν τον επισκέπτη, καθώς σκαρφαλωμένα σε πλαγιές κατάφυτες 'η απομονωμένα μέσα σε δάση μοιάζουν με κατοικίες ονείρου.

2^η διαδρομή

Στη διαδρομή προς Ανδρίτσαινα και Βάσσες, η πρώτη στάση γίνεται στα Κρέστενα, κωμόπολη απλωμένη στη σε πευκόφυτη περιοχή. Στην κορυφή του λόφου υπάρχουν τα ερείπια του ναού της Σκυλουντίας Αθηνάς. Ο δρόμος είναι άνετος και καθώς συνεχίζεις μυρωδιές από σκίνα και θρούμπη σε ακολουθούν. Σε μια βουνοπλαγιά ξεπροβάλλει η Ανδρίτσαινα. Τα σπίτια της όλα πέτρινα με κεραμίδια. Ένας τεράστιος πλάτανος ρίχνει τη σκιά του στην κεντρική πλατεία. Στα καφεενεδάκια και τις ταβέρνες κάθεται κόσμος. Περπατάς στα καλντερίμια και βλέπεις παντού καφασωτά παράθυρα, ξύλινα χαγιάτια και μπαλκόνια με γλάστρες. Ρομαντική και ήρεμη, μοιάζει με μεσαιωνική αρχόντισσα. Σε παλιό σχολείο στεγάζεται η περίφημη βιβλιοθήκη της με σπάνιες εκδόσεις απ' το 1.500 και μετά. Αξιόλογο το λαογραφικό της μουσείο και οι εκκλησίες της, που

χρονολογούνται 12 Κι 19 αιώνα. Σε μικρή απόσταση υπάρχουν τα ερείπια της μονής της Ίσοβας. Απ' την Ανδρίτσεινα ο δρόμος προχωρεί για την περιοχή των Βασσών. Σιγά σιγά το πράσινο αραιώνει. Τώρα βλέπεις πια μόνο βράχια, θεόρατα βουνά και φτωχούς θάμνους. Μέσα σε αυτό το θρίαμβο της αγριάδας ξεπροβάλλει ο ναός του Επικούρειου Απόλλωνα, έργο του Ικτίνου, αρχιτέκτονα του Παρθενώνα. Κτίστηκε το 420π.χ. πάνω σε βάσεις παλαιότερου ναού απ' τους κατοίκους της γειτονικής Φιγαλείας. Αφιερώθηκε στο θεό Απόλλωνα, γιατί τους απάλλαξε από κάποια επιδημία. Είναι ο καλύτερα διατηρημένος ναός, μετά το ναό του Ηφαίστου στην Αθήνα (Θησείο) και περιλαμβάνεται στον κατάλογο της UNESCO ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Ø RIVER TREKKING

Πεζοπορία στις όχθες και σε ορισμένα σημεία του ποταμού. Οι πεζοπορίες αυτές πραγματοποιούνται τους καλοκαιρινούς μήνες. Από τον Μαΐο μέχρι και τον Οκτώβριο. Οι μόνες προϋποθέσεις είναι ψυχική και σωματική υγεία και γνώση κολύμβησης. Θα πρέπει να έχετε μαζί σας σανδάλια ή αθλητικά παπούτσια που θα βραχούν. Στα σύνορα Ηλείας και Μεσσηνίας κρύβεται ο παράδεισος της Νέδας, ο μοναδικός ποταμός στη Ελλάδα με γυναικείο όνομα. Η διάσχιση εξελίσσεται στο ομορφότερο τμήμα του κατάφυτου φαραγγιού, περνώντας μέσα από φυσικές πισίνες, στενά τοιχώματα, υπόγειες σπηλιές και εντυπωσιακούς καταρράκτες.

2.5.8 ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στην προσπάθεια αναβάθμισης της περιοχής και ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού βλέπουμε συνεχώς καινούριες ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις με αξιόλογα συνεδριακά κέντρα χωρητικότητας πολλών ατόμων. Τέτοια ξενοδοχεία είναι το Olympian Village της Aldemar Hotels και το Grecotel Olympia Riviera.

Το συνεδριακό Κέντρο Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας:

Το Συνεδριακό Κέντρο Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας στην Αρχαία Ολυμπία διαθέτει υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις που συνδυαζόμενες με το μαγευτικό περιβάλλον, λειτουργούν σαν πόλος έλξης πολλών συνεδριακών εκδηλώσεων

Κάθε χρόνο συνεδριακοί χώροι υπάρχουν όμως και στις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες του νομού ενώ αρκετοί είναι οι επιχειρηματίες που προσανατολίζονται σε επενδύσεις σε συνεδριακά κέντρα στο Νομό Ηλείας.

επειδή η θέση τους αποτελούσε τη φυσική άμυνα της Πελοποννήσου. (Είναι κοντά στον Ισθμό).

· Ο Ακροκόρινθος (573 μ.). Στους πρόποδες του είχε κτιστεί η αρχαία Κόρινθος και το βουνό αποτελούσε τη φυσική ακρόπολή της. Πολλές μάχες έγιναν κατά την διάρκεια των αιώνων για την κατοχή του Ακροκορίνθου. Καταλήφθηκε το 1822 από τους Έλληνες, στη διάρκεια της Επανάστασης. Κορυφές της οροσειράς είναι η Ευρωστίνη (1.208 μ.), ο Φαρμακάς (1.616 μ.), το Μεγαλοβούνι (1.273 μ.), ο Προφήτης Ηλίας (725 μ.), κ.ά.

· Τέλος τα Αροάνια (2.341 μ.).

Σημαντικότερος ποταμός είναι ο Ασωπός. Πηγάζει από τον Ολίγυρτο και χύνεται στον Κορινθιακό κόλπο.

Οι υπόλοιποι είναι χείμαρροι. Κυριότεροι από αυτούς ο Ραχανιώτικος (ή Λογγοπόταμος), ο Κουτσομαδιώτικος (ή ποτάμι της Νεμέας), ο Σύθας (ή Τρικαλιώτικος), ο Σκουπέικος, Ζαχαλίτικος (ή Δερβένια), Κριός (ή ποτ. της Φόνισσας).

Η μόνη αξιόλογη πεδιάδα είναι η παραλιακή στενή πεδιάδα της Βόχας (Βοχαϊκή) μεταξύ της Κορίνθου και του Κιάτου. Μικρές πεδινές εκτάσεις βρίσκονται στα παράλια γύρω από τους Αγίους Θεοδώρους, το Καλαμάκι, το Λουτράκι.

Λίμνη υπάρχει της Στυμφαλίας. Έχει μήκος 18 τετρ. χλμ. ύψος 620 μ. και με ελάχιστη έκταση το καλοκαίρι 4 τετρ. χλμ. Κατά την αρχαιότητα εδώ ζούσαν οι Στυμφαλίδες όρνιθες, τις οποίες σκότωσε ο Ηρακλής. Το όνομά της οφείλεται στην αρχαία πόλη Στύμφαλο, που ήταν χτισμένη στις όχθες της.

Στην Περαχώρα υπάρχει η μικρή λίμνη της Βουλιαγμένης, που συνδέεται με τον Κορινθιακό.

2.6.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Θ ΙΣΘΜΙΑ

Ένας σημαντικός χώρος μέσα στη κορινθιακή γη με ιδιαίτερο ενδιαφέρον ήταν τα Ίσθμια. Οι αγώνες αυτοί που ήταν οι τρίτοι μετά τα Ολύμπια και τα Πύθια, ιδρύθηκαν στους μυθικούς χρόνους από τον Ποσειδώνα. Η αρχική όμως μορφή των αγώνων που ήταν νεκρική γιορτή, δικαιολογεί την ίδρυσή τους από το μυθικό βασιλιά Σίσυφο. Σύμφωνα με την μυθολογία η Ινώ τόσο για την συμπεριφορά της στα παιδιά Φροίξο και Έλλη, όσο και γιατί χρησιμοποιήθηκε ως τροφός του θεού Διόνυσου, τιμωρήθηκε μαζί με το σύζυγό της Αθάμα που ήταν βασιλιάς του Ορχομενού. Ο Αθάμας καταλήφθηκε από μανία, σκότωσε το μεγαλύτερο γιο του Λέαρχο και προσπάθησε να κάνει το ίδιο με τη γυναίκα του και το μικρό τους γιο, Μελικέρτη. Η Ινώ με το μικρό Μελικέρτη έτρεξαν να σωθούν. Εξαντλημένοι και γεμάτοι απόγνωση, φθάνοντας στις Σκιρωνίδες πέτρες (Κακιά Σκάλα) έπεσαν στη θάλασσα και πνίγηκαν. Ο μικρός Μελικέρτης το αθώο θύμα της οικογενειακής τραγωδίας, μεταφέρθηκε πάνω σε ένα δελφίни στα Ίσθμια και τον άφησαν στη ξηρά, Ο βασιλιάς της Κορίνθου Σίσυφος αδερφός του Αθάμα αναγνώρισε το Μελικέρτη, και του έφτιαξε βωμό και ίδρυσε ετήσιους νεκρικούς αγώνες.

Την οργάνωση των αγώνων και τις άλλες εορταστικές εκδηλώσεις της κανόνιζαν οι Κορίνθιοι εκτός από μικρά χρονικά διαστήματα που η Κόρινθος καταλαμβάνόταν από άλλους, όπως τους Αργείους Σικυώνιους κ.λ.π. Ιδιαίτερη λαμπρότητα παρουσίασαν την εποχή που η Κόρινθος κορύφωσε την ακμή της κι έγινε σημαντική ναυτική και οικονομική δύναμη.

Από την 19η Ολυμπιάδα οι Ισθμιακοί αγώνες γίνονταν κάθε πρώτο και τρίτο χρόνο των Ολυμπιακών αγώνων. Τον πρώτο χρόνο γίνονταν τον Κορινθιακό μήνα Πάνεμο - 17 Ιουλίου έως 15 Αυγούστου - και τον τρίτο κατά Μουνιχίωνα - 16 Μαρτίου έως 15 Απριλίου -δηλαδή μετά διετία. Τα αγωνίσματα ήσαν πένταθλο - άλμα, δρόμος, δίσκος, ακόντιο και πάλη - ιππικοί, αρματοδρομίες,

απαγγελίες, μουσικοί και ζωγραφικοί. Τα Ίσθμια άρχισαν να μετράνε από το 583 π.Χ.

Οι νικητές Ισθμιονικές ζούσαν στην αποθέωση. Με την λήξη των αγώνων οι κριτές τους στεφάνωναν με το στεφάνι της μεγαλύτερης τιμής πού ήταν από σέλινο και αργότερα από πεύκο. Τους πρόσφεραν βραβεία, όπως ο Σόλωνας ο Αθηναίος, είχε ορίσει το ποσόν των εκατό δραχμών στο κάθε νικητή. Οι διασημότεροι γλύπτες έφτιαναν τους ανδριάντες τους και τους έστηναν στην είσοδο του ναού του Ποσειδώνα, ενώ διακεκριμένοι ποιητές όπως ο Πίνδαρος κι ο Βακχυλίδης τους τιμούσαν με ύμνους. Οι συμπολίτες τους με πλήθος από φιλάθλους τους συνόδευαν μέχρι τον τόπο τους, μέσα σε μια ατμόσφαιρα μεθυστική από χαρά και υπερηφάνεια, παίρνοντας μέρος στις εκδηλώσεις υποδοχής και των τιμητικών διακρίσεων.

Θ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΠΟΣΕΙΔΩΝΑ

Ο ναός του Ποσειδώνα είναι ο αρχαιότερος ναός που χτίστηκε το 600 π.Χ. την εποχή της δυναστείας των Κυψελλιδών, καταστράφηκε πολλές φορές από σεισμούς και βάρβαρους. Ξαναφτιάχτηκε στην ίδια θέση, ανακαινίστηκε, έφτασε μέχρι την εποχή του Ιουστινιανού και πάλι καταστράφηκε το 527 μαζί με άλλα κτίρια από βάρβαρους. Είναι το αξιολογότερο λατρευτικό σημείο που μόνο το κτίσμα του, τη Ρωμαϊοκρατική εποχή είχε διαστάσεις 55x25. Στην είσοδο του υπήρχαν από τη μια μεριά ανδριάντες εκείνων που νίκησαν στα Ίσθμια, ενώ από την άλλη πλευρά πεύκα. Κοντά στο ναό χάλκινοι τρίτωνες δύο αγάλματα του Ποσειδώνα, ένα της Αμφιτρίτης και της Θάλασσας. Μέσα στο ναό έστεκαν επιβλητικά τα αφιερώματα του Ηρώδη του Αθηναίου, τέσσερα επίχρυσα άλογα με τις οπλές τους από ελεφαντόδοντο.

Κοντά σ' αυτά υπήρχαν δύο τρίτωνες. Ο Ποσειδώνας και η Αμφιτρίτη κάθονταν πάνω στο άρμα. Κοντά του πάλι, βρισκόταν ο Παλαίμονας πάνω στο δελφίνι από χρυσό και ελεφαντόδοντο. Μια γλυπτική παράσταση της θάλασσας που κρατάει την Αφροδίτη ενώ από τη μια μεριά και από την άλλη νηρηίδες.

Στο βάθρο του Ποσειδώνα είναι σκαλισμένα τα παιδιά του Τυνδάρεω που θεωρούνταν προστάτες των θαλασσινών. Επίσης άλλα αγάλματα είναι της γαλήνης και της θάλασσας, θαλάσσια άλογα, η Ινώ, ο Βελλερεφόντης και ο Πήγασος. Πολλά είναι και τα αφιερώματα. Η αργώ του Ιάσονα και της Μηδείας είναι το πρώτο αφιέρωμα. Στους ιστορικούς χρόνους μετά τη ναυμαχία της Σαλαμίνας οι Έλληνες μοίρασαν τα λάφυρα των Περσών στους θεούς και από τις τρεις τριήρεις που πιάσανε.

Μετά την μάχη των Πλαταιών από τα λάφυρα που πρόσφεραν στους θεούς, στον Ποσειδώνα αφιέρωσαν επτάπτηχο χάλκινο αδριάντα.

Την εποχή του Πελοποννησιακού πολέμου οι Έλληνες έθεσαν στήλες στον Ισθμό όπου γράφονταν σπονδές και όρκοι μεταξύ των Αθηναίων και των Λακεδαιμονίων

2.6.3 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ / ΘΕΡΜΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Θ ΛΟΥΤΡΑ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ

Νομός: **Κορινθία**
Περιοχή: **Λουτράκι**
Είδος: **Ιαματική Πηγή**
Πληροφορίες: **Δήμος: 27440 69000**
dimosl-p@otenet.gr
Δικτυακός Τόπος
<http://www.loutraki.gr/>

Δημοτική Επιχείρηση
ΔΕΤΑΔΠ «ΘΕΡΜΑΙ ΛΟΥΤΡΑΚΙ»
27440 26325

 Θερμοκρασία:

30,4 °C

 Χαρακτηρισμός:

Υπόθερμο - Cl - Na - Mg - K - Br - μεταλλικό - υποτονικό

 Ενδείξεις:

Υδροθεραπεία: Χρόνιες ρευματοπάθειες, χρόνιας ρευματικές αρθροπάθειες, σπονδυλοαρθρίτιδες, οσφυαλγίες, φλεγμονές του δέρματος, αλλεργικές δερματοπάθειες, ψωρίαση, έκζεμα.
Ποσιθεραπεία: ?τυπες ανεπάρκειες πέψης, χολολιθίαση, δυσκινησίες των χοληφόρων οδών, νεφρολιθίαση, λοιμώξεις ουροφόρων οδών, απλή χρόνια δυσκοιλιότητα, διάρροια, ασαφείς χρόνιας πρωκτίτιδες.

 Εγκαταστάσεις:

Ποσιθεραπείας, υδροθεραπείας και εμφιάλωσης. Πλήρης τουριστική υποδομή.

Διεθνούς φήμης λουτρόπολη, θεραπευτικός σταθμός και τουριστικό θέρετρο. Απέχει μόλις 80 χλμ. από την Αθήνα επί του βορείου μυχού του Κορινθιακού κόλπου, με περίφημα ιαματικά και φυσικά μεταλλικά νερά και σπάνιο φυσικό περιβάλλον.

Θ ΛΟΥΤΡΑ ΩΡΑΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ

Νομός: **Κορινθία**
Περιοχή: **Κεγχρεές**
Είδος: **Ιαματική Πηγή**
Πληροφορίες: **Δήμος: 27410 39295, 27410 39679**
Πληροφορίες: 27410 39900, 27410 39697

 Θερμοκρασία:	19°C
 Χαρακτηρισμός:	Ψυχρό - χλωριονατριούχο - μεταλλικό
 Ενδείξεις:	Υδροθεραπεία για ρευματισμούς.
 Εγκαταστάσεις:	

Η ονομασία των λουτρών οφείλεται στην ιαματική πηγή με το όνομα «Λουτρό της Ελένης». Τα Λουτρά Ωραίας Ελένης ήταν στην αρχαιότητα το επίνειο της αρχαίας κόμης «Σολύγεια», όπου σύμφωνα με την παράδοση, όπως μας τη μεταφέρει ο γνωστός περιηγητής Πausanias, εκεί λουζόταν η Ωραία Ελένη, βασίλισσα της Σπάρτης. Στο σημερινό χωριό Γαλατάκι έχουν βρεθεί το Ιερό και ίχνη του υδραγωγείου της κόμης «Σολύγεια». Η πηγή με το ιαματικό νερό της βρίσκεται προς το νότιο μέρος του αρχαίου λιμένα της Κορίνθου, Κεγχρεές.

2.6.4 ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Θ ΛΙΜΝΗ ΣΤΥΜΦΑΛΙΑΣ

Στο Νομό Κορινθίας αναπτύσσεται ένας από τους σημαντικότερους υγροβιότοπους της χώρας μας. Πρόκειται φυσικά για την περιοχή της λίμνης Στυμφαλίας.

Σχηματίζεται στο χαμηλότερο σημείο (600 μ. υψόμ.) του ομώνυμου λεκανοπεδίου και εκτός των νερών των πηγών και απορροών του λεκανοπεδίου, δέχεται και τα νερά που αποστραγγίζουν από το λεκανοπέδιο της αποξηραθείσας λίμνης της Πελλήνης.

Έχει αναγνωριστεί και συμπεριληφθεί στον ειδικό κατάλογο, γνωστού ως "Natura 2000", της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αφορά τη διατήρηση της άγριας πανίδας και χλωρίδας σημαντικών οικοτόπων.

Επίσης συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των Σημαντικών Περιοχών για τα πουλιά της Ελλάδας (ΣΠΕΕ) της Ορνιθολογικής Εταιρείας. Η έκταση του υγροτόπου είναι 3.650 στρέμματα, ενώ η έκταση της ενταγμένης στο δίκτυο Natura περιοχής είναι ευρύτερη και ανέρχεται σε 13.090 στρέμματα.

Η Στυμφαλία είναι μια σπάνια λίμνη όχι μόνο για την Πελοπόννησο, αλλά και για ολόκληρη την Ελλάδα, με μεγάλη οικολογική ποικιλότητα, αφού συνολικά φιλοξενεί περισσότερα από 160 είδη ορνιθοπανίδας. Σ' αυτά περιλαμβάνονται ο μικροτσικνιάς, ο πορφυροτσικνιάς, ο σφηκιάρης, ο καλαμόκιρκος, η πετροπέρδικα και οι φαλαρίδες, οι οποίες, μετά την απαγόρευση του κυνηγιού (1997) έχουν καταμετρηθεί σε 4.000 πουλιά.

Επίσης, η λίμνη είναι σημαντικός σταθμός για αποδημητικά πουλιά, όπως αρκετά είδη ερωδιού, τις χαλκόκοτες, το γερογάρονο, το μαυρογάρονο, τον νυκτοκόρακα και τον βαλτόκιρκο. Στα νερά της απαντάται το σπάνιο ενδημικό είδος ψαριού *Phoxinellus stymphalicus* αλλά και το μικρότερο ψάρι της Βαλκανικής, το τσιρώνι, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών.

Οι πλαγιές των ορέων της Κυλλήνης και του Ολίγυρτου, που περιβάλλουν και οριοθετούν το οροπέδιο της Στυμφαλίας, καλύπτονται από βλάστηση τύπου Magnopotamion ή Hydrocharition, φρύγανα, δάση σκληρόφυλλων και παρόχθια δάση.

Η οικολογική σπουδαιότητα της ευρύτερης περιοχής του υγροτόπου είναι ακόμη μεγαλύτερη, γιατί σήμερα αποτελεί την περιοχή με τα πλουσιότερα υδάτινα αποθέματα γλυκού νερού, που τροφοδοτούν την πεδιάδα της Βόχας και της Σκοτεινής Αργολίδας.

2.6.5 ΘΕΡΙΝΟΣ / ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Κορινθίας διαθέτει καθαρές και κρυστάλλινες θάλασσες, καθώς επίσης χρυσές παραλίες. Αποτελεί έναν από τους πιο αναπτυσσόμενους νομούς στο θερινό τουρισμό, καθώς ολοένα και περισσότεροι επιλέγουν τον νομό για τις καλοκαιρινές τους διακοπές.

Σε ολόκληρο τον νομό και κυρίως στις παραθαλάσσιες περιοχές, υπάρχουν πρότυπες ξενοδοχειακές μονάδες, ενοικιαζόμενα δωμάτια, κάμπινγκ και ξενώνες που μπορούν να φιλοξενήσουν τους παραθεριστές.

Σχεδόν σε ολόκληρο το νομό υπάρχουν οργανωμένες παραλίες όπου μπορεί κανείς να συνδυάσει το μπάνιο του με την διασκέδαση και τα θαλάσσια σπορ.

2.6.6 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Κορινθίας συνδυάζει αρμονικά τον θαλάσσιο τουρισμό με τον αγροτουρισμό. Πολλές είναι οι περιοχές στο νομό που προσφέρουν αγροτουριστικές εμπειρίες. Κυρίως στην ορεινή Κορινθία, τα χωριά που ανήκουν σ' αυτήν, είναι έτοιμα να φιλοξενήσουν επισκέπτες που ενδιαφέρονται για αγροτουρισμό.

Τα χωριά Δερβενάκια και Καστανιά, αποτελούν πρότυπα αγροτουριστικού προορισμού. Διαθέτουν παραδοσιακούς ξενώνες πολλών κλινών για την διαμονή των επισκεπτών που κύριο χαρακτηριστικό τους είναι η λιτότητα αλλά λειτουργικότητα του εσωτερικού τους. Παραδοσιακά ταβερνάκια θα προσφέρουν στον επισκέπτη την ευκαιρία να γευτεί τις παραδοσιακές τοπικές συνταγές και στην συνέχεια τα γραφικά μαγαζάκια ή οι κατά τόπους αγροτικοί σύλλογοι θα φροντίσουν να προμηθεύσουν τον επισκέπτη με παραδοσιακά τοπικά προϊόντα.

2.6.7 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ø PARAPENTE

Οι λάτρεις της αδρεναλίνης θα έχουν την ευκαιρία να ασχοληθούν με το parapente επισκεπτόμενοι τον νομό Κορινθίας. Πολλοί είναι οι σταθμοί απογείωσης και προσγείωσης σε ολόκληρο το νομό με βασικότερο όμως εκείνον της Κορίνθου. Σίγουρα ο επισκέπτης θα θαυμάσει από ψηλά την ομορφιά της Κορινθίας...

Ø ΙΠΠΑΣΙΑ

Οι λάτρεις των ήπιων μορφών αθλητικών δραστηριοτήτων θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν την κορινθιακή φύση μέσω της ιππασίας. Η περιήγησή τους στις όχθες της λίμνης Στυμφαλίας καθώς και στα ορεινά μονοπάτια του νομού, αποτελούν εμπειρίες ζωής.

Ø ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ

Για όσους θέλουν να εξερευνήσουν σπιθαμή προς σπιθαμή τον νομό Κορινθίας, η ιδανικότερη επιλογή είναι η πεζοπορεία. Με τον τρόπο αυτό θα περιηγηθούν στα ομορφότερα σημεία του νομού και θα θαυμάσουν από κοντά την πρωτόγονη ομορφιά.

Ø ΚΑΤΑΔΥΣΕΙΣ

Για τους λάτρεις του υδάτινου στοιχείου, ο νομός Κορινθίας έχει την κατάλληλη πρόταση. Οι καταδύσεις αποτελούν σίγουρα ιδανική λύση για όσους θέλουν να εξερευνήσουν τον βυθό της κορινθιακής θάλασσας και να έχουν μια σφαιρικότερη άποψη για την Κορινθία.

2.7.1 ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Βρίσκεται στο κέντρο της Πελοποννήσου. Συνορεύει Β. με το Νομό Αχαΐας, Α. με το Νομό Αργολίδος, ΒΑ με το Νομό Κορινθίας, Δ. και ΒΔ με το Νομό Ηλείας, Δ. και ΝΔ με το Νομό Μεσσηνίας, Ν. με το Νομό Λακωνίας και ΝΑ βρέχεται από τον Αργολικό κόλπο.

Έχει έκταση 4.419 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 105.309 κατοίκους.

Βουνά του Νομού Αρκαδίας είναι:

- Μαίναλο. Θεωρείται μεγάλο ορεινό συγκρότημα λέγεται ότι αποτελεί την "Ακρόπολη της Πελοποννήσου". Ψηλότερη κορυφή του είναι ο Προφήτης Ηλίας (1.981 μ.). Όλη η οροσειρά είναι σκεπασμένη από δάση. Διαθέτει ωραίες και πλούσιες κοιλάδες. (Αρκαδικά τοπία). Ψηλότερες κορυφές του είναι η Οστρακίνα (1.981 μ.), το Ρουπάκι (1.035 μ.), του Ροδιά (1.320 μ.), την Φραντζέτα (1.942 μ.), κ.ά.

· Ταΰγετος. Το βόρειο τμήμα του βουνού βρίσκεται στο Νομό. Κορυφές του η Ελληνίτσα (1.926 μ.), ο Άγιος Γεώργιος (1.297 μ.).

· Πάρνωνας. Οι κορυφές του είναι η Άνω Κορομηλιά (1.232 μ.), Καρακούλα (1.318 μ.), Ζαβίτσα (976 μ.), Μεγάλος Κόζακας (1.069 μ.).

Άλλα βουνά είναι: Το Αρτεμίσιο (1.772 μ.) Σημαντικότερη κορυφή του το Μαρμπέρι (1.032 μ.), Κτενιάς (1.599 μ.). Αποτελεί παρακλάδι του όρους Αρτεμισίου και είναι γεμάτο από δάση. Το Λύρκειο (ή Πούπατο, 1.756 μ.), το Σαιτάς (ή Όρυξις, 1.812 μ.). Ένα μέρος του ανήκει στο Νομό Αρκαδίας. Ξεχωρίζει η κορυφή Φάλκος (ή Λιάβα).

Ο Νομός Αρκαδίας είναι πλούσιος σε τρεχούμενα νερά. Χείμαρροι ρυάκια καθώς και μεγάλα ποτάμια κατρακυλούν από τις πυκνοδασωμένες πλαγιές των βουνών της.

Το μεγαλύτερο ποτάμι είναι ο Αλφειός που έχει μήκος 88 χλμ. Πηγάζει από το οροπέδιο της Τρίπολης και στη πορεία του δέχεται παραπόταμους και ρέματα. Ο Λάδωνας (ή Λάδων ή Ρουφιάς) σχηματίζει σε μικρή έκταση όριο ανάμεσα στους νομούς Αρκαδίας και Αχαΐας. Πηγάζει από το Χελμό και Σαιτά. Σχηματίζει υδατοπτώσεις που ονομάζονται Πήδημα, και κατασκευάστηκε υδροηλεκτρικό έργο.

Και ο Ερύμανθος. Πηγάζει από το όρος Ερύμανθος και είναι φυσικό σύνορο μεταξύ του Νομού Αχαΐας και του Νομού Ηλείας.

Ο Νομός Αρκαδίας επειδή είναι ορεινός, έχει περιορισμένες πεδιάδες. Δύο χαμηλές πεδινές εκτάσεις σχηματίζονται δίπλα στον Αργολικό κόλπο: Η πεδιάδα του Άστρους (ή Θυρεατική) και νοτιότερα η πεδιάδα του Λεωνιδίου η οποία είναι μικρότερη. Οι άλλες πεδινές περιοχές του νομού είναι ψηλές λεκάνες δηλ. οροπέδια τα οποία περικλείουν ψηλότερα βουνά.

Γνωστό είναι το οροπέδιο της Τρίπολης (ύψους 600-700 μ.).

Άλλη λεκάνη είναι η ωσειδής λεκάνη της Μεγαλόπολης (μέσου ύψους 400 μ.) που σχηματίζεται ανάμεσα στα βουνά Μαίναλο, Ταΰγετο, Λύκαιο με κέντρο την ομώνυμη πόλη.

Δύο είναι οι λίμνες στο Νομό Αρκαδίας:

- Τάκκα. Έχει ύψος 657 μ. Η έκτασή της δεν είναι σταθερή. Παρουσιάζει εποχιακές διακυμάνσεις δηλ. μεγαλώνει το χειμώνα και μικραίνει το καλοκαίρι. Μελετάται το θέμα συστηματικής χρησιμοποίησης των νερών της λίμνης για αρδευτικούς σκοπούς.

- Η τεχνητή λίμνη του Λάδωνα. Έχει ύψος 420 μ. έκταση 16 τετρ. χλμ. και μήκος 15 χλμ. Πίσω από το φράγμα ύψους 40 μ. σχηματίστηκε η τεχνητή λίμνη. Η Αρκαδία από το ανάγλυφο της μορφής της και της γεωγραφικής θέσης της είναι η πιο ψυχρή περιοχή στην Πελοπόννησο. Το κλίμα της είναι ψυχρό το χειμώνα, με βροχές και χιόνια, και δροσερό το καλοκαίρι.

2.7.2 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΑΙΝΑΛΟΥ

Στην υψηλότερη κορυφή του Μαινάλου, σε ύψος 1980 μέτρων, λειτουργεί το Χιονοδρομικό Κέντρο της Οστρακίνας. Η πρόσφατη επένδυση ιδιώτη αναβάθμισε πλήρως το χιονοδρομικό κέντρο του Μαινάλου το οποίο σήμερα μπορεί, όχι μόνο να φιλοξενήσει, αλλά και να ικανοποιήσει και τους πιο απαιτητικούς φίλους του σκι.

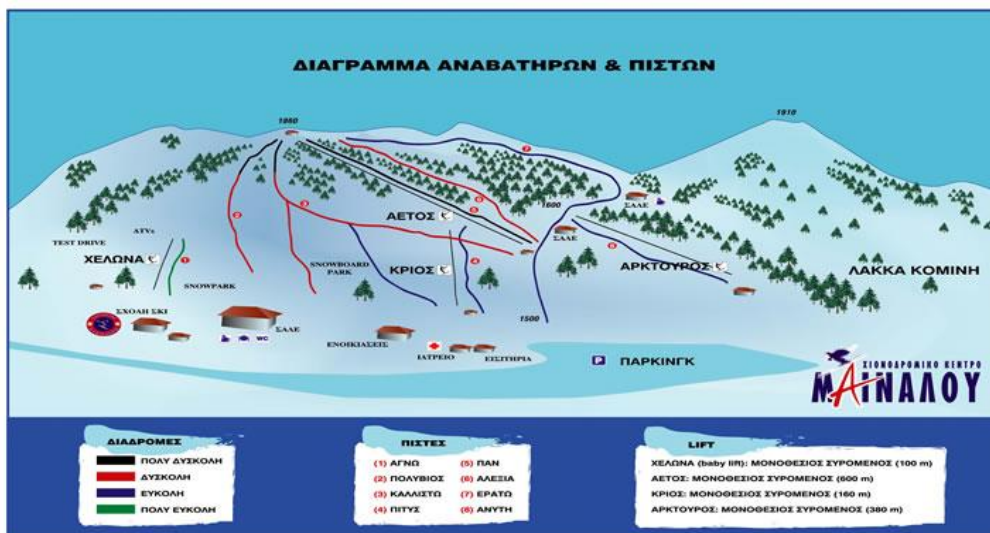
Για την εξυπηρέτηση των χιονοδρόμων υπάρχουν 4 αναβατήρες που μεταφέρουν τους σκιέρ στις 8 πίστες του χιονοδρομικού κέντρου. Υπάρχουν εκπαιδευτές για τους αρχάριους, καταστήματα ενοικίασης εξοπλισμού σκι και σνόουμπορντ, τρία καφέ, εστιατόριο και κατάστημα λιανικής πώλησης.

Η μικρή απόσταση από την Τρίπολη, μόνο 25 χλμ., και από την Αθήνα, λιγότερο από 2 ώρες διαδρομή, παρέχει στην Οστρακίνα προνομιακή θέση έναντι των άλλων χιονοδρομικών κέντρων της Ελλάδος.

Υπάρχουν πλέον συχνά δρομολόγια τουριστικών λεωφορείων από την Αθήνα προς το πανέμορφο Χιονοδρομικό Κέντρο του Μαινάλου, δίνοντάς του ένα επιπλέον πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων χιονοδρομικών κέντρων της χώρας.

1.LIFT
-ΧΕΛΩΝΑ (baby lift):ΜΟΝΟΘΕΣΙΟΣ ΣΥΡΟΜΕΝΟΣ (100 μ.)
-ΑΕΤΟΣ:ΜΟΝΟΘΕΣΙΟΣ ΣΥΡΟΜΕΝΟΣ (600 μ.)
-ΚΡΙΟΣ:ΜΟΝΟΘΕΣΙΟΣ ΣΥΡΟΜΕΝΟΣ (160 μ.)
-ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ:ΜΟΝΟΘΕΣΙΟΣ ΣΥΡΟΜΕΝΟΣ(380 μ.)

2.ΠΙΣΤΕΣ
-ΑΓΝΩ(100 μ.)
-ΠΟΛΥΒΙΟΣ(800 μ.)
-ΚΑΛΛΙΣΤΩ (800 μ.)
-ΠΙΤΥΣ (130 μ.)
-ΠΑΝ (650 μ.)
-ΑΛΕΞΙΑ (650 μ.)
-ΕΡΑΤΩ (2500 μ.)
-ΑΝΥΤΗ (350 μ.)

2.7.3 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ / ΘΕΡΜΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Τα Ιαματικά Λουτρά Ηραίας βρίσκονται 12 χλμ βόρεια της περιοχής Πάλουμπα του δήμου Ηραίας. Οι Ιαματικές πηγές των λουτρών Ηραίας θεωρούνται οι σημαντικότερες στην ελληνική επικράτεια και προσελκύουν κάθε χρόνο χιλιάδες επισκέπτες. Το υδροθεραπευτήριο των ιαματικών πηγών λειτουργεί με αυτεπιστασία του δήμου από τις 15 Ιουνίου έως τις 15 Οκτωβρίου. Ο πλήρως ανακαινισμένος χώρος τους διαθέτει 20 υπερπολυτελείς καμπίνες με 20 μπανιέρες εκ των οποίων οι 3 είναι για υδρομασάζ.

Τα θειούχα νερά των πηγών είναι τα πιο ενδεδειγμένα ιατρικά, με αποδεδειγμένες θεραπευτικές ιδιότητες για νευραλγίες, ρινίτιδες, οσφυαλγίες, αναιμίες, ισχιαλγίες, τενοντίτιδες.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : ΤΗΛ. 27950/ 31114

2.7.4 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΑΡΧΑΙΑ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ

Αρχαία πόλη της Αρκαδίας γνωστή από τον Όμηρο, ο οποίος τη χαρακτηρίζει ερατεινή που σημαίνει ευτυχισμένη.

Βρίσκεται 13 χμ. Βόρεια της Τρίπολης, Νότια του Ορχομενού και Βόρεια της Τεγέας (Χάρτης Δ5). Καταλαμβάνει μια ευρύχωρη πεδιάδα. Αρχικά πέντε (5) κόμεις διασκορπισμένες αποτελούσαν την Αρχαία Μαντίνεια, οι οποίες αργότερα με προτροπή των Αργείων συνώκισαν και οχύρωσαν μια πόλη. Η Μαντίνεια περιβαλλόταν από τείχος με λίθινο υπόβαθρο και ανωδομή από ωμές πλίνθους. Το μήκος ήταν 3.942 μ. Σ' αυτό υπήρχαν 122 πύργοι ύψους 5 μέτρων περίπου. Γύρω από το τείχος υπήρχε σκαμμένη τάφος όπου διοχέτευαν τα νερά του ποταμού Όφη και της κρήνης Άρνα, κοντά στην οποία η Ρέα έφερε στον κόσμο τον Ποσειδώνα. Μπροστά στις πύλες διακρίνονταν κατάλοιπα γεφυριών ενώ οι πύλες οδηγούσαν σε αντίστοιχα κρυφά μονοπάτια.

Εσωτερικά του τείχους υπήρχαν:

- § Το αρχαίο θέατρο της Μαντινείας (Ρωμαϊκής εποχής).
- § ο ναός του Δία Σωτήρα.
- § Το Ηραίο με αγάλματα του Πραξιτέλη.
- § Βωμός του Ήλιου.
- § Κυκλικό οικοδόμημα στο οποίο φύλασσαν την ιερή φλόγα που είχαν μεταφέρει από την Αττική και τον έφιππο ανδριάντα του Γρύλλου - γιου του Ξενοφώντα.

Το 500 π.Χ. εμφανίστηκαν τα νομίσματά της τα οποία εξαφανίστηκαν μετά την καταστροφή της πόλης από τους Λακεδαιμόνιους και επανακυκλοφόρησαν μετά την επανίδρυσή της το 370 π.Χ.

Έξω από το τείχος και την πόλη υπήρχε άλσος αφιερωμένο στη θεά Δήμητρα καθώς και πηγή με το όνομα Άρνη.

Σε ανασκαφές που έγιναν από τον αρχαιολόγο Φουζέρ (1887-1889) ανακαλύφθηκε μεγάλο μέρος των κτισμάτων και ερειπίων της αρχαίας πόλης. Από το αρχαίο θέατρο σώζεται ολόκληρη η σκηνή, ενώ έργα του Πραξιτέλη φυλάσσονται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας. Επίσης σώζονται ερείπια του ναού του Δία, του Βουλευτηρίου και της αγοράς.

Θ ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗ

Βρισκόταν στα Βορειοδυτικά προάστια της σημερινής Μεγαλόπολης, 35 χμ δυτικά της Τρίπολης, στο κέντρο του λεκανοπεδίου της (Χάρτης Ζ3). Ήταν χτισμένη στις όχθες του ποταμού Ελισσώνα, στα δυτικά της γέφυρας του ποταμού στο σημερινό δημόσιο δρόμο Μεγαλόπολης - Καρύταινας. Χτίστηκε το 370 π.Χ. με διαταγή του Θηβαίου Στρατηγού Επαμεινώνδα μετά τη νίκη των Θηβαίων στα Λεύκτρα.

Στο Βόρειο μέρος της Μεγαλόπολης, πάνω από τη δεξιά όχθη του ποταμού Ελισσώνα υπήρχε η αγορά της Μεγαλόπολης, με λιθόκτιστο περίβολο χαμηλού ύψους. Στη μέση της αγοράς βρίσκονταν το ιερό του Λύκαιου Δία, βωμοί του Δία, δύο αετοί - συμβολικά πουλιά του Δία, μαρμάρινο άγαλμα του Πάνα, χάλκινο άγαλμα του Απόλλωνα, ύψους 12 ποδών από τη Φιγαλία, καθώς και άγαλμα της μητέρας των θεών. Επίσης η αγορά περιελάμβανε κατεστραμμένο ναό του κακήσιου Ερμή, ναό της Τύχης με μαρμάρινο άγαλμα, ανάγλυφη παράσταση του Πολύβιου και ιερό του Δία Σωτήρα.

Μουσεία

α/α	Μουσεία	Δ/νση	Τηλέφωνο	Παρατηρήσεις
1.	Άστρους αρχαιολογικό	Άστρος TK 22001	27550-22201	
2.	Ανασκαφή ΕΥΑΣ - Έπαυλη Ηρώδη Αττικού	Πλησίον Ιεράς Μονής Λουκούς	27550-41086	
3.	Αρχαιολογική Συλλογή Δημητσάνας	Δημητσάνα TK 22007	27950-31219	
4.	Εκκλησιαστικό	Δημητσάνα TK 22007	27950-31468	
5.	Υδροκίνησης	Δημητσάνα TK 22007	27950-31630	
6.	Λυκόσουρας αρχαιολογικό	Λυκόσουρα	27910-25780	
7.	Μεγαλόπολης	Σταθοπούλου 9 222 00 Μεγαλόπολη	27910-23275	
8.	Μουσείο και Διεθνές Κέντρο ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ	Ζάτουνα		
9.	Στεμνίτσας Λαογραφικό	Στεμνίτσα	27950-81252	
10.	Τεγέας Λαογραφικό	Παλ. Επισκοπή	2710-556540	
11.	Τεγέας Αρχαιολογικό	Αλέα	2710-556540	
12.	Τρίπολης Αρχαιολογικό	Ευαγγελιστρίας 8 22100 Τρίπολη	2710-242148 2710-242745	
13.	Τρίπολης Πολεμικό	Εθνομαρτύρων 1 22100 Τρίπολη	2710-224410	

2.7.5 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Αρκαδίας διαθέτει πληθώρα μοναστηριών και ναών, και για το λόγο αυτό αποτελεί πόλο έλξης εκατοντάδων προσκυνητών κάθε χρόνο. Σε ολόκληρο σχεδόν το νομό, υπάρχουν μονές με σημαντική χριστιανική ιστορία και γενικότερη σημασία για την Ελλάδα.

I. Μονές

α/α	Ιερά Μονή		Δήμος	Δημοτικό Διαμέρισμα	Τηλέφωνο	Ανδρών/ Γυναικών
1.	Αρτοκωστάς	Κοίμηση της Θεοτόκου	Β. Κυνουρίας	Αγ. Ανδρέα	27550-31250	Γυναικών
2.	Βαρσών	Αγίου Νικολάου	Κορυθίου	Νεοχωρίου Μαντ.	2710-572302	Ανδρών
3.	Γοργοεπηκόου	Υπεραγίας Θεοτόκου	Μαντινείας	Νεστάνης	2710-561209	Γυναικών
4.	Ελώνης	Κοίμηση της Θεοτόκου	Λεωνιδίου	Λεωνίδιο	27570-22297	Γυναικών
5.	Επάνω Χρέπας	Υπεραγίας Θεοτόκου	Τρίπολης	Περθωρίου	2710-223498	Γυναικών
6.	Καλτεζών	Αγίου Νικολάου	Βαλτετσίου	Καλτεζών	2710-581347	Γυναικών
7.	Κανδήλας	Κοίμηση της Θεοτόκου	Λεβιδίου	Κανδήλας	27960-31288	Γυναικών
8.	Καρυάς	Αγίου Νικολάου	Β. Κυνουρίας	Αγ. Ανδρέα	27570-41360	Ανδρών
9.	Καστρίου	Τιμίου Προδρόμου	Β. Κυνουρίας	Καστρίου	27920-22290	Ανδρών
10.	Λουκούς	Μεταμ. του Σωτήρος	Β. Κυνουρίας	Άστρους	27550-41260	Γυναικών
11.	Μαλεβής	Κοίμηση της Θεοτόκου	Β. Κυνουρίας	Αγίου Πέτρου	27920-31243	Γυναικών

12.	Παλαιοπαναγιάς	Κοίμηση της Θεοτόκου	Β. Κυνουρίας	Άστρους	27550-41260	Γυναικών
13.	Σίντζας	Αγίου Νικολάου	Λεωνιδίου	Λεωνίδιο	27570-22457	Γυναικών

II. Μετόχια

α/α	Μετόχι	Τηλέφωνο	Ανδρών/ Γυναικών
1.	Ευαγγελισμού της Θεοτόκου της Ι. Μονής Αρτοκωστών	2755-312169	
2.	Αγίου Χαραλάμπους της Ι. Μονής Κανδήλας	27960-31288	
3.	Αγίου Χαραλάμπους της Ι. Μονής Μαλεβής		
4.	Αγίας Ειρήνης της Ι. Μονής Καλτεζών		
5.	Αναλήψεως Κυρίου της Ι. Μονής Λουκούς		
6.	Αγίου Χαραλάμπους της Ι. Μονής Σίντζας	27570-22457	
7.	Εισοδίων της Θεοτόκου της Ι. Μονής Ελώνης	27570-22201	
8.	Αγίου Γεωργίου της Ι. Μονής Παλαιοπαναγιάς		
9.	Αγίου Γεωργίου της Ι. Μονής Αγίου Νικολάου Καρυάς	27570-41560	

2.7.6 ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΛΙΜΝΗ ΤΑΚΑ

Νότια της Τρίπολης, πάνω στο οροπέδιο της Τεγέας και σε υψόμετρο 650 μ. βρίσκεται η λίμνη Τάκα (Χάρτης Ε5). Στην άκρη της λίμνης υπάρχουν καταβόθρες απ' όπου φεύγουν τα νερά της. Ένα τμήμα της λίμνης καλλιεργείται όταν η στάθμη των νερών είναι χαμηλά.

Η αξιοποίηση της λίμνης Τάκα ήταν ένα χρόνιο πρόβλημα που αντιμετώπιζε η περιοχή της Τεγέας. Σήμερα έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση της κατασκευής του ταμιευτήρα της λίμνης. Οι εργασίες έχουν αρχίσει. Με το έργο αυτό εξασφαλίζεται η άρδευση τριάντα χιλιάδων στρεμμάτων στην περιοχή, αλλά και η δημιουργία ενός σημαντικού υδροβιότοπου. Διασώζοντας τη γλωρίδα και την πανίδα του υδροβιότοπου θα αναδειχτεί η περιοχή σε περιβαλλοντικό και τουριστικό πόλο έλξης. Μια βόλτα στην Τάκα έχει ξεχωριστό ενδιαφέρον. Τα νερά της το χειμώνα αλλά και ως το τέλος της άνοιξης φτάνουν μέχρι το χωριό Βουνό, που γίνεται ... παραλιακό και ο παφλασμός του κύματος θυμίζει θάλασσα. Ο δρόμος προς τον Κάνδαλο ενθουσιάζει τον επισκέπτη αφού περνά μέσα από τη Λίμνη. Μπορεί κανείς να απολαύσει το όμορφο τοπίο, με τις καταπράσινες ιτιές και τα νούφαρα, να ακούσει το κελάηδημα των υδρόβιων και να θαυμάσει από κοντά τα βουτηχτάρια, τις νερόκοτες, τους τσικνιάδες, τα φιφιά, τις αγριόπαπιες αλλά και τους πανέμορφους κύκνους, αν είναι τυχερός.

Ø ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΛΑΔΩΝΑ

Η τεχνητή λίμνη του Λάδωνα, σχήματος φιδιού, βρίσκεται ανάμεσα στα Λαγκαδινά βουνά και στο Αφροδίσιο όρος (Χάρτης Β2). Δημιουργήθηκε το έτος 1955 με την κατασκευή του φράγματος από τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού.

Η Λίμνη, όταν βρίσκεται στη μέγιστη στάθμη λειτουργίας της (420 μέτρα υψόμετρο), έχει μήκος 15 χμ., μέγιστο πλάτος 1500 μ. ελάχιστο πλάτος 75 μ. και η χωρητικότητά της τότε είναι 49.000.000 μ³. Η ελάχιστη στάθμη λειτουργίας της είναι 400 μέτρα. Τροφοδοτείται με τα νερά του ποταμού Λάδωνα, ο οποίος έχει τις πηγές του κοντά στη Λυκούρια και στο δρόμο του συναντά τους παραποτάμους Τράγο (Παναγίτσα) και Αροάνειο (Πλανητέρο). Σημαντικό ρόλο έπαιξε στην περιοχή της **"Κυράς το γεφύρι"** που επέτρεπε το πέρασμα από τη μια όχθη της λίμνης στην άλλη. Χτίστηκε από την Αρχόντισσα της Άκοβας, την Κυρά, τον 13ο αιώνα. Έχει μήκος 56,60 μ. και πλάτος 2,15 μ. Το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα η γέφυρα σκεπάζεται από τα νερά της λίμνης, γι αυτό η ΔΕΗ είχε εξασφαλίσει το πέρασμα ανθρώπων, ζώων και οχημάτων, με ένα πλωτό πορθμείο.

Σήμερα ανάμεσα στην παλιά γέφυρα και στο πορθμείο υπάρχει μια σύγχρονη, μεγάλη γέφυρα για την κάλυψη των αναγκών της περιοχής.

Το φράγμα

Το φράγμα κατασκευάστηκε το έτος 1955 στη θέση "Πήδημα", σε απόσταση δέκα χιλιομέτρων από τα Τρόπαια. Κατασκευαστής ήταν Ιταλική εταιρεία. Το ύψος του φράγματος είναι 50 μέτρα. Σημαντικό ρόλο παίζουν οι δυο υπερχειλιστές. Βρίσκονται πάνω στο φράγμα και σκοπό έχουν την εκφόρτιση των πλημμυρικών νερών, πάνω από τη στάθμη των 420 μέτρων.

Κοντά στο φράγμα βρίσκεται η είσοδος της σήραγγας που μεταφέρει την απαιτούμενη ποσότητα νερών στους υδροτροβίλους, για τη λειτουργία του **Υδροηλεκτρικού εργοστασίου**.

Ø ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΣ ΜΟΥΣΤΟΥ

Πολύ κοντά στο Άστρος (Χάρτης Ζ8) βρίσκεται ο υγροβιότοπος του Μουστού. Λένε πως εκεί ήταν το παλιό λιμάνι του Παραλίου Άστρους απ' όπου γινόταν η φόρτωση του μούστου, αφού η περιοχή της Θηρέας την παλιά εποχή φημιζόταν για τους αμπελώνες της. Έτσι πήρε το όνομα Μουστός (μούστος - Μουστός)

Ο υγροβιότοπος έχει πολύ μεγάλη περιβαλλοντική σημασία. Τόσο η γλωρίδα (βούρλα, καλάμια, ψαθιά κλπ) όσο και η πανίδα (ψάρια, χέλια, υδρόβια πουλιά κλπ) είναι πλούσια στην περιοχή. Πέρα από τους μόνιμους κατοίκους της λίμνης, κάθε χρόνο ξεχειμωνιάζουν πλήθος υδρόβιων πουλιών (κύκνοι, ερωδιοί, αγριόπαπιες κλπ) απολαμβάνοντας τις άριστες κλιματολογικές συνθήκες αλλά και τη φιλοξενία των κατοίκων - επισκεπτών της περιοχής.

Ένας υγροβιότοπος επηρεάζει το κλίμα μιας περιοχής. Έτσι και ο Μουστός εξασφαλίζει δροσιά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Στο παρελθόν τέτοιοι τόποι ήσαν πηγή ασθενειών (ελονοσία), σήμερα όμως όλο και πιο πολλοί το επισκεπτόμαστε για να το θαυμάσουμε. Υποχρέωσή μας είναι να το διατηρούμε καθαρό αποφεύγοντας τη ρύπανση από κάθε είδους απορρίμματα.

Ø ΠΟΤΑΜΟΣ ΛΟΥΣΙΟΣ

Λούσιος είναι ένα ποτάμι, μικρό, μήκους είκοσι τριών (23) χιλιομέτρων που πηγάζει από το οροπέδιο της Καρκαλούς και εκβάλλει στην περιοχή της Καρύταινας (χάρτης Δ3). Σύμφωνα με την παράδοση, σ' αυτόν "λούστηκε" ο Δίας από τις νύμφες, όταν γεννήθηκε. Μετά την περιοχή της Αρχαίας Γόρτυνος ονομάζεται Γορτύνιος, παίρνοντας το όνομά του από αυτήν. Τα νερά του διατηρούν την ίδια θερμοκρασία χειμώνα καλοκαίρι.

Στο Λούσιο διοργανώνονται και πραγματοποιούνται, μετά την περιοχή της Αρχαίας Γόρτυνος κοντά στο γεφύρι του Ατσιώλου, διάφορα σπορ όπως rafting, kayak, trekking canyoning, κλπ.

Το φαράγγι

Η παρόχθια περιοχή του Λούσιου στο μεγαλύτερο τμήμα του είναι απόκρημνη, ενώ υψώνονται κοφτεροί βράχοι κάνοντας αδύνατο το πέρασμα μέσα από αυτούς. Έτσι δημιουργήθηκε το ιδιαίτερου φυσικού κάλλους φαράγγι του. Από το έτος 1997 έχει χαρακτηριστεί "ως περιοχή ενιαίου αρχαιολογικού χώρου" και προστατεύεται από το υπουργείο πολιτισμού. Έχει πλούσια χλωρίδα και πανίδα που συνυπάρχουν αρμονικά.

Επειδή κατά μήκος του φαράγγιού υπάρχουν πολλές πηγές - κεφαλάρια, με άφθονα νερά, αναπτύχθηκε ένα είδος βιοτεχνίας που στηρίχτηκε στην υδροκίνηση. Λειτουργήσαν μύλοι για το άλεσμα των δημητριακών, μύλοι που λειτουργούσαν σαν βυρσοδεψεία για την κατεργασία δερμάτων, μύλοι για τη πυρίτιδα οι γνωστοί μπαρουτόμυλοι, νεροτριβές για την επεξεργασία ρούχων, νεροπρίονα για την κοπή ή το "σκίσιμο" κορμών δέντρων κλπ. Στον ίδιο χώρο λειτουργήσαν ασβεστοκάμينا, εργαστήρια κατασκευής κεραμιδιών, ελαιοτριβεία και αποστακτήρια με το ρακοκάζανο για την παραγωγή τσίπουρου (ρακί). Σήμερα στην περιοχή λειτουργεί το Μουσείο Υδροκίνησης.

Το Εθνικό μονοπάτι 32 είναι είναι παρακλάδι του Ευρωπαϊκού μονοπατιού E4 GR. Ξεκινά από τη Βυτίνα, περνά από το Ζυγοβίστι, τη Δημητσάνα, το Παλιοχώρι, τη μονή Φιλοσόφου, το Κρυφό Σχολειό, τη μονή Αγίου Ιωάννου Προδρόμου, την Καρύταινα, για να καταλήξει στο Γύθειο.

2.7.7 ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ø ΣΠΗΛΑΙΟ ΚΑΨΙΑ

Είναι ένα από τα δέκα πιο αξιόλογα σπήλαια της χώρας μας. Ανακαλύφθηκε το 1887 και εξερευνήθηκε το 1892. Ο λόγος για το σπήλαιο «Καταβόθρες του Κάψια». βρίσκεται κάτω από το Χιονοδρομικό Κέντρο του Μαινάλου, 1500 μέτρα απ' το χωριό Κάψια, μόλις 15 χλμ. απ' την Τρίπολη. Σύμφωνα με τους επιστήμονες το σπήλαιο του Κάψια είναι παγκοσμίου σπηλαιολογικού ενδιαφέροντος και έχει όλες τις προϋποθέσεις να γίνει ένα αξιοθέατο μεγάλου τουριστικού ενδιαφέροντος.

Το σπήλαιο έχει μήκος, σε ευθεία, 380 μέτρα και ο διάκοσμος του αποτελεί ένα σπάνιο, μεγαλειώδες θέαμα συνδυασμού χρωμάτων, σχεδίων και φυσικών συμπλεγμάτων. Μέχρι σήμερα έχουν εξερευνηθεί περίπου 6.500 τ.μ. του σπηλαίου ενώ στο εσωτερικό του εντοπίστηκαν απολιθώματα νεολιθικής εποχής, ίχνη παλιάς πλημμύρας, ανθρώπινα οστά και κρανία αλλά και πήλινα λυχνάρια του 4ου και 5ου αιώνα μ.Χ.

Στο εσωτερικό του σπηλαίου υπάρχουν μικρά και μεγάλα δωμάτια, πολυδαίδαλοι διάδρομοι και μοναδικά συμπλέγματα από σταλακτίτες και σταλαγμίτες που ξεπερνούν κατά πολύ το ένα μέτρο. Στην «αίθουσα των θαυμάτων» του σπηλαίου μπορεί να αντικρίσει κανείς ένα αληθινό δάσος από κατάλευκους σταλακτίτες που κρέμονται από την οροφή και πολύχρωμους σταλαγμίτες σε μοναδικούς συνδυασμούς χρωμάτων και σχεδίων. Εικόνες πραγματικά θεαματικές που κάνουν το Σπήλαιο του Κάψια ένα σπήλαιο αξεπέραστης αξίας αλλά και ομορφιάς.

2.7.8 ΘΕΡΙΝΟΣ / ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Το μοναδικό κομμάτι της Αρκαδικής γης που βρέχεται από θάλασσα είναι αυτό της Κυνουρίας. Βρίσκεται στο ΝΑ μέρος του Νομού, στον Αργολικό κόλπο και στο Μυρτώο πέλαγος. Πρόκειται για μια πεντακάθαρη, ακίνδυνη θάλασσα, που συνδυάζει τα πανέμορφα παραλιακά θέρετρα (Ξηροπήγαδο, Παράλιο Άστρος, Αγ. Ανδρέα, Αρκαδικό χωριό, Τυρό, Λεωνίδιο...) με την εύκολη, από Αττική και Τρίπολη, πρόσβαση! Εύκολα ανηφορίζεις στον Κοσμά, προς τα γραφικά Τσακωνοχώρια -τον Πραστό, την Καστάνιτσα...- και ακόμη στον Άγιο Πέτρο, το Καστρί...

Οι Κυνουριακές παραλίες, τους καλοκαιρινούς μήνες, δέχονται χιλιάδες, ξένους και ντόπιους, παραθεριστές οι οποίοι τις προτιμούν, για τον ήλιο, τη φιλοξενία, την εξυπηρέτηση, την καθαριότητα της θάλασσας, τη γραφικότητά τους, το παραδοσιακό της εμφάνισής τους, την ποιότητα και τον τρόπο ζωής των κατοίκων, την πρόθυμη και άψογη παροχή υπηρεσιών!

Ενοικιαζόμενα δωμάτια και ξενοδοχεία υπάρχουν άφθονα, καθαρά... Άφθονο είναι και το ψάρι για τους παραθεριστές. Προσφέρεται για όλα τα σπορ, η Κυνουριακή θάλασσα, καθώς και για όλα τα είδη του ψαρέματος... Πολύ συχνά φιλοξενούνται, παντός είδους, πολιτιστικές εκδηλώσεις προς τέρψη των παραθεριστών!

Δεν είναι υπερβολή, να ισχυριστούμε, πως, οι Κυνουριακές θάλασσες και παραλίες, δεν έχουν να ζηλέψουν, τίποτα το ιδιαίτερο... και από τις πλέον φημισμένες της χώρας μας τουναντίον, υπερτερούν!

2.7.9 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Αρκαδίας διαθέτει αρκετές περιοχές που αποτελούν ιδανικό προορισμό για αγροτουρισμό. Οι πιο γνωστές περιοχές είναι :

Ø BYTINA

Στο ανατολικό άκρο της ευρύτερης περιοχής της κεντρικής Πελοποννήσου βρίσκεται η Βυτίνα, χτισμένη σε ελατόφυτη περιοχή. Η Βυτίνα είναι ένας παραδοσιακός προορισμός, ιδιαίτερα γνωστός για το φυσικό του κάλλος. Διαθέτει παραδοσιακούς ξενώνες για την διαμονή των επισκεπτών και πληθώρα μεζεδοπωλείων για να απολαύσουν την παραδοσιακή κουζίνα. Φημισμένα επίσης είναι και τα γλυκά του κουταλιού της περιοχής, τα εξαιρετικής ποιότητας κρέατα και τα παραδοσιακά υφαντά. Γύρω από την Βυτίνα μπορεί κανείς να επισκεφτεί το μοναστήρι των Αγίων Θεοδώρων, την πηγή του Πausανία και το λιθόχτιστο γεφύρι Ζαρζί.

Ø ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ

Χτισμένη ψηλά, πάνω από τον Λούσιο, όπου σύμφωνα με την μυθολογία οι Νύμφες έλουσαν το μικρό Δία. Χάρη στον ποταμό Λούσιο, κάποτε λειτουργούσαν 90 υδρόμυλοι. Στην διάρκεια της Επανάστασης του 21 οι μύλοι έγιναν μπαρουτόμυλοι, και η Δημητσάνα ήταν γνωστή ως η γενέτειρα του μπαρουτιού.

Κοντά στην Δημητσάνα βρίσκονται πολύ σημαντικά μοναστήρια, όπως η Παλιά Μονή Φιλοσόφου που ιδρύθηκε το 12^ο αιώνα από τον Νικηφόρο Φωκά και που αργότερα πέρασε στην ιστορία ως "Κρυφό Σχολείο". Στην Δημητσάνα θα βρει κανείς ξενώνες παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, γραφικά ταβερνάκια και μαγαζιά με παραδοσιακά προϊόντα.

2.7.10 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ø BIRD – WATCHING

Η πιο ιδανική περιοχή για παρατήρηση πουλιών είναι η λίμνη Τάκα με την σπάνια πανίδα της. Εκεί μπορεί κανείς να θαυμάσει από κοντά σπάνια μεταναστευτικά πουλιά, ιδιαίτερα την άνοιξη. Μερικά από τα είδη αυτά είναι : ο Καλαμόκιρκος, ο Σπιζαετός, ο Λευκοτσικνιάς και η Χαλκόκοτα.

Ø MOUNTAIN BIKE

Ο νομός Αρκαδίας αποτελεί ιδανικό προορισμό για τους λάτρεις του ποδήλατου βουνού. Ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να γνωρίσει τα ανεξερεύνητα μονοπάτια της Αρκαδίας παρέα με το ποδήλατό του. Ιδανική περιοχή για ποδήλατο βουνού αποτελεί η ορεινή Αρκαδία με τα άγνωστα μονοπάτια της και την άγρια ομορφιά της.

Ø ΙΠΠΑΣΙΑ

Ο επισκέπτης του νομού που επιθυμεί ήπιας μορφής αθλητικές δραστηριότητες μπορεί να επιλέξει την ιππασία. Με τον τρόπο αυτό θα έχει την ευκαιρία να γνωρίσει από κοντά την αρκαδική φύση και τα μοναδικής ομορφιάς τοπία. Μια πολύ γνωστή διαδρομή για τους λάτρεις της ιππασίας είναι αυτή στο δάσος Μαινάλου.

Ø RAFTING

Ο ποταμός Λούσιος αποτελεί ιδανικό προορισμό για τους λάτρεις της κατάβασης ποταμών. Η κατάβαση ξεκινάει από τη γέφυρα της Καρύταινας. Τα νερά είναι κρυστάλλινα, ενώ οι βράχοι που βρίσκονται μέσα στο ποτάμι δημιουργούν συναρπαστικά περάσματα και εμπόδια. Έτσι, ο επισκέπτης ζει μια μοναδική εμπειρία με την αδρεναλίνη στα ύψη

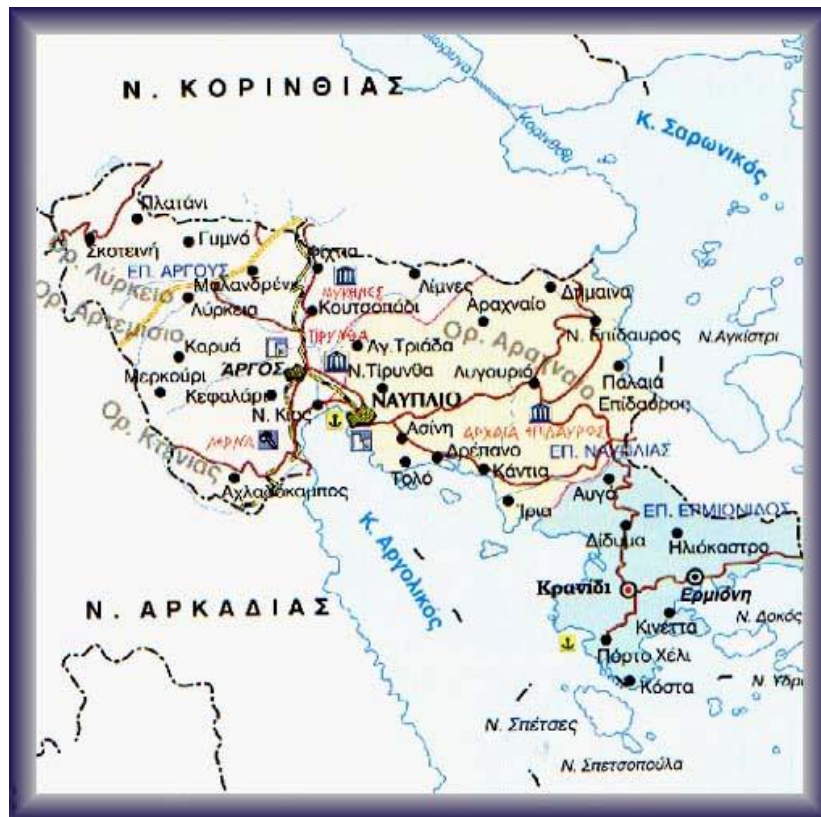
Ø ΟΡΕΙΒΑΣΙΑ / ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ

Το όρος Μαίναλο αποτελεί πόλο έλξης για τους απανταχού ορειβάτες και αναρριχητές. Η μορφολογία του εδάφους του καθώς και η γεωμορφολογία του το καθιστούν ιδανικό προορισμό για αναρρίχηση και ορειβασία. Τα βράχια που υψώνονται καθώς και ο όγκος του όρους, το κάνουν να δεσπόζει απειλητικά και συγχρόνως μαγευτικά.

Ø TREKKING

Το φαράγγι του Λούσιου αποτελεί ιδανικό προορισμό για όσους αγαπούν την πεζοπορία και την διάσχιση φαραγγιών. Πρόκειται για ένα οδοιπορικό 3 ωρών που ξεκινά από τη Μονή Φιλοσόφου και διασχίζει ένα κατάφυτο μονοπάτι στην καρδιά του φαραγγιού. Οι επισκέπτες θα έχουν την μοναδική ευκαιρία να διασχίσουν το φαράγγι περνώντας από υπέροχα μονοπάτια με σπάνια χλωρίδα και πανίδα.

2.8.1 ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

Ο Νομός Αργολίδας είναι ο ανατολικότερος από τους Πελοποννησιακούς Νομούς. Συνορεύει Δ. και ΝΔ με το Νομό Αρκαδίας, Β. με το Νομό Κορινθίας, Ν. βρέχεται από τον Αργολικό κόλπο και Α. από το Σαρωνικό κόλπο.

Έχει έκταση 2.214 τετρ. χλμ. και πληθυσμό 97.636 κατοίκους.

Βουνά του Νομού Αργολίδας είναι:

- Ολίγυρτος (1.935 μ.). Είναι βουνό της δυτικής Αργολίδας. Σημαντικότερες κορυφές του είναι η Σκιάθις (1.180 μ.), ο Φαρμακάς (1.616 μ.), το Μεγαλοβούνι (1.273 μ.).

- Λύρκειο (1.755 μ.). Κυριότερες από τις κορυφές του είναι το βουνό Καπαρελλίου (1.207 μ.) και το Μαυροβούνι (1.648 μ.) Άλλες κορυφές είναι το Αρτεμίσιο (1.772 μ.), το Αραχναίο (ή Αρνάς, 1.199 μ.). Θεωρείται το κυριότερο όρος του Νομού με δύο κορυφές. Από το βουνό αυτό μεταδόθηκε η είδηση στις Μυκήνες ότι έπεσε η Τροία.

· Το Δίδυμο (1.113 μ.). Βρίσκεται στο ΝΑ μέρος της Αργολικής Χερσονήσου. Αποτελεί ενιαία οροσειρά με το Αραχναίο.

Ένας ποταμός υπάρχει στο Νομό, ο Ίναχος (ή Πάνιτσα). Πηγάζει από το Κτενιά και το Λύρκειο. Παραπόταμοί του είναι ο Ξεριάς ή Χάραδρος και ο Αργολικός Κηφισός. Το χειμώνα ο Ίναχος είναι αιτία να κινδυνεύει όλος ο κάμπος του Άργους, ενώ το καλοκαίρι ξηραίνεται τελείως.

Μικροί παράκτιοι ποταμοί πηγάζουν από τα βουνά της Αργολικής Χερσονήσου, και χύνονται στον Αργολικό ή στο Σαρωνικό κόλπο ανάλογα ως προς τη θέση των πηγών τους σχετικά με τη νεροχωρίστρα (υδροκρίτη).

Μόνο το 16,5% του Νομού είναι πεδινό. Κυριότερη είναι η Αργοναυπλιακή πεδιάδα που αναπτύσσεται ανάμεσα στα Αργολιδοαρκαδικά βουνά του δυτικού κομματιού του νομού, και στα βουνά της Αργολικής Χερσονήσου του ανατολικού κομματιού. Είναι πολύ εύφορη.

Άλλες πεδιάδες είναι του Κρανιδίου και της Επιδαύρου. Πεδινή έκταση είναι και το μικρό οροπέδιο της Σκοτεινής ΒΔ του Νομού.

Δεν υπάρχουν λίμνες στο Νομό Αργολίδας. Κατά την αρχαιότητα υπήρχε η βαλτώδης λίμνη της Λέρνης Ύδρας, στη Θέση της οποίας βρίσκονται σήμερα αποξηραμένα έλη.

Λιμνοθάλασσες υπάρχουν στις ακτές της θάλασσας της Ερμιονίδας.

Κλίμα: Οι φυσικογεωγραφικοί παράγοντες της Αργολίδας κάνουν το κλίμα της ήπιο, εύκρατο και γλυκό, γενικά ένα από τα καλύτερα στην ελληνική χερσόνησο. Στο εσωτερικό της είναι ψυχρό.

2.8.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Θ ΑΡΧΑΙΑ ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Απ' όπου κι αν προσεγγίσει κανείς την περιοχή της Επιδαύρου, είτε από βορρά με την μαγευτική παραθαλάσσια διαδρομή από την Κόρινθο, είτε από το Ναύπλιο μέσω του Λυγουριού, δεν μπορεί παρά να θαυμάσει την χαρισματική φυσική καλλονή που τράβηξε σε τούτον δω τον τόπο θεούς κι ανθρώπους.

Στις ράχες του βουνού Άκρα και με τα πεύκα να κατεβαίνουν απ' τις πλαγιές μέχρι τα νερά του ομώνυμου κόλπου της Επιδαύρου, η Αρχαία Επίδαυρος είναι χτισμένη στη θέση όπου αναπτύχθηκε ο αρχαίος πολιτισμός της Επιδαύρου, όχι μακριά από το ιερό του Ασκληπιού και το γνωστό σε όλους, αρχαίο θέατρο.

Περνώντας, διαδοχικά, από τους Κάρες, τους Ίωνες και τους Δωριείς, έγινε σπουδαίο εμπορικό κέντρο διατηρώντας δικές του αποικίες. Εδώ, υπήρχε ιερό του Ασκληπιού, ναός αφιερωμένος στο Διόνυσο, άλσος αφιερωμένο στην θεά Άρτεμη και ιερό της Αφροδίτης, ενώ στην περιοχή της χερσονήσου που αγκαλιάζει προστατευτικά τα νερά του λιμανιού, με το ιερό της Ήρας, αποκαλύφθηκαν θαλαμοειδείς μυκηναϊκοί τάφοι, νεκροταφείο με επιτύμβιες πλάκες και μια πληθώρα αγαλμάτων και επιγραφών.

Θ ΜΥΚΗΝΕΣ

Ο αρχαιολογικός χώρος των Μυκηνών είναι ένας από τους σπουδαιότερους αρχαιολογικούς χώρους, παγκοσμίως γνωστός. Σύμβολο της ηρωικής Ελλάδας, οι Μυκήνες περιβάλλονται με το μαγικό πέπλο του μύθου των Ατρείδων, που τις περιπέτειές τους ιστορούν οι αρχαίοι τραγικοί. Βρίσκεται στο ΒΑ μυχό της πεδιάδας της Αργολίδας και σε στρατηγικό σημείο

που δεσπόζει σε πολλές σπουδαίες οδικές αρτηρίες. Ο πολιτισμός που αναπτύχθηκε εδώ ονομάστηκε μυκηναϊκός. Ο μυκηναϊκός πολιτισμός άφησε κατάλοιπα σε όλο σχεδόν των ελληνικό χώρο. Ο αρχαιολογικός χώρος των Μυκηνών αποτελεί πόλο έλξης για χιλιάδες τουρίστες.

Θ ΤΙΡΥΝΘΑ

Σύμφωνα με την μυθολογική παράδοση ιδρύθηκε από τους Κύκλωπες. Αρχικά ανήκε στους Δαναούς και αργότερα στους απόγονους του Ηρακλή. Τα ευρήματα των ανασκαφών μαρτυρούν ότι πρωτοκατοικήθηκε στα Νεολιθικά χρόνια. Η ακμή της όμως αρχίζει την Πρωτοελλαδική Εποχή (2500 π.Χ) για να συνεχιστεί στη Μυκηναϊκή, οπότε η πόλη απέκτησε τη μνημειακή μορφή της.

2.8.3 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Αργολίδας διαθέτει πληθώρα μοναστηριών και εκκλησιών, πολλά από τα οποία έχουν μεγάλη χριστιανική ιστορία και σημασία. Αρκετοί είναι οι επισκέπτες του νομού που επιλέγουν να επισκεφτούν τα μοναστήρια προκειμένου να προσκυνήσουν. Για τον λόγο αυτό ο θρησκευτικός τουρισμός είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος στο νομό.

Οι σημαντικότερες μονές και μοναστήρια του νομού είναι οι ακόλουθες :

- § Ιερά Μονή Αγ. Δημητρίου Καρακαλά 11ος Αιώνας**
- § Ιερά Μονή Αυγού 17ος Αιώνας**
- § Ιερά Μονή Αγ. Αναργύρων 11ος Αιώνας**
- § Ιερά Μονή Παμεγίστων Ταξιαρχών 15ος Αιώνας**
- § Ιερά Μονή Καλαμίου (Κοίμησης Θεοτόκου) ≈15ος Αιώνας**
- § Αγία Μονή (Ζωοδόχος Πηγή) Ναυπλίου 12ος Αιώνας**
- § Ιερός Ναός Εισόδια της Θεοτόκου (Κατακεκρημμένη - Πορτοκαλούσα)**
- § Ιερός Ναός Κοίμησης της Θεοτόκου 12ος Αιώνας**
- § Ιερός Ναός Ζωοδόχου Πηγής Κεφαλαρίου (Ιστορικά Σπήλαια)**

2.8.4 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ / ΘΕΡΜΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Θ ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΜΕΘΑΝΩΝ

Νομός: **ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ**
Περιοχή: **Μέθανα**
Είδος: **Ιαματική Πηγή**
Πληροφορίες: **Δήμος: 22980 92324**
methana@apopsisnet.gr
Δικτυακός Τόπος
<http://www.methana.gr/>
Υδροθεραπευτήριο
22980 92243, 22980 92079

 Θερμοκρασία:

34,4 °C

 Χαρακτηρισμός:

**Μεσόθερμο - Cl - Na - K - HS - Br - B - μεταλλικό
- υπερτονικό**

 Ενδείξεις:

**Ρευματοπάθειες, αρθροπάθειες, δερματοπάθειες,
γυναικολογικές παθήσεις.**

 Εγκαταστάσεις:

Υδροθεραπευτήριο.

Σε μικρή απόσταση από τον Πειραιά βρίσκεται η χερσόνησος των Μεθάνων. Το ηφαιστειακό τοπίο δένει αρμονικά με τα κρυστάλλινα νερά του Σαρωνικού. Κατά τον Πausανία, οι πηγές εμφανίστηκαν στις αρχές του 3ου αιώνα π.Χ., μετά την έκρηξη του ομώνυμου ηφαιστείου.

2.8.5 ΘΕΡΙΝΟΣ / ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Αργολίδας συνδυάζει βουνό και θάλασσα μαζί. Σαν καλοκαιρινός προορισμός είναι πολύ δημοφιλής και προσελκύει κάθε χρόνο εκατοντάδες τουριστών, τόσο από το εσωτερικό όσο και το εξωτερικό.

Οι θαυμάσιες παραλίες του νομού με τα κρυστάλλινα νερά και τις απέραντες ακρογιαλιές, αποτελούν πόλο έλξης επισκεπτών. Σε κάθε περιοχή υπάρχουν οργανωμένες παραλίες όπου μπορεί κανείς να απολαύσει το κολύμπι του και να επιδοθεί σε θαλάσσια σπορ.

Πρότυπες ξενοδοχειακές μονάδες, ενοικιαζόμενα διαμερίσματα, κάμπινγκ και ξενώνες είναι στην διάθεση των επισκεπτών του νομού.

Ειδικότερα το Ναύπλιο και οι γύρω περιοχές αποτελούν νούμερο ένα προορισμό για θερινό τουρισμό .

2.8.6 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Ø *PARAPENTE*

Οι λάτρεις του παραπέντε θα μείνουν ιδιαιτέρως ευχαριστημένοι, αφού στο νομό Αργολίδας και πιο συγκεκριμένα στην περιοχή Τολό, υπάρχουν 11 πίστες απογείωσης. Αρκετοί είναι οι φαν του αθλήματος αυτού στο νομό και για το λόγο αυτό πολύ τακτικά οργανώνονται και αγώνες με την συμμετοχή συλλόγων από ολόκληρη την Ελλάδα.

Ø *BIRD – WATCHING*

Ο υγρότοπος Ψήφτα είναι μια ρηχή λιμνοθάλασσα με πλούσιους καλαμιώνες και βάλτους τριγυρισμένη από ορεινές περιοχές. Η ποικιλομορφία της περιοχής περιλαμβάνει ημιορεινά φαράγγια με ρέματα και πυκνή βλάστηση. Λόγω της ιδιομορφίας αυτής, ο υγρότοπος αποτελεί καταφύγιο για δεκάδες είδη πουλιών και πτηνών.

Ø *ΚΑΤΑΔΥΣΕΙΣ*

Ο υδάτινος κόσμος του νομού Αργολίδας με τα κρυστάλλινα νερά, αποτελεί ιδανικό προορισμό για τους λάτρεις των καταδύσεων. Οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να εξερευνήσουν τον υδάτινο κόσμο της Αργολίδας και να θαυμάσουν τα καθαρά και κρυστάλλινα νερά της. Πολλές είναι οι καταδυτικές σχολές που προσφέρουν μαθήματα και εξοπλισμό στους ενδιαφερόμενους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ø Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ANUBIS

Ø ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ø www.e-city.gr

Ø www.ecotour.gr

Ø www.gnto.gr

Ø www.traveldailynews.gr

Ø www.thermalsprings.gr

ΆΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ

Ø ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ε.Ο.Τ

Ø INFO CENTER

Ø ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ ΝΟΜΩΝ

